SLUŽBENI GLASNIK BOSNE I HERCEGOVINE
Izdanje na hrvatskom, srpskom i bosanskom jeziku

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
Издање на хрватском, српском и босанском језику

Godina XXIII
Utorak, 8. listopada/oktobra 2019. godine

Broj/Број
68

Година XXIII
Уторак, 8. октобра 2019. године

ISSN 1512-7494 - hrvatski jezik
ISSN 1512-7508 - srpski jezik
ISSN 1512-7486 - bosanski jezik

VIJEĆE MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE

671

Temeljem članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), članka 3a. Zakona o administrativnim pristojbama ("Službeni glasnik BiH", br. 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 76/07, 98/12, 15/14, 32/17, 53/17, 62/17 i 73/17), a u svezi sa čl. 32, 33, 36. i 37. Zakona o duhanu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 32/10), čl. 5. i 20. Pravilnika o razvrstavanju cigareta i markama ("Službeni glasnik BiH", broj 62/13) i čl. 2., 3. i 4. Pravilnika o vrstama registara ("Službeni glasnik BiH", broj 61/13), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 173. sjednici održanoj 10.06.2019. godine, donijelo je

ODLUKU
O DOPUNI TARIFE ADMINISTRATIVNIH PRISTOJBI

Članak 1.

U Tarifi administrativnih pristojbi ("Službeni glasnik BiH", br. 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 76/07, 3/08, 42/08, 3/10, 98/12, 15/14, 78/14 i 32/17), iza poglavlja X. dodaje se novo poglavlje XI. koji glasi:

"XI. PRISTOJBE ZA UPIS U REGISTAR IZVOZNIKA I UVOZNIKA DUHANSKIH PROIZVODA, REGISTAR VELEPRODAJE DUHANSKIH PROIZVODA, REGISTAR MARKI DUHANSKIH PROIZVODA KOJI SU STAVLJENI U PROMET U BOSNI I HERCEGOVINI I KLASIFIKACIJU DUHANSKIH PROIZVODA U SKUPINE A, B I C"

TAR. broj 108.

U postupcima za upis u Registar izvoznika i uvoznika duhanskih proizvoda, Registar veleprodaje duhanskih proizvoda, Registar marki duhanskih proizvoda koji su stavljeni u promet u Bosni i Hercegovini i za klasifikaciju duhanskih proizvoda u skupine A, B i C, utvrđuju se slijedeće pristojbe:

a) Za upis izvoznika u Registar izvoznika i uvoznika duhanskih proizvoda 100,00 KM, a za upis uvoznika 150.000,00 KM;
b) Za upis u Registar veleprodaje duhanskih proizvoda 150.000,00 KM;
c) Za upis u Registar marki cigareta i duhanskih proizvoda koji su stavljeni u promet u Bosni i Hercegovini 250,00 KM;
d) Za brisanje iz Registra izvoznika i uvoznika duhanskih proizvoda prije isteka roka prethodno izdanog rješenja za izvoznike 100,00 KM, a za uvoznike 1.000,00 KM;
e) Za brisanje iz Registra veleprodaje duhanskih proizvoda prije isteka roka prethodno izdanog rješenja 1.000,00 KM;
f) Za brisanje iz Registra marki duhanskih proizvoda koji su stavljeni u promet u Bosni i Hercegovini prije isteka roka prethodno izdanog rješenja 100,00 KM;
g) Za klasifikaciju duhanskih proizvoda u skupine A, B i C 3.000,00 KM;
h) Za svaku dodatnu marku cigareta, u istodobno podnesenom zahtjevu, koje imaju istu recepturu, a drugu gramažu je 1.000,00 KM.

Članak 2.
(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 118/19
10. lipnja 2019. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. **Denis Zvizdić**, v. r.

На основу члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), члана 3а. Закона о административним таксама ("Службени гласник БиХ", бр.

16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 76/07, 98/12, 15/14, 32/17, 53/17, 62/17 и 73/17), а у вези са чл. 32, 33, 36. и 37. Закона о дувану Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 32/10), чл. 5. и 20. Правилника о разврставању цигарета и маркама ("Службени гласник БиХ", број 62/13), и чл. 2, 3. и 4. Правилника о врстама регистара ("Службени гласник БиХ", број 61/13), Савјет министара Босне и Херцеговине, на 173. сједници одржаној 10.06.2019. године, донио је

ОДЛУКУ
О ДОПУНИ ТАРИФЕ АДМИНИСТРАТИВНИХ ТАКСИ

Члан 1.

У Тарифи административних такси ("Службени гласник БиХ", бр. 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 76/07, 3/08, 42/08, 3/10, 98/12, 15/14, 78/14 и 32/17), иза поглавља X. додаје се ново поглавље XI. које гласи:

"XI. ТАКСЕ ЗА УПИС У РЕГИСТАР ИЗВОЗНИКА И УВОЗНИКА ДУВАНСКИХ ПРОИЗВОДА, РЕГИСТАР ВЕЛЕПРОДАЈЕ ДУВАНСКИХ ПРОИЗВОДА, РЕГИСТАР МАРКИ ДУВАНСКИХ ПРОИЗВОДА КОЈИ СУ СТАВЉЕНИ У ПРОМЕТ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ И КЛАСИФИКАЦИЈУ ДУВАНСКИХ ПРОИЗВОДА У ГРУПЕ А, Б и Ц"

ТАР. број 108.

У поступцима за упис у Регистар извозника и увозника дуванских производа, Регистар велепродаје дуванских производа, Регистар марки дуванских производа који су стављени у промет у Босни и Херцеговини и за класификацију дуванских производа у групе А, Б и Ц, утврђују се сљедеће таксе:

а) За упис извозника у Регистар извозника и увозника дуванских производа 100,00 КМ, а за упис увозника 150.000,00 КМ;
б) За упис у Регистар велепродаје дуванских производа 150.000,00 КМ;
ц) За упис у Регистар марки цигарета и дуванских производа који су стављени у промет у Босни и Херцеговини 250,00 КМ;
д) За брисање из Регистра извозника и увозника дуванских производа прије истека рока претходно издатог рјешења за извознике 100,00 КМ, а за увознике 1.000,00 КМ;
е) За брисање из Регистра велепродаје дуванских производа прије истека рока претходно издатог рјешења 1.000,00 КМ;
ф) За брисање из Регистра марки дуванских производа који су стављени у промет у Босни и Херцеговини прије истека рока претходно издатог рјешења 100,00 КМ;
г) За класификацију дуванских производа у групе А, Б и Ц 3.000,00 КМ;
х) За сваку додатну марку цигарета, у истовремено поднесеном захтјеву, које имају исту рецептуру, а другу грамажу је 1.000,00 КМ.

Члан 2.

(Ступање на снагу)

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 118/19
10. јуна 2019. године
Сарајево

Предсједавајући
Савјета министара БиХ
Др **Денис Звиздић**, с. р.

Na osnovu člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), člana 3a. Zakona o administrativnim taksama ("Službeni glasnik BiH", br. 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 76/07, 98/12, 15/14, 32/17, 53/17, 62/17 i 73/17), a u vezi sa čl. 32, 33, 36. i 37. Zakona o duhanu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 32/10), čl. 5. i 20. Pravilnika o razvrstavanju cigareta i markama ("Službeni glasnik BiH", broj 62/13) i čl. 2., 3. i 4. Pravilnika o vrstama registara ("Službeni glasnik BiH", broj 61/13), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 173. sjednici održanoj 10.06.2019. godine, donijelo je

ODLUKU
O DOPUNI TARIFE ADMINISTRATIVNIH TAKSI

Član 1.

U Tarifi administrativnih taksi ("Službeni glasnik BiH", br. 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 76/07, 3/08, 42/08, 3/10, 98/12, 15/14, 78/14 i 32/17), iza poglavlja X. dodaje se novo poglavlje XI. koje glasi:

"XI. TAKSE ZA UPIS U REGISTAR IZVOZNIKA I UVOZNIKA DUHANSKIH PROIZVODA, REGISTAR VELEPRODAJE DUHANSKIH PROIZVODA, REGISTAR MARKI DUHANSKIH PROIZVODA KOJI SU STAVLJENI U PROMET U BOSNI I HERCEGOVINI I KLASIFIKACIJU DUHANSKIH PROIZVODA U GRUPE A, B I C"

TAR. broj 108.

U postupcima za upis u Registar izvoznika i uvoznika duhanskih proizvoda, Registar veleprodaje duhanskih proizvoda, Registar marki duhanskih proizvoda koji su stavljeni u promet u Bosni i Hercegovini i za klasifikaciju duhanskih proizvoda u grupe A, B i C, utvrđuju se sljedeće takse:

a) Za upis izvoznika u Registar izvoznika i uvoznika duhanskih proizvoda 100,00 KM, a za upis uvoznika 150.000,00 KM;
b) Za upis u Registar veleprodaje duhanskih proizvoda 150.000,00 KM;
c) Za upis u Registar marki cigareta i duhanskih proizvoda koji su stavljeni u promet u Bosni i Hercegovini 250,00 KM;
d) Za brisanje iz Registra izvoznika i uvoznika duhanskih proizvoda prije isteka roka prethodno izdatog rješenja za izvoznike 100,00 KM, a za uvoznike 1.000,00 KM;
e) Za brisanje iz Registra veleprodaje duhanskih proizvoda prije isteka roka prethodno izdatog rješenja 1.000,00 KM;
f) Za brisanje iz Registra marki duhanskih proizvoda koji su stavljeni u promet u Bosni i Hercegovini prije isteka roka prethodno izdatog rješenja 100,00 KM;
g) Za klasifikaciju duhanskih proizvoda u grupe A, B i C 3.000,00 KM;
h) Za svaku dodatnu marku cigareta, u istovremeno podnesenom zahtjevu, koje imaju istu recepturu, a drugu gramažu je 1.000,00 KM.

Član 2.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 118/19
10. juna 2019. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. **Denis Zvizdić**, s. r.

URED ZA ZAKONODAVSTVO VIJEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE

672

Na temelju članka 61. stavak 2. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17), članka 28. stavak 2. i

članka 29. stavak 5. Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17) i Mišljenja Agencije za državnu službu Bosne i Hercegovine broj 03-34-2-598-6/18 od 01.10.2018. godine i broj 03-34-2-598-13/18 od 02.09.2019. godine, ravnatelj Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine donosi

RJEŠENJE
O IMENOVANJU RUKOVODEĆE DRŽAVNE SLUŽBENICE - POMOĆNICA RAVNATELJA

1. **Ivana Veselčić**, imenuje se za rukovodeću državnu službenicu - pomoćnica ravnatelja u Sektoru za pravne, finansijske i opće poslove Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, počev od 11.10.2019. godine.
2. Imenovanoj rukovodećoj državnoj službenici iz točke 1. ovog rješenja pripada plaća iz B5 platnog razreda, kao i druga prava i obveze sukladno važećim propisima.
3. Priziv na ovo rješenje ne odgađa njegovo izvršenje.
4. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Ravnatelj
Broj 04-07-3-682/19 Ureda za zakonodavstvo
01. listopada 2019. godine Vijeća ministara BiH
Sarajevo Mr. **Džemail Ćibo**, v. r.

На основу члана 61. став 2. Закона о управи ("Службени гласник БиХ", бр. 32/02,102/09 и 72/17), члана 28. став 2. и члана 29. став 5. Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 и 93/17) и Мишљења Агенције за државну службу Босне и Херцеговине број 03-34-2-598-6/18 од 01.10.2018. године и број 03-34-2-598- 13/18 од 02.09.2019. године, директор Уреда за законодавство Савјета министара Босне и Херцеговине доноси

РЈЕШЕЊЕ
О ИМЕНОВАЊУ РУКОВОДЕЋЕ ДРЖАВНЕ СЛУЖБЕНИЦЕ - ПОМОЋНИЦА ДИРЕКТОРА

1. **Ивана Веселчић**, именује се за руководећу државну службеницу - помоћница директора у Сектору за правне, финансијске и опште послове Уреда за законодавство Савјета министара Босне и Херцеговине, почев од 11.10.2019. године.
2. Именованој руководећој државној службеници из тачке 1. овог рјешења припада плата из Б5 платног разреда, као и друга права и обавезе у складу с важећим прописима.
3. Жалба на ово рјешење не одгађа његово извршење.
4. Ово рјешење ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Директор
Број 04-07-3-682/19 Уреда за законодавство
01. октобра 2019. године Савјета министара БиХ
Сарајево Мр **Џемаил Ћибо**, с. р.

Na osnovu člana 61. stav 2. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17), člana 28. stav 2. i člana 29. stav 5. Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10,40/12 i 93/17) i Mišljenja Agencije za državnu službu Bosne i Hercegovine broj 03-34-2-598-6/18 od 01.10.2018. godine i broj 03-34-2-598-13/18 od 02.09.2019. godine, direktor Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine donosi

RJEŠENJE
O IMENOVANJU RUKOVODEĆE DRŽAVNE SLUŽBENICE - POMOĆNICA DIREKTORA

1. **Ivana Veselčić**, imenuje se za rukovodeću državnu službenicu - pomoćnica direktora u Sektoru za pravne, finansijske i opće poslove Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, počev od 11.10.2019. godine.
2. Imenovanoj rukovodećoj državnoj službenici iz tačke 1. ovog rješenja pripada plaća iz B5 platnog razreda, kao i druga prava i obaveze u skladu s važećim propisima.
3. Žalba na ovo rješenje ne odgađa njegovo izvršenje.
4. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Direktor
Broj 04-07-3-682/19 Ureda za zakonodavstvo
01. oktobra 2019. godine Vijeća ministara BiH
Sarajevo Mr. **Džemail Ćibo**, s. r.

UPRAVA BOSNE I HERCEGOVINE ZA ZAŠTITU ZDRAVLJA BILJA

673

Na temelju članka 35. stavak (4) Zakona o zaštiti zdravlja bilja ("Službeni glasnik BiH", broj 23/03) i članka 61. stavak (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17), Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja, u suradnji sa nadležnim organima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, donosi

PRAVILNIK
O FITOSANITARNOM CERTIFIKATU I FITOSANITARNOM CERTIFIKATU ZA REEKSPORT

Članak 1.
(Predmet)

Ovim Pravilnikom propisuju se forma i sadržaj fitosanitarnog certifikata za izvoz i fitosanitarnog certifikata za reeksport (u daljem tekstu: certifikati), uvjeti za izdavanje certifikata, deponiranje potpisa fitosanitarnih inspektora, kao i tiskanje i distribuiranje certifikata.

Članak 2.
(Forma i sadržaj certifikata)

(1) Certifikati iz članka 1. ovog Pravilnika, sadrže podatke i izdaju se sukladno sa Međunarodnim standardom za fitosanitarne mjere broj 12 (ISPM 12), "Smjernice za fitosanitarne certifikate".
(2) Fitosanitarni certifikat, za pošiljke bilja koje se izvoze, je zelene boje i tiska se na obrascu čija su forma i sadržaj dati u Privitku I ovog Pravilnika.
(3) Fitosanitarni certifikat za reeksport, za pošiljke bilja koje se ponovo izvoze, je smeđe boje i tiska se na obrascu čija su forma i sadržaj dati u Privitku II ovog Pravilnika.
(4) Obrasci iz st. (2) i (3) ovog članka tiskaju se na jednom od službenih jezika i pisama u Bosni i Hercegovini i na engleskom jeziku, a na poleđini obrazaca tekst je tiskan na francuskom, njemačkom, španjolskom i ruskom jeziku.
(5) Obrasci iz st. (2) i (3) ovog članka tiskaju se i popunjavaju u kompletima od po dva primjerka. Prvi primjerak je original, a drugi primjerak je kopija originala. Original se daje izvozniku, kopiju zadržava fitosanitarni inspektor.

Članak 3.

(Uvjeti za izdavanje certifikata)

Uvjeti za izdavanje certifikata su propisani Zakonom o zaštiti zdravlja bilja ("Službeni glasnik BiH", broj 23/03), Pravilnikom o mjerama za sprječavanje unošenja, širenja i suzbijanja štetnih organizama na bilju, biljnim proizvodima i reguliranim objektima ("Službeni glasnik BiH", broj 59/11) i Međunarodnim standardom za fitosanitarne mjere broj 12 (ISPM 12) "Smjernice za fitosanitarne certifikate".

Članak 4.

(Deponiranje potpisa)

(1) Spisak fitosanitarnih inspektora, sa deponiranim potpisima i otiscima pečata inspektora koji mogu izdavati certifikate, obvezno se čuva u Upravi Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja (u daljem tekstu: Uprava).
(2) Inspektorati entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: nadležni inspektorati) u što kraćem roku dostavljaju Upravi spisak, potpise i otiske pečata fitosanitarnih inspektora koji mogu izdavati certifikate, kao i sve promjene vezane za davanje ili ukidanje ovlaštenja.

Članak 5.

(Tiskanje, distribuiranje i čuvanje)

(1) Certifikate tiska Uprava i distribuira nadležnim inspektoratima. Nadležni inspektorati vode evidenciju o izdatim certifikatima i na zahtjev Uprave, u što kraćem roku, dostavljaju pregled stanja zaliha.
(2) Nadležni inspektorati dostavljaju Upravi zahtjev za tiskanje certifikata najkasnije do 01. srpnja tekuće godine. U zahtjevu se navode procijenjene potrebne količine za narednu godinu.
(3) Nakon dobijanja pismenog zahtjeva iz stavka (2) ovog članka, Uprava će nabaviti tražene količine certifikata i dostaviti iste nadležnim inspektoratima.
(4) Ukoliko neki od nadležnih inspektorata u toku godine bude imao izvanrednu potrebu za dodatnim certifikatima, podnijet će pismeni zahtjev Upravi. Na zahtjev Uprave, nadležni inspektorati koji imaju na zalihama certifikate, će u što kraćem roku kod Uprave razdužiti usuglašen broj raspoloživih certifikata. Razduživanje i zaduživanje certifikata se obavlja isključivo putem nadležnog odjeljenja Uprave uz poštovanje propisane procedure.
(5) Ukoliko se izvanredna potreba za certifikatima ne bude mogla zadovoljiti na način propisan stavkom (4) ovog članka, Uprava će pokrenuti proceduru nabavke novih količina certifikata.
(6) Nadležni inspektorati osiguravaju da se certifikati izdaju na propisan način i čuvaju tako da nisu dostupni trećim osobama. Nadležni inspektorati donose interni propis kojim će detaljno propisati čuvanje certifikata, pečata i druga pitanja vezano za izdavanje certifikata.

Članak 6.

(Jedinstvena baza podataka)

(1) Nadležni inspektorati će na dnevnoj bazi osigurati dostavljanje skeniranih kopija svih izdatih certifikata Upravi na email: fitocertifikati@uzzb.gov.ba
(2) Upravi se dostavljaju skenirani originali izdatih certifikata (popunjeni, potpisani, faksimilom i pečatom ovjereni originalni primjerci certifikata). Na isti način se dostavljaju i svi poništeni certifikati.
(3) Skenirani certifikati moraju biti jasni i čitljivi, kako bi se iz istih mogao nedvosmileno utvrditi svaki podatak koji sadrže. Ukoliko dostavljena kopija originala certifikata nije čitljiva nadležni inspektorati će na zahtjev Uprave, dostaviti skeniran primjerak kopije originalnog certifikata koja se nalazi u spisu fitosanitarnog inspektora.
(4) Jedinstvenu bazu podataka o izdatim certifikatima na nivou Bosne i Hercegovine uspostavlja i vodi Uprava, a uvid i pregled podataka u bazi će biti omogućen nadležnim inspektoratima.

Članak 7.

(Prestanak važenja)

Stupanjem na snagu ovoga Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o formi i sadržaju fitosanitarnog certifikata i fitosanitarnog certifikata za reeksport ("Službeni glasnik BiH", br. 12/13, 68/16 i 6/17).

Članak 8.

(Navođenje pravnih akata EU)

Ovim Pravilnikom se preuzimaju odredbe Direktive Vijeća 2000/29/EZ od 8. svibnja 2000. o mjerama zaštite protiv unošenja u Zajednicu organizama štetnih za bilje ili biljne proizvode i protiv njihovog širenja unutar Zajednice i Direktive Vijeća 2002/89/EZ od 28. studenog 2002. o izmjeni Direktive 2000/29/EZ o zaštitnim mjerama protiv unošenja u Zajednicu organizama štetnih za bilje ili biljne proizvode i protiv njihovog širenja unutar Zajednice.

Članak 9.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 06-02-2-449-14/19
12. rujna 2019. godine
Sarajevo

Direktor
Dr. **Goran Perković**, v. r.

PRIVITAK I (Fitosanitarni certifikat za izvoz – hrvatski jezik, latinica)

<table>
<tr><td>1. Ime (naziv) i adresa izvoznika/Name and address of exporter</td><td colspan="2">2. F I T O S A N I T A R N I C E R T I F I K A T
PHYTOSANITARY CERTIFICATE
Broj: BA/
No:
Original/Original</td></tr>
<tr><td rowspan="2">3. Prijavljeno ime (naziv) i adresa primatelja/Declared name and address of consignee</td><td colspan="2">4. Organizacija za zaštitu bilja u Bosni i Hercegovini
Plant Protection Organization in Bosnia and Herzegovina

Organizaciji za zaštitu bilja /to Plant Protection organization(s) of</td></tr>
<tr><td colspan="2">5. Mjesto porijekla/Place of origin</td></tr>
<tr><td>6. Prijavljeno prijevozno sredstvo/Declared means of conveyance</td><td rowspan="2" colspan="2">BOSNA I HERCEGOVINA
BOSNIA AND HERZEGOVINA</td></tr>
<tr><td>7.Prijavljeno mjesto uvoza/Declared point of entry</td></tr>
<tr><td colspan="2">8.Karakteristične oznake: broj i opis paketa, naziv proizvoda i botanički naziv bilja/Distinguishing marks: number and description of packages, name of produce and botanical name of plants</td><td>9.Prijavljena količina/Quantity declared</td></tr>
<tr><td colspan="3">10. Ovim se potvrđuje da su bilje, biljni proizvodi ili drugi regulirani objekti pregledani i/ili testirani u skladu sa odgovarajućim službenim procedurama i da se smatra da nisu zaraženi karantenskim štetnim organizmima koje navodi ugovorna strana uvoznice i da odgovaraju važećim fitosanitarnim zahtjevima ugovorne strane uvoznice, uključujući i one koje se odnose na regulirane nekarantenske organizme.

This is to certify that the plants, plant products or other regulated articles described herein have been inspected and/or tested according to appropriate official procedures and are considered to be free from the quarantine pests specified by the importing contracting party and to conform with the current phytosanitary requirements of the importing contracting party, including those for regulated non-quarantine pests.</td></tr>
<tr><td colspan="3">11. Dopunska izjava/ Additional declaration</td></tr>
<tr><td colspan="2">Postupak dezinfestacije i/ili dezinfekcije/Disinfestation and/or disinfection tretament</td><td rowspan="5">18. Mjesto izdavanja/Place of issue

Nadnevak/Date

M.P.
Ime i potpis ovlaštenog službenika
Name and signature of authorized officer</td></tr>
<tr><td colspan="2">12. Postupak/Treatment</td></tr>
<tr><td>13. Kemikalija (aktivna materija)/Chemical (active ingredient)</td><td>14. Trajanje postupka i temperatura/Duration of treatment and temperature</td></tr>
<tr><td>15.Koncentracija/Concentration</td><td>16. Nadnevak /Date</td></tr>
<tr><td colspan="2">17. Dodatna informacija/Additional information</td></tr>
</table>

Organizacije za zaštitu zdravlja bilja u BiH i njeni službenici ili predstavnici ne snose nikakvu financijsku odgovornost u vezi sa ovim certifikatom/ No financial liability with respect to this certificate shall attach to Plant protection organization in Bosnia and Herzegovina or to any of its officers or representatives.

FRANCAIS

1. Nom et adresse de l'exportateur
2. CERTIFICAT PHYTOSANITAIRE
3. Nom et adresse déclarés du destinataire
4.Organisation de la protection des végétaux de en BOSNIE-HERZÈGOVINE (aux) Organisation(s) de la protection des végétaux de
5. Lieu d'origine
6. Moyen de transport déclaré
7. Point d'entrée déclaré
8. Marques des colis: nombre et nature des colis; nom des produits; nom botanique des végétaux
9. Quantité déclaré
10. Il est certifié que les végétaux, produits végétaux ou autres articles réglementés décrits ci-dessus ont été inspectés et/ou testés suivant des procédures officielles appropriées et estimés exempts d'organismes de quarantaine comme spécifié par la partie contractante importatrice et qu'ils sont jugés conformes aux exigences phytosanitaires en vigueur de la partie contractante importatrice, y compris à celle concernant les organismes réglementés non de quarantaine.
11. Déclaration supplémentaire

TRAITEMENT DE DÉSINFESTATION ET/OU DE DÉSINFECTION

12. Traitement
13. Produit chimique (matière active)
14. Durée et temperature
15. Concentration
16. Date
17. Renseignements complémentaires
18. Lieu de délivrance
    Date
    Nom et signature du fonctionnaire autorisé
    (Cachet de l'organisation)

Le présent certificat n'entraîne aucune responsabilité financière pour Organisation de la protection des végétaux en Bosnie-Herzégovine ni pour aucun de ses agents ou représentants.

ESPAÑOL

1. Nombre y dirección del exportador
2. CERTIFICADO FITOSANITARIO
3. Nombre y dirección declarados del destinatario
4. Organización de Protección Fitosanitaria n BOSNIA y HERZEGOVINA Organización(es) de Protección Fitosanitaria de
5. Lugar de origen
6. Medios de transporte declarados
7. Punto de entrada declarado
8. Marcas distintivas: Numero y descripción de los bultos; nombre del product; nombre botánico de las plantas
9. Cantidad declarada
10. Por la presente se certifica que las plantas, productos vegetales u otros artículos reglamentados descritos aquí se han inspeccionado y/o sometido a prueba de acuerdo con los procedimientos oficiales adecuados y se considera que están libres de las plagas cuarentenarias especificadas por la parte contratante importadora y que cumplen los requisitos fitosanitarios vigentes de la parte contratante importadora, incluidos los relativos a las plagas no cuarentenarias reglamentadas.
11. Declaración adicional

TRATAMIENTO DE DESINFESTACIÓN Y/O DESINFECCIÓN

12. Tratamiento
13. Producto químico (ingrediente activo)
14. Duración y temperature
15. Concentración
16. Fecha
17. Información adicional
18. Lugar de expedición
    Fecha
    Nombre y firma de funcionario autorizado
    (Sello de la Organización)

Organización de Protección Fitosanitaria n Bosnia y Herzegovina de y sus funcionarios y representantes declinan toda responsabilidad financiera resultante de este certificado.

DEUTSCH

1. Name und Anschrift des Absenders
2. PFLANZENGESUNDHEITSZEUGNIS
3. Name und Anschrift des angegebenen Empfängers
4. Pflanzenschutz-Organisation von der BOSNIEN und HERZEGOWINA an Pflanzenschutzdienst(e) von
5. Ursprungsort
6. Angegebenes Transportmittel
7. Angegebener Grenzübertrittsort
8. Unterscheidungsmerkmale, Zahl und Beschreibung der Packstücke, Name des Erzeugnisses, botanischer Name der Pflanzen
9. Angegebene Menge
10. Hiermit wird bescheinigt, daß die oben beschreibenen Pflanzen, Pflanzenerzeugnisse oder anderen geregelten Gegenstände nach geeigneten amtlichen Verfahren untersucht und/oder getestet worden sind und als frei von Quarantäneschadorganismen, die von der einführenden Vertragspartei benannt wurden; und daß die den geltenden phytosanitären Vorschriften der einführenden Vertragspartei, einschließlich der Vorschriften für geregelte Nicht- Quarantäneschadorganismen entsprechen.
11. Zusätzliche Erklärung

BEHANDLUNG ZUR ENTSEUCHUNG UND/ODER DESINFEKTION

12. Behandlung
13. Chemikalie (Wirkstoff)
14. Dauer und Temperatur
15. Konzentration
16. Datum
17. Zusätzliche informationen
18. Ausstellungsort
    Datum
    Name und Unterschrift des Kontrollorgans
    (Amtssiegel)

Mit dem gegenständlichen Zeugnis wird seitens der Pflanzenschutz-Organisation der Bosnien und Herzegowina seiner Organe keine finanzielle Haftung übernommen.

РУССКИЙ

1. Название и адрес экспортера
2. ФИТОСАНИТАРНЫЙ СЕРТИФИКАТ
3. Заявленное наименование и адрес получателя
4. Служба по защите растений в БОСНИЯ и ГЕРСЕГОВИНА Службе по защите растений
5. Место происхождения
6. Заявленный способ транспортировки
7. Заявленный пункт ввоза
8. Отличительные знаки (маркировка); количество мест и описание упаковки; наименование продукции;ботаническое название растений
9. Заявленное количество
10. Настоящим удостоверяется, что растения, растительные продукты или другие подкарантинные материалы, описанные выше, были проинспектированы и/или исследованы согласно соответсвующим официальным процедурам и признаны свободными от карантинных вредных организмов, перечисленных импортирующей договаривающейся стороны и отвечают действующим фитосанитарным требованиям импортирующей договаривающейся стороны, включая таковые и для регулируемых некарантинных вредных организмов.
11. Дополнительная декларация

ОБЕЗЗАРАЖИВАНИЕ И/ИЛИ ДЕЗИНФЕКЦИЯ

12. Способ обработки
13. Химикат (действующее вещество)
14. Экспозиция и температура
15. Концентрация
16. Дата
17. Дополнительная информация
18. Место выдачи
    Дата
    Фамилия и подпись официального уполномоченного
    (Печать организации)

Никаких финансовых обязательств по отношению к настоящем цертификате не налагается Служба по защите растений в Босния и Герцеговина или на кого-либо его инспекторов или представителей.

<table>
<tr><td colspan="2">1.Ime (naziv) i adresa izvoznika/Name and address of exporter</td><td colspan="2">2. FITOSANITARNI CERTIFIKAT
PHYTOSANITARY CERTIFICATE

Broj: BA/
No:

Kopija/Copy</td></tr>
<tr><td colspan="2" rowspan="2">3. Prijavljeno ime (naziv) i adresa primatelja/Declared name and address of consignee</td><td colspan="2">4. Organizacija za zaštitu bilja u Bosni i Hercegovini
Plant Protection Organization in Bosnia and Herzegovina

Organizaciji za zaštitu bilja/to Plant Protection organization(s) of</td></tr>
<tr><td colspan="2">5. Mjesto porijekla/Place of origin</td></tr>
<tr><td colspan="2">6. Prijavljeno prijevozno sredstvo/Declared means of conveyance</td><td colspan="2" rowspan="2">BOSNA I HERCEGOVINA
BOSNIA AND HERZEGOVINA</td></tr>
<tr><td colspan="2">7. Prijavljeno mjesto uvoza/Declared point of entry</td></tr>
<tr><td colspan="3">8.Karakteristične oznake: broj i opis paketa, naziv proizvoda i botanički naziv bilja/Distinguishing marks: number and description of packages, name of produce and botanical name of plants</td><td>9.Prijavljena količina/Quantity declared</td></tr>
<tr><td colspan="4">10. Ovim se potvrđuje da su bilje, biljni proizvodi ili drugi regulirani objekti pregledani i/ili testirani u skladu sa odgovarajućim službenim procedurama i da se smatra da nisu zaraženi karantenskim štetnim organizmima koje navodi ugovorna strana uvoznice i da odgovaraju važećim fitosanitarnim zahtjevima ugovorne strane uvoznice, uključujući i one koje se odnose na regulirane nekarantenske organizme.

This is to certify that the plants, plant products or other regulated articles described herein have been inspected and/or tested according to appropriate official procedures and are considered to be free from the quarantine pests specified by the importing contracting party and to conform with the current phytosanitary requirements of the importing contracting party, including those for regulated non-quarantine pests.</td></tr>
<tr><td colspan="4">11. Dopunska izjava/Additional declaration</td></tr>
<tr><td colspan="3">Postupak dezinfestacije i/ili dezinfekcije/Disinfestation and/or disinfection tretament</td><td rowspan="6">18. Mjesto izdavanja/Place of issue

Nadnevak/Date

M.P.
Ime i potpis ovlaštenog službenika
Name and signature of authorized officer</td></tr>
<tr><td colspan="3">12. Postupak/Treatment</td></tr>
<tr><td>13. Kemikalija (aktivna materija)/Chemical (Active ingredient)</td><td>14. Trajanje postupka i temperatura/Duration of treatment and temperature</td><td></td></tr>
<tr><td>15. Koncentracija/Concentration</td><td>16. Nadnevak/Date</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">17. Dodatna informacija/Additional information</td></tr>
</table>

Organizacije za zaštitu zdravlja bilja u BiH i njeni službenici ili predstavnici ne snose nikakvu financijsku odgovornost u vezi sa ovim certifikatom/ No financial liability with respect to this certificate shall attach to Plant protection organization in Bosnia and Herzegovina or to any of its officers or representatives.

PRIVITAK II (Fitosantiarni certifikat za reeksport – hrvatski jezik, latinica)

<table>
<tr><td>1.Ime (naziv) i adresa izvoznika/ Name and address of exporter</td><td colspan="2">2.FITOSANITARNI CERTIFIKAT ZA REEKSPORT
PHYTOSANITARY CERTIFICATE FOR RE-EXPORT

Broj: BA/R-
No:
Original/Original</td></tr>
<tr><td rowspan="2">3. Prijavljeno ime (naziv) i adresa primatelja/Declared name and address of consignee</td><td colspan="2">4. Organizacija za zaštitu bilja u Bosni i Hercegovini
Plant Protection Organization in Bosnia and Herzegovina

Organizaciji za zaštitu bilja/to Plant Protection organization(s) of</td></tr>
<tr><td colspan="2">5. Mjesto porijekla/Place of origin</td></tr>
<tr><td>6. Prijavljeno prijevozno sredstvo/Declared means of conveyance</td><td rowspan="2" colspan="2">BOSNA I HERCEGOVINA
BOSNIA AND HERZEGOVINA</td></tr>
<tr><td>7. Prijavljeno mjesto uvoza/Declared point of entry</td></tr>
<tr><td colspan="2">8.Karakteristične oznake: broj i opis paketa, naziv proizvoda i botanički naziv bilja/Distinguishing marks: number and description of packages, name of produce and botanical name of plants</td><td>9.Prijavljena količina/ Quantity declared</td></tr>
<tr><td colspan="3">10. Ovim se potvrđuje da su navedene biljke, biljni proizvodi ili drugi regulirani objekti uvezeni u Bosnu i Hercegovinu (ugovorna strana reeksporta) iz _____ (ugovorna strana porijekla), pri čemu ih je pratio fitosanitarni certifikat br. _____ čiji je (*) original □ ovjerena kopija □ priložena ovom certifikatu; da su upakirani □ prepakirani □ u originalnu □ novu □ ambalažu; da na osnovu originalnog fitosanitarnog certifikata □ i dopunskog pregleda □ se smatra da su u skladu sa važećim fitosanitarnim zahtjevima ugovorne strane uvoznice i da u toku skladištenja u Bosni i Hercegovini (ugovorna strana reeksporta) pošiljka nije bila izložena opasnosti od zaraze ili infekcije.
* Upisati križić u odgovarajuće □ polje

This is to certify that the plants, plant products or other regulated articles described herein were imported into Bosnia and Herzegovina (contracting party of re-export) from ---------- (contracting party of origin), covered by phytosanitary certificate No. ---------- *original □ certified true copy □ of which is attached to this certificate: that they are packed □ repacked □ in original □ new □ containers; that based on the original phytosanitary certificate □ and additional inspection □ they are considered to conform with the current phytosanitary requirements of the importing contracting party and that during storage in Bosnia and Herzegovina (contracting party of re-export) the consignment has not been subjected to the risk of infestation or infection.
* Insert tick in appropriate□ box.</td></tr>
<tr><td colspan="3">11.Dopunska izjava/Additional declaration</td></tr>
<tr><td colspan="2">Postupak dezinfestacije i/ili dezinfekcije /Disinfestation and/or disinfection tretament</td><td rowspan="6">18. Mjesto izdavanja/Place of issue

Nadnevak/Date

M.P.
Ime i potpis ovlaštenog službenika
Name and signature of authorized officer</td></tr>
<tr><td colspan="2">12. Postupak/Treatment</td></tr>
<tr><td>13. Kemikalija (aktivna materija)/Chemical (Active ingredient)</td><td>14.Trajanje postupka i temperatura/Duration of treatment and temperature</td></tr>
<tr><td>15.Koncentracija/Concentration</td><td>16. Nadnevak/Date</td></tr>
<tr><td colspan="2">17. Dodatna informacija/Additional information</td></tr>
</table>

Organizacije za zaštitu zdravlja bilja u BiH i njeni službenici ili predstavnici ne snose nikakvu financijsku odgovornost u vezi sa ovim certifikatom/ No financial liability with respect to this certificate shall attach to Plant protection organization in Bosnia and Herzegovina or to any of its officers or representatives.

FRANCAIS

1. Nom et adresse de l'exportateur
2. CERTIFICAT PHYTOSANITAIRE DE RE-EXPORTATION
3. Nom et adresse déclarés du destinataire
4. Organisation de la protection des végétaux de BOSNIE-HERZÈGOVINE (aux) Organisation(s) de la protection des végétaux de
5. Lieu d'origine
6. Moyen de transport déclaré
7. Point d'entrée déclaré
8. Marques des colis: nombre et nature des colis; nom des produits; nom botanique des végétaux
9. Quantité déclaré
10. Il est certifié que les végétaux, produits végétaux ou autres articles réglementés décrits ci-dessus ont été importés en BOSNIE-HERZÈGOVINE (partie contractante de réexportation) en provenance de _____ (partie contractante d'origine) et ont fait l'objet du Certificat phytosanitarie № ____ dont * l'original ☐ la copie authentifiée ☐ est annexé(e) au présent certificat; qu'ils sont emballés ☐ re-emballés ☐ dans les emballages initiaux ☐ dans de nouveaux emballages ☐; que d'après le Certificat phytosanitaire original ☐ et une inspection supplémentaire ☐, ils sont jugés conformes aux exigences phytosanitaires en vigueur de la partie contractante importatrice, et qu'au cours de l'emmagasinage en BOSNIE-HERZÈGOVINE (partie contractante de réexportation) l'envoi n'a pas été exposé au risque d'infestation ou d'infection. * Mettre une croix dans la case ☐ appropriée.
11. Déclaration supplémentaire

TRAITEMENT DE DÉSINFESTATION ET/OU DE DÉSINFECTION

12. Traitement
13. Produit chimique (matière active)
14. Durée et temperature
15. Concentration
16. Date
17. Renseignements complémentaires
18. Lieu de délivrance

Date
Nom et signature du fonctionnaire autorisé
(Cachet de l'organisation)

Le présent certificat n'entraîne aucune responsabilité financière pour Organisation de la protection des végétaux de la Bosnie-Herzègovine ni pour aucun de ses agents ou représentants..

ESPAÑOL

1. Nombre y dirección del exportador
2. CERTIFICADO FITOSANITARIO PARA LA REEXPORTACIÓN
3. Nombre y dirección declarados del destinatario
4 Organización de Protección Fitosanitaria de la BOSNIA y HERZEGOVINA Organización(es) de Protección Fitosanitaria de
5. Lugar de origen
6. Medios de transporte declarados
7. Punto de entrada declarado
8. Marcas distintivas: Numero y descripción de los bultos; nombre del product; nombre botánico de las plantas
9. Cantidad declarada
10. Por la presente se certifica que las plantas, productos vegetales u otros artículos reglamentados descritos más arriba se importaron en BOSNIA y HERZEGOVINA (parte contratante reexportadora) desde _____ (parte contratante de origen) amparados por el Certificado Fitosanitario № ____ * original ☐ copia fiel certificada ☐ del cual se adjunta al presente certificado; que están empacados ☐ reembalados ☐ en recipientes originales ☐ nuevos ☐ que tomando como base el Certificado Fitosanitario original ☐ y la inspección adicional ☐, se considera que se ajustan a los requisitos fitosanitarios vigentes de en la parte contratante importadora, y que durante el almacenamiento en BOSNIA y HERZEGOVINA (parte contratante reexportadora) el envío no estuvo expuesto a riesgos de infestación o infección. * Marcar la casilla ☐ correspondiente.
11. Declaración adicional

TRATAMIENTO DE DESINFESTACIÓN Y/O DESINFECCIÓN

12. Tratamiento
13. Producto químico (ingrediente activo)
14. Duración y temperature
15. Concentración
16. Fecha
17. Información adicional
18. Lugar de expedición

Fecha
Nombre y firma de funcionario autorizado
(Sello de la Organización)

Organización de Protección Fitosanitaria de la Bosnia y Herzegovina de y sus funcionarios y representantes declinan toda responsabilidad financiera resultante de este certificado.

DEUTSCH

1. Name und Anschrift des Absenders
2. PFLANZENGESUNDHEITSZEUGNIS FÜR DIE WIEDERAUSFUHR
3. Angegebener Name und Anschrift des Empfängers
4. Pflanzenschutz-Organisation von der BOSNIEN und HERZEGOWINA an Pflanzenschutzdienst(e) von
5. Ursprungsort
6. Angegebenes Transportmittel
7. Angegebener Grenzübertrittsort
8. Unterscheidungsmerkmale; Zahl und Beschreibung der Packstücke; Name des Erzeugnisses; botanischer Name der Pflanzen
9. Angegebene Menge
10. Hiermit wird bescheinigt, daß die oben beschreibenen Pflanzen, Pflanzenerzeugnisse oder sonstigen geregelten Gegenstände aus _____ (Ursprungsvertragspartei) nach BOSNIEN und HERZEGOWINA (Weiterversendevertragspartei) eingefihrt worden sind und daß ihnen das Pflanzengesundheitszeugnis № ____ dessen * Original ☐ beglaubigte Kopie ☐ als Anlage diesem Zeugnis beigefügt ist; daß sie verpack ☐ umgepackt☐ worden sind, in ihren ursprünglichen ☐ in neuen ☐ Behältnissen; daß auf Grund des ursprünglichen Pflanzengesundheitszeugnisses ☐ und einer zusätzlichen Untersuchung ☐ die obengenannten Pflanzen, oder Pflanzenerzeugnisse als den geltenden Pflanzenschutzvorschriften des Bestimmungslandes oder der importierenden Vertragspartei entsprechend befunden worden sind und während ihrer Einlagerung in BOSNIEN und HERZEGOWINA (Weiterversendevertragspartei) keiner Gefahr eines Befalls oder einer Infizierung ausgesetzt waren. * Zutreffendes jeweils ankreuzen.
11. Zusätzliche Erklärung

BEHANDLUNG ZUR ENTSEUCHUNG UND/ODER DESINFEKTION

12. Behandlung
13. Chemikalie (Wirkstoff)
14. Dauer und Temperatur
15. Konzentration
16. Datum
17. Zusätzliche informationen
18. Ausstellungsort

Datum
Name und Unterschrift des Kontrollorgans
(Amtssiegel)

Mit dem gegenständlichen Zeugnis wird seitens der Pflanzenschutz-Organisation der Bosnien und Herzegowina seiner Organe keine finanzielle Haftung übernommen.

РУССКИЙ

1. Название и адрес экспортера
2. ФИТОСАНИТАРНЫЙ СЕРТИФИКАТ НА РЕЭКСПОРТ
3. Заявленное наименование и адрес получателя
4 Служба по защите растений в БОСНИЯ и ГЕРСЕГОВИНА Службе по защите растений
5. Место происхождения
6. Заявленный способ транспортировки
7. Заявленный пункт ввоза
8. Отличительные знаки (маркировка); количество мест и описание упаковки; наименование продукции;ботаническое название растений
9. Заявленное количество
10. Настоящим удостоверяется, что растения,растительные продукты или другие подкарантинные материалы, описанные выше, были импортированы в БОСНИЯ и ГЕРСЕГОВИНА (договаривающуюся сторону реэкспортера) из _____ (договаривающейся стороны происхождения) по фитосанитарному сертификату № ____ * оригинал ☐ заверенная копия подлинника ☐ которого прилагается к настоящему сертификату что они упакованы ☐ переупакованы ☐ в оригинальные ☐ новые ☐ контейнеры, что на основании оригинала фитосанитарного сертификта ☐ и дополнительной инспекции ☐ они считаются отвечающими действующим фитосанитарным требованиям импортирующей договаривающейся стороны и что во время хранениа в БОСНИЯ и ГЕРСЕГОВИНА (договаривающейся стороне реэкспортера) груз не подвергался риску заражения вредными организмами. * Отметьте соответсвующие ☐ квадраты
11. Дополнительная декларация

ОБЕЗЗАРАЖИВАНИЕ И/ИЛИ ДЕЗИНФЕКЦИЯ

12. Способ обработки
13. Химикат (действующее вещество)
14. Экспозиция и температура
15. Концентрация
16. Дата
17. Дополнительная информация
18. Место выдачи

Дата
Фамилия и подпись официального уполномоченного
(Печать организации)

Никаких финансовых обязательств по отношению к настоящем сертификате не налагается Служба по защите растений в Босния и Герцеговина или на кого-либо его инспекторов или представителей.

1.Ime (naziv) i adresa izvoznika/Name and address of exporter	**2.**FITOSANITARNI CERTIFIKAT ZA REEKSPORT PHYTOSANITARY CERTIFIKATE FOR RE-EXPORT **Broj: BA/R-** No: **Kopija**/Copy
3. Prijavljeno ime (naziv) i adresa primatelja/Declared name and address of consigne	**4. Organizacija za zaštitu bilja u Bosni i Hercegovini** Plant Protection Organization in Bosnia and Herzegovina **Organizaciji za zaštitu bilja**/to Plant Protection organization(s) of
	5. Mjesto porijekla/Place of origin
6. Prijavljeno prijevozno sredstvo/Declared means of conveyance	**BOSNA I HERCEGOVINA** BOSNIA AND HERZEGOVINA
7. Prijavljeno mjesto uvoza/Declared point of entry	

8.Karakteristične oznake:broj i opis paketa, naziv proizvoda i botanički naziv bilja/Distinguishing marks: number and description of packages, name of produce and botanical name of plants	**9.Prijavljena količina**/ Quantity declared

10. Ovim se potvrđuje da su navedene biljke, biljni proizvodi ili drugi regulirani objekti uvezeni u Bosnu i Hercegovinu (ugovorna strana reeksporta) iz _____ (ugovorna strana porijekla), pri čemu ih je pratio fitosanitarni certifikat br. _____ čiji je (*) original □ ovjerena kopija □ priložena ovom certifikatu; da su upakirani □ prepakirani □ u originalnu □ novu □ ambalažu; da na osnovu originalnog fitosanitarnog certifikata □ i dopunskog pregleda □ se smatra da su u skladu sa važećim fitosanitarnim zahtjevima ugovorne strane uvoznice i da u toku skladištenja u Bosni i Hercegovini (ugovorna strana reeksporta) pošiljka nije bila izložena opasnosti od zaraze ili infekcije.
*** Upisati križić u odgovarajuće □ polje**

This is to certify that the plants, plant products or other regulated articles described herein were imported into Bosnia and Herzegovina (contracting party of re-export) from ---------- (contracting party of origin), covered by phytosanitary certificate No. ---------- *original □ certified true copy □ of which is attached to this certificate: that they are packed □ repacked □ in original □ new □ containers; that based on the original phytosanitary certificate □ and additional inspection □ they are considered to conform with the current phytosanitary requirements of the importing contracting party and that during storage in Bosnia and Herzegovina (contracting party of re-export) the consignment has not been subjected to the risk of infestation or infection.
* Insert tick in appropriate□ box.

11.Dopunska izjava/Additional declaration

Postupak dezinfestacije i/ili dezinfekcije/Disinfestation and/or disinfection tretament		**18. Mjesto izdavanja**/Place of issue
12.Postupak/Treatment		
13. Kemikalija (Aktivna materija)/ Chemical (Active ingredient)	**14. Trajanje postupka i temperatura**/ Duration of treatment and temperature	**Nadnevak**/Date M.P. **Ime i potpis ovlaštenog službenika** Name and signature of authorized officer
15.Koncentracija/Concentration	**16. Nadnevak**/Date	
17. Dodatna informacija/Additional information		

Organizacije za zaštitu zdravlja bilja u BiH i njeni službenici ili predstavnici ne snose nikakvu financijsku odgovornost u vezi sa ovim certifikatom/No financial liability with respect to this certificate shall attach to Plant protection organization in Bosnia and Herzegovina or to any of its officers or representatives.

На основу члана 35. став (4) Закона о заштити здравља биља ("Службени гласник БиХ", број 23/03) и члана 61. став (2) Закона о управи ("Службени гласник БиХ", бр. 32/02, 102/09 и 72/17), Управа Босне и Херцеговине за заштиту здравља биља, у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, доноси

ПРАВИЛНИК
О ФИТОСАНИТАРНОМ СЕРТИФИКАТУ И ФИТОСАНИТАРНОМ СЕРТИФИКАТУ ЗА РЕЕКСПОРТ

Члан 1.
(Предмет)

Овим Правилником прописују се форма и садржај фитосанитарног сертификата за извоз и фитосанитарног сертификата за реекспорт (у даљем тексту: сертификати), услови за издавање сертификата, депоновање потписа фитосанитарних инспектора, као и штампање и дистрибуција сертификата.

Члан 2.
(Форма и садржај сертификата)

(1) Сертификати из члана 1. овог Правилника, садрже податке и издају се у складу са Међународним стандардом за фитосанитарне мјере број 12 (ISPM 12), "Смјернице за фитосанитарне сертификате".
(2) Фитосанитарни сертификат, за пошиљке биља које се извозе, је зелене боје и штампа се на обрасцу чија су форма и садржај дати у Прилогу I овог Правилника.
(3) Фитосанитарни сертификат за реекспорт, за пошиљке биља које се поново извозе, је смеђе боје и штампа се на обрасцу чија су форма и садржај дати у Прилогу II овог Правилника.
(4) Обрасци из ст. (2) и (3) овог члана штампају се на једном од службених језика и писама у Босни и Херцеговини и на енглеском језику, а на полеђини образаца текст је одштампан на француском, њемачком, шпанском и руском језику.
(5) Обрасци из ст. (2) и (3) овог члана штампају се и попуњавају у комплетима од по два примјерка. Први примјерак је оригинал, а други примјерак је копија оригинала. Оригинал се даје извознику, копију задржава фитосанитарни инспектор.

Члан 3.
(Услови за издавање сертификата)

Услови за издавање сертификата су прописани Законом о заштити здравља биља ("Службени гласник БиХ", број 23/03), Правилником о мјерама за спрјечавање уношења, ширења и сузбијања штетних организама на биљу, биљним производима и регулисаним објектима ("Службени гласник БиХ", број 59/11) и Међународним стандардом за фитосанитарне мјере број 12 (ISPM 12) "Смјернице за фитосанитарне сертификате".

Члан 4.
(Депоновање потписа)

(1) Списак фитосанитарних инспектора, са депонованим потписима и отисцима печата инспектора који могу издавати сертификате, обавезно се чува у Управи Босне и Херцеговине за заштиту здравља биља (у даљем тексту: Управа).
(2) Инспекторати ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине (у даљем тексту: надлежни инспекторати) у што краћем року достављају Управи списак, потписе и отиске печата фитосанитарних инспектора који могу издавати сертификате, као и све промјене везане за давање или укидање овлашћења.

Члан 5.
(Штампање, дистрибуција и чување)

(1) Сертификате штампа Управа и дистрибуира надлежним инспекторатима. Надлежни инспекторати воде евиденцију о издатим сертификатима и на захтјев Управе, у што краћем року, достављају преглед стања залиха.
(2) Надлежни инспекторати достављају Управи захтјев за штампање сертификата најкасније до 01. јула текуће године. У захтјеву се наводе процијењене потребне количине за наредну годину.
(3) Након добијања писменог захтјева из става (2) овог члана, Управа ће набавити тражене количине сертификата и доставити исте надлежним инспекторатима.
(4) Уколико неки од надлежних инспектората у току године буде имао ванредну потребу за додатним сертификатима, поднијеће писмени захтјев Управи. На захтјев Управе, надлежни инспекторати који имају на залихама сертификате, ће у што краћем року код Управе раздужити усаглашен број расположивих сертификата. Раздуживање и задуживање сертификата се обавља искључиво путем надлежног одјељења Управе уз поштовање прописане процедуре.
(5) Уколико се ванредна потреба за сертификатима не буде могла задовољити на начин прописан ставом (4) овог члана, Управа ће покренути процедуру набавке нових количина сертификата.
(6) Надлежни инспекторати обезбјеђују да се сертификати издају на прописан начин и чувају тако да нису доступни трећим лицима. Надлежни инспекторати доносе интерни пропис којим ће детаљно прописати чување сертификата, печата и друга питања везано за издавање сертификата.

Члан 6.
(Јединствена база података)

(1) Надлежни инспекторати ће на дневној бази обезбиједити достављање скенираних копија свих издатих сертификата Управи на емаил: fitocertifikati@uzzb.gov.ba.
(2) Управи се достављају скенирани оригинали издатих сертификата (попуњени, потписани, факсимилом и печатом овјерени оригинални примјерци сертификата). На исти начин се достављају и сви поништени сертификати.
(3) Скенирани сертификати морају бити јасни и читљиви, како би се из истих могао недвосмилено утврдити сваки податак који садрже. Уколико достављена копија оригинала сертификата није читљива, надлежни инспекторати ће на захтјев Управе, доставити скениран примјерак копије оригиналног сертификата која се налази у спису фитосанитарног инспектора.
(4) Јединствену базу података о издатим сертификатима на нивоу Босне и Херцеговине успоставља и води Управа, а увид и преглед података у бази ће бити омогућен надлежним инспекторатима.

Члан 7.
(Престанак важења)

Ступањем на снагу овога Правилника престаје да важи Правилник о форми и садржају фитосанитарног сертификата и фитосанитарног сертификата за реекспорт ("Службени гласник БиХ", бр. 12/13, 68/16 и 6/17).

Члан 8.

(Навођење правних аката ЕУ)

Овим Правилником се преузимају одредбе Директиве Вијећа 2000/29/ЕЗ од 8. маја 2000. о мјерама заштите против уношења у Заједницу организама штетних за биље или биљне производе и против њиховог ширења унутар Заједнице и Директиве Вијећа 2002/89/ЕЗ од 28. новембра 2002. о измјени Директиве 2000/29/ЕЗ о заштитним мјерама против уношења у Заједницу организама штетних за биље или биљне производе и против њиховог ширења унутар Заједнице.

Члан 9.

(Ступање на снагу)

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 06-02-2-449-14/19
12. септембра 2019. године
Сарајево

Директор
Др **Горан Перковић**, с. р.

ПРИЛОГ I (Фитосанитарни сертификат за извоз - српски језик,ћирилица)

1.Име (назив) и адреса извозника/Name and address of exporter	**2. Ф И Т О С А Н И Т АР Н И С Е Р Т И Ф И КА Т** PHYTOSANITARY CERTIFICATE **Број: ВА/** No: **Оригинал**/Original
3. Пријављено име (назив) и адреса примаоца/Declared name and address of consignee	**4. Организација за заштиту биља у Босни и Херцеговини** Plant Protection Organization in Bosnia and Herzegovina **Организацији за заштиту биља** /to Plant Protection organization(s) of
	5. Мјесто поријекла/Place of origin
6. Пријављено превозно средство/Declared means of conveyance	**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА** BOSNIA AND HERZEGOVINA
7. Пријављено мјесто увоза/Declared point of entry	

8.Карактеристичне ознаке:број и опис пакета, назив производа и ботанички назив биља/Distinguishing marks: number and description of packages, name of produce and botanical name of plants	**9.Пријављена количина**/Quantity declared

10. Овим се потврђује да су биље, биљни производи или други регулисани објекти прегледани и/или тестирани у складу са одговарајућим службеним процедурама и да се сматра да нису заражени карантинским штетним организмима које наводи уговорна страна увознице и да одговарају важећим фитосанитарним захтјевима уговорне стране увознице, укључујући и оне које се односе на регулисане некарантинске организме.
This is to certify that the plants, plant products or other regulated articles described herein have been inspected and/or tested according to appropriate official procedures and are considered to be free from the quarantine pests specified by the importing contracting party and to conform with the current phytosanitary requirements of the importing contracting party, including those for regulated non-quarantine pests.

11. Допунска изјава/Additional declaration

Поступак дезинфестације и/или дезинфекције/ Disinfestation and/or disinfection tretament		**18. Мјесто издавања**/ Place of issue **Датум**/Date **М.П.** **Име и потпис овлашћеног службеника** Name and signature of authorized officer
12. Поступак/Treatment		
13.Хемикалија (активна супстанца)/Chemical (Active ingredient):	**14.Трајање поступка и температура**/ Duration of treatment and temperature	
15.Концентрација/Concentration	**16. Датум**/Date	
17. Додатна информација/Additional information		

Организације за заштиту здравља биља у БиХ и њени службеници или представници не сносе ни какву финансијску одговорност у вези са овим сертификатом/ No financial liability with respect to this certificate shall attach to Plant protection organization in Bosnia and Herzegovina or to any of its officers or representatives.

FRANCAIS

1. Nom et adresse de l'exportateur
2. CERTIFICAT PHYTOSANITAIRE
3. Nom et adresse déclarés du destinataire
4. Organisation de la protection des végétaux de en BOSNIE-HERZÉGOVINE (aux) Organisation(s) de la protection des végétaux de
5. Lieu d'origine
6. Moyen de transport déclaré
7. Point d'entrée déclaré
8. Marques des colis: nombre et nature des colis; nom des produits; nom botanique des végétaux
9. Quantité déclaré
10. Il est certifié que les végétaux, produits végétaux ou autres articles réglementés décrits ci-dessus ont été inspectés et/ou testés suivant des procédures officielles appropriées et estimés exempts d'organismes de quarantaine comme spécifié par la partie contractante importatrice et qu'ils sont jugés conformes aux exigences phytosanitaires en vigueur de la partie contractante importatrice, y compris à celle concernant les organismes réglementés non de quarantaine.
11. Déclaration supplémentaire

TRAITEMENT DE DÉSINFESTATION ET/OU DE DÉSINFECTION

12. Traitement
13. Produit chimique (matière active)
14. Durée et temperature
15. Concentration
16. Date
17. Renseignements complémentaires
18. Lieu de délivrance
    Date
    Nom et signature du fonctionnaire autorisé
    (Cachet de l'organisation)

Le présent certificat n'entraîne aucune responsabilité financière pour Organisation de la protection des végétaux en Bosnie-Herzégovine ni pour aucun de ses agents ou représentants.

ESPAÑOL

1. Nombre y dirección del exportador
2. CERTIFICADO FITOSANITARIO
3. Nombre y dirección declarados del destinatario
4. Organización de Protección Fitosanitaria n BOSNIA Y HERZEGOVINA Organización(es) de Protección Fitosanitaria de
5. Lugar de origen
6. Medios de transporte declarados
7. Punto de entrada declarado
8. Marcas distintivas: Numero y descripción de los bultos; nombre del product; nombre botánico de las plantas
9. Cantidad declarada
10. Por la presente se certifica que las plantas, productos vegetales u otros artículos reglamentados descritos aquí se han inspeccionado y/o sometido a prueba de acuerdo con los procedimientos oficiales adecuados y se considera que están libres de las plagas cuarentenarias especificadas por la parte contratante importadora y que cumplen los requisitos fitosanitarios vigentes de la parte contratante importadora, incluidos los relativos a las plagas no cuarentenarias reglamentadas.
11. Declaración adicional

TRATAMIENTO DE DESINFESTACIÓN Y/O DESINFECCIÓN

12. Tratamiento
13. Producto químico (ingrediente activo)
14. Duración y temperature
15. Concentración
16. Fecha
17. Información adicional
18. Lugar de expedición
    Fecha
    Nombre y firma de funcionario autorizado
    (Sello de la Organización)

Organización de Protección Fitosanitaria n Bosnia y Herzegovina de y sus funcionarios y representantes declinan toda responsabilidad financiera resultante de este certificado.

DEUTSCH

1. Name und Anschrift des Absenders
2. PFLANZENGESUNDHEITSZEUGNIS
3. Angegebener Name und Anschrift des Empfängers
4. Pflanzenschutz-Organisation der BOSNIEN und HERZEGOWINA an Pflanzenschutzdienst(e) von
5. Ursprungsort
6. Angegebenes Transportmittel
7. Angegebener Grenzübertrittsort
8. Unterscheidungsmerkmale; Zahl und Beschreibung der Packstücke; Name des Erzeugnisses; botanischer Name der Pflanzen
9. Angegebene Menge
10. Hiermit wird bescheinigt, daß die oben beschreibenen Pflanzen, Pflanzenerzeugnisse oder anderen geregelten Gegenstände nach geeigneten amtlichen Verfahren untersucht und/oder getestet worden sind und als frei von Quarantäneschadorganismen, die von der einführenden Vertragspartei benannt wurden; und daß die den geltenden phytosanitären Vorschriften der einführenden Vertragspartei, einschließlich der Vorschriften für geregelte Nicht- Quarantäneschadorganismen entsprechen.
11. Zusätzliche Erklärung

BEHANDLUNG ZUR ENTSEUCHUNG UND/ODER DESINFEKTION 12. Behandlung

13. Chemikalie (Wirkstoff)
14. Dauer und Temperatur
15. Konzentration
16. Datum
17. Zusätzliche informationen
18. Ausstellungsort
    Datum
    Name und Unterschrift des Kontrollorgans
    (Amtssiegel)

Mit dem gegenständlichen Zeugnis wird seitens der Pflanzenschutz-Organisation der Bosnien und Herzegowina seiner Organe keine finanzielle Haftung übernommen.

РУССКИЙ

1. Название и адрес экспортера
2. ФИТОСАНИТАРНЫЙ СЕРТИФИКАТ
3. Заявленное наименование и адрес получателя
4. Служба по защите растений В БОСНИЯ И ГЕРЦЕГОВИНА Службе по защите растений
5. Место происхождения
6. Заявленный способ транспортировки
7. Заявленный пункт ввоза
8. Отличительные знаки (маркировка); количество мест и описание упаковки; наименование продукции;ботаническое название растений
9. Заявленное количество
10. Настоящим удостоверяется, что растения, растительные продукты или другие подкарантинные материалы, описанные выше, были проинспектированы и /или исследованы согласно соответсвующим официальным процедурам и признаны свободными от карантинных вредных организмов, перечисленных импортирующей договаривающейся стороны и отвечают действующим фитосанитарным требованиям импортирующей договаривающейся стороны, включая таковые и для регулируемых некарантинных вредных организмов.
11. Дополнительная декларация

ОБЕЗЗАРАЖИВАНИЕ И/ИЛИ ДЕЗИНФЕКЦИЯ

12. Способ обработки
13. Химикат (действующее вещество)
14. Экспозиция и температура
15. Концентрация
16. Дата
17. Дополнительная информация
18. Место выдачи
    Дата
    Фамилия и подпись официального уполномоченного
    (Печать организации)

Никаких финансовых обязательств по отношению к настоящем сертификате не налагается Служба по защите растений v Bosnia и Герцеговина или на кого-либо его инспекторов или представителей.

<table>
<tr><td>1.Име (назив) и адреса извозника/Name and address of exporter</td><td colspan="2">2. ФИТОСАНИТАРНИ СЕРТИФИКАТ
PHYTOSANITARY CERTIFICATE
Број: BA/
No:

Копија/Copy</td></tr>
<tr><td>3. Пријављено име (назив) и адреса примаоца/Declared name and address of consignee</td><td colspan="2">4. Организација за заштиту биља у Босни и Херцеговини
Plant Protection Organization in Bosnia and Herzegovina

Организацији за заштиту биља/to Plant Protection organization(s) of</td></tr>
<tr><td rowspan="2">6. Пријављено превозно средство/Declared means of conveyance

7. Пријављено мјесто увоза/Declared point of entry</td><td colspan="2">5. Мјесто поријекла/Place of origin

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
BOSNIA AND HERZEGOVINA</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="2">8.Карактеристичне ознаке: број и опис пакета, назив производа и ботанички назив биља/Distinguishing marks: number and description of packages, name of produce and botanical name of plants</td><td>9.Пријављена количина/
Quantity declared</td></tr>
<tr><td colspan="3">10. Овим се потврђује да су биље, биљни производи или други регулисани објекти прегледани и/или тестирани у складу са одговарајућим службеним процедурама и да се сматра да нису заражени карантинским штетним организмима које наводи уговорна страна увознице и да одговарају важећим фитосанитарним захтјевима уговорне стране увознице, укључујући и оне које се односе на регулисане некарантинске организме.

This is to certify that the plants, plant products or other regulated articles described herein have been inspected and/or tested according to appropriate official procedures and are considered to be free from the quarantine pests specified by the importing contracting party and to conform with the current phytosanitary requirements of the importing contracting party, including those for regulated non-quarantine pests.</td></tr>
<tr><td colspan="3">11. Допунска изјава /Additional declaration</td></tr>
<tr><td colspan="2">Поступак дезинфестације и/или дезинфекције/ Disinfestation and/or disinfection tretament

12. Поступак/ Treatment

13.Хемикалија(активна супстанца) /Chemical (Active ingredient)

14.Трајање поступка и температура/ Duration of treatment and temperature

15.Концентрација/Concentration

16.Датум/Date

17. Додатна информација/Additional information</td><td>18. Мјесто издавања/ Place of issue

Датум/Date

М.П.

Име и потпис овлашћеног службеника
Name and signature of authorized officer</td></tr>
</table>

Организације за заштиту здравља биља у БиХ и њени службеници или представници не сносе ни какву финансијску одговорност у вези са овим сертификатом/ No financial liability with respect to this certificate shall attach to Plant protection organization in Bosnia and Herzegovina or to any of its officers or representatives.

ПРИЛОГ II (Фитосанитарни сертификат за реекспорт - српски језик, ћирилица)

<table>
<tr><td>1.Име (назив) и адреса извозника/Name and address exporter</td><td colspan="2">2.ФИТОСАНИТАРНИ СЕРТИФИКАТ ЗА РЕЕКСПОРТ
PHYTOSANITARY CERTIFIKATE FOR RE-EKSPORT
Број: BA/R-
No:

Оригинал/Original</td></tr>
<tr><td rowspan="2">3. Пријављено име (назив) и адреса примаоца/Declared name and address of consignee</td><td colspan="2">4. Организација за заштиту биља у Босни и Херцеговини
Plant Protection Organization in Bosnia and Herzegovina

Организацији за заштиту биља/to Plant Protection organization(s) of</td></tr>
<tr><td colspan="2">5. Мјесто поријекла/Place of origin</td></tr>
<tr><td>6. Пријављено превозно средство/Declared means of conveyance</td><td rowspan="2" colspan="2">БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
BOSNIA AND HERZEGOVINA</td></tr>
<tr><td>7. Пријављено мјесто увоза/Declared point of entry</td></tr>
<tr><td colspan="2">8.Карактеристичне ознаке, број и опис пакета, назив производа и ботанички назив биља/Distinguishing marks, number and description of packages, name of produce and botanical name of plants</td><td>9.Пријављена количина/ Quantity declared</td></tr>
<tr><td colspan="3">10. Овим се потврђује да су наведене биљке, биљни производи или други регулисани објекти увезени у Босну и Херцеговину (уговорна страна реекспорта) из _____ (уговорна страна поријекла), при чему их је пратио фитосанитарни сертификат бр. _____ чији је (*) оригинал □ овјерена копија □ приложена овом сертификату; да су упаковани □ препаковани □ у оригиналну □ нову □ амбалажу; да на основу оригиналног фитосанитарног сертификата □ и допунског прегледа □ се сматра да су у складу са важећим фитосанитарним захтјевима уговорне стране увознице и да у току складиштења у Босни и Херцеговини (уговорна страна реекспорта) пошиљка није била изложена опасности од заразе или инфекције.
* Уписати крстић у одговарајуће □ поље

This is to certify that the plants, plant products or other regulated articles described herein were imported into Bosnia and Herzegovina (contracting party of re-export) from ---------- (contracting party of origin), covered by phytosanitary certificate No. ---------- *original □ certified true copy □ of which is attached to this certificate: that they are packed □ repacked □ in original □ new □ containers; that based on the original phytosanitary certificate □ and additional inspection □ they are considered to conform with the current phytosanitary requirements of the importing contracting party and that during storage in Bosnia and Herzegovina (contracting party of re-export) the consignment has not been subjected to the risk of infestation or infection.
* Insert tick in appropriate□ box.</td></tr>
<tr><td colspan="3">11. Допунска изјава /Additional declaration</td></tr>
<tr><td colspan="2">Поступак дезинфестације и/или дезинфекције /Disinfestation and/or disinfection tretament</td><td rowspan="5">18. Мјесто издавања/ Place of issue

Датум/Date

М.П.

Име и потпис овлашћеног службеника
Name and signature of authorized officer</td></tr>
<tr><td colspan="2">12. Поступак/Treatment</td></tr>
<tr><td>13.Хемикалија(активна супстанца)/ Chemical (Active ingredient)</td><td>14.Трајање поступка и температура/ Duration of treatment and temperature</td></tr>
<tr><td>15.Концентрација/Concentration</td><td>16. Датум/Date</td></tr>
<tr><td colspan="2">17. Додатна информација/Additional information</td></tr>
</table>

Организације за заштиту здравља биља у БиХ и њени службеници или представници не сносе ни какву финансијску одговорност у вези са овим сертификатом/ No financial liability with respect to this certificate shall attach to Plant protection organization in Bosnia and Herzegovina or to any of its officers or representatives.

FRANCAIS

1. Nom et adresse de l'exportateur
2. CERTIFICAT PHYTOSANITAIRE DE RE-EXPORTATION
3. Nom et adresse déclarés du destinataire
4. Organisation de la protection des végétaux de en BOSNIE-HERZÉGOVINE (aux) Organisation(s) de la protection des végétaux de
5. Lieu d'origine
6. Moyen de transport déclaré
7. Point d'entrée déclaré
8. Marques des colis: nombre et nature des colis; nom des produits; nom botanique des végétaux
9. Quantité déclaré
10. Il est certifié que les végétaux, produits végétaux ou autres articles réglementés décrits ci-dessus ont été importés en BOSNIE-HERZÉGOVINE (partie contractante de réexportation) en provenance de _____ (partie contractante d'origine) et ont fait l'objet du Certificat phytosanitarie № ____ dont * l'original ☐ la copie authentifiée ☐ est annexé(e) au présent certificat; qu'ils sont emballés ☐ re-emballés ☐ dans les emballages initiaux ☐ dans de nouveaux emballages ☐; que d'après le Certificat phytosanitaire original ☐ et une inspection supplémentaire ☐, ils sont jugés conformes aux exigences phytosanitaires en vigueur de la partie contractante importatrice, et qu'au cours de l'emmagasinage en BOSNIE-HERZÉGOVINE (partie contractante de réexportation) l'envoi n'a pas été exposé au risque d'infestation ou d'infection. * Mettre une croix dans la case ☐ appropriée.
11. Déclaration supplémentaire

TRAITEMENT DE DÉSINFESTATION ET/OU DE DÉSINFECTION

12. Traitement
13. Produit chimique (matière active)
14. Durée et temperature
15. Concentration
16. Date
17. Renseignements complémentaires
18. Lieu de délivrance

Date
Nom et signature du fonctionnaire autorisé
(Cachet de l'organisation)

Le présent certificat n'entraîne aucune responsabilité financière pour Organisation de la protection des végétaux en Bosnie-Herzégovine ni pour aucun de ses agents ou représentants..

ESPAÑOL

1. Nombre y dirección del exportador
2. CERTIFICADO FITOSANITARIO PARA LA REEXPORTACIÓN
3. Nombre y dirección declarados del destinatario
4 Organización de Protección Fitosanitaria n BOSNIA Y HERZEGOVINA Organización(es) de Protección Fitosanitaria de
5. Lugar de origen
6. Medios de transporte declarados
7. Punto de entrada declarado
8. Marcas distintivas: Numero y descripción de los bultos; nombre del product; nombre botánico de las plantas
9. Cantidad declarada
10. Por la presente se certifica que las plantas, productos vegetales u otros artículos reglamentados descritos más arriba se importaron en BOSNIA Y HERZEGOVINA (parte contratante reexportadora) desde _____ (parte contratante de origen) amparados por el Certificado Fitosanitario № ____ * original ☐ copia fiel certificada ☐ del cual se adjunta al presente certificado; que están empacados ☐ reembalados ☐ en recipientes originales ☐ nuevos ☐ que tomando como base el Certificado Fitosanitario original ☐ y la inspección adicional ☐, se considera que se ajustan a los requisitos fitosanitarios vigentes de en la parte contratante importadora, y que durante el almacenamiento en BOSNIA Y HERZEGOVINA (parte contratante reexportadora) el envío no estuvo expuesto a riesgos de infestación o infección. * Marcar la casilla ☐ correspondiente.
11. Declaración adicional

TRATAMIENTO DE DESINFESTACIÓN Y/O DESINFECCIÓN

12. Tratamiento
13. Producto químico (ingrediente activo)
14. Duración y temperature
15. Concentración
16. Fecha
17. Información adicional
18. Lugar de expedición

Fecha
Nombre y firma de funcionario autorizado
(Sello de la Organización)

Organización de Protección Fitosanitaria n Bosnia y Herzegovina de y sus funcionarios y representantes declinan toda responsabilidad financiera resultante de este certificado.

DEUTSCH

1. Name und Anschrift des Absenders
2. PFLANZENGESUNDHEITSZEUGNIS FÜR DIE WIEDERAUSFUHR
3. Angegebener Name und Anschrift des Empfängers
4. Pflanzenschutz-Organisation von der BOSNIEN UND HERZEGOWINA an Pflanzenschutzdienst(e) von
5. Ursprungsort
6. Angegebenes Transportmittel
7. Angegebener Grenzübertrittsort
8. Unterscheidungsmerkmale; Zahl und Beschreibung der Packstücke; Name des Erzeugnisses; botanischer Name der Pflanzen
9. Angegebene Menge
10. Hiermit wird bescheinigt, daß die oben beschreibenen Pflanzen, Pflanzenerzeugnisse oder sonstigen geregelten Gegenstände aus _____ (Ursprungsvertragspartei) nach von der BOSNIEN UND HERZEGOWINA (Weiterversendevertragspartei) eingeführt worden sind und daß ihnen das Pflanzengesundheitszeugnis № ____ dessen * Original ☐ beglaubigte Kopie ☐ als Anlage diesem Zeugnis beigefügt ist; daß sie verpack ☐ umgepackt☐ worden sind, in ihren ursprünglichen ☐ in neuen ☐ Behältnissen; daß auf Grund des ursprünglichen Pflanzengesundheitszeugnisses ☐ und einer zusätzlichen Untersuchung ☐ die obengenannten Pflanzen, oder Pflanzenerzeugnisse als den geltenden Pflanzenschutzvorschriften des Bestimmungslandes oder der importierenden Vertragspartei entsprechend befunden worden sind und während ihrer Einlagerung von der BOSNIEN UND HERZEGOWINA (Weiterversendevertragspartei) keiner Gefahr eines Befalls oder einer Infizierung ausgesetzt waren. * Zutreffendes jeweils ankreuzen.
11. Zusätzliche Erklärung

BEHANDLUNG ZUR ENTSEUCHUNG UND/ODER DESINFEKTION

12. Behandlung
13. Chemikalie (Wirkstoff)
14. Dauer und Temperatur
15. Konzentration
16. Datum
17. Zusätzliche informationen
18. Ausstellungsort

Datum
Name und Unterschrift des Kontrollorgans
(Amtssiegel)

Mit dem gegenständlichen Zeugnis wird seitens der Pflanzenschutz-Organisation in Bosnien und Herzegowina seiner Organe keine finanzielle Haftung übernommen.

РУССКИЙ

1. Название и адрес экспортера
2. ФИТОСАНИТАРНЫЙ СЕРТИФИКАТ НА РЕЭКСПОРТ
3. Заявленное наименование и адрес получателя
4 Служба по защите растений в БОСНИЯ И ГЕРЦЕГОВИНА Службе по защите растений
5. Место происхождения
6. Заявленный способ транспортировки
7. Заявленный пункт ввоза
8. Отличительные знаки (маркировка); количество мест и описание упаковки; наименование продукции;ботаническое название растений
9. Заявленное количество
10. Настоящим удостоверяется, что растения,растительные продукты или другие подкарантинные материалы, описанные выше, были импортированы в в БОСНИЯ И ГЕРЦЕГОВИНА (договаривающуюся сторону реэкспортера) из _____ (договаривающейся стороны происхождения) по фитосанитарному сертификату № ____ * оригинал ☐ заверенная копия подлинника ☐ которого прилагается к настоящему сертификату что они упакованы ☐ переупакованы ☐ в оригинальные ☐ новые ☐ контейнеры, что на основании оригинала фитосанитарного сертификта ☐ и дополнительной инспекции ☐ они считаются отвечающими действующим фитосанитарным требованиям импортирующей договаривающейся стороны и что во время хранениа в в БОСНИЯ И ГЕРЦЕГОВИНА (договаривающейся стороне реэкспортера) груз не подвергался риску заражения вредными организмами. * Отметьте соответсвующие ☐ квадраты
11. Дополнительная декларация

ОБЕЗЗАРАЖИВАНИЕ И/ИЛИ ДЕЗИНФЕКЦИЯ

12. Способ обработки
13. Химикат (действующее вещество)
14. Экспозиция и температура
15. Концентрация
16. Дата
17. Дополнительная информация
18. Место выдачи

Дата
Фамилия и подпись официального уполномоченного
(Печать организации)

Никаких финансовых обязательств по отношению к настоящем сертификате не налагается Служба по защите растений в Босния и Герцеговина или на кого-либо его инспекторов или представителей.

<table>
<tr><td>1.Име (назив) и адреса извозника/Name and address of exporter</td><td colspan="2">2.ФИТОСАНИТАРНИ СЕРТИФИКАТ ЗА РЕЕКСПОРТ
PHYTOSANITARY CERTIFIKATE FOR RE-EKSPORT
Број: BA/R-
No:

Копија/Copy</td></tr>
<tr><td rowspan="2">3. Пријављено име (назив) и адреса примаоца/Declared name and address of consignee</td><td colspan="2">4. Организација за заштиту биља у Босни и Херцеговини
Plant Protection Organization in Bosnia and Herzegovina

Организацији за заштиту биља/to Plant Protection organization(s) of</td></tr>
<tr><td colspan="2">5. Мјесто поријекла/Place of origin</td></tr>
<tr><td>6. Пријављено превозно средство/Declared means of conveyance</td><td rowspan="2" colspan="2">БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
BOSNIA AND HERZEGOVINA</td></tr>
<tr><td>7. Пријављено мјесто увоза/Declared point of entry</td></tr>
<tr><td colspan="2">8.Карактеристичне ознаке: број и опис пакета, назив производа и ботанички назив биља/Distinguishing marks: number and description of packages, name of produce and botanical name of plants</td><td>9.Пријављена количина/Quantity declared</td></tr>
<tr><td colspan="3">10. Овим се потврђује да су наведене биљке, биљни производи или други регулисани објекти увезени у Босну и Херцеговину (уговорна страна реекспорта) из _____ (уговорна страна поријекла), при чему их је пратио фитосанитарни сертификат бр. _____ чији је (*) оригинал □ овјерена копија □ приложена овом сертификату; да су упаковани □ препаковани □ у оригиналну □ нову □ амбалажу; да на основу оригиналног фитосанитарног сертификата □ и допунског прегледа □ се сматра да су у складу са важећим фитосанитарним захтјевима уговорне стране увознице и да у току складиштења у Босни и Херцеговини (уговорна страна реекспорта) пошиљка није била изложена опасности од заразе или инфекције.
* Уписати крстић у одговарајуће □ поље

This is to certify that the plants, plant products or other regulated articles described herein were imported into Bosnia and Herzegovina (contracting party of re-export) from ---------- (contracting party of origin), covered by phytosanitary certificate No. ---------- *original □ certified true copy □ of which is attached to this certificate: that they are packed □ repacked □ in original □ new □ containers; that based on the original phytosanitary certificate □ and additional inspection □ they are considered to conform with the current phytosanitary requirements of the importing contracting party and that during storage in Bosnia and Herzegovina (contracting party of re-export) the consignment has not been subjected to the risk of infestation or infection.
* Insert tick in appropriate□ box.</td></tr>
<tr><td colspan="3">11. Допунска изјава /Additional declaration</td></tr>
<tr><td colspan="2">Поступак дезинфестације и/или дезинфекције / Disinfestation and/or disinfection tretament</td><td rowspan="6">18. Мјесто издавања/ Place of issue

Датум/Date

М.П.

Име и потпис овлашћеног службеника
Name and signature
of authorized officer</td></tr>
<tr><td colspan="2">12. Поступак/Treatment</td></tr>
<tr><td>13.Хемикалија (активна супстанца)/Chemical (Active ingredient)</td><td>14.Трајање поступка и температура/ Duration of treatment and temperature</td></tr>
<tr><td>15.Концентрација/Concentration</td><td>16. Датум/Date</td></tr>
<tr><td colspan="2">17. Додатна информација/Additional information</td></tr>
</table>

Организације за заштиту здравља биља у БиХ и њени службеници или представници не сносе ни какву финансијску одговорност у вези са овим сертификатом/ No financial liability with respect to this certificate shall attach to Plant protection organization in Bosnia and Herzegovina or to any of its officers or representatives.

Na osnovu člana 35. stav (4) Zakona o zaštiti zdravlja bilja ("Službeni glasnik BiH", broj 23/03) i člana 61. stav (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17), Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja, u saradnji sa nadležnim organima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, donosi

PRAVILNIK
O FITOSANITARNOM CERTIFIKATU I FITOSANITARNOM CERTIFIKATU ZA REEKSPORT

Član 1.
(Predmet)

Ovim Pravilnikom propisuju se forma i sadržaj fitosanitarnog certifikata za izvoz i fitosanitarnog certifikata za reeksport (u daljem tekstu: certifikati), uslovi za izdavanje certifikata, deponovanje potpisa fitosanitarnih inspektora, kao i štampanje i distribucija certifikata.

Član 2.
(Forma i sadržaj certifikata)

(1) Certifikati iz člana 1. ovog Pravilnika, sadrže podatke i izdaju se u skladu sa Međunarodnim standardom za fitosanitarne mjere broj 12 (ISPM 12), "Smjernice za fitosanitarne certifikate".
(2) Fitosanitarni certifikat, za pošiljke bilja koje se izvoze, je zelene boje i štampa se na obrascu čija su forma i sadržaj dati u Prilogu I ovog Pravilnika.
(3) Fitosanitarni certifikat za reeksport, za pošiljke bilja koje se ponovo izvoze, je smeđe boje i štampa se na obrascu čija su forma i sadržaj dati u Prilogu II ovog Pravilnika.
(4) Obrasci iz st. (2) i (3) ovog člana štampaju se na jednom od službenih jezika i pisama u Bosni i Hercegovini i na engleskom jeziku, a na poleđini obrazaca tekst je odštampan na francuskom, njemačkom, španskom i ruskom jeziku.
(5) Obrasci iz st. (2) i (3) ovog člana štampaju se i popunjavaju u kompletima od po dva primjerka. Prvi primjerak je original, a drugi primjerak je kopija originala. Original se daje izvozniku, kopiju zadržava fitosanitarni inspektor.

Član 3.
(Uslovi za izdavanje certifikata)

Uslovi za izdavanje certifikata su propisani Zakonom o zaštiti zdravlja bilja ("Službeni glasnik BiH", broj 23/03), Pravilnikom o mjerama za sprječavanje unošenja, širenja i suzbijanja štetnih organizama na bilju, biljnim proizvodima i reguliranim objektima ("Službeni glasnik BiH", broj 59/11) i Međunarodnim standardom za fitosanitarne mjere broj 12 (ISPM 12) "Smjernice za fitosanitarne certifikate".

Član 4.
(Deponovanje potpisa)

(1) Spisak fitosanitarnih inspektora, sa deponovanim potpisima i otiscima pečata inspektora koji mogu izdavati certifikate, obavezno se čuva u Upravi Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja (u daljem tekstu: Uprava).
(2) Inspektorati entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: nadležni inspektorati) u što kraćem roku dostavljaju Upravi spisak, potpise i otiske pečata fitosanitarnih inspektora koji mogu izdavati certifikate, kao i sve promjene vezane za davanje ili ukidanje ovlaštenja.

Član 5.
(Štampanje, distribucija i čuvanje)

(1) Certifikate štampa Uprava i distribuira nadležnim inspektoratima. Nadležni inspektorati vode evidenciju o izdatim certifikatima i na zahtjev Uprave, u što kraćem roku, dostavljaju pregled stanja zaliha.
(2) Nadležni inspektorati dostavljaju Upravi zahtjev za štampanje certifikata najkasnije do 01. jula tekuće godine. U zahtjevu se navode procijenjene potrebne količine za narednu godinu.
(3) Nakon dobijanja pismenog zahtjeva iz stava (2) ovog člana, Uprava će nabaviti tražene količine certifikata i dostaviti iste nadležnim inspektoratima.
(4) Ukoliko neki od nadležnih inspektorata u toku godine bude imao vanrednu potrebu za dodatnim certifikatima, podnijeće pismeni zahtjev Upravi. Na zahtjev Uprave, nadležni inspektorati koji imaju na zalihama certifikate, će u što kraćem roku kod Uprave razdužiti usaglašen broj raspoloživih certifikata. Razduživanje i zaduživanje certifikata se obavlja isključivo putem nadležnog odjeljenja Uprave uz poštovanje propisane procedure.
(5) Ukoliko se vanredna potreba za certifikatima ne bude mogla zadovoljiti na način propisan stavom (4) ovog člana, Uprava će pokrenuti proceduru nabavke novih količina certifikata.
(6) Nadležni inspektorati obezbjeđuju da se certifikati izdaju na propisan način i čuvaju tako da nisu dostupni trećim osobama. Nadležni inspektorati donose interni propis kojim će detaljno propisati čuvanje certifikata, pečata i druga pitanja vezano za izdavanje certifikata.

Član 6.
(Jedinstvena baza podataka)

(1) Nadležni inspektorati će na dnevnoj bazi obezbijediti dostavljanje skeniranih kopija svih izdatih certifikata Upravi na email: fitocertifikati@uzzb.gov.ba
(2) Upravi se dostavljaju skenirani originali izdatih certifikata (popunjeni, potpisani, faksimilom i pečatom ovjereni originalni primjerci certifikata). Na isti način se dostavljaju i svi poništeni certifikati.
(3) Skenirani certifikati moraju biti jasni i čitljivi, kako bi se iz istih mogao nedvosmileno utvrditi svaki podatak koji sadrže. Ukoliko dostavljena kopija originala certifikata nije čitljiva nadležni inspektorati će na zahtjev Uprave, dostaviti skeniran primjerak kopije originalnog certifikata koja se nalazi u spisu fitosanitarnog inspektora.
(4) Jedinstvenu bazu podataka o izdatim certifikatima na nivou Bosne i Hercegovine uspostavlja i vodi Uprava, a uvid i pregled podataka u bazi će biti omogućen nadležnim inspektoratima.

Član 7.
(Prestanak važenja)

Stupanjem na snagu ovoga Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o formi i sadržaju fitosanitarnog certifikata i fitosanitarnog certifikata za reeksport ("Službeni glasnik BiH", br. 12/13, 68/16 i 6/17).

Član 8.
(Navođenje pravnih akata EU)

Ovim Pravilnikom se preuzimaju odredbe Direktive Vijeća 2000/29/EZ od 8. maja 2000. o mjerama zaštite protiv unošenja u Zajednicu organizama štetnih za bilje ili biljne proizvode i protiv njihovog širenja unutar Zajednice i Direktive Vijeća 2002/89/EZ od 28. novembra 2002. o izmjeni Direktive 2000/29/EZ o zaštitnim mjerama protiv unošenja u Zajednicu organizama štetnih za bilje ili biljne proizvode i protiv njihovog širenja unutar Zajednice.

Član 9.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 06-02-2-449-14/19
12. septembra 2019. godine
Sarajevo

Direktor
Dr. **Goran Perković**, s. r.

PRILOG I (Fitosanitarni certifikat za izvoz – bosanski jezik, latinica)

1. Ime (naziv) i adresa izvoznika/Name and address of exporter	**2. F I T O S A N I T A R N I C E R T I F I K A T** PHYTOSANITARY CERTIFICATE **Broj: BA/** No: **Original**/Original
3. Prijavljeno ime (naziv) i adresa primaoca/Declared name and address of consignee	**4. Organizacija za zaštitu bilja u Bosni i Hercegovini** Plant Protection Organization in Bosnia and Herzegovina **Organizaciji za zaštitu bilja** /to Plant Protection organization(s) of
	5. Mjesto porijekla/Place of origin
6. Prijavljeno prijevozno sredstvo/Declared means of conveyance	**BOSNA I HERCEGOVINA** BOSNIA AND HERZEGOVINA
7.Prijavljeno mjesto uvoza/Declared point of entry	

8.Karakteristične oznake: broj i opis paketa, naziv proizvoda i botanički naziv bilja/Distinguishing marks: number and description of packages, name of produce and botanical name of plants	**9.Prijavljena količina**/Quantity declared

10. Ovim se potvrđuje da su bilje, biljni proizvodi ili drugi regulirani objekti pregledani i/ili testirani u skladu sa odgovarajućim službenim procedurama i da se smatra da nisu zaraženi karantinskim štetnim organizmima koje navodi ugovorna strana uvoznice i da odgovaraju važećim fitosanitarnim zahtjevima ugovorne strane uvoznice, uključujući i one koje se odnose na regulirane nekarantinske organizme.

This is to certify that the plants, plant products or other regulated articles described herein have been inspected and/or tested according to appropriate official procedures and are considered to be free from the quarantine pests specified by the importing contracting party and to conform with the current phytosanitary requirements of the importing contracting party, including those for regulated non-quarantine pests.

11. Dopunska izjava/ Additional declaration

Postupak dezinfestacije i/ili dezinfekcije/Disinfestation and/or disinfection tretament		**18. Mjesto izdavanja**/Place of issue **Datum**/Date M.P. **Ime i potpis ovlaštenog službenika** Name and signature of authorized officer
12.Postupak/Treatment		
13.Hemikalija (aktivna materija)/Chemical (active ingredient)	**14.Trajanje postupka i temperatura**/Duration of treatment and temperature	
15.Koncentracija/Concentration	**16. Datum** /Date	
17. Dodatna informacija/Additional information		

Organizacije za zaštitu zdravlja bilja u BiH i njeni službenici ili predstavnici ne snose nikakvu finansijsku odgovornost u vezi sa ovim certifikatom/ No financial liability with respect to this certificate shall attach to Plant protection organization in Bosnia and Herzegovina or to any of its officers or representatives.

FRANCAIS

1. Nom et adresse de l'exportateur
2. CERTIFICAT PHYTOSANITAIRE
3. Nom et adresse déclarés du destinataire
4.Organisation de la protection des végétaux de en BOSNIE-HERZÈGOVINE (aux) Organisation(s) de la protection des végétaux de
5. Lieu d'origine
6. Moyen de transport déclaré
7. Point d'entrée déclaré
8. Marques des colis: nombre et nature des colis; nom des produits; nom botanique des végétaux
9. Quantité déclaré
10. Il est certifié que les végétaux, produits végétaux ou autres articles réglementés décrits ci-dessus ont été inspectés et/ou testés suivant des procédures officielles appropriées et estimés exempts d'organismes de quarantaine comme spécifié par la partie contractante importatrice et qu'ils sont jugés conformes aux exigences phytosanitaires en vigueur de la partie contractante importatrice, y compris à celle concernant les organismes réglementés non de quarantaine.
11. Déclaration supplémentaire

TRAITEMENT DE DÉSINFESTATION ET/OU DE DÉSINFECTION

12. Traitement
13. Produit chimique (matière active)
14. Durée et temperature
15. Concentration
16. Date
17. Renseignements complémentaires
18. Lieu de délivrance
    Date
    Nom et signature du fonctionnaire autorisé
    (Cachet de l'organisation)

Le présent certificat n'entraîne aucune responsabilité financière pour Organisation de la protection des végétaux en Bosnie-Herzégovine ni pour aucun de ses agents ou représentants.

ESPAÑOL

1. Nombre y dirección del exportador
2. CERTIFICADO FITOSANITARIO
3. Nombre y dirección declarados del destinatario
4. Organización de Protección Fitosanitaria n BOSNIA y HERZEGOVINA Organización(es) de Protección Fitosanitaria de
5. Lugar de origen
6. Medios de transporte declarados
7. Punto de entrada declarado
8. Marcas distintivas: Numero y descripción de los bultos; nombre del product; nombre botánico de las plantas
9. Cantidad declarada
10. Por la presente se certifica que las plantas, productos vegetales u otros artículos reglamentados descritos aquí se han inspeccionado y/o sometido a prueba de acuerdo con los procedimientos oficiales adecuados y se considera que están libres de las plagas cuarentenarias especificadas por la parte contratante importadora y que cumplen los requisitos fitosanitarios vigentes de la parte contratante importadora, incluidos los relativos a las plagas no cuarentenarias reglamentadas.
11. Declaración adicional

TRATAMIENTO DE DESINFESTACIÓN Y/O DESINFECCIÓN

12. Tratamiento
13. Producto químico (ingrediente activo)
14. Duración y temperature
15. Concentración
16. Fecha
17. Información adicional
18. Lugar de expedición
    Fecha
    Nombre y firma de funcionario autorizado
    (Sello de la Organización)

Organización de Protección Fitosanitaria n Bosnia y Herzegovina de y sus funcionarios y representantes declinan toda responsabilidad financiera resultante de este certificado.

DEUTSCH

1. Name und Anschrift des Absenders
2. PFLANZENGESUNDHEITSZEUGNIS
3. Name und Anschrift des angegebenen Empfängers
4. Pflanzenschutz-Organisation von der BOSNIEN und HERZEGOWINA an Pflanzenschutzdienst(e) von
5. Ursprungsort
6. Angegebenes Transportmittel
7. Angegebener Grenzübertrittsort
8. Unterscheidungsmerkmale; Zahl und Beschreibung der Packstücke; Name des Erzeugnisses; botanischer Name der Pflanzen
9. Angegebene Menge
10. Hiermit wird bescheinigt, daß die oben beschreibenen Pflanzen, Pflanzenerzeugnisse oder anderen geregelten Gegenstände nach geeigneten amtlichen Verfahren untersucht und/oder getestet worden sind und als frei von Quarantäneschadorganismen, die von der einführenden Vertragspartei benannt wurden; und daß die den geltenden phytosanitären Vorschriften der einführenden Vertragspartei, einschließlich der Vorschriften für geregelte Nicht- Quarantäneschadorganismen entsprechen.
11. Zusätzliche Erklärung

BEHANDLUNG ZUR ENTSEUCHUNG UND/ODER DESINFEKTION

12. Behandlung
13. Chemikalie (Wirkstoff)
14. Dauer und Temperatur
15. Konzentration
16. Datum
17. Zusätzliche informationen
18. Ausstellungsort
    Datum
    Name und Unterschrift des Kontrollorgans
    (Amtssiegel)

Mit dem gegenständlichen Zeugnis wird seitens der Pflanzenschutz-Organisation der Bosnien und Herzegowina seiner Organe keine finanzielle Haftung übernommen.

РУССКИЙ

1. Название и адрес экспортера
2. ФИТОСАНИТАРНЫЙ СЕРТИФИКАТ
3. Заявленное наименование и адрес получателя
4. Служба по защите растений в БОСНИЯ и ГЕРСЕГОВИНА Службе по защите растений
5. Место происхождения
6. Заявленный способ транспортировки
7. Заявленный пункт ввоза
8. Отличительные знаки (маркировка); количество мест и описание упаковки; наименование продукции;ботаническое название растений
9. Заявленное количество
10. Настоящим удостоверяется, что растения, растительные продукты или другие подкарантинные материалы, описанные выше, были проинспектированы и/или исследованы согласно соответсвующим официальным процедурам и признаны свободными от карантинных вредных организмов, перечисленных импортирующей договаривающейся стороны и отвечают действующим фитосанитарным требованиям импортирующей договаривающейся стороны, включая таковые и для регулируемых некарантинных вредных организмов.
11. Дополнительная декларация

ОБЕЗЗАРАЖИВАНИЕ И/ИЛИ ДЕЗИНФЕКЦИЯ

12. Способ обработки
13. Химикат (действующее вещество)
14. Экспозиция и температура
15. Концентрация
16. Дата
17. Дополнительная информация
18. Место выдачи
    Дата
    Фамилия и подпись официального уполномоченного
    (Печать организации)

Никаких финансовых обязательств по отношению к настоящем цертификате не налагается Служба по защите растений в Босния и Герцеговина или на кого-либо его инспекторов или представителей.

<table>
<tr><td>1.Ime (naziv) i adresa izvoznika/Name and address of exporter</td><td colspan="3">2. FITOSANITARNI CERTIFIKAT
PHYTOSANITARY CERTIFICATE

Broj: BA/
No:

Kopija/Copy</td></tr>
<tr><td rowspan="2">3. Prijavljeno ime (naziv) i adresa primaoca/Declared name and address of consignee</td><td colspan="3">4. Organizacija za zaštitu bilja u Bosni i Hercegovini
Plant Protection Organization in Bosnia and Herzegovina

Organizaciji za zaštitu bilja/to Plant Protection organization(s) of</td></tr>
<tr><td colspan="3">5. Mjesto porijekla/Place of origin</td></tr>
<tr><td>6. Prijavljeno prijevozno sredstvo/Declared means of conveyance</td><td colspan="3" rowspan="2">BOSNA I HERCEGOVINA
BOSNIA AND HERZEGOVINA</td></tr>
<tr><td>7. Prijavljeno mjesto uvoza/Declared point of entry</td></tr>
<tr><td colspan="2">8.Karakteristične oznake: broj i opis paketa, naziv proizvoda i botanički naziv bilja/Distinguishing marks: number and description of packages, name of produce and botanical name of plants</td><td colspan="2">9.Prijavljena količina/Quantity declared</td></tr>
<tr><td colspan="4">10. Ovim se potvrđuje da su bilje, biljni proizvodi ili drugi regulirani objekti pregledani i/ili testirani u skladu sa odgovarajućim službenim procedurama i da se smatra da nisu zaraženi karantinskim štetnim organizmima koje navodi ugovorna strana uvoznice i da odgovaraju važećim fitosanitarnim zahtjevima ugovorne strane uvoznice, uključujući i one koje se odnose na regulirane nekarantinske organizme.

This is to certify that the plants, plant products or other regulated articles described herein have been inspected and/or tested according to appropriate official procedures and are considered to be free from the quarantine pests specified by the importing contracting party and to conform with the current phytosanitary requirements of the importing contracting party, including those for regulated non-quarantine pests.</td></tr>
<tr><td colspan="4">11. Dopunska izjava/Additional declaration</td></tr>
<tr><td colspan="2">Postupak dezinfestacije i/ili dezinfekcije/Disinfestation and/or disinfection tretament</td><td colspan="2" rowspan="6">18. Mjesto izdavanja/Place of issue

Datum/Date

M.P.
Ime i potpis ovlaštenog službenika
Name and signature of authorized officer</td></tr>
<tr><td colspan="2">12. Postupak/Treatment</td></tr>
<tr><td>13.Hemikalija (aktivna materija)/Chemical (Active ingredient)</td><td>14.Trajanje postupka i temperatura/Duration of treatment and temperature</td></tr>
<tr><td>15.Koncentracija/Concentration</td><td>16.Datum/Date</td></tr>
<tr><td colspan="2">17. Dodatna informacija/Additional information</td></tr>
</table>

Organizacije za zaštitu zdravlja bilja u BiH i njeni službenici ili predstavnici ne snose nikakvu finansijsku odgovornost u vezi sa ovim certifikatom/ No financial liability with respect to this certificate shall attach to Plant protection organization in Bosnia and Herzegovina or to any of its officers or representatives.

PRILOG II (Fitosantiarni certifikat za reeksport – bosanski jezik, latinica)

<table>
<tr><td>1.Ime (naziv) i adresa izvoznika/ Name and address of exporter</td><td colspan="2">2.FITOSANITARNI CERTIFIKAT ZA REEKSPORT
PHYTOSANITARY CERTIFICATE FOR RE-EXPORT

Broj: BA/R-
No:
Original/Original</td></tr>
<tr><td rowspan="2">3. Prijavljeno ime (naziv) i adresa primaoca/Declared name and address of consignee</td><td colspan="2">4. Organizacija za zaštitu bilja u Bosni i Hercegovini
Plant Protection Organization in Bosnia and Herzegovina

Organizaciji za zaštitu bilja/to Plant Protection organization(s) of</td></tr>
<tr><td colspan="2">5. Mjesto porijekla/Place of origin</td></tr>
<tr><td>6. Prijavljeno prijevozno sredstvo/Declared means of conveyance</td><td rowspan="2" colspan="2">BOSNA I HERCEGOVINA
BOSNIA AND HERZEGOVINA</td></tr>
<tr><td>7. Prijavljeno mjesto uvoza/Declared point of entry</td></tr>
<tr><td colspan="2">8.Karakteristične oznake: broj i opis paketa, naziv proizvoda i botanički naziv bilja/Distinguishing marks: number and description of packages, name of produce and botanical name of plants</td><td>9.Prijavljena količina/
Quantity declared</td></tr>
<tr><td colspan="3">10. Ovim se potvrđuje da su navedene biljke, biljni proizvodi ili drugi regulirani objekti uvezeni u Bosnu i Hercegovinu (ugovorna strana reeksporta) iz _____ (ugovorna strana porijekla), pri čemu ih je pratio fitosanitarni certifikat br. _____ čiji je (*) original □ ovjerena kopija □ priložena ovom certifikatu; da su upakovani □ prepakovani □ u originalnu □ novu □ ambalažu; da na osnovu originalnog fitosanitarnog certifikata □ i dopunskog pregleda □ se smatra da su u skladu sa važećim fitosanitarnim zahtjevima ugovorne strane uvoznice i da u toku skladištenja u Bosni i Hercegovini (ugovorna strana reeksporta) pošiljka nije bila izložena opasnosti od zaraze ili infekcije.
* Upisati križić u odgovarajuće □ polje

This is to certify that the plants, plant products or other regulated articles described herein were imported into Bosnia and Herzegovina (contracting party of re-export) from ---------- (contracting party of origin), covered by phytosanitary certificate No. ---------- *original □ certified true copy □ of which is attached to this certificate: that they are packed □ repacked □ in original □ new □ containers; that based on the original phytosanitary certificate □ and additional inspection □ they are considered to conform with the current phytosanitary requirements of the importing contracting party and that during storage in Bosnia and Herzegovina (contracting party of re-export) the consignment has not been subjected to the risk of infestation or infection.
* Insert tick in appropriate□ box.</td></tr>
<tr><td colspan="3">11.Dopunska izjava/Additional declaration</td></tr>
<tr><td colspan="2">Postupak dezinfestacije i/ili dezinfekcije /Disinfestation and/or disinfection tretament</td><td rowspan="6">18. Mjesto izdavanja/Place of issue

Datum/Date

M.P.
Ime i potpis
ovlaštenog službenika
Name and signature
of authorized officer</td></tr>
<tr><td colspan="2">12. Postupak/Treatment</td></tr>
<tr><td>13.Hemikalija (aktivna materija)/Chemical (Active ingredient)</td><td>14.Trajanje postupka i temperatura/Duration of treatment and temperature</td></tr>
<tr><td>15.Koncentracija/Concentration</td><td>16. Datum/Date</td></tr>
<tr><td colspan="2">17. Dodatna informacija/Additional information</td></tr>
</table>

Organizacije za zaštitu zdravlja bilja u BiH i njeni službenici ili predstavnici ne snose nikakvu finansijsku odgovornost u vezi sa ovim certifikatom/ No financial liability with respect to this certificate shall attach to Plant protection organization in Bosnia and Herzegovina or to any of its officers or representatives.

FRANCAIS

1. Nom et adresse de l'exportateur
2. CERTIFICAT PHYTOSANITAIRE DE RE-EXPORTATION
3. Nom et adresse déclarés du destinataire
4. Organisation de la protection des végétaux de BOSNIE-HERZÈGOVINE (aux) Organisation(s) de la protection des végétaux de
5. Lieu d'origine
6. Moyen de transport déclaré
7. Point d'entrée déclaré
8. Marques des colis: nombre et nature des colis; nom des produits; nom botanique des végétaux
9. Quantité déclaré
10. Il est certifié que les végétaux, produits végétaux ou autres articles réglementés décrits ci-dessus ont été importés en BOSNIE-HERZÈGOVINE (partie contractante de réexportation) en provenance de _____ (partie contractante d'origine) et ont fait l'objet du Certificat phytosanitarie № ____ dont * l'original ☐ la copie authentifiée ☐ est annexé(e) au présent certificat; qu'ils sont emballés ☐ re-emballés ☐ dans les emballages initiaux ☐ dans de nouveaux emballages ☐; que d'après le Certificat phytosanitaire original ☐ et une inspection supplémentaire ☐, ils sont jugés conformes aux exigences phytosanitaires en vigueur de la partie contractante importatrice, et qu'au cours de l'emmagasinage en BOSNIE-HERZÈGOVINE (partie contractante de réexportation) l'envoi n'a pas été exposé au risque d'infestation ou d'infection. * Mettre une croix dans la case ☐ appropriée.
11. Déclaration supplémentaire

TRAITEMENT DE DÉSINFESTATION ET/OU DE DÉSINFECTION

12. Traitement
13. Produit chimique (matière active)
14. Durée et temperature
15. Concentration
16. Date
17. Renseignements complémentaires
18. Lieu de délivrance

Date
Nom et signature du fonctionnaire autorisé
(Cachet de l'organisation)

Le présent certificat n'entraîne aucune responsabilité financière pour Organisation de la protection des végétaux de la Bosnie-Herzègovine ni pour aucun de ses agents ou représentants..

ESPAÑOL

1. Nombre y dirección del exportador
2. CERTIFICADO FITOSANITARIO PARA LA REEXPORTACIÓN
3. Nombre y dirección declarados del destinatario
4 Organización de Protección Fitosanitaria de la BOSNIA y HERZEGOVINA Organización(es) de Protección Fitosanitaria de
5. Lugar de origen
6. Medios de transporte declarados
7. Punto de entrada declarado
8. Marcas distintivas: Numero y descripción de los bultos; nombre del product; nombre botánico de las plantas
9. Cantidad declarada
10. Por la presente se certifica que las plantas, productos vegetales u otros artículos reglamentados descritos más arriba se importaron en BOSNIA y HERZEGOVINA (parte contratante reexportadora) desde _____ (parte contratante de origen) amparados por el Certificado Fitosanitario № ____ * original ☐ copia fiel certificada ☐ del cual se adjunta al presente certificado; que están empacados ☐ reembalados ☐ en recipientes originales ☐ nuevos ☐ que tomando como base el Certificado Fitosanitario original ☐ y la inspección adicional ☐, se considera que se ajustan a los requisitos fitosanitarios vigentes de en la parte contratante importadora, y que durante el almacenamiento en BOSNIA y HERZEGOVINA (parte contratante reexportadora) el envío no estuvo expuesto a riesgos de infestación o infección. * Marcar la casilla ☐ correspondiente.
11. Declaración adicional

TRATAMIENTO DE DESINFESTACIÓN Y/O DESINFECCIÓN

12. Tratamiento
13. Producto químico (ingrediente activo)
14. Duración y temperature
15. Concentración
16. Fecha
17. Información adicional
18. Lugar de expedición

Fecha
Nombre y firma de fincionario autorizado
(Sello de la Organización)

Organización de Protección Fitosanitaria de la Bosnia y Herzegovina de y sus funcionarios y representantes declinan toda responsabilidad financiera resultante de este certificado.

DEUTSCH

1. Name und Anschrift des Absenders
2. PFLANZENGESUNDHEITSZEUGNIS FÜR DIE WIEDERAUSFUHR
3. Angegebener Name und Anschrift des Empfängers
4. Pflanzenschutz-Organisation von der BOSNIEN und HERZEGOWINA an Pflanzenschutzdienst(e) von
5. Ursprungsort
6. Angegebenes Transportmittel
7. Angegebener Grenzübertrittsort
8. Unterscheidungsmerkmale; Zahl und Beschreibung der Packstücke; Name des Erzeugnisses; botanischer Name der Pflanzen
9. Angegebene Menge
10. Hiermit wird bescheinigt, daß die oben beschreibenen Pflanzen, Pflanzenerzeugnisse oder sonstigen geregelten Gegenstände aus _____ (Ursprungsvertragspartei) nach BOSNIEN und HERZEGOWINA (Weiterversendevertragspartei) eingeführt worden sind und daß ihnen das Pflanzengesundheitszeugnis № ____ dessen * Original ☐ beglaubigte Kopie ☐ als Anlage diesem Zeugnis beigefügt ist; daß sie verpack ☐ umgepackt☐ worden sind, in ihren ursprünglichen ☐ in neuen ☐ Behältnissen; daß auf Grund des ursprünglichen Pflanzengesundheitszeugnisses ☐ und einer zusätzlichen Untersuchung ☐ die obengenannten Pflanzen, oder Pflanzenerzeugnisse als den geltenden Pflanzenschutzvorschriften des Bestimmungslandes oder der importierenden Vertragspartei entsprechend befunden worden sind und während ihrer Einlagerung in BOSNIEN und HERZEGOWINA (Weiterversendevertragspartei) keiner Gefahr eines Befalls oder einer Infizierung ausgesetzt waren. * Zutreffendes jeweils ankreuzen.
11. Zusätzliche Erklärung

BEHANDLUNG ZUR ENTSEUCHUNG UND/ODER DESINFEKTION

12. Behandlung
13. Chemikalie (Wirkstoff)
14. Dauer und Temperatur
15. Konzentration
16. Datum
17. Zusätzliche informationen
18. Ausstellungsort

Datum
Name und Unterschrift des Kontrollorgans
(Amtssiegel)

Mit dem gegenständlichen Zeugnis wird seitens der Pflanzenschutz-Organisation der Bosnien und Herzegowina seiner Organe keine finanzielle Haftung übernommen.

РУССКИЙ

1. Название и адрес экспортера
2. ФИТОСАНИТАРНЫЙ СЕРТИФИКАТ НА РЕЭКСПОРТ
3. Заявленное наименование и адрес получателя
4 Служба по защите растений в БОСНИЯ и ГЕРСЕГОВИНА Службе по защите растений
5. Место происхождения
6. Заявленный способ транспортировки
7. Заявленный пункт ввоза
8. Отличительные знаки (маркировка); количество мест и описание упаковки; наименование продукции;ботаническое название растений
9. Заявленное количество
10. Настоящим удостоверяется, что растения,растительные продукты или другие подкарантинные материалы, описанные выше, были импортированы в БОСНИЯ и ГЕРСЕГОВИНА (договаривающуюся сторону реэкспортера) из _____ (договаривающейся стороны происхождения) по фитосанитарному сертификату № ____ * оригинал ☐ заверенная копия подлинника ☐ которого прилагается к настоящему сертификату что они упакованы ☐ переупакованы ☐ в оригинальные ☐ новые ☐ контейнеры; что на основании оригинала фитосанитарного сертификта ☐ и дополнительной инспекции ☐ они считаются отвечающими действующим фитосанитарным требованиям импортирующей договаривающейся стороны и что во время хранениа в БОСНИЯ и ГЕРСЕГОВИНА (договаривающейся стороне реэкспортера) груз не подвергался риску заражения вредными организмами. * Отметьте соответсвующие ☐ квадраты
11. Дополнительная декларация

ОБЕЗЗАРАЖИВАНИЕ И/ИЛИ ДЕЗИНФЕКЦИЯ

12. Способ обработки
13. Химикат (действующее вещество)
14. Экспозиция и температура
15. Концентрация
16. Дата
17. Дополнительная информация
18. Место выдачи

Дата
Фамилия и подпись официального уполномоченного
(Печать организации)

Никаких финансовых обязательств по отношению к настоящем сертификате не налагается Служба по защите растений в Босния и Герцеговина или на кого-либо его инспекторов или представителей.

1.Ime (naziv) i adresa izvoznika/Name and address of exporter	**2.**FITOSANITARNI CERTIFIKAT ZA REEKSPORT PHYTOSANITARY CERTIFIKATE FOR RE-EXPORT **Broj: BA/R-** No: **Kopija**/Copy
3. Prijavljeno ime (naziv) i adresa primaoca/Declared name and adress of consigne	**4. Organizacija za zaštitu bilja u Bosni i Hercegovini** Plant Protection Organization in Bosnia and Herzegovina **Organizaciji za zaštitu bilja**/to Plant Protection organization(s) of
	5. Mjesto porijekla/Place of origin
6. Prijavljeno prijevozno sredstvo/Declared means of conveyance	**BOSNA I HERCEGOVINA** BOSNIA AND HERZEGOVINA
7. Prijavljeno mjesto uvoza/Declared point of entry	

8.Karakteristične oznake:broj i opis paketa, naziv proizvoda i botanički naziv bilja/Distinguishing marks: number and description of packages, name of produce and botanical name of plants	**9.Prijavljena količina**/ Quantity declared

10. Ovim se potvrđuje da su navedene biljke, biljni proizvodi ili drugi regulirani objekti uvezeni u Bosnu i Hercegovinu (ugovorna strana reeksporta) iz _____ (ugovorna strana porjekla), pri čemu ih je pratio fitosanitarni certifikat br. _____ čiji je (*) original □ ovjerena kopija □ priložena ovom certifikatu; da su upakovani □ prepakovani □ u originalnu □ novu □ ambalažu; da na osnovu originalnog fitosanitarnog certifikata □ i dopunskog pregleda □ se smatra da su u skladu sa važećim fitosanitarnim zahtjevima ugovorne strane uvoznice i da u toku skladištenja u Bosni i Hercegovini (ugovorna strana reeksporta) pošiljka nije bila izložena opasnosti od zaraze ili infekcije.
*** Upisati križić u odgovarajuće □ polje**

This is to certify that the plants, plant products or other regulated articles described herein were imported into Bosnia and Herzegovina (contracting party of re-export) from ---------- (contracting party of origin), covered by phytosanitary certificate No. ---------- *original □ certified true copy □ of which is attached to this certificate: that they are packed □ repacked □ in original □ new □ containers; that based on the original phytosanitary certificate □ and additional inspection □ they are considered to conform with the current phytosanitary requirements of the importing contracting party and that during storage in Bosnia and Herzegovina (contracting party of re-export) the consignment has not been subjected to the risk of infestation or infection.
* Insert tick in appropriate□ box.

11.Dopunska izjava/Additional declaration

Postupak dezinfestacije i/ili dezinfekcije/Disinfestation and/or disinfection tretament		**18. Mjesto izdavanja**/Place of issue
12.Postupak/Treatment		
13.Hemikalija (Aktivna materija)/ Chemical (Active ingredient)	**14.Trajanje postupka i temperatura**/ Duration of treatment and temperature	**Datum**/Date M.P. **Ime i potpis ovlaštenog službenika** Name and signature of authorized officer
15.Koncentracija/Concentration	**16. Datum**/Date	
17. Dodatna informacija/Additional information		

Organizacije za zaštitu zdravlja bilja u BiH i njeni službenici ili predstavnici ne snose nikakvu finansijsku odgovornost u vezi sa ovim certifikatom/No financial liability with respect to this certificate shall attach to Plant protection organization in Bosnia and Herzegovina or to any of its officers or representatives.

KONKURENCIJSKO VIJEĆE BOSNE I HERCEGOVINE

674

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na temelju članka 25. stavak (1) točka e), članka 42. stavak (1), a u svezi s člankom 4. stavak (1) točke a), b), c) i d) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), članka 105. Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), u postupku pokrenutom po Zahtjevu za pokretanje postupka zaprimljenom dana 22.06.2016. godine pod brojem 04-26-3-019-II/16 podnesenom od strane Privatne ginekološke ordinacije "Clarus", Skenderija 24, 71 000 Sarajevo, Poliklinike doktor Gežo, Mustafe Kamerića 10, 71 000 Sarajevo, Poliklinike doktor Kozarić, Radićeva 15, 71 000 Sarajevo, Ginekološka ordinacija Amira Frljak, Kemala Kapetanovića 13, 71 000 Sarajevo, Poliklinike doktor Nabil, Mustafe Pintola, 71 000 Sarajevo i Poliklinike "Atrijum", Džemala Bjedića 185, 71 210 Ilidža, svi zastupani putem odvjetnika Melihe Filipović i Kenana Ademovića, Čobanija 8, 71 000 Sarajevo, protiv Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo, Ložionička 2, 71 000 Sarajevo i Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo, na 53. (pedesttrećoj) sjednici održanoj 23.05.2019. godine, je donijelo

RJEŠENJE

1. Odbija se Zahtjev gospodarskih subjekata Privatne ginekološke ordinacije "Clarus", Skenderija 24, 71 000 Sarajevo, Poliklinike doktor Gežo, Mustafe Kamerića 10, 71 000 Sarajevo, Poliklinike doktor Kozarić, Radićeva 15, 71 000 Sarajevo, Ginekološka ordinacija Amira Frljak, Kemala Kapetanovića 13, 71 000 Sarajevo, Poliklinike doktor Nabil, Mustafe Pintola, 71 000 Sarajevo i Poliklinike "Atrijum", Džemala Bjedića 185, 71 210 Ilidža, podnesen protiv protiv Zavoda zdravstvenog osiguranje Kantona Sarajevo, Ložionička 2, 71 000 Sarajevo i Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo, radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma u smislu članka 4. stavak (1) točke a), b), c) i d) Zakona o konkurenciji, kao neutemeljen.
2. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Ovim Rješenjem se izvršava Presuda Suda Bosne i Hercegovine, broj: S1 3 U 026538 17 U od 27.03.2019. godine, kojom je Sud Bosne i Hercegovine uvažio tužbu Privatne ginekološke ordinacije "Clarus", Poliklinike doktor Gežo, Poliklinike doktor Kozarić, Ginekološka ordinacija Amira Frljak, Poliklinike doktor Nabil i Poliklinike "Atrijum" (u daljnjem tekstu: Podnosioci zahtjeva), putem odvjetnika Melihe Filipović i Kenana Ademovića, Čobanija 8, 71 000 Sarajevo, i poništio Rješenje Konkurencijskog vijeća broj 04-26-3-019-45-II/16 od 20.09.2017. godine.

Konkurencijsko vijeće je presudu Suda Bosne i Hercegovine zaprimilo dana 28.03.2019. godine pod brojem 04-26-3-019-52-II/16.

Prema članku 62. Zakona o upravnim sporovima ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 88/07, 83/08 i 74/10) kada sud poništi upravni akt protiv kojeg je bio pokrenut upravni spor, predmet se vraća u stanje u kome se nalazio prije nego što je poništeni akt donesen, te je pri donošenju novog rješenja nadležna institucija vezano pravnim shvaćanjima suda i primjedbama suda u svezi sa postupkom.

Konkurencijsko vijeće je dana 22.06.2016. godine pod brojem 04-26-3-019-II/16 zaprimilo Zahtjev za pokretanje postupka podnesen od strane Privatne ginekološke ordinacije "Clarus", Skenderija 24, 71 000 Sarajevo, Poliklinike doktor Gežo, Mustafe Kamerića 10, 71 000 Sarajevo, Poliklinike doktor Kozarić, Radićeva 15, 71 000 Sarajevo, Ginekološka ordinacija Amira Frljak, Kemala Kapetanovića 13, 71 000 Sarajevo, Poliklinike doktor Nabil, Mustafe Pintola, 71 000 Sarajevo i Pliklinike "Atrijum", Džemala Bjedića 185, 71 210 Ilidža (u daljnjem tekstu: Podnositelji zahtjeva), svi zastupani putem odvjetnika Melihe Filipović i Kenana Ademovića, Čobanija 8, 71 000 Sarajevo, protiv Zavoda za zdravstveno osiguranje Kantona Sarajevo, Ložionička 2, 71 000 Sarajevo (u daljnjem tekstu: protivna strana ili ZZO KS) i Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo (u daljnjem tekstu: protivna strana ili MZ KS), radi utvrđivanja postojanja zabranjenog konkurencijskog djelovanja u smislu članka 4. točke a), b), c) i d) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09).

Nakon uvida u dostavljenu dokumentaciju, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da ista nije potpuna i kompletna, u smislu članka 28. stavak (2) Zakona.

Konkurencijsko vijeće je tako dana 11.07.2016. godine pod brojem 04-26-3-019-1-II/16 i dana 24.10.2016. godine pod brojem 04-26-3-019-3-II/16 uputilo Zahtjeve za dopunom predmetnog Zahtjeva. Podnositelj zahtjeva je traženo dostavio dana 19.07.2016. godine podneskom zaprimljenim pod brojem: 04-26-3-019-2-II/16 i dana 31.10.2016. godine podneskom zaprimljenim pod brojem 04-26-3-019-4-II/16 Nakon kompletiranja Zahtjeva, Konkurencijsko vijeće je dana 13.12.2016. godine (akt broj 04-26-3-019-5-II/16) Podnositelju zahtjeva izdalo Potvrdu o prijemu kompletnog i urednog Zahtjeva, u smislu članka 28. stavak (3) Zakona o konkurenciji.

1. Stranke u postupku

1.1. Podnositelj zahtjeva

1.1.1. Privatna ginekološka ordinacija Clarus

Privatna ginekološka ordinacija "Clarus", Skenderija 24, 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, Rješenjem Ministarstva zdravstva KS broj 10-37-15451/14 od 11.09.2014. godine, registrirana u Registru izdanih odobrenja za obavljanje privatne prakse u zdravstvenoj djelatnosti, pod rednim brojem 158/IIA. Rješenjem Ministarstva zdravstva broj 10-37-15451/14 od 10.09.2014. godine, upisana u Registru izdanih odobrenja za obavljanje privatne prakse u zdravstvenoj djelatnosti, pod rednim brojem 158/IIA.

1.1.2. Poliklinika doktor Gežo

Poliklinika doktor Gežo, Mustafe Kamerića 10, 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovine, je registrirana u Općinskom sudu Sarajevo kao zdravstvena ustanova, matični broj subjekta: 65-05-0266-09, osnivači i vlasnici ugovorenog kapitala su fizičke osobe (...)* [1].

1.1.3. Poliklinika doktor Kozarić

Poliklinika doktor Kozarić, Radićeva 15, 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, je registrirana u Općinskom sudu Sarajevo kao privatna zdravstvena ustanova, matični broj subjekta: 65-05-0002-14, osnovači su fizičke osobe (...)*. Rješenjem Ministarstva zdravstva broj: 10-37-12712/13 od 23.12.2013. godine, upasana u Registru izdatih odobrenja za obavljanje privatne prakse u zdravstvenoj djelatnosti, pod rednim brojem I/50.

1.1.4. Ginekološka ordinacija Amira Frljak

Ginekološka ordinacija Amira Frljak, Kemala Kapetanovića 13, 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, Rješenjem Ministarstva zdravstva KS broj 10-50-84/98 od 15.09.1998.

[1] (...)* podaci predstavljaju poslovnu tajnu

godine, izdano odobrenje za obavljanje privatne prakse u primarnoj zdravstvenoj zaštiti.

1.1.5. Poliklinika doktor Nabil

Poliklinika doktor Nabil, Mustafe Pintola, 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, je registrirana kod Općinskog suda Sarajevo kao privatna zdravstvena ustanova, matični broj subjekta 65-01-0806-13, osnivači i vlasnici upisanog kapitala su fizičke osobe (...)*.

1.1.6. Poliklinika Atrijum

Pliklinika "Atrijum", Džemala Bjedića 185, 71 210 Ilidža, Bosna i Hercegovina, je registrirana kod Općinskog suda u Sarajevu kao Zdravstvena ustanova Poliklinika, matični broj 65-05-0033-14, osnivač i vlasnik upisanog kapitala, fizička osoba (...)*. Rješenjem Ministarstva zdravstva broj 10-37-6412/15 od 24.06.2015. godine, upisana u Registru izdanih odobrenja za obavljanje privatne prakse u zdravstvenoj djelatnosti, pod rednim brojem I/15.

1.2. Protivna strana

Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo, reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo, organ vlasti u Kantonu Sarajevo (čije su nadležnosti utvrđene Ustavom, zakonom i drugim propisisma koji se odnosena njegovu nadležnost) i **Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo**, Ložionička 2, 71 000 Sarajevo, osnovan Odlukom Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" br 7/98 i 30/07), a nadležnost je utvrđena u članu 99. Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", broj 30/97, 07/02, 70/80 i 48/11), Odlukom o osnivanju Zavoda i Statutom Zavoda ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 4/00, 18/02 i 30/07).

2. Pravni okvir predmetnog postupka

Konkurencijsko vijeće je u tijeku postupka primijenilo odredbe Zakona, Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 34/10), i odredbe Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07 i 93/09), u smislu članka 26. Zakona.

Takođe, Konkurencijsko vijeće je koristilo i odredbe Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine FBiH" 46/10 i 75/13) i Zakona o zdravstvenom osuguranju ("Službene novine Federacije BiH", broj 30/97, 07/02, 70/80 i 48/11), "Odluke o utvrđivanju većeg opsega prava, kao i temeljima, kriterijima i mjerilima za ugovaranje po osnovu obveznog zdravstvenog osiguranja sa zdravstvenim ustanovama sa područja Kantona Satajevo", "Jedinstvene metodologija kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove" i "Naredbe o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine", te sukladno sa člankom 43. stavak (7) Zakona, u svrhu ocjene predmetnog pitanja, može koristiti sudsku praksu Europskog suda pravde i Odluke Europske komisije.

3. Postupak po Zahtjevu za pokretanje postupka

U svom Zahtjevu, Podnositelji zahtjeva, opisuju činjenično stanje i okolnosti koje su razlog za podnošenje Zahtjeva te ukratko navode slijedeće:

- Da MZ KS i ZZO KS krše Zakon o konkurenciji u procesu sklapanja Ugovora o pružanju zdravstvenih usluga iz domena pružanja specijalističko konsultativne usluge, na način da je pružanje specijalističko konzultativnih usluga osiguranim osobama čije se liječenje i dijagnostika naplaćuje iz novčanih sredstava ZZO KS, omogućeno samo JU Dom zdravlja KS.
- Da su Podnositelji zahtjeva registrirani i imaju odobrenje za rad od Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo za pružanje specijalističko konsultativnih usluga, te imajući u vidu sve zakonske propise kao i zagarantovana prava pacijentima da mogu i kroz privatnu praksu zaštititi svoje zdravlje i zatražiti zdravstvenu zaštitu Podnositelji zahtjeva su uputili zahtjeve prema Zavodu zdravstvenog osiguranja i Ministarstvu zdravstva KS u razdoblju do 09.12.2014. godine do 12.10.2015. godine i to kako slijedi:
- Privatna ginekološka ordinacija "CLARUS" - dostavila zahtjev 09.10.2015. godine, Pliklinika doktor Gežo dostavila zahtjev 11.12.2014. godine, Poliklinika doktro Kozarić-dostavila zahtjev 20.02.2015. godine,Ginekološka ordinacija Amira Frljak dostavila zahtjev 28.04.2015. godine, Poliklinika doktor Nabil-dostavila zahtjev 12.10.2015. godine,Poliklinika "Atrijum" iz Sarajeva dostavila zahtjev 09.12.2014. godine.
- Da se u naprijed pomenutim Zahtjevima tražilo da ZZO KS omogući Podnositeljima zahtjeva da zdravstvenim osiguranicima KS pruže zdravstvene usluge iz domena specijalističko-konzultativne djelatnosti, odnosno da se provede zakonska procedura i da ZZO KS putem Javnog poziva, a sukladno Zakonu o javnim nabavama, Zakonu o zdravstvenom osuguranju ("Službene novine Federacije BiH", broj 30/97, 07/02, 70/80 i 48/11), Zakonom o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", broj 46/10), Jedinstvenoj metodologiji ("Službene novine Federacije BiH", broj 34/13), i Naredbi Federalnog ministarstva zdravstva, provede proceduru i izvrši izbor zdravstvenih ustanova koje će na teret ZZO KS pružati specijalističko-konzultativnu zaštitu osiguranicima ZZO KS.
- Da je Ministarstvo zdravstva KS odogovorilo uopćenim dopisom, ali bez poduzimanja aktivnosti kojima bi se od ZZO KS tražilo da ispuni zakonsku obvezu o nabavi zdravstvenih usluga putem Javnog poziva, te da ZZO KS nikada nije odgovorio na upućene zahtjeve.
- Da je ZZO KS protivzakonito ugovarao pružanje zdravstvenih usluga samo sa Javnim zdravstvenim ustanovama za kontinuirano obavljanje specijalističko konsultativne zdravstvene zaštite.
- Da je zaključivanje ugovora sa Javnim zdravstvenim ustanovama vršeno bez Javnog poziva i da je na taj način eliminisan privatni sektor, odnosno da je privatnim ordinacijama koje se bave pružanjem specijalističko konzultativnih usluga onemogućeno da se bave ovom djelatnošću.
- Da je ZZO KS vršio plaćanje zdravstvenih usluga Javnim ustanovama i bez zaključenog ugovora; da je ugovarao cijene suprotno jedinstvenoj metodologiji, da je u tijeku 2015. godine ZZO KS plaćao račune i prema pojedinim privatnim zdravstvenim ustanovama bez raspisivanja Javnog poziva i bez postojanja Ugovora za vršenje zdravstvenih usluga.
- Da je u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", broj 39/97, 07/02, 70/08, 48/11) gdje se članom 27. garantuje pravo na slobodan izbor ljekara i ustanove gdje će se liječiti, a članom 31. istog Zakona osigurana zdravstvena zaštita putem privatne prakse, po sili Zakona privatna praksa izjednačena sa javnim ustanovama.
- Da su vođeni razgovori u više formalnih i neformalnih sastanaka sa ministrima zdravstva KS i direktorima Zavoda zdravstvenog osiguranja oko uključivanja zdravstvenih ustanova iz privatnog sektora u sistem pružanja usluga na teret ZZO KS, ali svi ti razgovori nisu doveli do željenog

cilja da se poštuju pozitivni zakonski propisi Federacije BiH. Konkurencijskom vijeću je dobro poznato da su zdravstvene ustanove ljekarne u privatnom sektoru ostvarile svoje pravo 2003. godine i to putem pozitivnog rješenja Konkurencijskog vijeća BiH. Na temelju ovog je jasno da i zdravstvene ustanove drugog tipa - ordinacije i poliklinike imaju isto pravo i imale su isto pravo kao i ljekarne ali nažalost do sada se to nije prihvatalo ni od strane MZ KS, ZZO KS ali ni od Konkurencijskog vijeća. Porodična medicina u privatnom sektoru je ostvarila svoje pravo na osnovu Presude Suda BiH. Imajući u vidu da su pozitivni zakonski propisi za privatne ljekarne i ambulante porodične medicine ostvarili svoja pravo nakon sudskih Presuda ili Riješenja /Konkurencijskog vijeća, nadamo se u pozitivno riješenje i za specijalističko-konzultativnu zdravstvenu zaštitu.

- Da smo nakon više neuspješnih formalnih i neformalnih sastanaka u MZ KS i ZZO KS odlučili da i u pismenoj formi dostavimo zahtjeve MZ i ZZO KS.
- Da je Udruženje privatnih zdravstvenih radnika KS tražilo da se Ljekarska komora Kantona Sarajevo uključi u riješavanje statusa uposlenika u privatnom sektoru i ostvarivanje prava da svoje usluge pružaju pacijentima na teret ZZO KS i da pacijenti ostvare svoja zakonska prava prema Zakonu o zdravstvenoj zaštiti i Zakona o zdravstvenom osiguranju.
- Da je Ljekarska komora Kantona Sarajevo - Predsjenik Ljekarske Komore KS i UO Ljekarske komore KS uz angažman odvjetnika Ljekarske komore KS su u razdoblju od prosinca 2014. do kraja 2015. dostavili više dopisa prema zvaničnim institucijama (Ministarstvu zdravstva FBiH, Ministarstvu Zdravstva KS, Zavodu zdravstvenog osiguranja KS, Zavodu za javno zdravstvo KS, Premijeru Kantona Sarajevo, svim ministrima u Vladi Kantonu Sarajevo, svim Klubovima u Skupštini Kantona Sarajevo...) i pošto na sve dopise nije bilo volje i želje da se primjene zakonski propisi jedini daljnji put je preko Konkurencijskog vijeća, Suda BiH a nakon toga eventualno i preko međunarodnih institucija da ostvarimo svoja prava i da osiguranici (pacijenti) ostvare svoja zakonska prava.
- Da sem toga postoje informacije /indicije i to vrlo jake/da je u razdoblju od 2011-2014. godine Proračunski inspektorat Kantona Sarajevo Ministarstvo Financija evidentirao niz protivzakonitih radnji o kojima je obavjestio Vladu Kantona Sarajevo, da se isplate za zdravstvene usluge ne mogu isplaćivati bez javnog poziva, međutim konstatirano je da se vršilo isplaćivanje bez javnog poziva, bez kontole financijskih sredstava uplaćenih za primarnu i specijalističku konsultativnu zdravstvenu zaštitu te je jasno navedeno da se mora poštovati institut javnog poziva i ugovaranja zdravstvenih usluga. Imajući ovo u vidu ove indicije molimo Konkurencijsko vijeće da službenim putem traži Izvještaj Proračunskog Inspektorata Kantona Sarajevo Ministarstvo financija za razdoblje 2011-2014. godine.
- Da su zdravstvene usluge plaćene i u 2015. godini bez raspisivanja javnog poziva i bez postojanja ugovora sa javnim zdravstvenim ustanovama i pojedinim privatnim zdravstvenim ustanovama i da se Ugovori zaključuju tek u listopadu 2015. godine te je i ovim postupkom napravljen zakonski prekršaj, kršenje zakonske regulative i vršeno isplaćivanje samo na temelju financijskog plana koji je usvojila Skupština Kantona Sarajevo. Sa tim u svezi molimo da tražite službenim putem da li su vršene isplate pojedinim zdravstvenim ustanovama /javnim ili privatnim/ za 2015. godinu a da nije postojao ni ugovor ni javni poziv. Ovu informaciju možete dobiti od ZZO KS.
- Da je na temelju izvješća Inspektorata od strane menadžmenta ZZO KS raspisan javni poziv za dio zdravstvenih usluga uz obrazloženje da je to obveze ZZO KS po revizorskom izvješću a sve druge usluge osim te jedne specijalističko konzultativne nisu uvrštene u javni poziv što je dokaz selektivnog pristupa i nezakonitih javnih poziva od strane ZZO KS. Obrazloženje za raspisivanje javnog poziva za te usluge je objavljeno bez suglasnosti Ministarstva zdravstva KS uz obrazloženje da se isti raspisuje na temelju izvješća Inspektorata.
- Da je Konkurencijskom vijeću dostavljeno očitanje na Presudu suda BiH broj SI 3 U 014186 13 od 03.03.2015. godine od strane Ministarsva zdravstva Kantona Sarajevo broj 10-37-16445/15 od 08.06.2015. godine u kome je navedeno "Jedinstvenu metodologiju kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje Ugovora između nadležnog Zdravstvenog osiguranja i zdravstvene Ustanove" ("Službene novine Federacije BiH", 34/13 i 90/13), koju je donio Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH, a kojom je utvrđeno da su subjekti ugovoranja nadležni Zavodi zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove, odnosno privatni zdravstveni radnici, a da odluku o izboru najuspješnijeg ponuđača donosi ZZO KS i zaključuje Ugovor sa zdravstvenim ustanovama kao i sa zdravstvenim radnicima u privatnoj praksi.
- Da je odredba članka 52. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ključna u smislu mogućnosti ugovaranja sa privatnim sektorom u zdravstvu jer se upravo ovom odredbom usuglašavaju odredbe Zakona sa Zakonom o javnim nabavama BiH (Službeni glasnik BiH 39/14) koje preciziraju da se i nabava zdravstvenih usluga financirane javnim sredstvima moraju nabavljati suglasnim procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavama. Člankom 10. i 11. Odluke o utvrđivanju većeg opsega zdravstvenih prava utvrđeni su kriteriji i mjerila zaključivanja ugovora, a člankom 12. je decidno propisano da će se ugovaranje, odnosno financiranje zdravstvenih ustanova sa područja Kantona Sarajevo iz sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja, za izvršenje zdravstvene zaštite shodno Odluci o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava, vršiti po osnovu javnog poziva kojeg raspisuje ZZO, a na osnovu kriterija i mjerila utvrđenih ovom Odlukom. Odluku o izboru zdravstvenih ustanova po osnovu javnog poziva, shodno citiranom podzakonskom propisu, donosi upravni odbor Zavoda uz prethodnu suglasnost ministra zdravstva Kantona Sarajevo.
- Da iz svega gore izloženog proizilazi zaključak da ne postoji ni jedan zakon niti podzakonksi akt iz oblasti zdravstva na federalnoj razini niti kantonalnoj razini, a koji je odredio preferenciju javnih zdravstvenih ustanova prilikom ugovoranja sa ZZO, jer Zakon o zdravstvenoj zaštiti i Zakon o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", 30/97, 07/02 i 70/08), odnosno provedbeni propisi (Odluka o jedinstvenoj metodologiji, Odluka o utvrđivanju većeg opsega prava) ne prave razliku između javnog i privatnog sektora prilikom ugovaranja zdravstvenih usluga.
- Da je rezime gore navedenog jasno vidljiv, te upozoravamo da je implementacija ovih zakona u isključivoj nadležnosti organa vlasti u Kantonima, kantonalnih ministarstava zdravstva i ZZO KS, što proizilazi iz članka 99 alineja 2 Zakona o zdravstvenom osiguranju (Službene novine FBiH 30/97, 07/02, 70/08 i 48/11) gdje je propisano da Kantonalni zavod zdravstvenog osiguranja "planira i prikuplja sredstva obveznog zdravstvenog osiguranja te plaća usluge zdravstvenim ustanovama i privatnim zdravstvenim radnicima". Dakle i ovo potvrđuje očigledno i grubo kršenje

zakona od strane nadležnog zavoda i ministarstva u Kantonu Sarajevo.

- Da u konkretnom slučaju imamo, svjesno i namjerno kršenje zakona, a sa ciljem onemogućavanja privatnoj praksi i liječnicima iz te prakse da se uključe u pružanje zdravstvenih usluga iz domena specijalističko-konzultativne zaštite i drugog oblika zdravstvenih usluga sa primarnog nivoa (primarna radiološka dijagnostika). Ozbiljnije od narušavanja tržišne konkurencije i onemogućavanja pristupa jednoj kategoriji zdravstvenih ustanova sredstvima iz obveznog zdravstvenog osiguranja kroz pružanje zdravstvenih usluga, je kršenje temeljnih prinicipa i prava pacijenata na slobodu izbora i najveće moguće očuvanje zdravlja propisanih kroz članak 27. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, ali i kroz članak 5., 6. i 16. Zakona o pravima, obvezama i odgovornostima pacijenata ("Službene novine Federacije BiH", broj 40/10). Naime, trenutno na Kantonu Sarajevo postoje veoma dugačke liste čekanja upravo na usluge iz domena specijalističko-konzultativne zdravstvene zaštite (konkretne podatke zvaničnim putem tražiti od javnih zdravstvenih ustanova sa područja KS), a na navedeni način se izravno ugrožava život i zdravlje pacijenata jer zbog sporog procesa dijagnostike kasni se (nekada i fatalno) sa primjenom adekvatnih terapijskih tretmana. Za navedeno izravnu odgovornost snosi ZZO, jer kroz sustav ugovaranja kojeg provodi nije omogućio u prošlosti, niti ima stvarnu namjeru u budućnosti, obezbjediti svojim osiguranicima pružanje zdravstvenih usluga prema slobodnom izboru zdravstvenog radnika i u razumnom vremenu, na koje ga citirani zakonski propisi obvezuju.
- Da slijedom navedenog se očito vidi, a dokazano je da namjerno ZZO KS I MZ KS, neće da provedu proceduru javnog poziva za nabavu zdravstvenih usluga te time omoguće da se na javni poziv ravnopravno i pod istim uvjetima mogu prijaviti ili konkurirati i privatne zdravstvene ustanove.
- Da je očito kršenje navedenih Zakona jer ZZO KS: nije raspisivao javne pozive za nabavu zdravstvenih usluga; ugovore je sklapao samo sa Javnim zdravstvenim ustanovama; u 2015. godini nije imao zaključene ugovore ni sa Javnim zdravstvenim ustanovama te je isplate faktura vršio samo na osnovu fmancijskog plana Kantona Sarajevo što očito kršenje Zakona i krivično djelo; da je u 2012. godini zaključivao Ugovore bez javnoga poziva i sa nekim privatnim zdravstvenim ustanovama (protivzakonito djelovanje i privilegovani položaj); da je od 2007. godine zaključivao Ugovore bez javnog poziva sa nekim privatnim zdravstvenim ustanovama što ponovo predstavlja krivično djelo; da je u 2013. godini vršio plaćanja usluga privatnim zdravstvenim ustanovama bez ugovorenih dodatnih pretraga (radilo se o ogromno prekoračenju iznosa u stotinama tisuća KM), da je u 2015. godini Odlukom Upravog odbora ZZO KS vršeno prebacivanje i plaćanje zdravstvenih usluga pojedinim privatnim zdravstvenimm ustanovama bez javnog poziva i bez ugovora očito krivično djelo i kršenje Zakona.
- Da je sve naprijed navedeno moguće jednostavno utvrditi uvidom u godišnja izvješća o poslovanju Zavoda, kao i programe rada Zavoda, kao javno dostupne dokumente, a detaljnija obrazloženja i dokumentaciju koja potvrđuje iznesene konstatacije možete tražiti dokumentaciju od ZZO KS.

Na temelju gore navedenog, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da povrede Zakona, na koje Podnositelj zahtjeva ukazuje, nije moguće utvrditi bez provođenja postupka, te je sukladno članku 32. stavak (2) Zakona, na 136. sjednici održanoj dana 21.12.2016. godine, donijelo Zaključak o pokretanju postupka, broj 04-26-3-019-7-II/16 (u daljnjem tekstu: Zaključak), radi utvrđivanja postojanja zabranjenih konkurencijskih djelovanja u smislu članka 4. stavak (1) točke a), b), c) i d) Zakona.

Konkurencijsko vijeće, sukladno članku 33. stavka (1) Zakona, je dostavilo Zahtjev i Zaključak na odgovor protivnoj strani u postupku, Zavodu zdravstvenog osiguranje Kantona Sarajevo i Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo, aktom broj 04-26-3-019-12-II/16 dana 22.12.2016. godine.

Konkurencijsko vijeće je dostavilo Zaključak Podnositelju zahtjeva, aktom broj 04-26-3-019-12-II/16 dana 22.12.2016. godine.

Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo je u ostavljenom roku dostavio Odgovor na Zahtjev i Zaključak Konkurencijskom vijeću podneskom broj 04-26-3-019-13-II/16 dana 11.01.2017. godine, i u bitnom naveo slijedeće:

- Da cijeneći navode podnositelja iz zahtjeva za pokretanje postupka kao i priložene akte uz isti kao materijalne dokaze te dovodeći ih u svezu sa pozitivnopravnim lex specialis zakonskim i podzakonskim propisima iz oblasti zdravstva, a potom i osnovom za utvrđivanje postojanja zabranjenog sporazuma, protivnik zahtjeva ističe da je zahtjev podnositelja pravno neutemeljen odnosno da nije moguće utvrditi da je postupanje protivnika zahtjeva u konkretnoj pravnoj stvari sadržavalo elemente iz članka 4. stavak 1. Zakona o konkurenciji, po bilo kojoj točki na koju se poziva podnositelj zahtjeva.
- Da Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo, već dugi niz godina, na vrlo transparentan način, jednakim tretmanom za sve sudionike postupka, obezbjeđuje osiguranicima pružanje specijalističko-konzultativnih usluga. Kao dokaz ovoj činjenici, Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo ističe da je 2011., 2012. i 2013. godine objavljivao Javni poziv za odabir pružatelja deficitarnih zdravstvenih usluga, na koji se mogao prijaviti široki opseg zainteresiranih osoba - zdravstvenih ustanova, koji sukladno sa svojom kadrovskom i tehničkom opremljenošću mogu izvršavati ove usluge.
- Da Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo niti u jednom pozivu, a niti u svom postupanju općenito, nije ograničavao privatnim zdravstvenim ustanovama mogućnost prijavljivanja odnosno mogućnost da pružaju ovu vrstu usluga pod istim uvjetima kao što je pružaju i javne zdravstvene ustanove. Razlog ovakvog držanja Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo je prosta i nesporna činjenica da se sukladno članku 37. Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 30/97, 7/02, 70/08 i 48/11) i člankom 49. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", br. 46/10), zdravstvena zaštita pruža kako u zdravstvenim ustanovama tako i u privatnoj praksi pod uvjetima i na način propisan ovim zakonima.
- Da pravni položaj i ovlasti Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo, sukladno članku 38. stavak 2. i 3. Zakona o zdravstvenom osiguranju te članku 52. stavak 1. i 2. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, jesu takva da se ograničavaju isključivo na postupanje sukladno pobrojanim zakonima, a naročito podzakonskim aktima kojima se preciznije normiraju kriteriji, uslovi i postupak ugovaranja, odnosno izvršavanje tih podzakonskih akata donesenih od strane Vlade Kantona Sarajevo i Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH.
- Da na temelju citiranih zakonskih odredbi, jasno proizilazi da je Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo dužan postupati i provoditi Jedinstvenu metodologiju kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i

zdravstvene ustanove ("Službene novine Federacije BiH", br. 34/13) i Odluku o utvrđivanju većeg opsega zdravstvenih prava, kao i osnovama, kriterijima i mjerilima za ugovaranje po osnovu obveznog zdravstvenog osiguranja sa zdravstvenim ustanovama sa područja Kantona Sarajevo (Službene novine Kantona Sarajevo 37/09).

- Da člankom XVI stavak 6. Jedinstvene metodologije kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove propisano je da Programe zdravstvene zaštite o pružanju zdravstvenih usluga koje su predmet ugovaranja utvrđuju nadležni zavodi zdravstvenog osiguranja uz prethodnu suglasnost nadležnih ministarstava, a sukladno planu i programu mjera zdravstvene zaštite koje donosi nadležni ministar zdravstva, na prijedlog nadležnog zavoda za javno zdravstvo.
- Da imajući u vidu da Ministarstvo zdravstva KS, kome je Zavod za javno zdravstvo KS trebao podnijeti prijedlog, nikada nije donijelo Plan i program mjera zdravstvene zaštite, nikada nisu stvoreni uvjeti da Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo donese Program zdravstvene zaštite o pružanju zdravstvenih usluga koje su predmet ugovaranja, a među koje spadaju i specijalističko konsultativne usluge. S tim u svezi, Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo je kako u svojim ranijim, tako i u aktualnom Financijskom planu za 2017. godinu ukazao na neophodnost donošenja Plana i programa mjera zdravstvene zaštite od strane Ministarstva zdravstva KS, kako bi se stvorili uvjeti da Zavod zdravstevnog osiguranja Kantona Sarajevo donose Program zdravstvene zaštite o pružanju zdravstvenih usluga koje su predmet ugovaranja, a među koje spadaju i specijalističko konsultativne usluge, čime bi se precizno uredila ova oblast.
- Da je u nedostatku Plana i programa mjera zdravstvene zaštite od strane Ministarstva zdravstva KS, Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo postupao na temelju drugog obvezujućeg akta i to Odluke o utvrđivanju većeg obima zdravstvenih prava, kao i temeljima, kriterijima i mjerilima za ugovaranje po osnovu obveznog zdravstvenog osiguranja sa zdravstvenim ustanovama sa područja Kantona Sarajevo te obavezujućim instrukcijama Ministarstva zdravstva KS kao organa nadzora nad Zavodom zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo.
- Da se iz izloženog može utvrditi da je Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo po pitanju ugovaranja pružanja specijalističko-konsuitativne zaštite u proteklom razdoblju postupao isključivo na temelju zakonskih i postojećih podzakonskih akata kao i obvezujućih instrukcija organa nadzora, pri tome neograničavajući, već naprotiv omogućavajući, svim zainteresiranim osobama da kroz pravičnu i aktivnu konkurenciju u postupku provedenom po javnom pozivu, budu odabrani pružatelji ovih usluga.
- Da je jasno vidljiva namjera Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo da se pitanje ugovaranja specijalističko-konzultativnih usluga dodatno uredi obvezujućim podzakonskim aktima, naročito Planom i programom mjera zdravstvene zaštite koji se ima donijeti od strane Ministarstva zdravstva KS, a na temelju njega i donošenjem vlastitog programa mjera zdravstvene zaštite, sve na temelju Jedinstvene metodologije kojom se bliže utvrđuju kriteriji za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove. Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo će istovremeno u domenu ugovaranja specijalističko-konzultativnih usluga kontinuirano nastaviti primjenjivati i odredbe i drugih zakonskih i podzakonskih propisa koje ga obvezuje, a naročito odredbe Zakona o javnim nabavama i na temelju njega donesenog Pravilnika o postupku dodjele ugovora o uslugama iz Aneksa II dio B Zakona o javnim nabavama.
- Da se opreza radi, Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo poziva na odredbe članka 39. stavak 2. Zakona o zdravstvenoj zaštiti po kojem specijaiističko-konzultativnu djelatnost osigurava isključivo bolnica koja u smislu članka 97. istog Zakona predstavlja zdravstvenu ustanovu koja obavlja djelatnost dijagnostike, liječenja, medicinske rehabilitacije i zdravstvene njege bolesnika, te osigurava boravak i prehranu bolesnika, a usluga se obavija u općim, specijalnim, kantonalnim i u univerzitetskim kliničkim bolnicama sa taksativno nabrojanim jedinicama koje imperativno mora sadržavati prema članku 102. Zakona o zdravstvenoj zaštiti. Primjenjujući navedene odredbe, utvrđuje se da specijalističko- konzultativne djelatnosti ne mogu obavljati zdravstvene ustanove koje nisu osnovane i koje nemaju svojstvo bolnice, što je dodatni razlog po kojem se zahtjev podnositelja ima cijeniti kao neutemeljen.

Konkurencijsko vijeće je ZZO KS, aktom broj 04-26-3-019-19-II/16 dana 02.02.2017 godine, uputio zahtjeve za dodatnom dostavom podataka i dokumentacije. U smislu naprijed navedenog zahtjeva, tražena dokumentacija i podatci su dostavljeni podneskom broj 04-26-3-019-22-II/16 dana 14.02.2017. godine, i u bitnom naveo slijedeće:

- Da u nedostatku podzakonskog akta, Programa zdravstvene zaštite o pružanju zdravstvenih usluga koje su predmet ugovaranja, a koji je trebao biti donesen u skladu sa Planom i programom mjera zdravstvene zaštite koje je propustilo donijeti nadležno ministarstvo zdravstva na prijedlog zavoda za javno zdravstvo, sve na temelju članka XVI. stavak 6. Jedinstvene metodologije kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove te krovne odredbe članka 52. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo je u odnosnom razdoblju raspisao javne pozive po instrukcijama Ministarstva zdravstva KS isključivo za deficitarne specijalističko-konzultativne usluge koje nisu mogle obavljati javne zdravstvene ustanove te su je obavljale sa velikim zakašnjenjem zbog čega su bile formirane duge liste čekanja.
- Da se veza i odnos između članka 39. stav 2. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članka 37. stavak 1. Zakona o zdravstvenom osiguranju ogleda u činjenici da je člankom 37. stavak 1. Zakona o zdravstvenom osiguranju propisano da se zdravstvena zaštita pruža osiguranim osobama u zdravstvenim ustanovama i kod privatnih zdravstvenih radnika sa kojima je kantonalni zavod osiguranja zaključio ugovor o pružanju zdravstene zaštite. Kao jedan od vidova zdravstvene zaštite, a na temelju članka 34. Zakona o zdravstvenom osiguranju, osigurana je i specijalističko-konzultativna zaštita i kao takva podliježe ugovaranju shodno ranije citiranom članku 37. stavak 1. Zakona o zdravstevnom osiguranju. Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo je dovodio u svezu pa i kumulativno primjenjivao odredbe članka 49. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članka 37. Zakona o zdravstvenom osiguranju jer navedene odredbe zajednički propisuju uvjete i način obavljanja zdravstvene djelatnosti zdravstvenih ustanova i privatne prakse. Dodatno, primjena ovih odredbi je precizirana u člancima 38. stavak 2. i 3. Zakona o zdravstvenom osiguranju i članku 52. stavak 1. i 2. Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

- Da su u odnosnom razdoblju, na snazi bili a i sada važe Zakon o zdravstvenom osiguranju, koji u članku 37. generalno propisuje da se zdravstvena zaštita pruža osiguranim osobama u zdravstvenim ustanovama i kod privatnih zdravstvenih radnika sa kojima je kantonalni zavod osiguranja zaključio ugovor o pružanju zdravstene zaštite kao i opća odredba članka 49. Zakona o zdravstvenoj zaštiti. U svom odgovoru na zahtjev broj 02-03-02-I-S.S.-38847/16 od 10.01.2017. godine, prvoprotivnik zahtjeva je obrazložio da u odnosnom razdoblju nisu bili doneseni podzakonski akti koji bi preciznije definirali uvjete i način pružanja zdravstvene zaštite, konkretno specijalističko-konzultativne zaštite, od strane privatnih zdravstvenih ustanova.
- Da članak 52. stavak 1. općenito obvezuje kantonalne zavode zdravstvenog osiguranja da postupak dodjele ugovora vrše, između ostalog, sukladno propisima o javnim nabavama BiH iz kojeg razloga je, Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo prilikom raspisivanja javnog poziva, primjenjivao i uvažavao temeljna načela transparentnosti i nediskriminacije predviđenih Zakonom o javnim nabavama i na temelju njega donesenog Pravilnika o postupku dodjele ugovora o uslugama iz Aneksa II dio B Zakona o javnim nabavama.
- Da u razdoblju od 2012. godine do 2017. godine, Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo je sa privatnim zdravstvenim ustanovama i radnicima za deficitarne specijalističko-konzultativne usluge imao slijedeće zaključene ugovore sa:

Internistička ordinacija Dr. Jelić za pružanje usluge specijalističko-konsultativne dijagnostike broj 01-5899-UG/11 od 30.09.2011 godine i Anex ugovora broj 01-5899-A-l/ll od 08.04.2013. godine; Privatna specijalistička ordinacija za ultrazvučnu dijagnostiku "Doc. Dr. Fahrudin Smajlović"za pružanje usluge specijalističko-konzultativne dijagnostike broj:01-5899-UG -5/11 od 30.09.2011. godine; Privatna zdravstvena ustanova - Poliklinika 'Atrijum" za pružanje usluge specijalističko-konzultativne dijagnostike broj 01-8769-UG-A/12 od 13.12.2012. godine, Anex ugovora broj 01-5899-UG-7-A/11 od 16.07.2012. godine i ultrazvuk abdomena broj 01-6270-UG-A/13 od 28.06.2013 godine; "RX Privatni rengen kabinet i ordinacija za ultrazvučnu dijagnostiku Dr. Kelle Fauzi" Anex ugovora o pružanju usluga ultrazvučne dijagnostike broj 01-5903-A/10 od 16.07.2012. godine, Anex ugovora specijalističko-konzultativne dijagnostike broj 01-5899-A-10/11 od 08.04.2013. godine; Ordinacija za ultrazvučnu dijagnostiku "Medichol" o pružanju usluga specijalističko- konzultativne dijagnostike Aпex ugovora broj: 01-5899-A-2/11 od 08.04.2013. godine i ultrazvuk abdomena broj 01-6270-UG-M/13 od 28.06.2013. godine; Privatna zdravstvena ustanova "Mehmedbašić" za pružanje usluge citogenetske analize plodne vode broj: 01-7880-UG-M/13 od 20.02.2013. godine; Privatna internistička ordinacija za ultrazvučnu dijagnostiku 'AB" o pružanju usluga specijalističko-konzultativne dijagnostike Anex ugovora broj 01-5899-A-8/11 od 08.04.2013. godine i ultrazvuk abdomena broj 01-6270-UG-AB/13 od 28.06.2013. godine; Privatna zdravstvena ustanova Poliklinika "Sunce-Agram" za pružanje usluga iz područja patohistologije broj 01-7827-UG-2/12 od 10.10.2012. godine, broj 01-1619-UG-2/13 od 12.03.2013 godine i ultrazvuk abdomena broj 01-6270-UG-SA/13 od 28.06.2013. godine; Privatna zdravstvena ustanova "Moja Klinika"za pružanju usluga specijalističko-konzultativne dijagnostike Anex ugovora broj 01-5899-UG-3-A/ll od 16.07.2012. godine i specijalističko-konzultativne dijagnostike broj 01-8769-UG-MK/12 od 13.12.2012. godine, iz oblasti patohistologije broj 01-7827-UG-1/12 od 10.10.2012. godine i Anex ugovora specijalističko-**konzultativne** dijagnostike broj 01-5899-A/11 od 08.04.2013 godine; Privatna zdravstvena ustanova Poliklinika "Dr.m Al-Tawil" "za pružanje usluga specijalističko - konzultativne dijagnostike Anex ugovora broj 01-5899-A-4/11 od 08.04.2013. godine, pružanje usluga ultrazvuka abdomena broj 01-6270-UG-AT/13 od 28.06.2013. godine; Privatna internistička ordinacija "Dr. Šošević"o pružanju usluga ultrazvuka abdomena broj 01-6270-UG-DŠ/13 od 28.06.2013. godine; Privatna zdravstvena ustanova RADIOLOŠKI DIJAGNOSTIČKI CENTAR "RDC"o pružanju usluga ultrazvuka abdomena broj 01-6270-UG-RDC/13 od 28.06.2013. godine; Privatna zdravstvena ustanova "Eurofarm-Centar Poliklinika" o pružanju usluga specijalističko-konzultativne dijagnostike broj 01-5899-UG9-A/11 od 06.03.2013. godine.

Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo je u ostavljenom roku dostavilo Odgovor na Zahtjev i Zaključak Konkurencijskom vijeću podneskom broj 04-26-3-019-14-II/16 dana 13.01.2017. godine, u kojem osporava Zahtjev, te smatra da isti treba odbiti kao neutemeljen, te u svezi sa pojedinačnim navodima Podnositelja zahtjeva, u bitnom navodi slijedeće:

- Da je člankom 37. stavak (1) Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 30/97, 7/02, 70/08 i 48/11) propisano da se zdravstvena zaštita na primarnom, specijalističko-konsultativnom i bolničkom nivou, pruža osiguranim osobama u zdravstvenim ustanovama i kod privatnih zdravstvenih radnika s kojima je kantonalni zavod osiguranja zaključio ugovor o pružanju zdravstvene zaštite.
- Da je Zakon o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", br. 46/10 i 75/13) u članku 52. predvidio da Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH, odnosno kantona, provodi postupak dodjele ugovora o pružanju zdravstvenih usluga, odnosno postupak dodjele ugovora za provođenje programa zdravstvene zaštite, sukladno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, Zakonom o zdravstvenom osiguranju, te propisima donesenim na temelju ovih zakona. Jedinstvenom metodologijom kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove (u daljnjem tekstu: Jedinstvena metodologija), propisu o sustavu poboljšanja kvalitete, sigurnosti i akreditaciji u zdravstvu, kao i propisima o javnim nabavama Bosne i Hercegovine.
- Da Jedinstvenu metodologiju kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove, odnosno privatnog zdravstvenog radnika, utvrđuje Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH, po prethodno pribavljenom mišljenju zavoda zdravstvenog osiguranja kantona i uz suglasnost federalnog ministra zdravstva.
- Da je Jedinstvena metodologija donesena 2013. godine. ("Službene novine Federacije BiH", br. 34/13 i 90/13), kojom je propisano da programe zdravstvene zaštite o pružanju zdravstvenih usluga koje su predmet ugovoranja utvrđuju nadležni zavodi zdravstvenog osiguranja uz prethodnu suglasnost nadležnih ministarstava, a sukladno planom i programu mjera zdravstvene zaštite koje donosi nadležni ministar zdravstva, a na prijedlog nadležnog zavoda za javno zdravstvo. Programi zdravstvene zaštite donose se za svaku godinu. Po navedenoj Jedinstvenoj metodologiji obezbjeđivanje zdravstvenih usluga utvrđenih u Odluci o osnovnom paketu zdravstvenih prava, obavlja se putem javne nabave suglasno odredbama Zakona o javnim nabavama Bosne i Hercegovine, a provode je nadležni zavodi zdravstvenog osiguranja, u svojstvu ugovornih

organa, suglasno odredbama Zakona o javnim nabavama BiH.

- Da su u pomenutoj Jedinstvenoj metodologiji iz 2013. godine, kao osnov za izradu programa zdravstvene zaštite o pružanju zdravstvenih usluga iz obaveznog zdravsvevnog osiguranja (Aneks 1) korišteni standardi i normativi zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja ("Službene novine Federacije BiH", br. 5/03, 18/14, 36/05, 57/07 i 53/08).
- Da je Federalni ministar zdravstva u 2014. godini, donio Naredbu o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 82/14 od 08.10.2104) čija primjena teče od 01.01.2015. godine.
- Da su navedenom Naredbom bitno izmjenjeni standardi i normativi za sve nivoe zdravstvene zaštite u odnosu na standarde i normative koji su korišteni za izradu modela programa zdravstvene zaštite u Jedinstvenoj metodologiji, a Jedinstvena metodologija nije usuglašena sa Naredbom o standardima i normativima iz 2014. godine.
- Da u dosadašnjem razdoblju uključujući i 2016. godinu, Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo nije utvrđivao i donosio program zdravstvene zaštite koji je, prema Jedinstvenoj metodologiji, osnov za ugovaranje zdravstvenih usluga sa zdravstvenim ustanovama, nego se pružanje zdravstvenih usluga za potrebe osiguranika Kantona Sarajevo, ugovaralo sa javnim zdravstvenim ustanovama u paušalnom iznosu po modelu godišnjeg prospektivnog budžeta.
- Da se sa privatnim zdravstvenim ustanova ugovaralo samo sporadično za usluge koje nisu mogle obavljati javne zdravstvene ustanove ili su ih obavljale sa velikim zakašnjenjem zbog čega su formirane duge liste čekanja, a koje su tretirane kao deficitarne usluge.
- Da je Ministarstvo zdravstva na stajalištu da je nužno mjenjati način ugovaranja i financiranja zdravstvenih usluga, poštujući sve propise koji se odnose na ovo pitanje, a što se prvenstveno odnosi na potrebu i nužnost izrade programa zdravstvene zaštite, kao temelje za ugovaranje zdravstvenih usluga sa ustanovama u javnom i privatnom sektoru pod jednakim uvjetima.
- Da će se promjenom načina financiranja, na bazi programa zdravstvene zaštite, omogućiti adekvatna kontrola rada zdravstvenih ustanova odnosno provođenja ugovora po pitanju sadržaja, opsega i kvalitete ugovorenih usluga sa ustanovama u javnom i privatnom sektoru, a što do sada nije bio slučaj. S tim u svezi, Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo je aktom broj 10-37-10462/15 od11.05.2015 godine, uputilo dopis JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, kojim traženo od JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, da sukladno naprijed navedenom Jedinstvenom metodologijom, utvrdi prijedlog plana i programa mjera zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja, a na temelju kojeg bi Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo donio program zdravstvene zaštite o pružanju zdravstvenih usluga koje su predmet ugovaranja. JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo je aktom broj 05.12.101-4302-1/15 od 30.10.2015 godine, dostavio prijedlog Plana i programa mjera zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja za djelatnosti primarne zdravstvene zaštite, vanbolničke specijalističko- konzultativne i bolničke zdravstvene zaštite u Kantonu Sarajevo, a Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo je aktom broj 10-37-10462-1/15 od 02.11.2015. godine, dostavilo Zavodu zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo, navedeni plan. Pomenutim aktom je također traženo da Zavod završi proces registracije osiguranika, kao i da preduzme određene aktivnosti u okviru svojih nadležnosti sukladno sa Jedinstvenom metodologijom, a u cilju realizacije dostavljenog Plana i programa mjera zdravstvene zaštite.
- Da Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo nije donio program zdravstvene zaštite za 2016. godinu, sa obrazloženjem što Jedinstvena metodologija u dijelu koji se odnosi na izradu modela programa zdravstene zaštite nije usklađena sa Naredbom o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacuhe BiH", broj 82/14 od 08.10.2104), odnosno ista nije bila primjenljiva. Zbog toga je Financijski plan Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo za 2016. godinu, donešen tek u ožujku 2016. godine i to po metodologiji koja je primjenjivana u prethodnim godinama. Imajući u vidu da nije donesen program zdravstvene zaštite za 2016. godine iz razloga kako je naprijed opisano, Financijskim planom za 2016. godinu su planirana sredstva za ugovaranje zdravstvenih usluga i sa privatnim zdravstvenim ustanovama i to 500.000 KM za usluge porodične medicine i 2.000.000 KM za usluge specijalističko-konsultativne zdravstvene zaštite, kako bi se na ovaj način omogućio i privatnom sektoru udjel u pružanju zdravstvenih usluga osiguranicima Kantona Sarajevo, na teret obveznog zdravstvenog osiguranja.
- Da je suglasno tome Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo aktom broj 10-37-S1/16 od 29.06.2016. godine, na osnovu analize dostavljenih podataka od svih zdravstvenih ustanova o duljini čekanja usluga na listama čekanja, dostavilo nalog Zavodu zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo, da u svojstvu ugovarača zdravstvenih usluga za potrebe osiguranika Kantona Sarajevo, poduzme odgovarajuće mjere u cilju pružanja blagovreme zdravstvene usluge svim osiguranicima Kantona Sarajevo, uključujući i potrebu ugovaranja navedenih usluga sa privatnim zdravstvenim ustanovama, sukladno raspoloživim sredstvima utvrđenim u financijskom planu za 2016. godinu.
- Da je Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo u tijeku 2016, godine, raspisao javni poziv za pružanje usluga porodične medicine za ustanove u privatnom sektoru i ugovorio pružanje navedenih usluga sa tri (3) privatne zdravstvene ustanove, a za usluge specijalističko-konzultativne zdravstvene zaštite nije raspisan javni poziv i pored činjenice da je Ministarstvo zdravstva naprijed navedenim aktom obvezalo Zavod na isto.
- Da s obzirom na činjenicu da po zakonskim propisima nema razlike između javnog i privatnog sektora, odnosno da je privatna praksa izjednačena sa javnim zdravstvom, te da do sada privatni sektor nije bio ravnopravno uključen u sustav pružanja zdravsvtenih usluga na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo, Ministartsvo zdravstva Kantona Sarajevo je pokrenulo niz aktivnosti kako bi se, poštujući sve zakonske propise omogućio ravnopravan tretman javnih i privatnih zdravstvenih ustanova po pitanju pružanja usluga zdravstvene zaštite osiguranicima Kantona Sarajevo, a među kojima ističemo pokrenutu aktivnost na donošenju nove Odluke o utvrđivanju većeg opsega zdravstvenih prava, kao i temeljima, kriterijima i mjerilima za ugovaranje po osnovu obveznog zdravstenog osiguranja sa zdravstenim ustanovama sa područja Kantona Sarajevo, suglasno točki II Odluke o utvrđivanje osnovnog paketa zdravstvenih prava ("Službene novine Federacije BiH", broj 21/09). Ovom odlukom će se praktično utvrditi standardi i normativi zdravstvene zaštite iz obveznog zdravsvtenog osiguranja za Kanton Sarajevo, i ista će služiti kao temelj za

izradu programa zdravstvene zaštite i na taj način prevazići problem neusklađenosti **Jedinstvene metodologije iz 2013. godine**, sa Naredbom o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 82/14 od 08.10.2104) u dijelu koji se odnosi na model za izradu programa zdravstvene zaštite o pružanju zdravstvenih usluga iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Aneks 1).

- Da je Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo početkom 2016. godine pokrenulo aktivnosti i na izradi Plana restrukturiranja zdravstvene djelatnosti i reorganizacije zdravstvenih ustanova u Kantonu Sarajevo, sa ciljem da se uskladi organizacija i djelatnost javnih zdravstvenih ustanova sa Zakonom zdravstvenoj zaštiti iz 2010. godine, uključi privatni sektor u sistem financiranja zdravstvenih usluga na teret obveznog zdravstvenog osiguranja, izmjeni način financiranja zdravstvene zaštite, poveća kvalitet zdravstvenih usluga i zadovoljstvo korisnika zdravstvenom zaštitom i uspostavi kontrola rada i poslovanja u svim zdravstvenim ustanovama u privatnom i javnom sektoru. Navedeni Plan je u formi nacrta prošao javnu raspravu koja je trajala 30 dana, te će isti biti dostavljen Vladi i Skupštini Kantona Sarajevo na razmatranje i usvajanje, najdalje do kraja siječnja 2017. godine. Nakon što Skupština Kantona Sarajevo usvoji navedeni Plan restrukturiranja zdravstvene djelatnosti i reorganizacije zdravstvenih ustanova u Kantonu Sarajevo, Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo će isti uputiti Zavodu zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo da priliko izrade programa zdravsvtene zaštite za 2017. godinu, uzme u obzir i organizacione promjene koje su utvrđene ovim planom. Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo je u obvezi omogućiti privatnom sektoru pružanje usluga zdravstvene zaštite iz oblasti porodične medicine i specijalističko-konzulativne zdravstvene zaštite na teret obveznog zdravstvenog osiguranja, obzirom da su Financijskim planom ovog Zavoda za 2017. godinu, planirana sredstva za financiranje zdravstvenih usluga u privatnom sektoru, a Programom rada ovog Zavoda za 2017. godinu, planirano je raspisivanje javnog poziva u siječnju ove godine, neovisno o tome kada će biti donešen program zdravstvene zaštite za 2017. godinu, kojim će se detaljno utvrditi sadržaj i obim svih zdravstvenih usluga koje će biti predmet ugovaranja sa javnim i privatnim ustanovama.
- Da na osnovu svega naprijed navedenog stav Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo je da ne postoji zabranjeni sporazum iz članka 4. stavak (1) toč. a), b). c) i d) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05. 76/07 i 80/09), da ne postoje povrede Zakona o konkurenciji, s obzirom **da Jedinstvena metodologija iz 2103. godine, nije** usklađena sa Naredbom o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 82/14 od 08.10.2104), te da su zdravstvene ustanove u javnom sektoru financirane paušalno za cjelokupnu djelatnost iz njihove nadležnosti, u koje spada i specijalističko-konzultativna zdravstvena zaštita, zbog čega ovaj model financiranja nije primjenljiv i na privatni sektor, kojim bi se zadovoljio osnovni princip financiranja javnog i privatnog sektora pod jednakim uvjetima.
- Da izrada Jedinstvene metodologije, njene izmjene i dopune, kao i usklađivanje sa svim propisima koji su osnova za izradu ove metodologije je u nadležnosti Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH, zbog čega Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo ne može snosti nikakvu odgovornost i posljedice zbog nemogućnosti primjene iste u postupku ugovaranja sa zdravstvenim ustanovama. Naprotiv Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo je u cilju prevazilaženja ovog problema pokrenulo aktivnosti na donošenju nove Odluke o utvrđivanju većeg opsega zdravstvenih prava, kao i osnovama, kriterijima i mjerilima za ugovaranje po osnovu obveznog zdravstvenog osiguranja sa zdravstvenim ustanovama sa područja Kantona Sarajevo.

Konkurencijsko vijeće je MZ KS, aktom broj 04-26-3-019-20-II/16 dana 02.02.2017. godine, uputilo zahtjeve za dodatnom dostavom podataka i dokumentacije. U smislu naprijed navedenog zahtjeva, tražena dokumentacija i podatci su dostavljeni podneskom broj 04-26-3-019-21-II/16 dana 15.02.2017. godine i u bitnom navodi sljedeće:

- Da su Zakon o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", br. 46/10 i 75/13) i Zakon o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 30/97, 7/02, 70/08 i 48/11), federalni zakoni koje je na prijedlog Federalnog ministarstva zdravstva donio Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, tako da su navedeni organi jedini ovlašteni i mogu davati tumačenja pomenutih zakona.
- Da je Zakon o zdravstvenoj zaštiti donesen 2010. godine, a članku 52. je definirano da zavod zdravstvenog osiguranja Federacije BiH, odnosno kantona/županija, provodi postupak dodjele ugovora o pružanju zdravstvenih usluga, odnosno postupak dodjele ugovora za provođenje programa zdravstvene zaštite, sukladno ovom zakonu. Zakonom o zdravstvenom osiguranju, te propisima donesenim na temelju ovih zakona, jedinstvenom metodologijom, propisu o sustavu poboljšanja kvalitete, sigurnosti i akreditaciji u zdravstvu, kao i propisima o javnim nabavama Bosne i Hercegovine.
- Da Jedinstvenu metodologiju kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove, odnosno privatnog zdravstvenog radnika (u daljnjem tekstu: Jedinstvena metodologija), utvrđuje Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH, po prethodno pribavljenom mišljenju zavoda zdravstvenog osiguranja kantona i federalnog ministra zdravstva.
- Da je Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH Jedinstvenu metodologiju donio tek 2013. godine, ("Službene novine Federacije BiH", br. 34/13 i 90/13). U navedenoj Jedinstvenoj metodologiji, kao temelj za izradu programa zdravstvene zaštite o pružanju zdravstvenih usluga iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Aneks 1), koji bi bili predmet ugovoranja, između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove, odnosno privatnog zdravstvenog radnika, korišteni su stari standardi i normativi zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja ("Službene novine Federacije BiH", br. 5/03, 18/14, 36/05, 57/07 i 53/08).
- Da je Federalni ministar zdravstva krajem 2014. godini, donio Naredbu o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 82/14 od 08.10.2104) čija je primjena počela od 01.01.2015. godine. Naredbom su izmjenjeni standardi i normativi za sve razine zdravstvene zaštite u odnosu na standarde i normative koji su korišteni za izradu modela programa zdravstvene zaštite u Jedinstvenoj metodologiji, a Jedinstvena metodologija iz 2013. godine, nije usaglašena sa navedenim o standardima i normativima koji se primjenjuju od 2015. godine.
- Da je naprijed navedeno Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo mišljenja da se ugovaranje zdravstvenih usluga u

periodu od 2010. godine do zaključno sa 2014. godinom, moglo provoditi po postupku javnih nabavki saglasno odredbama Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine, ali po standardima i normativima koji su bili na snazi u tom periodu i koji su uzeti kao osnova za izradu Jedinstvene metodologije, a što bi omogućilo ugovaranje sa zdravstvenim ustanovama u javnom i privatnom sektoru pod podjednakim uslovima.

- Da se nakon donošenja novih standarda i normativa koji se primjenjuju od 2015. godine, trebalo izvršiti usklađivanje modela programa zdravstvene zaštite iz Jedinstvene metodologije sa ovim standardima i normativima. Usklađivanje nije izvršeno do danas, a što je u nadležnosti Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH.
- Da se bez obzira na dilemu koji su standardi i normativi obvezujući za primjenu, većina kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja pa i Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo nije koristio Jedinstvenu metodologiju kao osnov za ugovaranje pružanja zdravstvenih usluga, nego se ugovaranje u svim prethodnim godinama vršilo na bazi godišnjeg prospetivnog budžeta na osnovu kojeg je zdravstvenim ustanovama u javnom sektoru utvrđivan godišnji paušalni iznos za plaće i druga lična primanja zaposlenih i materijalne troškove. Sa privatnim zdravstvenim ustanovama su sporadično ugovarane usluge specijalističko-konzulatativne zdravstvene zaštitte i dijagnostičke pretrage i to samo za one usluge koje su iskazane kao deficitarne odnosno za koje su u javnim zdravstvenim ustanovama formirane liste čekanja. Navedene usluge ugovorene sa privatnimm zdravstvenim ustanovama plaćane su po jedinačnim cijenama usluga, a što odstupa od načina ugovaranja sa javnim zdravstvenim ustanovama i što je u suprotnosti sa propisanim načinom ugovaranja po Jedinstvenoj metodologiji.
- Da usluge specijalističko-konsultativne zdravstvene zaštite, suglasno članku 39. stavak 2. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, mogu biti organizovane u okviru bolnica ili kao vanbolnička djelatnost posebno na razini primarne zdravstvene zaštite koja mora biti dostupna građanima u mjestu prebivališta, te ih mogu pružati ne samo bolnice nego i poliklinike suglasno članku 95. Zakona o zdravstvenoj zaštiti. Člankom 53. stavak 6. Zakona o zdravstvenoj zaštiti je propisano da domaća i strana fizička, odnosno pravna lica mogu biti osnivači: poliklinike, opće bolnice, specijalne bolnice, lječilišta, ljekarne, ustanove za zdravstvenu njegu u kući, ustanove za palijativnu njegu, centra za dijalizu i zavoda kao specijalizovane zdravstvene ustanove u svim oblicima svojine, a čl. 162, 163. i 164. istog zakona, je propisano da privatnu praksu samostalno obavljaju zdravstveni radnici i pod kojim uvjetima. Najveći broj privatnih zdravstvenih ustanova se osniva u vidu poliklinika shodno članku 95. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, u kojima se obavlja specijalističko-konzultativna zdravstvena zaštita, dijagnostika i medicinska rehabilitacija, osim bolničkog liječenja.
- Da je Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama ("Službene novine Federacije BiH", br. 26/12, 23/13, 90/13, 15/14, 82/14 i 83/15) definirao bliže uvjete prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti koje mora ispunjavati zdravstvena ustanova. Privatni zdravstveni radnici u najvećem broju slučajeva otvaraju specijalističke ordinacije, te u ovisnosti od vrste specijalizacije koju ima zdravstveni radnik, u njima se obavlja određena specijalističko-konzultativna zdravstvena zaštita. Pravilnik o uvjetima za obavljanje privatne prakse, grupne privatne prakse, kao i uvjete za obavljanje privatne prakse na temelju posebnog ugovora sa zdravstvenom ustanovom ("Službene novine Federacije BiH", br. 104/13, 16/14 i 66/15), je definirao bliže uvjete prostora, opreme i kadra za obavljanje privatne prakse, koje mora ispuniti zdravstveni radnik. Samo izdavanje odobrenja za rad privatnoj zdravstvenoj ustanovi - poliklinici ili privatnom zdravstvenom radniku za obavljanje privatne prakse, ne znači automatski i da mogu pružati specijalističko-konzultativnu zdravstvenu zaštitu na teret obveznog zdravstvenog osiguranja. To je jedan od uvjeta za prijavljivanje na javni oglas za pružanje zdravstvenih usluga na teret obveznog zdravstvenog osiguranja, a koji provode nadležni zavodi zdravstvenog osiguranja, u svojstvu ugovornih organa, suglasno odredbama Zakona o javnim nabavama BiH.
- Da je Ministartstvo zdravstva Kantona Sarajevo mišljenja da su kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja, bili u obvezi provesti postupak javne nabave za dodjelu ugovora za obavljanje specijalističko-konzultativne zdravstvene zaštite na teret obveznog zdravstvenog osiguranja, u razdoblju od 2010. godina do zaključno sa 2014. godinom, na bazi standarda i normativa koji su bili na snazi u ovom razdoblju, kojim bi bio omogućen udjel svim zdravstvenim ustanovama bez obzira na oblik vlasništva, ukoliko ispunjavaju zakonom propisane uvjete.
- Da su za ugovaranje za 2015. i 2016. godinu kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja, odnosno Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo, bili u obvezi tražiti instrukcije od Federalnog ministarstva zdravstva i Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH, u svezi sa primjenom Jedinstvene metodologije koja nije usklađena sa standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 82/14 od 08.10.2104.) ili primjeniti Odluku o utvrđivanju **većeg** opsega zdravstvenih prava, kao i osnovama, kriterijima i mjerilima za ugovaranje po temelju obveznog zdravstenog osiguranja sa zdravstenim ustanovama sa područja Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 37/09).
- Da Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo, također ističe da je nužno mijenjati način ugovaranja i financiranja zdravstvenih usluga, poštujući sve propise koji se odnose na ovo pitanje, a što se prvenstveno odnosi na potrebu i nužnost izrade programa zdravstvene zaštite, kao temelje za ugovaranje zdravstvenih usluga sa ustanovama i u javnom i privatnom sektoru podjednakim uvjetima.

Imajući u vidu da se u predmetnom postupku radi o vrlo složenoj materiji, u svrhu pravilnog utvrđivanja činjeničnog stanja, Konkurencijsko vijeće je, dana 30.05.2017. godine pod brojem 04-26-3-019-28-II/16, donijelo Zaključak o produljenju roka za donošenje konačnog rješenja i isti je dostavljen strankama u postupku.

4. Prikupljanje podataka od trećih osoba

Kako bi izvršio uporednu analizu predmetne problematike, te razjasnio na koji način i pod kojim uvjetima je omogućeno pružanje specijalističko konzultativnih zdravstvenih usluga javnim zdravstvenim ustanovama i privatnim zdravstvenim radnicima na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo, Konkurencijsko vijeće je uputilo Zahtjev za Informacijama broj 04-26-13-019-20-II/16 od 02.02.2017. godine, Fedralnom ministarstvu Zdravstva Federacije Bosne i Hercegovine, Titova 9, 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, kojim je traženo

pojašnjenje propisa o zdravstvenoj zaštiti i propisa o zdravstvenom osiguranju. Dana 16.02.2017. godine zaprimljeno je Izjašnjenje Federalnog ministarstva zdravstva Federacije Bosne i Hercegovine broj 04-26-13-019-23-II/16.

5. Mjerodavno tržište

Mjerodavno tržište, u smislu članka 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 33/10) čini tržište određenih proizvoda/usluga koji su predmet obavljanja djelatnosti na određenom zemljopisnom tržištu.

Prema odredbi članka 4. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno tržište proizvoda obuhvaća sve proizvode i/ili usluge koje potrošači smatraju međusobno zamjenjivim s obzirom na njihove bitne značajke, kvalitetu, namjenu, cijenu ili način uporabe.

Prema odredbi članka 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno zemljopisno tržište obuhvaća cjelokupnu ili značajan dio teritorija Bosne i Hercegovine na kojem gospodarski subjekti djeluju u prodaji i/ili kupovini mjerodavne usluge pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uvjetima i koji to tržište bitno razlikuju od uvjeta konkurencije na susjednim zemljopisnim tržištima.

Mjerodavno tržište proizvoda predmetnog postupka je pružanje specijalističko konzultativnih zdravstvenih usluga od strane javnih zdravstvenih ustanova i privatnih zdravstvenih radnika na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo.

Mjerodavno zemljopisno tržište je teritorij Kantona Sarajevo, budući da se pružanje navedenih usluga obavlja na području Kantonu Sarajevo.

U ovom postupku je utvrđeno kako je predmet postupka pružanje specijalističko konzultativnih zdravstvenih usluga od strane javnih zdravstvenih ustanova i privatnih zdravstvenih radnika na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo, na teritoriju Kantona Sarajevo.

6. Usmena rasprava i daljnji tijek postupka

Budući da se radi o postupku stranaka sa suprotnim interesom Konkurencijsko vijeće je, sukladno odredbi članka 39. Zakona o konkurenciji zakazalo usmenu raspravu na kojoj su se zastupnici stranaka izjasnili o činjenicama i okolnostima na kojim se temelji Zahtjev i Zaključak.

Na usmenoj raspravi održanoj dana 28.06.2017. godine u Konkurencijskom vijeću u ime stranaka u postupku su pristupili njihovi zakonski zastupnici i punomoćnici kojom prilikom su imali mogućnost da jedni drugima postavljaju pitanja i razjasne međusobno sporne stvari (Zapisnik sa usmene rasprave, akt broj 04-26-3-019-36-II/16).

Podnositelj zahtjeva je na usmenoj raspravi prije svega naveo da ostaje kod svih zahtjeva i navoda iznesenih u dosadašnjem postupku, te istakao da je ZZO KS bez provođenja javnog poziva i zaključivanja ugovora, plaćao JU Dom Zdravlja u KS za obavljanje specijalističko konzultativne zdravstvene usluge, te da je objavljen **je poziv** 27.05.2013. javni poziv za deficitarne usluge u 2013. godini i zaključen ugovor za obavljanje istih. Financijskim planom 2014.-2017 koji je usvojila Skupština Kantona Sarajevo, na prijedlog Zavoda zdravstvenog osiguranja KS i uz odobrenje ministrice zdravstva, ZZO KS je za sve ove godine predvidio milijun maraka po godini na povećani opseg rada za deficitarne zdravstvene usluge i dva milijuna maraka za spec. konzultativ. usluge za privatni sektor. ZZO KS se referirao da je raspisivao javne pozive, ali nije to radio za 2015. do 2017., iako je u planu bilo sredstava koja su bila namijenjena za tu svrhu, samo u 2016. je bilo planirano 3 milijuna maraka za privatni sektor, ali je kasnije urađen rebalans budžeta i ta sredstva su prebačena na druge namjene.

Protivna strana i to ZZO KS je navela kako u cijelosti osporava navode Podnositelja zahtjeva, ostaje kod navoda i prijedloga istaknutih u dosadašnjem dijelu postupka, te ističe da ovaj ugovor za deficitarne zdravstvene usluge pokazuje praksu koja je bila. Ministarstvo je poslalo spisak deficitarnih usluga, i nakon toga je proveden javni poziv, gdje su se sve ustanove mogle javiti i javile su se, i u konačnici su 2013. zaključeni ugovori sa privatnim zdravstvenim ustanovama o obavljanju specijalističko konzultativno deficitarnih usluga. Ti ugovori kako i sam podnositelj zahtjeva kaže nisu do kraja ispunjeni, jer on nije zaključen na određeno vrijeme u pogledu roka, već u pogledu ispunjavanja obveza tj. vršenja usluga, tek kada se sve usluge obave taj ugovor se završava. Dakle on je de facto još na snazi. Mi nemamo ugovor sa domovima zdravlja za obavljanje specijalističko konzultativnih djelatnosti, pružanje tih djelatnosti je predviđeno u okviru doma zdravlja, a ZZO KS na temelju Financijkog plana dodjeljuje financijska sredstva domovima zdravlja za plate zdravstvenih radnika i svih ostale troškove tih javnih ustanova.

Protivna strana i to MZ KS je navela kako u cijelosti osporava navode Podnositelja zahtjeva, ostaje kod navoda i prijedloga istaknutih u dosadašnjem dijelu postupka. U svezi navedenog ističe se slijedeće, prvo da je ugovaranje u isključivoj nadležnosti ZZO KS, javnih zdravst. ustanova i privatnih ustanova, kako je to definirano Zakonom o zdravstvenoj zaštiti. U svezi plana i programa mjera zdravst. zaštite ističemo slijedeće: Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo je 11.05.2015. godine zatražilo od Zavoda za jav. zdravstvo Kantona da sukladno sa Jedinstvenom metodologijom izrade Plan i program mjera zdravstvene zaštite na osnovu kojeg bi ZZO KS donio Program zdravstvene zaštite o pružanju zdravstv. usluga koje su predmet ugovaranja. Zavod za jav. zdravstvo Kantona je 30.10.2015. godine dostavio Ministarstvu Plan i program mjera zdravst. zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja za djelatnosti primarne zdravst. zaštite, vanbolničke, specijalist. konzultativne, i bolničke zdravst. zaštite u Kantonu Sarajevo. Navedeni plan i program mjera Ministarstvo zdravstva je 02.11.2015. godine dostavilo ZZO KS. Obzirom da je to bio već kraj 2015. godine, na temelju tog plana i programa mjera mogao se uraditi Program za 2016, ako već nisu mogli za 2015. godinu. ZZO KS nije donio Program zdravst. zaštite za 2016. godinu, uz obrazloženje što jedinstvena metodologija iz 2013, u dijelu koji se odnosi na izradu modela programa zdravst. zaštite nije usklađena sa naredbom o standardima i normativima iz 2014. godine. Obzirom da program za 2016. nije donesen, a da su financijskim planom ZZOKS planirana financijska sredstva u iznosu od 2 milijuna KM za usluge specijal. konzultativne zdravstvene zaštite, Ministarstvo zdravstva je uputilo akt ZZO KS da raspiše javni poziv i izvrši ugovaranje bar za deficitarne zdravst. usluge koje je Ministarstvo dobilo od javnih zdravstvenih ustanova. Imamo tri akta u koliziji. Jedinstvena metodologija je rađena 2013. na bazi standarda iz 2003., novi standardi su iz 2014., a naša Odluka iz 2009. Ministarstvo zdravstva je u siječnju 2017. ponovno uputilo ZZO KS Plan i program mjera za 2017. Nije točna konstatacija Zavoda u odgovoru od 10.02.2017 da ne postoji Plan i program mjera, jer je taj plan postojao u siječnju i proslijeđen je 27.01.2017. Zavodu, ali ni do danas Zavod nije izradio program zdravstvene zaštite na temelju kojeg bi bilo moguće raspisati javni poziv i izvršiti ugovaranje sa javnim i privatnim sektorom pod jednakim uvjetima. Odluka iz 2009. uopće ne spominje deficitarne usluge. Taj pojam se pojavio 2013. godine kada nije bilo programa zdravst. zaštite, Ministarstvo zdravstva je imalo saznanja s terena da se za određene zdravstvene usluge čeka dosta vremena. Da bi to prevenirali i omogućili našim osiguranicima zdravstvenu zaštitu, to su uglavnom dijagnostičke usluge, da ih dobijaju na vrijeme, mi smo zadnjih par godina uputili dopis javnim

zdravstvenim ustanovama da se izjasne o listama čekanja za određene usluge da dostave zdravstvene usluge za koje postoji duže čekanje za realizaciju. Ustanove su dostavili koje su to zdravstvene usluge na koje se čeka dulji period. Na temelju tih informacija i dopisa Ministarstvo je napravilo objedinjeni spisak deficitarnih zdravstvenih usluga i uputili smo Zavodu (dostavili smo vam primjer za 2016.) da raspišu poziv bar za deficitarne usluge. Tu ima i specijalističko-konzultativnih usluga, ali i drugih, a uglavnom je to dijagnostika. Upućeno je sa ciljem da se ta duljina čekanja smanji. Dakle ovo je pojašnjenje za deficitarne usluge. Zavod nije bio obvezan donositi Program mjera na temelju odluke iz 2009. Plan i program mjera donosi Ministarstvo na prijedlog Zavoda za javno zdravstvo, i upućuje ga ZZO KS. Prije 2016. ZZO KS nije mogao donijeti Program. Uz to Metodologija je donesena 2013.

Sukladno zaključku sa usmene rasprave ZZO KS je ostavljen rok od 15 dana za dostavi predmetne ugovore, koje je isti dostavio dana 05.07.2017. godine podneskom broj 04-26-3-019-37-II/16.

7. Presuda Suda Bosne i Hercegovine

Sud Bosne i Hercegovine je presudom broj S1 3 U 026538 17 U od 27.03.2019. godine Rješenje Konkurencijskog vijeća broj 04-26-3-019-45-II/16 od 20.09.2017. godine poništio i predmet vratio na ponovni postupak.

U obrazloženju svoje presude Sud BiH navodi da je Konkurencisjko vijeće pogrešno primijenilo Zakon o konkurenciji, jer je utvrdilo da Zavod zdravstvenog osiguranja KS i Ministarstvo zdravsta KS nisu sudionici na tržištu, odnosno nisu gospodarski subjekti, te njihove radnje ne potpadaju pod primjenu Zakona o konkurenciji. Ovakav stav Sud BiH zasniva na tome što smatra da se odredbe Zakona o konkurenciji primjenjuju na organe državne uprave i lokalne samouprave, kada posredno ili neposredno sudjeluju ili utječu tržište, u smislu članka 2. stavak (1) točka b) Zakona o konkurenciji. Slijedom navedenog svi organi vlasti/institucije na svim razinama vlasti BiH bez obzira na njihov pravni status, osnivače (grad, opština, kanton, entite ili država) ili vlasništvo, a koji svojim djelovanjem sprečavaju, ograničavaju ili narušavaju tržišnu konkurenciju u BiH potpadaju pod primjenu Zakona o konkurenciji. U konkretnom slučaju Konkurencijsko vijeće prema mišljenju Suda BiH je moralo da utvrđuje usklađenost djelovanja Zavoda zdravstvenog osiguranja KS i Ministarstva zdravstav KS sa Zakonom o konkurenciji, pri tome imajući namjeru zakonodavca u pogledu zajedničkog djelovanja na mjerodavnom tržištu, jer svako djelovanje koje u suštini ima utjecaja na tržište, spada u sporazume u smislu članka 4. stavak (1) citiranog zakona, zbog čega je istaknuti prigovor tužbe u tom smislu po nalaženju suda osnovan.

Sud BiH je u presudi naveo da u odnosu na ova pitanja, osporeni akt nije dao odgovore, jer obrazloženje pobijanog akta ne sadrži odlučne činjenice na osnovu kojih bi se mogla razmatrati pravilnost primjene materijalnog prava, što ukazuje na pogrešnu primjenu člana 200. Zakona o upravnom postupku BiH. Iz navedenog slijedi da je Konkurencijsko vijeće propustilo da u postupku utvrdi sve relevantne činjenice za donošenje pravilnog i zakonitog rješenja, jer nije postupilo po osnovnom načelu materijalne istine. Budući da se osporeno rješenje temelji na nepotpuno i nepravilno utvrđenom činjeničnom stanju i povredi pravila postupka, to sud pravilnost i zakonitost osporenog rješenja nije mogao ispitati, budući da je preuranjen zaključak tuženog da Zavod zdravstvenog osiguranja KS ne obavlja privrednu djelatnost niti se može smatrati privrednim subjektom u smislu člana 2. Zakona o konkurenciji. U daljem obrazloženju presude je navedeno da Konkurencijsko vijeće mora voditi računa o primjedbama iznesenim u presudi, te pravilno i potpuno utvrditi činjenično stanje i meritorno odlučiti o zahtjevu podnosioca zahtjeva.

Konkurencijsko vijeće je postupajući po presudi aktom broj 04-26-3-019-54-II/16 od 11.04.2019. godine od podnosica zahtjeva zatražilo da se očituje da li ostaje kod zahtjeva za pokretanje postupka, kao i da se očituje na navode presude, te aktom broj 04-26-3-019-53-II/19 od 11.04.2019. godine, zatražilo da Zavoda zdravstvenog osiguranja KS i Ministarstva zdravstva KS se eventualno očituju na navode presude.

Podnosilac zahtjeva je podneskom broj 04-26-3-019-56-II/19 od 17.04.2019. godine u ostavljenom roku dostavio odgovor u kom je naveo da je zainteresovan za vođenje postupka, te dana 07.05.2019. godine, podnosilac zahtjeva je podneskom zaprimljenim pod brojem 04-26-3-019-58-II/16 zatražio od Konkurencijskog vijeća da postupi u skladu sa članom 62. i 64. Zakona o upravnim sporovima i donese novi upravni akt shodno uputama Suda BiH.

Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo je dana 17.04.2019. godine u ostavljenom roku dostavio očitovanje u kom je naveo da ostaje u svemu kod činjenica, dokaza i argumentacije iznesene u postupku koji je predhodio Rješenju Konkurencijskog vijeća, a posebno kod Odgovora na zahtjev broj 02-03-02-I-S.S.-38847/16 od 10.01.2016. godine te ostalih navoda iznesenih u postupku. Posebno ističu da ne postoje povrede Zakona o konkurenciji, te predlažu da Konkurencijsko vijeći nakon provredenog postupka odbije podnositelje sa zahtjevom kao neutemeljenim.

Ministarstvo zdravstva KS je dana 18.04.2019. godine u ostavljenom roku dostavilo očitovanje na presudu Suda BiH, u kom su naveli da Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo je mišljenja da je Konkurencijsko vijeće donošenjem Rješenja broj 04-26-3-019-45-II/16 od 29.09.2017. godine, kojim je zahtjev gospodarskih subjekata Privatne ginekološke ordinacije "Clarus", Poliklinike doktor Gežo, Poliklinike doktor Kozarić, Ginekološka ordinacija Amira Frljak, Poliklinike doktor Nabil, i Poliklinike "Atrijum", podnesen protiv protiv Zavoda zdravstvenog osiguranje Kantona Sarajevo i Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma u smislu članka 4. stavak (1) točke a), b), c) i d) Zakona o konkurenciji, odbijen kao neutemeljen, ispravno postupilo. Također su naveli da je Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo u svezi navedenog postupka koji se vodio pred Konkurencijskim vijećem, dostavilo svoj odgovor dana 12.01.2017. godine, kao i pojašnjenje dana 14.02.2017. godine, kao i dokumentaciju kojom je raspolagalo ministarstvo, te shodno navednom, ostaje kod svojih navoda, koji su dostavljeni i nalaze se u spisu navedenog predmeta.

Imajući u vidu navedeno u presudi Suda BiH, Konkurencijsko vijeće ističe slijedeće:

Članak 2. stavak 1) točka b) Zakona kaže da se ovaj zakon primjenjuje i na organe državne uprave i lokalne samouprave kada posredno ili neposredno sudjeluju ili utječu na tržište. Obzirom da je Ministarstvo zdravstva KS i Zavod zdravstvenog osiguranja KS organ uprave, te se na njih kao takve primjenju odredbe ovog Zakona ukoliko se dokaže da posredno ili neposredno sudjeluju ili utječu na tržište, samim tim se zahtjev za pokretanje postupka nije mogao apriori odbaciti i konstatirati da pravni subjekti protiv kojih se podnosi zahtjev za pokretanje postupak ne mogu biti stranke u postupku, nego se morao provesti postupak u kom će se ispitati i utvrditi da li Ministarstvo zdravstva KS i Zavod zdravstvenog osiguranja KS posredno ili neposredno sudjeluju na tržištu ili utječu na isto.

Činjenica je, kako usluge koje se pružaju u JU Domovi zdravlja i bolnicama, u potpuno istom opsegu imaju svi osiguranici, dakle ljekar pruža istu uslugu i osobi koja uplaćuje

viši iznos srazmjerno svojoj plati, te osobama sa nižim platama, kao i nezaposlenima, penzionerima, djeci i ostalim kategorijama koje su stekle pravo na obvezno zdravstveno osiguranje, a ne uplaćuju doprinose. Sve to na temelju načela solidarnosti onih koji rade sa onima koji ne rade, za koje se opredjelio naš zakonodavac, te isti sustav nije profitabilan, a stoga ovakav način pružanja usluga jasno ukazuju kako se Zavod zdravstvenog osiguranja KS "ne bavi proizvodnjom, prodajom roba i pružanjem usluga, ne sudjeluju u prometu roba i usluga, i koji svojim djelovanjem ne mogu sprječavati, ograničavati ili narušavati tržišnu konkurenciju". Obavljanje ove djelatnosti ne predstavlja tržišnu djelatnost, te na istom ne vrijede, niti osnovni zakoni ponude i potražnje za pružanjem zdravstvenih usluga, obzirom da je ista i neprofitabilna, te da je zdravstvena usluga na koju se ovaj Zahtjev odnosi, javna netržišna usluga na koju se Zakon o konkurenciji ne primjenjuje.

Stoga je, Konkurencijsko vijeće utvrdilo kako ZZO KS ne obavlja gospodarsku djelatnost, ne sudjeluje u proizvodnji i/ili prometu roba, odnosno pružanju usluga, time ni posredno ni neposredno ne sudjeluje na tržištu zbog čega se isti ne može smatrati "gospodarskim subjektom" u smislu članka 2. Zakona o konkurenciji.

Člankom 4. stavak (1) Zakona je utvrđeno da su zabranjeni sporazumi, ugovori, pojedine odredbe sporazuma ili ugovora, zajednička djelovanja i prećutni dogovori gospodarskih subjekata, kao i odluke i drugi akti gospodarskih subjekata koji za cilj i posljedicu imaju sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje konkurencije na tržištu, a koji se odnose na:

a) Izravno ili neizravno utvrđivanje kupovnih i prodajnih cijena ili bilo kojih drugih trgovačkih usluga;
b) Ograničavanje i kontrolu proizvodnje, tržišta, tehničkog razvitka ili ulaganja;
c) Podjelu tržišta ili izvora opskrbe;
d) Primjena različitih uvjeta za identične transakcije sa drugim gospodarskim subjektima, dovodeći ih u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju;

Kao što se iz naprijed navedenog članka Zakona može vidjeti, prije svega ZZO KS mora biti "gospodarski subjekt", a utvrđeno je da nije, onda kao sudionik na tržištu mora poduzeti naprijed navedene radnje koje će za posljedicu imati sprječavanje, ograničavanje i narušavanje tržišne konkurencije, što znači da nečinjenje, odnosno ne zaključivanje ugovora o pružanju specijalističko-konzultativnih usluga se ne može smatrati zabranjenim konkurencijskim djelovanjem.

Iz navedenog očigledno proizilazi da je Konkurencijsko vijeće prilikom donošenja osporenog Rješenja postupilo sukladno mjerodavnim odredbama Zakona o konkurenciji i provelo pustupak utvrđivanja činjeničnog stanja na način kako to propisuje Zakon o konkurenciji, te utvrđeno činjenično stanje obrazložilo i argumentiralo sukladno odredbama Zakona o upravnom postupku.

8. Utvrđeno činjenično stanje i ocjena dokaza

Nakon sagledavanja mjerodavnih činjenica i dokaza utvrđenih tijekom postupka, činjenica iznijetih na usmenoj raspravi, podataka i dokumentacije mjerodavnih institucija, pojedinačno i zajedno, te na temelju izvedenih dokaza Konkurencijsko vijeće je utvrdilo slijedeće:

- Člankom 34. Zakon o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 30/97, 7/02, 70/08 i 48/11), definisao je da zdravstvena zaštita koja se osigurava ovim zakonom, provodi se kao primarna, specijalističko-konzultativna i bolnička zdravstvena zaštita, te da se sukladno članku 37. istog zakona, zdravstvena zaštita pruža osiguranim licima u **zdravstvenim ustanovama i kod privatnih zdravstvenih radnika** s kojima je kantonalni zavod osiguranja zaključio ugovor o pružanju zdravstvene zaštite.
- Parlament Federacije BiH je dana 19.03.2009 godine donio "Odluku o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava" ("Službene novine Federacije BiH", broj 21/09), sukladno točki II pomenute odluke Skupština Kantona Sarajevo je dana 30.12.2009. godine, donijela "Odluku o utvrđivanju većeg opsega prava, kao i osnovama, kriterijima i mjerilima za ugovaranje po osnovu obveznog zdravstvenog osiguranja sa zdravstvenim ustanovama sa područja Kantona Sarajevo", kojom je u članku 12. utvrđeno da se ugovaranje, odnosno financiranje zdravstvenih ustanova sa područja Kantona Sarajevo, iz sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja, za izvršenje zdravstvene zaštite shodno Odluci o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava, vrši po osnovu javnog poziva koji raspisuje ZZO KS, a na temelju kriterija i mjerila utvrđenih ovom odlukom.
- Točkom XIII stavak 3) "Odluke o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava" ("Službene novine F BiH", broj 21/09), propisano je da se ugovaranje zdravstvenih usluga obavlja suglasno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, Zakonu o zdravstvenom osiguranju, Zakonu o javnim nabavama Bosne i Hercegovine i Jedinstvenoj **metodologiji kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove**, istom točkom u stavku 4) je definisano da Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine treba da utvrdi **Jedinstvenu metodologiju kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove.**
- Upravno vijeće Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine je 2013. godine donijelo "Jedinstvenu metodologiju kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove" ("Službene novine Federacije BiH", broj 34/13) kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila koji predstavljaju obvezni minimalni polazni temelj za ugovaranje pružanja usluga zdravstvene zaštite s ciljem ujednačavanja uvjeta u korištenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja, kao i zaključivanja ugovora između Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove odnosno privatnog zdravstvenog radnika.
- Sukladno članku 35. stavak 4. Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 30/97, 7/02, 70/08 i 48/11), federalni ministar zdravstva 2014. godine donio je "Naredbu o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine" ("Službene novine Federacije BiH", broj 82/14), kojom su utvrđeni standardi i normativi zdravstvene zaštite.
- U postupku je nesporno utvrđeno da su na snazi "Odluka o utvrđivanju većeg opsega prava, kao i temeljima, kriterijima i mjerilima za ugovaranje po osnovu obveznog zdravstvenog osiguranja sa zdravstvenim ustanovama sa područja Kantona Sarajevo**"**, "Jedinstvena metodologija kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove" i "Naredba o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine" koju donosi federalni ministar zdravstva, te da sva tri pozitivna propisa reguliraju, odnosno bliže definiraju kriterije, mjerila, standarde i normative koji bi se trebali

primjeniti prilikom zaključivanje ugovora između zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvenih ustanova i privatnih zdravstvenih radnika. Također je utvrđeno da su navedeni propisi u koliziji, odnosno postoje određena odstupanja u dijelu koji se odnosi na definiranje specijalističke discipline, na potreban zdravstveni kadar, kao i na broj osiguranih osoba po jednom radnom timu.

- ZZO KS je na temelju Javnog poziva za odabir pružatelja deficitarnih zdravstvenih usluga, a sukladno sa spiskom deficitarnih specijalističko konzutativnih pregleda sačinjenih prema listi čekanja od strane MZ KS, u razdoblju 2011. i 2013. godine zaključio Ugovore o pružanju usluga specijalističko konzultativne dijagnostike sa više privatnih zdravstvenih radnika, te je uvidom u pomenute ugovore utvrđeno da nisu zaključeni na vremensko razdoblje, nego im je razdoblje važenja do izvršenja ugovorenih usluga.
- ZZO KS imao je zaključen Ugovor o pružanju zdravstvene zaštite osiguranim osobama Kantona Sarajevo sa JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo, na razdoblje od 01.06.2016. godine do 31.12.2016. godine i na razdoblje od 01.01.2017. godine do 31.03.2017. godine kojim su regulirana međusobna prava i obveze u svezi pružanja zdravstvene zaštite osiguranim osobama, financiranje pruženih usluga, kao i druga prava i obveze. Uvidom u pomenute ugovore utvrđeno je da je istima osigurana naknada čija struktura je utvrđena Financijskim planom ZZO KS, a koja se ne odnosi samo na plaćanje usluge zdravstvene zaštite osiguranim osobama, nego i na bruto plate, topli obrok, prijevoz, regres, naknade za članove UO i NO, i slično.
- Utvrđeno je da nijedan od naprijed navedenih ugovora nije ugovor o pružanju zdravstvenih usluga iz domena pružanja specijalističko konzultativne zdravstvene zaštite, na koje je ukazivao podnositelj zahtjeva u svom zahtjevu i tijekom vođenja postupka.

Člankom 2. Zakona o konkurenciji propisana je primjena ovog Zakona i to na način da u stavku (1) kaže:

"Ovaj zakon primjenjuje se na sva pravne i fizičke osobe koja se posredno ili neposredno bave proizvodnjom, prodajom roba i pružanjem usluga sudjeluju u prometu roba i usluga i koja mogu svojim djelovanjem sprječavati, ograničavati ili narušavati tržišnu konkurenciju na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine ili značajnijem dijelu tržišta (u daljnjem tekstu: gospodarski subjekti), i to na:

a) gospodarska društva, poduzeća i poduzetnike i njihove udruge bez obzira na oblik vlasništva, sjedište ili prebivalište;
b) organe državne uprave i lokalne samouprave, kada posredno ili neposredno sudjeluju ili utječu na tržište;
c) ostale fizičke i pravne osobe koja neposredno ili posredno, stalno, povremeno ili jednokratno sudjeluju na tržištu, bez obzira na pravni status, na oblik vlasništva, sjedište ili prebivalište, kao što su udruženja, sportske organizacije, ustanove, zadruge, nositelji prava intelektualne svojine."

Sukladno članku 2. Zakona o konkurenciji, isti Zakon se primjenjuje na vrlo široki broj pravnih ili fizičkih osoba, bilo da su to gospodarska društva, poduzeća, poduzetnici, udruge, bez obzira na oblik vlasništva, sjedište ili prebivalište, zatim na tijela državne uprave i lokalne samouprave, te sve ostala fizičke ili pravne osobe bez obzira na pravni status, oblik vlasništva, sjedište ili prebivalište, kao što su udruge, sportske organizacije, ustanove, zadruge, nositelji prava intelektualnog vlasništva, te Zakon o konkurenciji sve subjekte na koje se isti odnosi naziva zajedničkim imenom gospodarski subjekti.

Ovako široko definiran pojam gospodarskog subjekta, međutim, ograničen je na način da se traži ispunjenje i još jednog dodatnog uvjeta, a to je da se isti "posredno ili neposredno bave proizvodnjom, prodajom roba i pružanjem usluga, da sudjeluju u prometu roba i usluga i koja mogu svojim djelovanjem sprječavati, ograničavati ili narušavati tržišnu konkurenciju", te da isti "sudjeluju ili utječu na tržište" (čl. 2. Zakona o konkurenciji).

Na temelju dostavljenih dokaza i utvrđenog činjeničnog stanja tijekom ovog postupka Konkurencijsko vijeće je na 10. sjednici održanoj dana 20.09.2017. godine, razmotrilo navedeni predmet i donijelo odluku da se Podnositelj u svom zahtjevu odbije, jer radnje koje se stavljaju na teret ZZO KS i Ministarstvu zdravstva KS ne predstavljaju zabranjeni sporazum iz članka 4. stavak 1. točka a), b), c) i d) Zakona o konkurenciji, kao i da sukladno članku 2. Zakona o konkurenciji podneseni Zahtjev se odnosi na izvršavanje javnih zakonom reguliranih ovlasti izvan dometa Zakona o konkurenciji, a ne na radnje koje obavljaju subjekti "sudjeluju na tržištu".

Nesporno je utvrđeno i kako ZZO KS, ima u svojim zakonom dodjeljenim nadležnostima i zaključivanje Ugovora o pružanju usluga zdravstvene zaštite na području Kantona Sarajevo, kako primarne, tako i specijalističke-konzultativne sa subjektima koji ispunjavaju zakonom propisane uvjete, **te da de facto ZZO KS nema zaključene ugovore za pružanje specijalističko-konzultativnih usluga, ni sa javnim, kao ni sa privatnim zdravstvenim radnicima, zbog neusklađenosti pozitivnih propisa**.

Prema tome, zaključivanjem ovog ugovora ZZO KS je s jedne strane, dok je druga strana javna zdravstvena ustanova ili privatni zdravstveni radnici, koja ostvaruje pravo na sredstva iz budžeta ZZO KS, a koja se u proračunu ZZO KS osiguravaju iz doprinosa za zdravstveno osiguranje, koje uplaćuju obveznici, pa tako i iz ostalih izvora propisanih člankom 80. Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 30/97, 7/02, 70/08 i 48/11).

Činjenica je, kako usluge koje se pružaju u JU Domovi zdravlja i bolnicama, u potpuno istom opsegu imaju svi osiguranici, dakle liječnik pruža istu uslugu i osobu koje uplaćuje viši iznos srazmjerno svojoj plaći, te osobe sa nižim platama, kao i nezaposleni, penzioneri, djeca i ostale kategorije koje su stekle pravo na obvezno zdravstveno osiguranje, a ne uplaćuju doprinose. Sve to na temelju načela solidarnosti onih koji rade sa onima koji ne rade, za koje se opredjelio naš zakonodavac, te isti sustav nije profitabilan, a stoga ovakav način pružanja usluga jasno ukazuju kako se ZZO KS "ne bavi proizvodnjom, prodajom roba i pružanjem usluga, ne sudjeluju u prometu roba i usluga, i koji svojim djelovanjem ne mogu sprječavati, ograničavati ili narušavati tržišnu konkurenciju". Obavljanje ove djelatnosti ne predstavlja tržišnu djelatnost, te na istom ne vrijede, niti osnovni zakoni ponude i potražnje za pružanjem zdravstvenih usluga, obzirom da je ista i neprofitabilna, te da je zdravstvena usluga na koju se ovaj Zahtjev odnosi, javna netržišna usluga na koju se Zakon o konkurenciji ne primjenjuje.

Stoga je, Konkurencijsko vijeće utvrdilo kako ZZO KS ne obavlja gospodarski djelatnost, ne sudjeluje u proizvodnji i/ili prometu roba, odnosno pružanju usluga, time ni posredno ni neposredno ne sudjeluju na tržištu zbog čega se isti ne može smatrati "gospodarskim subjektom" u smislu članka 2. Zakona o konkurenciji.

Zakon o konkurenciji se, upravo odnosi na subjekte koji djeluju na tržištu (suprotno od javnog), na kojem se vrši razmjena roba i usluga, koji snose određene rizike ekonomske ili financijske, ili pak imaju mogućnost ostvarivanja profita. Ovakvi gospodarski subjekti koji djeluju na tržištu u slobodno konkurentnim tržištima između sebe se natječu želeći postići što bolje rezultate, i ostvariti svoje ciljeve. Međutim, na takvim tržištima gdje su subjekti slobodni može doći do zlouporaba, dogovora o cijenama, podjele na zemljopisna područja, što je u

svakom slučaju zabranjeno, i u tom smislu između ostalog, je Konkurencijsko vijeće dužno djelovati, te izreći kazne za takve prekršaje. A djelatnosti za koje je država/zakonodavac odredila da su od posebnog interesa, podveo je pod javne usluge, te u tom smislu i isključio konkurenciju, ili pak dao ovlaštenja da određeno državno tijelo, određuje i upravlja takvim djelatnostima.

Kao ilustraciju za razlikovanje "javnih usluga" i tržišnog ponašanja, može poslužiti i činjenica da na određenim tržištima, gdje su zakonima osnovani regulatori tržišta, koji u svojim nadležnostima često imaju, npr. utvrđivanje cijena određenim uslugama, ili mogućnost da određenim subjektima daju povlašteni položaj na tržištu u odnosu na postojeće, ili određene povlastice, a sve s ciljem uvođenja novih subjekata na tržište, i konačno povećanje konkurencije.

Takvo ponašanje, kao što je utvrđivanje cijena, podjela tržišta, bi dakle poredstavljalo ograničavanja sukladno Zakonu o konkurenciji, međutim na ovakve javne subjekte – regulatore isti Zakon se ne primjenjuje, a tako i na ZZO KS koje djeluje sukladno svojim ovlastima.

Obzirom da se Konkurencijsko vijeće u svrhu ocjene danog slučaja, a sukladno čl. 43. stav (7) Zakona može koristiti sudskom praksom Europskog suda pravde i odlukama Europske komisije, ovakav stav su zauzela i navedena tijela.

Međutim, stupanjem na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između europske zajednice i njenih država članica, s jedne strane i Bosne i Hercegovine s druge strane ("Službeni glasnik BiH – međunarodni ugovori" br. 10/08) (daljnje u tekstu: Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju), primjena članka 43. stavak (1) Zakona je posebno dobila na značaju, obzirom da je istim sporazumom primjena kriterija i pravne stečevine Europske unije, postala obvezna, sukladno sa čl. 71. Sporazuma.

Naime, sukladno prednjem, a prema kriterijima utvrđenim u Presudama Europskog suda pravde za gospodarski subjekt se može smatrati vrlo široki krug tijela, bez obzira na oblik i organizovanosti, pa i javna tijela kojima je država povjerila obavljanje određenih poslova (primjena čl. 106. st. 2. UFEU), ali i javna tijela ako obavljaju gospodarsku djelatnost, ali ako nije riječ o aktivnostima koje bi potpadale pod "izvršavanje javnih ovlasti" (predmet C-343-95 Cali e Figli protiv SEPG (1997) ZSP I-1547 (subjekt postupa u izvršavanju javnih ovlasti ako se radi o "zadatku od javnog interesa koji predstavlja sastavni dio bitnih funkcija države" i ako je ta djelatnost "povezana s obzirom na svoju prirodu, cilj i pravila kojima je podvrgnuta s izvršavanjem ovlasti koja su tipična za javno tijelo" § 23. Presude).

Kako se postaviti prema "javnim tijelima" u kojima se nedvosmisleno podrazumijeva i JU Zavod za zdravstveno osiguranje KS, prema Mišljenju neovisnog odvjetnika Jakobsa u predmetu C-67/96, etc. Albany International BV protiv SBT (1999) ZSP I-5751 koje glasi:

"Kada je riječ o gospodarskom subjektu kao subjektu prava tržišne konkurencije, koristi se tzv. funkcionalni pristup. Naime, određeni subjekt može u jednoj situaciji postupati kao gospodarski subjekt, obavljati neku gospodarsku djelatnost, a u drugoj situaciji može izvršavati svoje javne ovlasti. U svakom konkretnom slučaju potrebno je razmotriti kakvu funkciju obavlja određeno tijelo kako bi se moglo ocijeniti može li se smatrati gospodarskim subjektom u smislu prava konkurencije."

Dakle, primjenom funkcionalnog shvatanja pojma "gospodarski subjekt", izdvajaju se određeni kriteriji, a to su: gospodarski subjekt mora nuditi dobra ili usluge na tržištu, snositi ekonomski ili financijski rizik poslovanja i imati mogućnost ostvarivanja profita. Na temelju gore navedenih činjenica, koje su utvrđene u postupku, Konkurencijsko vijeće je jasno zaključilo kako ZZO KS i Ministarstvo zdravstva KS u konretnom slučaju ne mogu biti "gospodarski subjekti" u smislu pravila tržišne konkurencije koje regulira Zakon o konkurenciji, odnosno u konkretnom slučaju na iste se ne mogu primijeniti odredbe članka 2. Zakona o konkurenciji.

Člankom 4. stavak (1) Zakona je utvrđeno da su zabranjeni sporazumi, ugovori, pojedine odredbe sporazuma ili ugovora, zajednička djelovanja i prećutni dogovori gospodarskih subjekata, kao i odluke i drugi akti gospodarskih subjekata koji za cilj i posljedicu imaju sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje konkurencije na tržištu, a koji se odnose na:

a) Izravno ili neizravno utvrđivanje kupovnih i prodajnih cijena ili bilo kojih drugih trgovačkih usluga;
b) Ograničavanje i kontrolu proizvodnje, tržišta, tehničkog razvitka ili ulaganja;
c) Podjelu tržišta ili izvora opskrbe;
d) Primjena različitih uvjeta za identične transakcije sa drugim gospodarskim subjektima, dovodeći ih u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju;

Osim navedenog ističe se da je Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo sa privatnim zdravstvenim radnicima za deficitarne specijalističko-konzultativne usluge imao zaključene ugovore. Navedeni ugovori su sačinjeni shodno aktu Ministarstva zdravstva KS koje je poslalo spisak deficitarnih usluga, i nakon toga je proveden javni poziv, gdje su se sve ustanove mogle javiti i javile su se, i u konačnici su 2013. zaključeni ugovori sa privatnim zdravstvenim ustanovama o obavljanju deficitarnih specijalističko-konzultativnih usluga. Ti ugovori kako i sam podnositelj zahtjeva kaže nisu do kraja ispunjeni, jer nisu zaključeni na određeno vrijeme u pogledu roka, već u pogledu ispunjavanja obveza tj. vršenja usluga, tek kada se sve usluge obave taj ugovor se završava. Ugovor još uvijek nije ispunjen i njegova važnost i dalje traje. Posebni ugovori o pružanju specijalističko konzultativnih usluga sa domovima zdravlja nisu sačinjavani, već je pružanje tih usluga predviđeno u okviru doma zdravlja, a ZZO KS na osnovu Financijkog plana dodijeljuje financijska sredstva domovima zdravlja za plate zdravstvenih radnika i sve ostale troškove tih javnih ustanova.

Sve nedvosmisleno upućuje da ZZO KS i Ministarstvo zdravstva KS nisu prekršili odredbe članka 4. Zakona o konkurenciji u pogledu sačinjavanja zabranjenih sporazuma.

Slijedom navedenog utvrđeno je kako ZZO KS nije zaključio zabranjeni sporazum iz člana 4. stav (1) Zakona kojim je propisano da su zabranjeni sporazumi, ugovori, pojedine odredbe sporazuma ili ugovora, zajednička djelovanja i prešutni dogovori privrednih subjekata, kao i odluke i drugi akti privrednih subjekata, koji navedenim aktivnostima/aktima direktno ili indirektno učestvuju ili utiču na tržište, a koji za cilj i posljedicu imaju sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje konkurencije na tržištu, jer ugovor na koji podnositelj zahtjeva ukazuje ZZO KS nije ni zaključivao.

Na temelju svega naprijed navedenog Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tački 1. izreke ovoga Rješenja.

9. Troškovi postupka

Na usmenoj raspravi održanoj dana 28.06.2017. godine, sukladno člankku 105. stavak (4) ZUP-a, voditelj postupka je informirao prisutne da zahtjev za naknadu troškova mora biti stavljen prije donošenja rješenja kojim se rješava predmetna stvar jer stranka u suprotnom gubi pravo na naknadu troškova. Stranke u postupku nisu podnijele zahtjeva za naknadu troškova.

10. Administartivna pristojba

Podnositelja zahtjeva, su dužni platiti administrativnu pristojbu u iznosu od 1.500,00 KM u korist proračuna Institucija Bosne i Hercegovine, sukladno članku 2. Tarifni broj 107. tačka g) Odluke o visini administrativnih pristojbi u svezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", br. 30/06, 18/11 i 75/18).

11. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovoga Rješenja nije dozvoljen priziv.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti Upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka, odnosno objavljivanja ovoga Rješenja.

Broj 04-26-3-019-59-II/16
23. svibnja 2019. godine Predsjednica
Sarajevo **Adisa Begić**, v. r.

Konkurencijski savjet Bosne i Hercegovine, na osnovu člana 25. stav (1) tačka e), člana 42. stav (1), a u vezi s članom 4. stav (1) tačke a), b), c) i d) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), člana 105. Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), u postupku pokrenutom po Zahtjevu za pokretanje postupka zaprimljenom dana 22.06.2016. godine pod brojem 04-26-3-019-II/16 podnesenom od strane Privatne ginekolошke ordinacije "Clarus", Skendarija 24, 71 000 Sarajevo, Poliklinike doktor Gežo, Mustafe Kamerića 10, 71 000 Sarajevo, Poliklinike doktor Kozarić, Radićeva 15, 71 000 Sarajevo, Ginekolошka ordinacija Amira Frljak, Kemala Kapetanovića 13, 71 000 Sarajevo, Poliklinike doktor Nabil, Mustafe Pintola, 71 000 Sarajevo i Poliklinike "Atrijum", Đemala Bjedića 185, 71210 Ilidža, svi zastupani putem advokata Melihe Filipović i Kenana Ademovića, Čobanija 8, 71000 Sarajevo, protiv Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo, Ložionička 2, 71 000 Sarajevo i Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, reisa Đemaludina Čaušević 1, 71000 Sarajevo, na 53. (pedesttrećoj) sjednici održanoj 23.05.2019. godine, je donio

RJEŠENJE

1. Odbija se Zahtjev privrednih subjekata Privatne ginekolошke ordinacije "Clarus", Skendarija 24, 71 000 Sarajevo, Poliklinike doktor Gežo, Mustafe Kamerića 10, 71000 Sarajevo, Poliklinike doktor Kozarić, Radićeva 15, 71000 Sarajevo, Ginekolошka ordinacija Amira Frljak, Kemala Kapetanovića 13, 71000 Sarajevo, Poliklinike doktor Nabil, Mustafe Pintola, 71000 Sarajevo i Poliklinike "Atrijum", Đemala Bjedića 185, 71 210 Ilidža, podnesen protiv protiv Zavoda zdravstvenog osiguranje Kantona Sarajevo, Ložionička 2, 71000 Sarajevo i Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, reisa Đemaludina Čaušević 1, 71000 Sarajevo, radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma u smislu člana 4. stav (1) tačke a), b), c) i d) Zakona o konkurenciji, kao neosnovan.
2. Ovo Rješenje je konačno i biće objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasnicima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Ovim Rješenjem se izvršava Presuda Suda Bosne i Hercegovine, broj C1 3 U 026538 17 U od 27.03.2019. godine, kojom je Sud Bosne i Hercegovine uvažio tužbu Privatne ginekolошke ordinacije "Clarus", Poliklinike doktor Gežo, Poliklinike doktor Kozarić, Ginekolошka ordinacija Amira Frljak, Poliklinike doktor Nabil i Poliklinike "Atrijum" (u daljem tekstu: Podnosioci zahtjeva), putem advokata Melihe Filipović i Kenana Ademovića, Čobanija 8, 71 000 Sarajevo, i poništio Rješenje Konkurencijskog savjeta broj 04-26-3-019-45-II/16 od 20.09.2017. godine.

Konkurencijski savjet je presudu Suda Bosne i Hercegovine zaprimio dana 28.03.2019. godine pod brojem 04-26-3-019-52-II/16.

Prema članu 62. Zakona o upravnim sporovima ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 88/07, 83/08 i 74/10) kada sud poništi upravni akt protiv kojeg je bio pokrenut upravni spor, predmet se vraća u stanje u kome se nalazio prije nego što je poništeni akt donesen, te je pri donošenju novog rješenja nadležna institucija vezano pravnim shvaćanjima suda i primjedbama suda u vezi sa postupkom.

Konkurencijski savjet je dana 22.06.2016. godine pod brojem 04-26-3-019-II/16 zaprimio Zahtjev za pokretanje postupka podnesen od strane Privatne ginekolошke ordinacije "Clarus", Skendarija 24, 71000 Sarajevo, Poliklinike doktor Gežo, Mustafe Kamerića 10, 71000 Sarajevo, Poliklinike doktor Kozarić, Radićeva 15, 71 000 Sarajevo, Ginekolошka ordinacija Amira Frljak, Kemala Kapetanovića 13, 71 000 Sarajevo, Poliklinike doktor Nabil, Mustafe Pintola, 71000 Sarajevo i Pliklinike "Atrijum", Đemala Bjedića 185, 71 210 Ilidža (u daljem tekstu: Podnosioci zahtjeva), svi zastupani putem advokata Melihe Filipović i Kenana Ademovića, Čobanija 8, 71000 Sarajevo, protiv Zavoda za zdravstveno osiguranje Kantona Sarajevo, Ložionička 2, 71000 Sarajevo (u daljem tekstu: protivna strana ili ZZO KS) i Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, reisa Đemaludina Čaušević 1, 71000 Sarajevo (u daljem tekstu: protivna strana ili MZ KS), radi utvrđivanja postojanja zabranjenog konkurencijskog djelovanja u smislu člana 4. tačke a), b), c) i d) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09).

Nakon uvida u dostavljenu dokumentaciju, Konkurencijski savjet je utvrdio da ista nije potpuna i kompletna, u smislu člana 28. stav (2) Zakona.

Konkurencijski savjet je tako dana 11.07.2016. godine pod brojem 04-26-3-019-1-II/16 i dana 24.10.2016. godine pod brojem 04-26-3-019-3-II/16 uputio Zahtjeve za dopunom predmetnog Zahtjeva. Podnosilac zahtjeva je traženo dostavio dana 19.07.2016. godine podneskom zaprimljenim pod brojem 04-26-3-019-2-II/16 i dana 31.10.2016. godine podneskom zaprimljenim pod brojem 04-26-3-019-4-II/16.

Nakon komplетiranja Zahtjeva, Konkurencijski savjet je dana 13.12.2016. godine (akt broj 04-26-3-019-5-II/16) Podnosiocu zahtjeva izdao Potvrdu o prijemu komplетnog i uredno Zahtjeva, u smislu člana 28. stav (3) Zakona o konkurenciji.

1. Stranke u postupku

1.1. Podnosilac zahtjeva

1.1.1. Privatna ginekolошka ordinacija Clarus (Clarus)

Privatna ginekolошka ordinacija "Clarus", Skendarija 24, 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, Rješenjem Ministarstva zdravstva KS broj 10-37-15451/14 od 11.09.2014. godine, registrovana u Registru izdatih odobrenja za obavljanje privatne praksе u zdravstvenoj djelatnosti, pod rednim brojem 158/IIA. Rješenjem Ministarstva zdravstva broj 10-37-15451/14 od 10.09.2014. godine, upasana u Registru izdatih odobrenja za obavljanje privatne praksе u zdravstvenoj djelatnosti, pod rednim brojem 158/IIA.

1.1.2. Poliklinika doktor Gežo

Poliklinika doktor Gežo, Mustafe Kamerića 10, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovine, je registrovana u Opštinskom sudu Sarajevo kao zdravstvena ustanova,

матични број субјекта 65-05-0266-09, оснивачи и власници уговореног капитала су физичке особе (...)* [1].

1.1.3. Поликлиника доктор Козарић

Поликлиника доктор Козарић, Радићева 15, 71 000 Сарајево, Босна и Херцеговина, је регистрована у Општинском суду Сарајево као приватна здравствена установа, матични број субјекта 65-05-0002-14, основачи су физичка лица (...)*. Рјешењем Министарства здравства број 10-37-12712/13 од 23.12.2013. године, уписана у Регистру издатих одобрења за обављање приватне праксе у здравственој дјелатности, под редним бројем I/50.

1.1.4. Гинеколошка ординација Амира Фрљак

Гинеколошка ординација Амира Фрљак, Кемала Капетановића 13, 71 000 Сарајево, Босна и Херцеговина, Рјешењем Министарства здравства КС број 10-50-84/98 од 15.09.1998. године, издато одобрење за обављање приватне праксе у примарној здравственој заштити.

1.1.5. Поликлиника доктор Набил

Поликлиника доктор Набил, Мустафе Пинтола, 71 000 Сарајево, Босна и Херцеговина, је регистрована код Општинског суда Сарајево као приватна здравствена установа, матични број субјекта 65-01-0806-13, оснивачи и власници уписаног капитала су физичка лица (...)*.

1.1.6. Поликлиника Атријум

Пликлиника "Атријум", Џемала Бједића 185, 71210 Илица, Босна и Херцеговина, је регистрована код Општинског суда у Сарајеву као Здравствена установа Поликлиника, матични број: 65-05-0033-14, оснивач и власник уписаног капитала, физичко лице (...)*. Рјешењем Министарства здравства број 10-37-6412/15 од 24.06.2015. године, уписана у Регистру издатих одобрења за обављање приватне праксе у здравственој дјелатности, под редним бројем I/15.

1.2. Противна страна

Министарство здравства Кантона Сарајево, реиса Џемалудина Чаушевића 1, 71 000 Сарајево, орган власти у Кантону Сарајево (чије су надлежности утврђене Уставом, законом и другим прописисма који се односена његову надлежност) и **Завод здравственог осигурања Кантона Сарајево**, Ложионичка 2, 71 000 Сарајево, основан Одлуком Скупштине Кантона Сарајево ("Службене новине Кантона Сарајево", бр 7/98 и 30/07), а надлежност је утврђена у члану 99. Закона о здравственом осигурању ("Службене новине Федерације БиХ", број 30/97, 07/02, 70/80 и 48/11), Одлуком о оснивању Завода и Статутом Завода ("Службене новине Кантона Сарајево", број 4/00, 18/02 и 30/07).

2. Правни оквир предметног поступка

Конкуренцијски савјет је у току поступка примијенио одредбе Закона, Одлуке о утврђивању релевантног тржишта ("Службени гласник БиХ", бр. 18/06 и 34/10), и одредбе Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07 и 93/09), у смислу члана 26. Закона.

Такође, Конкуренцијски савјет је користио и одредбе Закона о здравственој заштити ("Службене новине Федерације БиХ", број 46/10 и 75/13) и Закона о здравственом осугурању ("Службене новине Федерације БиХ", број 30/97, 07/02, 70/80 и 48/11), "Одлуке о утврђивању већег обима права, као и основама, критеријумима и мјерилима за уговарање по основу обавезног здравственог осигурања са здравственим установама са подручја Кантона Сарајево", "Јединствене методологија којом се ближе утврђују критеријуми и мјерила за закључивање уговора између завода здравственог осигурања и здравствене установе" и "Наредбе о стандардима и нормативима здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања у Федерацији Босне и Херцеговине", те у складу са чланом 43. став (7) Закона, у сврху оцјене предметног питања, може користити судску праксу Европског суда правде и Одлуке Европске комисије.

3. Поступак по Захтјеву за покретање поступка

У свом Захтјеву, Подносиоци захтјева, описују чињенично стање и околности које су разлог за подношење Захтјева те укратко наводе сљедеће:

- Да МЗ КС и ЗЗО КС крше Закон о конкуренцији у процесу склапања Уговора о пружању здравствених услуга из домена пружања специјалистичко консултативне услуге, на начин да је пружање специјалистичко консултативних услуга осигураним особама чије се лијечење и дијагностика наплаћује из новчаних средстава ЗЗО КС, омогућено само ЈУ Дом здравља КС.
- Да су Подносиоци захтјева регистровани и имају одобрење за рад од Министарства здравства Кантона Сарајево за пружање специјалистичко консултативних услуга, те имајући у виду све законске прописе као и загарантована права пацијентима да могу и кроз приватну праксу заштитити своје здравље и затражити здравствену заштиту Подносиоци захтјева су упутили захтјеве према Заводу здравственог осигурања и Министарству здравства КС у периоду до 09.12.2014. године до 12.10.2015. године и то како слиједи:
- Приватна гинеколошка ординација "ЦЛАРУС" - доставила захтјев 09.10.2015. године, Пликлиника доктор Гежо доставила захтјев 11.12.2014. године, Поликлиника доктро Козарић-доставила захтјев 20.02.2015. године, Гинеколошка ординација Амира Фрљак доставила захтјев 28.04.2015. године, Поликлиника доктор Набил-доставила захтјев 12.10.2015.године, Поликлиника "Атријум" из Сарајева доставила захтјев 09.12.2014. године.
- Да се у напријед поменутим Захтјевима тражило да ЗЗО КС омогући Подносиоцима захтјева да здравственим осигураницима КС пруже здравствене услуге из домена специјалистичко-консултативне дјелатности, односно да се проведе законска процедура и да ЗЗО КС путем Јавног позива, а у складу са Законом о јавним набавкама, Закону о здравственом осугурању ("Службене новине Федерације БиХ", број 30/97, 07/02, 70/80 и 48/11), Законом о здравственој заштити ("Службене новине Федерације БиХ", број 46/10), Јединственој методологији ("Службене новине Федерације БиХ", број 34/13), и Наредби Федералног министарства здравства, проведе процедуру и изврши избор здравствених установа које ће на терет ЗЗО КС пружати специјалистичко-консултативну заштиту осигураницима ЗЗО КС.
- Да је Министарство здравства КС одоговорило уопштеним дописом, али без предузимања активности којима би се од ЗЗО КС тражило да испуни законску обавезу о набавци здравствених услуга путем Јавног позива, те да ЗЗО КС никада није одговорио на упућене захтјеве.
- Да је ЗЗО КС противзаконито уговарао пружање здравствених услуга само са Јавним здравственим установама за континуисано обављање специјалистичко консултативне здравствене заштите.

[1] (...)* подаци представљају пословну тајну

- Да је закључивање уговора са Јавним здравственим установама вршено без Јавног позива и да је на тај начин елиминисан приватни сектор, односно да је приватним ординацијама које се баве пружањем специјалистичко консултативних услуга онемогућено да се баве овом дјелатношћу.
- Да је ЗЗО КС вршио плаћање здравствених услуга Јавним установама и без закљученог уговора; да је уговарао цијене супротно јединственој методологији, да је у току 2015. године ЗЗО КС плаћао рачуне и према појединим приватним здравственим установама без расписивања Јавног позива и без постојања Уговора за вршење здравствених услуга.
- Да је у складу са Законом о здравственом осигурању ("Службене новине Федерације БиХ", број 39/97, 07/02, 70/08, 48/11) гдје се чланом 27. гарантује право на слободан избор љекара и установе гдје ће се лијечити, а чланом 31. истог Закона осигурана здравствена заштита путем приватне праксе, по сили Закона приватна пракса изједначена са јавним установама.
- Да су вођени разговори у више формалних и неформалних састанака са министрима здраватва КС и директорима Завода здравственог осигурања око укључивања здравствених установа из приватног сектора у систем пружања услуга на терет ЗЗО КС, али сви ти разговори нису довели до жељеног циља да се поштују позитивни законски прописи Федерације БиХ. Конкуренцијском савјету је добро познато да су здравствене установе апотеке у приватном сектору остварила своје право 2003. године и то путем позитивног рјешења Конкуренцијског савјета БиХ. На основу овог је јасно да и здравствене установе другог типа - ординације и поликлинике имају исто право и имале су исто право као и апотеке али нажалост до сада се то није прихватало ни од стране МЗ КС, ЗЗО КС али ни од Конкуренцијског савјета. Породична медицина у приватном сектору је остварила своје право на основу Пресуде Суда БиХ. Имајући у виду да су позитивни законски прописи за приватне апотеке и амбуланте породичне медицине остварили своја право након судских Пресуда или Ријешења /Конкуренцијског савјета, надамо се у позитивно ријешење и за специјалистичко- консултативну здравствену заштиту.
- Да смо након више неуспјешних формалних и неформалних састанака у МЗ КС и ЗЗО КС одлучили да и у писменој форми доставимо захтјеве МЗ и ЗЗО КС.
- Да је Удружење приватних здравствених радника КС тражило да се Љекарска комора Кантона Сарајево укључи у ријешавање статуса упосленика у приватном сектору и остваривање права да своје услуге пружају пацијентима на терет ЗЗО КС и да пацијенти остваре своја законска права према Закону о здравственој заштити и Закона о здравственом осигурању.
- Да је Љекарска комора Кантона Сарајево - Предсјеник Љекарске Коморе КС и УО Љекарске коморе КС уз ангажман адвоката Љекарске коморе КС су у периоду од децембра 2014. до краја 2015. доставили више дописа према званичним институцијама (Министарству здравства ФБиХ, Министарству Здравства КС, Заводу здравственог осигурања КС, Заводу за јавно здравство КС, Премијеру Кантона Сарајево, свим министрима у Влади Кантону Сарајево, свим Клубовима у Скупштини Кантона Сарајево...) и пошто на све дописе није било воље и жеље да се примјене законски прописи једини даљи пут је преко Конкуренцијског савјета, Суда БиХ а након тога евентуално и преко међународних институција да остваримо своја права и да осигураници (пацијенти) остваре своја законска права.
- Да сем тога постоје информације/индиције и то врло јаке/да је у периоду од 2011-2014. године Буџетски инспекторат Кантона Сарајево Министарство Финансија евидентирао низ противзаконитих радњи о којима је обавијестио Владу Кантона Сарајево, да се исплате за здравствене услуге не могу исплаћивати без јавног позива, међутим констатовано је да се вршило исплаћивање без јавног позива, без контоле финансијских средстава уплаћених за примарну и специјалистичку консултативну здравствену заштиту те је јасно наведено да се мора поштовати институт јавног позива и уговарања здравствених услуга. Имајући ово у виду ове индиције молимо Конкуренцијски савјет да службеним путем тражи Извјештај Буџетског Инспектората Кантона Сарајево Министарство финансија за период 2011-2014. године.
- Да су здравствене услуге плаћене и у 2015. години без расписивања јавног позива и без постојања уговора са јавним здравственим установама и појединим приватним здравственим установама и да се Уговори закључују тек у октобру 2015. године те је и овим поступком направљен законски прекршај, кршење законске регулативе и вршено исплаћивање само на основу финансијског плана који је усвојила Скупштина Кантона Сарајево. Са тим у вези молимо да тражите службеним путем да ли су вршене исплате појединим здравственим установама /јавним или приватним/ за 2015. годину а да није постојао ни уговор ни јавни позив. Ову информацију можете добити од ЗЗО КС.
- Да је на основу извјештаја Инспектората од стране менаџмента ЗЗО КС расписан јавни позив за дио здравствених услуга уз образложење да је то обавезе ЗЗО КС по ревизорском извјештају а све друге услуге осим те једне специјалистичко консултативне нису уврштене у јавни позив што је доказ селективног приступа и незаконитих јавних позива од стране ЗЗО КС. Образложење за расписивање јавног позива за те услуге је објављено без сагласности Министарства здравства КС уз образложење да се исти расписује на основу извјештаја Инспектората.
- Да је Конкуренцијском савјету достављено очитање на Пресуду суда БиХ број SI 3 U 014186 13 од 03.03.2015. године од стране Министарсва здравства Кантона Сарајево број 10-37-16445/15 од 08.06.2015. године у коме је наведено "Јединствену методологију којом се ближе утврђују критеријуми и мјерила за закључивање Уговора између надлежног Здравственог осигурања и здравствене Установе" ("Службене новине Федерације БиХ", број 34/13 и 90/13), коју је донио Завод здравственог осигурања и реосигурања ФБиХ, а којом је утврђено да су субјекти уговорања надлежни Заводи здравственог осигурања и здравствене установе, односно приватни здравствени радници, а да одлуку о избору најуспјешнијег понуђача доноси ЗЗО КС и закључује Уговор са здравственим установама као и са здравственим радницима у приватној пракси.
- Да је одредба члана 52. Закона о здравственој заштити кључна у смислу могућности уговарања са приватним сектором у здравству јер се управо овом одредбом усаглашавају одредбе Закона са Законом о јавним набавкама БиХ ("Службени гласник БиХ", број 39/14) које прецизирају да се и набавка здравствених услуга финансиране јавним средствима морају набављати сагласним процедурама прописаним Законом о јавним

набавкама. Чланом 10. и 11. Одлуке о утврђивању већег обима здравствених права утврђени су критеријуми и мјерила закључивања уговора, а чланом 12. је децидно прописано да ће се уговарање, односно финансирање здравствених установа са подручја Кантона Сарајево из средстава обавезног здравственог осигурања, за извршење здравствене заштите сходно Одлуци о утврђивању основног пакета здравствених права, вршити по основу јавног позива којег расписује ЗЗО, а на основу критерија и мјерила утврђених овом Одлуком. Одлуку о избору здравствених установа по основу јавног позива, сходно цитираном подзаконском пропису, доноси управни одбор Завода уз претходну сагласност министра здравства Кантона Сарајево.

- Да из свега горе изложеног произилази закључак да не постоји ни један закон нити подзаконски акт из области здравства на федералном нивоу нити кантоналном нивоу, а који је одредио преференцију јавних здравствених установа приликом уговорања са ЗЗО, јер Закон о здравственој заштити и Закон о здравственом осигурању ("Службене новине Федерације БиХ", број 30/97, 07/02 и 70/08), односно проведбени прописи (Одлука о јединственој методологији, Одлука о утврђивању већег обима права) не праве разлику између јавног и приватног сектора приликом уговарања здравствених услуга.
- Да је резиме горе наведеног јасно видљив, те упозоравамо да је имплементација ових закона у искључивој надлежности органа власти у Кантонима, кантоналних министарстава здравства и ЗЗО КС, што произилази из члана 99 алинеја 2 Закона о здравственом осигурању ("Службене новине Федерације БиХ", 30/97, 07/02, 70/08 и 48/11) гдје је прописано да Кантонални завод здравственог осигурања "планира и прикупља средства обавезног здравственог осигурања те плаћа услуге здравственим установама и приватним здравственим радницима". Дакле и ово потврђује очигледно и грубо кршење закона од стране надлежног завода и министарства у Кантону Сарајево.
- Да у конкретном случају имамо, свјесно и намјерно кршење закона, а са циљем онемогућавања приватној пракси и љекарима из те праксе да се укључе у пружање здравствених услуга из домена специјалистичко-консултативне заштите и другог облика здравствених услуга са примарног нивоа (примарна радиолошка дијагностика). Озбиљније од нарушавања тржишне конкуренције и онемогућавања приступа једној категорији здравствених установа средствима из обавезног здравственог осигурања кроз пружање здравствених услуга, је кршење темељних приниципа и права пацијената на слободу избора и највеће могуће очување здравља прописаних кроз члан 27. Закона о здравственој заштити, али и кроз члан 5., 6. и 16. Закона о правима, обавезама и одговорностима пацијената ("Службене новине Федерације БиХ", број 40/10). Наиме, тренутно на Кантону Сарајево постоје веома дугачке листе чекања управо на услуге из домена специјалистичко-консултативне здравствене заштите (конкретне податке званичним путем тражити од јавних здравствених установа са подручја КС), а на наведени начин се директно угрожава живот и здравље пацијената јер због спорог процеса дијагностике касни се (некада и фатално) са примјеном адекватних терапијских третмана. За наведено директну одговорност сноси ЗЗО, јер кроз систем уговарања којег проводи није омогућио у прошлости, нити има стварну намјеру у будућности, обезбједити својим осигураницима пружање здравствених услуга према слободном избору здравственог радника и у разумном времену, на које га цитирани законски прописи обавезују.
- Да слиједом наведеног се очито види, а доказано је да намјерно ЗЗО КС и МЗ КС, неће да проведу процедуру јавног позива за набавку здравствених услуга те тиме омогуће да се на јавни позив равноправно и под истим условима могу пријавити или конкурисати и приватне здравствене установе.
- Да је очито кршење наведених Закона јер ЗЗО КС: није расписивао јавне позиве за набавку здравствених услуга; уговоре је склапао само са Јавним здравственим установама; у 2015. години није имао закључене уговоре ни са Јавним здравственим установама те је исплате фактура вршио само на основу фмансијског плана Кантона Сарајево што очито кршење Закона и кривично дјело; да је у 2012. години закључивао Уговоре без јавнога позива и са неким приватним здравственим установама (противзаконито дјеловање и привилеговани положај); да је од 2007. године закључивао Уговоре без јавног позива са неким приватним здравственим установама што поново представља кривично дјело; да је у 2013. години вршио плаћања услуга приватним здравственим установама без уговорених додатних претрага (радило се о огромно прекорачењу износа у стотинама хиљада КМ), да је у 2015. години Одлуком Управог одбора ЗЗО КС вршено пребацивање и плаћање здравствених услуга појединим приватним здравственимм установама без јавног позива и без уговора очито кривично дјело и кршење Закона.
- Да је све напријед наведено могуће једноставно утврдити увидом у годишње извјештаје о пословању Завода, као и програме рада Завода, као јавно доступне документе, а детаљнија образложења и документацију која потврђује изнесене констатације можете тражити документацију од ЗЗО КС.

На основу горе наведеног, Конкуренцијски савјет е оцијенио да повреде Закона, на које Подносилац захтјева указује, није могуће утврдити без провођења поступка, те је у складу са чланом 32. став (2) Закона, на 136. сједници одржаној дана 21.12.2016. године, донио Закључак о покретању поступка, број 04-26-3-019-7-II/16 (у даљем тексту: Закључак), ради утврђивања постојања забрањених конкуренцијских дјеловања у смислу члана 4. став (1) тачке а), б), ц) и д) Закона.

Конкуренцијски савјет, у складу са чланом 33. става (1) Закона, је доставио Захтјев и Закључак на одговор противној страни у поступку, Заводу здравственог осигурања Кантона Сарајево и Министарству здравства Кантона Сарајево, актом број 04-26-3-019-12-II/16 дана 22.12.2016. године.

Конкуренцијски савјет је доставио Закључак Подносиоцу захтјева, актом број 04-26-3-019-12-II/16 дана 22.12.2016. године.

Завод здравственог осигурања Кантона Сарајево је у остављеном року доставио Одговор на Захтјев и Закључак Конкуренцијском савјету поднеском број 04-26-3-019-13-II/16 дана 11.01.2017. године, и у битном навео сљедеће:

- Да цијенећи наводе подносиоца из захтјева за покретање поступка као и приложене акте уз исти као материјалне доказе те доводећи их у везу са позитивноправним **lex specialis** законским и подзаконским прописима из области здравства, а потом и основом за утврђивање постојања забрањеног споразума, противник захтјева истиче да је захтјев подносиоца правно неутемељен

односно да није могуће утврдити да је поступање противника захтјева у конкретној правној ствари садржавало елементе из члана 4. став 1. Закона о конкуренцији, по било којој тачки на коју се позива подносилац захтјева.

- Да Завод здравственог осигурања Кантона Сарајево, већ дуги низ година, на врло транспарентан начин, једнаким третманом за све учеснике поступка, обезбјеђује осигураницима пружање специјалистичко-консултативних услуга. Као доказ овој чињеници, Завод здравственог осигурања Кантона Сарајево истиче да је 2011., 2012. и 2013. године објављивао Јавни позив за одабир пружаоца дефицитарних здравствених услуга, на који се могао пријавити широки обим заинтересираних лица - здравствених установа, који у складу са својом кадровском и техничком опремљеношћу могу извршавати ове услуге.
- Да Завод здравственог осигурања Кантона Сарајево нити у једном позиву, а нити у свом поступању уопштено, није ограничавао приватним здравственим установама могућност пријављивања односно могућност да пружају ову врсту услуга под истим условима као што је пружају и јавне здравствене установе. Разлог оваквог држања Завода здравственог осигурања Кантона Сарајево је проста и неспорна чињеница да се у складу са чланом 37. Закона о здравственом осигурању ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 30/97, 7/02, 70/08 и 48/11) и чланом 49. Закона о здравственој заштити ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 46/10), здравствена заштита пружа како у здравственим установама тако и у приватној пракси под условима и на начин прописан овим законима.
- Да правни положај и овлаштења Завода здравственог осигурања Кантона Сарајево, у складу са чланом 38. став 2. и 3. Закона о здравственом осигурању те члану 52. став 1. и 2. Закона о здравственој заштити, јесу таква да се ограничавају искључиво на поступање у складу са побројаним законима, а нарочито подзаконским актима којима се прецизније нормирају критеријуми, услови и поступак уговарања, односно извршавање тих подзаконских аката донесених од стране Владе Кантона Сарајево и Завода здравственог осигурања и реосигурања ФБиХ.
- Да на основу цитираних законских одредби, јасно произилази да је Завод здравственог осигурања Кантона Сарајево дужан поступати и проводити Јединствену методологију којом се ближе утврђују критеријуми и мјерила за закључивање уговора између надлежног завода здравственог осигурања и здравствене установе ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 34/13) и Одлуку о утврђивању већег обима здравствених права, као и основама, критеријима и мјерилима за уговарање по основу обавезног здравственог осигурања са здравственим установама са подручја Кантона Сарајево ("Службене новине Кантона Сарајево", број 37/09).
- Да чланом XVI став 6. Јединствене методологије којом се ближе утврђују критеријуми и мјерила за закључивање уговора између надлежног завода здравственог осигурања и здравствене установе прописано је да Програме здравствене заштите о пружању здравствених услуга које су предмет уговарања утврђују надлежни заводи здравственог осигурања уз претходну сагласност надлежних министарстава, а у складу са планом и програмом мјера здравствене заштите које доноси надлежни министар здравства, на приједлог надлежног завода за јавно здравство
- Да имајући у виду да Министарство здравства КС, коме је Завод за јавно здравство КС требао поднијети приједлог, никада није донијело План и програм мјера здравствене заштите, никада нису створени услови да Завод здравственог осигурања Кантона Сарајево донесе Програм здравствене заштите о пружању здравствених услуга које су предмет уговарања, а међу које спадају и специјалистичко консултативне услуге. С тим у вези, Завод здравственог осигурања Кантона Сарајево је како у својим ранијим, тако и у актуелном Финансијском плану за 2017. годину указао на неопходност доношења Плана и програма мјера здравствене заштите од стране Министарства здравства КС, како би се створили услови да Завод здравственог осигурања Кантона Сарајево доносе Програм здравствене заштите о пружању здравствених услуга које су предмет уговарања, а међу које спадају и специјалистичко консултативне услуге, чиме би се прецизно уредила ова област.
- Да је у недостатку Плана и програма мјера здравствене заштите од стране Министарства здравства КС, Завод здравственог осигурања Кантона Сарајево поступао на основу другог обавезујућег акта и то Одлуке о утврђивању већег обима здравствених права, као и основама, критеријумима и мјерилима за уговарање по основу обавезног здравственог осигурања са здравственим установама са подручја Кантона Сарајево те обавезујућим инструкцијама Министарства здравства КС као органа надзора над Заводом здравственог осигурања Кантона Сарајево.
- Да се из изложеног може утврдити да је Завод здравственог осигурања Кантона Сарајево по питању уговарања пружања специјалистичко-консуитативне заштите у протеклом периоду поступао искључиво на основу законских и постојећих подзаконских аката као и обавезујућих инструкција органа надзора, при томе неограничавајући, већ напротив омогућавајући, свим заинтересираним лицима да кроз правичну и активну конкуренцију у поступку проведеном по јавном позиву, буду одабрани пружаоци ових услуга.
- Да је јасно видљива намјера Завода здравственог осигурања Кантона Сарајево да се питање уговарања специјалистичко-консултативних услуга додатно уреди обавезујућим подзаконским актима, нарочито Планом и програмом мјера здравствене заштите који се има донијети од стране Министарства здравства КС, а на основу њега и доношењем властитог програма мјера здравствене заштите, све на темељу Јединствене методологије којом се ближе утврђују критерији за закључивање уговора између надлежног завода здравственог осигурања и здравствене установе. Завод здравственог осигурања Кантона Сарајево ће истовремено у домену уговарања специјалистичко-консултативних услуга континуирано наставити примјењивати и одредбе и других законских и подзаконских прописа које га обавезује, а нарочито одредбе Закона о јавним набавкама и на основу њега донесеног Правилника о поступку додјеле уговора о услугама из Анекса II дио Б Закона о јавним набавкама.
- Да се опреза ради, Завод здравственог осигурања Кантона Сарајево позива на одредбе члана 39. став 2. Закона о здравственој заштити по којем специјаиистичко-консултативну дјелатност осигурава искључиво болница која у смислу члана 97. истог Закона представља здравствену установу која обавља

djelatnost dijagnostike, liječenja, medicinske rehabilitacije i zdravstvene njege bolesnika, te osigurava boravak i prehranu bolesnika, a usluga se obavija u općim, specijalnim, kantonalnim i u univerzitetskim kliničkim bolnicama sa taksativno nabrojanim jedinicama koje imperativno mora sadržavati prema članu 102. Zakona o zdravstvenoj zaštiti. Primjenjujući navedene odredbe, utvrđuje se da specijalističko-konsultativne djelatnosti ne mogu obavljati zdravstvene ustanove koje nisu osnovane i koje nemaju svojstvo bolnice, što je dodatni razlog po kojem se zahtjev podnosioca ima cijenitи kao neosnovan.

Konkurencijski savjet je ZZO KS, aktom broj 04-26-3-019-19-II/16 dana 02.02.2017 godine, uputio zahtjeve za dodatnom dostavom podataka i dokumentacije. U smislu napriјed navedenog zahtjeva, tražena dokumentacija i podaci su dostavljeni podneskom broj 04-26-3-019-22-II/16 dana 14.02.2017. godine, i u bitnom navео sljedeće:

- Da u nedostatku podzakonskog akta, Programa zdravstvene zaštite o pružanju zdravstvenih usluga koje su predmet ugovarања, a koji je trebao biti donesen u skladu sa Planom i programom mjera zdravstvene zaštite koje je propustilo donijeti nadležno ministarstvo zdravstva na prijedlog zavoda za javno zdravstvo, sve na osnovu člana XVI. stav 6. Jedinstvene metodologije kojom se bliže utvrđuju kriterijи i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove te krovne odredbe člana 52. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo je u odnosnom periodu raspisao javne pozive po instrukcijama Ministarstva zdravstva KS isključivo za deficitarne specijalističko-konsultativne usluge koje nisu mogle obavljati javne zdravstvene ustanove te su je obavljale sa velikim zakašnjenjem zbog čega su bile formirane duge liste čekanja.
- Da se veza i odnos između člana 39. stav 2. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i člana 37. stav 1. Zakona o zdravstvenom osiguranju ogleda u činjenici da je članom 37. stav 1. Zakona o zdravstvenom osiguranju propisano da se zdravstvena zaštita pruža osiguranim licima u zdravstvenim ustanovama i kod privatnih zdravstvenih radnika sa kojima je kantonalni zavod osiguranja zaključio ugovor o pružanju zdravstene zaštite. Kao jedan od vidova zdravstvene zaštite, a na osnovu člana 34. Zakona o zdravstvenom osiguranju, osigurana je i specijalističko-konsultativna zaštita i kao takva podliježe ugovarању sходно ranije citiranom članu 37. stav 1. Zakona o zdravstevnom osiguranju. Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo je dovodio u vezu pa i kumulativno primjenjivao odredbe člana 49. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i člana 37. Zakona o zdravstvenom osiguranju jer navedene odredbe zajednički propisuju uslove i način obavljanja zdravstvene djelatnosti zdravstvenih ustanova i privatne praksе. Dodatno, primjena ovih odredbi je precizirana u članovima 38. stav 2. i 3. Zakona o zdravstvenom osiguranju i članu 52. stav 1. i 2. Zakona o zdravstvenoj zaštiti.
- Da su u odnosnom periodu, na snazi bili a i sada važe Zakon o zdravstvenom osiguranju, koji u članu 37. generalno propisuje da se zdravstvena zaštita pruža osiguranim licima u zdravstvenim ustanovama i kod privatnih zdravstvenih radnika sa kojima je kantonalni zavod osiguranja zaključio ugovor o pružanju zdravstene zaštite kao i opšta odredba člana 49. Zakona o zdravstvenoj zaštiti. U svom odgovoru na zahtjev broj 02-03-02-I-S.S.-38847/16 od 10.01.2017. godine, prvopotivnik zahtjeva je obrazložio da u odnosnom periodu nisu bili donesени podzakonski akti koji bi precizniје definisali uslove i način pružanja zdravstvene zaštite, konkretno specijalističko-konsultativne zaštite, od strane privatnih zdravstvenih ustanova.
- Da član 52. stav 1. općenito obavezuje kantonalne zavode zdravstvenog osiguranja da postupak dodjele ugovora vrše, između ostalog, u skladu sa propisima o javnim nabavkama BiH iz kojeg razloga je, Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo prilikom raspisivanja javnog poziva, primjenjivao i uvažavao osnovna načela transparentnosti i nediskriminacije predviđenih Zakonom o javnim nabavkama i na osnovu njega donesenog Pravilnika o postupku dodjele ugovora o uslugama iz Anekса II dio B Zakona o javnim nabavkama.
- Da u periodu od 2012. godine do 2017. godine, Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo je sa privatnim zdravstvenim ustanovama i radnicima za deficitarne specijalističko-konsultativne usluge imao sljedeće zaključene ugovore sa:

Internistička ordinacija Dr. Jelić za pružanje usluge specijalističko-konsultativne dijagnostike broj 01-5899-UG/ll od 30.09.2011. godine i Anekс ugovora broj 01-5899-A-l/ll od 08.04.2013. godine; Privatna specijalistička ordinacija za ultrazvučnu dijagnostiku "Doc. dr. Fahrudin Smajlović" za pružanje usluge specijalističko-konsultativne dijagnostike broj 01-5899-UG -5/11 od 30.09.2011. godine; Privatna zdravstvena ustanova - Poliklinika 'Atrijum" za pružanje usluge specijalističko-konsultativne dijagnostike broj 01-8769-UG-A/12 od 13.12.2012. godine, Anex ugovora broj 01-5899-UG-7-A/11 od 16.07.2012. godine i ultrazvuk abdomena broj 01-6270-UG-A/13 od 28.06.2013 godine; "PX Privatni renген kabinet i ordinacija za ultrazvučnu dijagnostiku Dr. Kelle Fauzi" Anekс ugovora o pružanju usluga ultrazvučne dijagnostike broj 01-5903-A/10 od 16.07.2012. godine, Anekс ugovora specijalističko-konsultativne dijagnostike broj 01-5899-A-10/11 od 08.04.2013. godine; Ordinacija za ultrazvučnu dijagnostiku "Medicхol" o pružanju usluga specijalističko- konsultativne dijagnostike Apex ugovora broj 01-5899-A-2/11 od 08.04.2013. godine i ultrazvuk abdomena broj: 01-6270-UG-M/13 od 28.06.2013. godine; Privatna zdravstvena ustanova "Mehmedbašić" za pružanje usluge citogenetske analize plodne vode broj 01-7880-UG-M/13 od 20.02.2013. godine; Privatna internistička ordinacija za ultrazvučnu dijagnostiku 'AB" o pružanju usluga specijalističko-konsultativne dijagnostike Anekс ugovora broj 01-5899-A-8/11 od 08.04.2013. godine i ultrazvuk abdomena broj 01-6270-UG-AB/13 od 28.06.2013. godine; Privatna zdravstvena ustanova Poliklinika "Sunce-Agram" za pružanje usluga iz područja patohistologije broj 01-7827-UG-2/12 od 10.10.2012. godine, broj 01-1619-UG-2/13 od 12.03.2013 godine i ultrazvuk abdomena broj 01-6270-UG-CA/13 od 28.06.2013. godine; Privatna zdravstvena ustanova "Moja Klinika" za pružanje usluga specijalističko-konsultativne dijagnostike Anex ugovora broj 01-5899-UG-3-A/ll od 16.07.2012. godine i specijalistično- konsultativne dijagnostike broj 01-8769-UG-MK/12 od 13.12.2012. godine, iz oblasti patohistologije broj 01-7827-UG-1/12 od 10.10.2012. godine i Anex ugovora specijalističko-

консултативне дијагностике број 01-5899-А/лл од 08.04.2013 године; Приватна здравствена установа Поликлиника "Др.м Ал-Таwил" "за пружање услуга специјалистичко-консултативне дијагностике Анекс уговора број 01-5899-А-4/лл од 08.04.2013. године, пружање услуга ултразвука абдомена број 01-6270-УГ-АТ/13 од 28.06.2013. године; Приватна интернистичка ординација "Др. Шошевић"о пружању услуга ултразвука абдомена број 01- 6270-УГ-ДШ/13 од 28.06.2013. године; Приватна здравствена установа РАДИОЛОШКИ ДИЈАГНОСТИЧКИ ЦЕНТАР "РДЦ"о пружању услуга ултразвука абдомена број 01-6270-УГ-РДЦ/13 од 28.06.2013. године; Приватна здравствена установа "Еурофарм-Центар Поликлиника" о пружању услуга специјалистичко- консултативне дијагностике број 01-5899-УГ9-А/11 од 06.03.2013. године.

Министарство здравства Кантона Сарајево је у остављеном року доставило Одговор на Захтјев и Закључак Конкуренцијском савјету поднеском број 04-26-3-019-14-II/16 дана 13.01.2017. године, у којем оспорава Захтјев, те сматра да исти треба одбити као неоснован, те у вези са појединачним наводима Подносиоца захтјева, у битном наводи сљедеће:

- Да је чланом 37. став (1) Закона о здравственом осигурању ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 30/97, 7/02, 70/08 и 48/11) прописано да се здравствена заштита на примарном, специјалистичко-консултативном и болничком нивоу, пружа осигураним лицима у здравственим установама и код приватних здравствених радника с којима је кантонални завод осигурања закључио уговор о пружању здравствене заштите.
- Да је Закон о здравственој заштити ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 46/10 и 75/13) у члану 52. предвидио да Завод здравственог осигурања и реосигурања Федерације БиХ, односно кантона, проводи поступак додјеле уговора о пружању здравствених услуга, односно поступак додјеле уговора за провођење програма здравствене заштите, у складу са Законом о здравственој заштити, Законом о здравственом осигурању, те прописима донесеним на основу ових закона. Јединственом методологијом којом се ближе утврђују критеријуми и мјерила за закључивање уговора између надлежног завода здравственог осигурања и здравствене установе (у даљем тексту: Јединствена методологија), пропису о систему побољшања квалитете, сигурности и акредитацији у здравству, као и прописима о јавним набавкама Босне и Херцеговине.
- Да Јединствену методологију којом се ближе утврђују критеријуми и мјерила за закључивање уговора између надлежног завода здравственог осигурања и здравствене установе, односно приватног здравственог радника, утврђује Завод здравственог осигурања и реосигурања Федерације БиХ, по претходно прибављеном мишљењу завода здравственог осигурања кантона и уз сагласност федералног министра здравства.
- Да је Јединствена методологија донешена 2013. године. ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 34/13 и 90/13), којом је прописано да програме здравствене заштите о пружању здравствених услуга које су предмет уговорања утврђују надлежни заводи здравственог осигурања уз претходну сагласност надлежних министарстава, а у складу са планом и програмом мјера здравствене заштите које доноси надлежни министар здравства, а на приједлог надлежног завода за јавно здравство. Програми здравствене заштите доносе се за сваку годину. По наведеној Јединственој методологији обезбјеђивање здравствених услуга утврђених у Одлуци о основном пакету здравствених права, обавља се путем јавне набавке сагласно одредбама Закона о јавним набавкама Босне и Херцеговине, а проводе је надлежни заводи здравственог осигурања, у својству уговорних органа, сагласно одредбама Закона о јавним набавкама БиХ.
- Да су у поменутој Јединственој методологији из 2013. године, као основ за израду програма здравствене заштите о пружању здравствених услуга из обавезног здравсвевног осигурања (Анекс 1) кориштени стандарди и нормативи здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 5/03,18/14, 36/05, 57/07 и 53/08).
- Да је Федерални министар здравства у 2014. години, донио Наредбу о стандардима и нормативима здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", број 82/14 од 08.10.2104) чија примјена тече од 01.01.2015. године.
- Да су наведеном Наредбом битно измјењени стандарди и нормативи за све нивое здравствене заштите у односу на стандарде и нормативе који су кориштени за израду модела програма здравствене заштите у Јединственој методологији, а Јединствена методологија није усаглашена са Наредбом о стандардима и нормативима из 2014. године.
- Да у досадашњем периоду укључујући и 2016. годину, Завод здравственог осигурања Кантона Сарајево није утврђивао и доносио програм здравствене заштите који је, према Јединственој методологији, основ за уговарање здравствених услуга са здравственим установама, него се пружање здравствених услуга за потребе осигураника Кантона Сарајево, уговарало са јавним здравственим установама у паушалном износу по моделу годишњег проспективног буџета.
- Да се са приватним здравственим установа уговарало само спорадично за услуге које нису могле обављати јавне здравствене установе или су их обављале са великим закашњењем због чега су формиране дуге листе чекања, а које су третиране као дефицитарне услуге.
- Да је Министарство здравства на стајалишту да је нужно мјењати начин уговарања и финансирања здравствених услуга, поштујући све прописе који се односе на ово питање, а што се првенствено односи на потребу и нужност израде програма здравствене заштите, као основе за уговарање здравствених услуга са установама у јавном и приватном сектору под једнаким увјетима.
- Да ће се промјеном начина финансирања, на бази програма здравствене заштите, омогућити адекватна контрола рада здравствених установа односно провођења уговора по питању садржаја, обима и квалитете уговорених услуга са установама у јавном и приватном сектору, а што до сада није био случај. С тим у вези, Министарство здравства Кантона Сарајево је актом број 10-37-10462/15 од11.05.2015 године, упутило допис ЈУ Завод за јавно здравство Кантона Сарајево, којим тражено од ЈУ Завод за јавно здравство Кантона Сарајево, да у складу са напријед наведеном Јединственом методологијом, утврди приједлог плана и програма мјера здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања, а на основу којег би Завод здравственог осигурања Кантона Сарајево донио програм здравствене заштите о пружању здравствених

услуга које су предмет уговарања. ЈУ Завод за јавно здравство Кантона Сарајево је актом број 05.12.101-4302-1/15 од 30.10.2015 године, доставио приједлог Плана и програма мјера здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања за дјелатности примарне здравствене заштите, ванболничке специјалистичко-консултативне и болничке здравствене заштите у Кантону Сарајево, а Министарство здравства Кантона Сарајево је актом број 10-37-10462-1/15 од 02.11.2015. године, доставило Заводу здравственог осигурања Кантона Сарајево, наведени план. Поменутим актом је такође тражено да Завод заврши процес регистрације осигураника, као и да предузме одређене активности у оквиру својих надлежности у складу са Јединственом методологијом, а у циљу реализације достављеног Плана и програма мјера здравствене заштите.

- Да Завод здравственог осигурања Кантона Сарајево није донио програм здравствене заштите за 2016. годину, са образложењем што Јединствена методологија у дијелу који се односи на израду модела програма здравстене заштите није усклађена са Наредбом о стандардима и нормативима здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", број 82/14 од 08.10.2104), односно иста није била примјењива. Због тога је Финансијски план Завода здравственог осигурања Кантона Сарајево за 2106. годину, донешен тек у марту 2016. године и то по методологији која је примјењивана у претходним годинама. Имајући у виду да није донесен програм здравствене заштите за 2016. године из разлога како је напријед описано, Финансијским планом за 2016. годину су планирана средства за уговарање здравствених услуга и са приватним здравственим установама и то 500.000 КМ за услуге породичне медицине и 2.000.000 КМ за услуге специјалистичко-консултативне здравствене заштите, како би се на овај начин омогућило и приватном сектору учешће у пружању здравствених услуга осигураницима Кантона Сарајево, на терет обавезног здравственог осигурања.
- Да је сагласно томе Министартсво здравства Кантона Сарајево актом број 10-37-C1/16 од 29.06.2016. године, на основу анализе достављених података од свих здравствених установа о дужини чекања услуга на листама чекања, доставило налог Заводу здравственог осигурања Кантона Сарајево, да у својству уговарача здравствених услуга за потребе осигураника Кантона Сарајево, подузме одговарајуће мјере у циљу пружања благовремене здравствене услуге свим осигураницима Кантона Сарајево, укључујући и потребу уговарања наведених услуга са приватним здравственим установама, у складу са расположивим средствима утврђеним у финансијском плану за 2016. годину.
- Да је Завод здравственог осигурања Кантона Сарајево у току 2016. године, расписао јавни позив за пружање услуга породичне медицине за установе у приватном сектору и уговорио пружање наведених услуга са три (3) приватне здравствене установе, а за услуге специјалистичко-консултативне здравствене заштите није расписан јавни позив и поред чињенице да је Министарство здравства напријед наведеним актом обавезало Завод на исто.
- Да с обзиром на чињеницу да по законским прописима нема разлике између јавног и приватног сектора, односно да је приватна пракса изједначена са јавним здравством, те да до сада приватни сектор није био равноправно укључен у систем пружања здравсвтених услуга на терет Завода здравственог осигурања Кантона Сарајево, Министартсво здравства Кантона Сарајево је покренуло низ активности како би се, поштујући све законске прописе омогућио равноправан третман јавних и приватних здравствених установа по питању пружања услуга здравствене заштите осигураницима Кантона Сарајево, а међу којима истичемо покренуту активност на доношењу нове Одлуке о утврђивању већег обима здравствених права, као и основама, критеријумима и мјерилима за уговарање по основу обавезног здравстеног осигурања са здравственим установама са подручја Кантона Сарајево, сагласно тачки II Одлуке о утврђивање основног пакета здравствених права ("Службене новине Федерације БиХ", број 21/09). Овом одлуком ће се практично утврдити стандарди и нормативи здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања за Кантон Сарајево, и иста ће служити као основа за израду програма здравствене заштите и на тај начин превазићи проблем неусклађености Јединствене методологије из 2013. године, са Наредбом о стандардима и нормативима здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", број 82/14 од 08.10.2104) у дијелу који се односи на модел за израду програма здравствене заштите о пружању здравствених услуга из обавезног здравсвевног осигурања (Анекс 1).
- Да је Министарство здравства Кантона Сарајево почетком 2016. године покренуло активности и на изради Плана реструктурирања здравствене дјелатности и реорганизације здравствених установа у Кантону Сарајево, са циљем да се усклади организација и дјелатност јавних здравствених установа са Законом здравственој заштити из 2010. године, укључи приватни сектор у систем финансирања здравствених услуга на терет обавезног здравственог осигурања, измјени начин финансирања здравствене заштите, повећа квалитет здравствених услуга и задовољство корисника здравственом заштитом и успостави контрола рада и пословања у свим здравственим установама у приватном и јавном сектору. Наведени План је у форми нацрта прошао јавну расправу која је трајала 30 дана, те ће исти бити достављен Влади и Скупштини Кантона Сарајево на разматрање и усвајање, најдаље до краја јануара 2017. године. Након што Скупштина Кантона Сарајево усвоји наведени План реструктурирања здравствене дјелатности и реорганизације здравствених установа у Кантону Сарајево, Министарство здравства Кантона Сарајево ће исти упутити Заводу здравственог осигурања Кантона Сарајево да приликом израде програма здравствене заштите за 2017. годину, узме у обзир и организационе промјене које су утврђене овим планом. Завод здравственог осигурања Кантона Сарајево је у обавези омогућити приватном сектору пружање услуга здравствене заштите из области породичне медицине и специјалистичко-консулативне здравствене заштите на терет обавезног здравственог осигурања, обзиром да су Финансијским планом овог Завода за 2017. годину, планирана средства за финансирање здравствених услуга у приватном сектору, а Програмом рада овог Завода за 2017. годину, планирано је расписивање јавног позива у јануару ове године, независно о томе када ће бити донесен програм здравствене заштите за 2017. годину, којим ће се

детаљно утврдити садржај и обим свих здравствених услуга које ће бити предмет уговарања са јавним и приватним установама.

- Да на основу свега напријед наведеног став Министарства здравства Кантона Сарајево је да не постоји забрањени споразум из члана 4. став (1) тач. а), б). ц) и д) Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05. 76/07 и 80/09), да не постоје повреде Закона о конкуренцији, с обзиром да Јединствена методологија из 2103. године, није усклађена са Наредбом о стандардима и нормативима здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", број 82/14 од 08.10.2104), те да су здравствене установе у јавном сектору финансиране паушално за цјелокупну дјелатност из њихове надлежности, у које спада и специјалистичко-консултативна здравствена заштита, због чега овај модел финансирања није примјенљив и на приватни сектор, којим би се задовољио основни принцип финансирања јавног и приватног сектора под једнаким условима.
- Да израда Јединствене методологије, њене измјене и допуне, као и усклађивање са свим прописима који су основа за израду ове методологије је у надлежности Завода здравственог осигурања и реосигурања Федерације БиХ, због чега Министарство здравства Кантона Сарајево не може сносити никакву одговорност и посљедице због немогућности примјене исте у поступку уговарања са здравственим установама. Напротив Министарство здравства Кантона Сарајево је у циљу превазилажења овог проблема покренуло активности на доношењу нове Одлуке о утврђивању већег обима здравствених права, као и основама, критеријима и мјерилима за уговарање по основу обавезног здравственог осигурања са здравственим установама са подручја Кантона Сарајево.

Конкуренцијски савјет је МЗ КС, актом број 04-26-3-019-20-II/16 дана 02.02.2017 године, упутио захтјеве за додатном доставом података и документације. У смислу напријед наведеног захтјева, тражена документација и подаци су достављени поднеском број 04-26-3-019-21-II/16 дана 15.02.2017. године и у битном наводи сљедеће:

- Да су Закон о здравственој заштити ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 46/10 и 75/13) и Закон о здравственом осигурању ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 30/97, 7/02, 70/08 и 48/11), федерални закони које је на приједлог Федералног министарства здравства донио Парламент Федерације Босне и Херцеговине, тако да су наведени органи једини овлаштени и могу давати тумачења поменутих закона.
- Да је Закон о здравственој заштити донесен 2010. године, а члану 52. је дефинисано да завод здравственог осигурања Федерације БиХ, односно кантона, проводи поступак додјеле уговора о пружању здравствених услуга, односно поступак додјеле уговора за провођење програма здравствене заштите, у складу са овим законом. Законом о здравственом осигурању, те прописима донесеним на основу ових закона, јединственом методологијом, пропису о систему побољшања квалитете, сигурности и акредитацији у здравству, као и прописима о јавним набавкама Босне и Херцеговине.
- Да Јединствену методологију којом се ближе утврђују критеријуми и мјерила за закључивање уговора између надлежног завода здравственог осигурања и здравствене установе, односно приватног здравственог радника (у даљем тексту: Јединствена методологија), утврђује Завод здравственог осигурања и реосигурања Федерације БиХ, по претходно прибављеном мишљењу завода здравственог осигурања кантона и федералног министра здравства.
- Да је Завод здравственог осигурања и реосигурања Федерације БиХ Јединствену методологију донио тек 2013. године, ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 34/13 и 90/13). У наведеној Јединственој методологији, као основ за израду програма здравствене заштите о пружању здравствених услуга из обавезног здравственог осигурања (Анекс 1), који би били предмет уговорања, између надлежног завода здравственог осигурања и здравствене установе, односно приватног здравственог радника, кориштени су стари стандарди и нормативи здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 5/03, 18/14, 36/05, 57/07 и 53/08).
- Да је федерални министар здравства крајем 2014. години, донио Наредбу о стандардима и нормативима здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", број 82/14 од 08.10.2104) чија је примјена почела од 01.01.2015. године. Наредбом су измјењени стандарди и нормативи за све нивое здравствене заштите у односу на стандарде и нормативе који су кориштени за израду модела програма здравствене заштите у Јединственој методологији, а Јединствена методологија из 2013. године, није усаглашена са наведеним о стандардима и нормативима који се примјењују од 2015. године.
- Да је напријед наведено Министарство здравства Кантона Сарајево мишљења да се уговарање здравствених услуга у периоду од 2010. године до закључно са 2014. годином, могло проводити по поступку јавних набавки сагласно одредбама Закона о јавним набавкама Босне и Херцеговине, али по стандардима и нормативима који су били на снази у том периоду и који су узети као основа за израду Јединствене методологије, а што би омогућило уговарање са здравственим установама у јавном и приватном сектору под подједнаким условима.
- Да се након доношења нових стандарда и норматива који се примјењују од 2015. године, требало извршити усклађивање модела програма здравствене заштите из Јединствене методологије са овим стандардима и нормативима. Усклађивање није извршено до данас, а што је у надлежности Завода здравственог осигурања и реосигурања Федерације БиХ.
- Да се без обзира на дилему који су стандарди и нормативи обавезујући за примјену, већина кантоналних завода здравственог осигурања па и Завод здравственог осигурања Кантона Сарајево није користио Јединствену методологију као основ за уговарање пружања здравствених услуга, него се уговарање у свим претходним годинама вршило на бази годишњег проспективног буџета на основу којег је здравственим установама у јавном сектору утврђиван годишњи паушални износ за плаће и друга лична примања запослених и материјалне трошкове. Са приватним здравственим установама су спорадично уговаране услуге специјалистичко- консулатативне здравствене заштите и дијагностичке претраге и то само за оне услуге које су исказане као дефицитарне односно за које су у јавним здравственим установама формиране листе

чекања. Наведене услуге уговорене са приватнимм здравственим установама плаћане су по јединачним цијенама услуга, а што одступа од начина уговарања са јавним здравственим установама и што је у супротности са прописаним начином уговарања по Јединственој методологији.

- Да услуге специјалистичко-консултативне здравствене заштите, сагласно члану 39. став 2. Закона о здравственој заштити, могу бити организоване у оквиру болница или као ванболничка дјелатност посебно на нивоу примарне здравствене заштите која мора бити доступна грађанима у мјесту пребивалишта, те их могу пружати не само болнице него и поликлинике сагласно члану 95. Закона о здравственој заштити. Чланом 53. став 6. Закона о здравственој заштити је прописано да домаћа и страна физичка, односно правна лица могу бити оснивачи: поликлинике, опће болнице, специјалне болнице, љечилишта, апотеке, установе за здравствену његу у кући, установе за палијативну његу, центра за дијализу и завода као специјализоване здравствене установе у свим облицима својине, а чл. 162, 163. и 164. истог закона, је прописано да приватну праксу самостално обављају здравствени радници и под којим условима. Највећи број приватних здравствених установа се оснива у виду поликлиника сходно члану 95. Закона о здравственој заштити, у којима се обавља специјалистичко-консултативна здравствена заштита, дијагностика и медицинска рехабилитација, осим болничког лијечења.
- Да је Правилник о ближим условима простора, опреме и кадра за оснивање и обављање здравствене дјелатности у здравственим установама ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 26/12, 23/13, 90/13, 15/14, 82/14 и 83/15) дефинисао ближе услове простора, опреме и кадра за оснивање и обављање здравствене дјелатности које мора испуњавати здравствена установа. Приватни здравствени радници у највећем броју случајева отварају специјалистичке ординације, те у зависности од врсте специјализације коју има здравствени радник, у њима се обавља одређена специјалистичко-консултативна здравствена заштита. Правилник о условима за обављање приватне праксе, групне приватне праксе, као и услове за обављање приватне праксе на основу посебног уговора са здравственом установом ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 104/13, 16/14 и 66/15), је дефинисао ближе услове простора, опреме и кадра за обављање приватне праксе, које мора испунити здравствени радник. Само издавање одобрења за рад приватној здравственој установи - поликлиници или приватном здравственом раднику за обављање приватне праксе, не значи аутоматски и да могу пружати специјалистичко-консултативну здравствену заштиту на терет обавезног здравственог осигурања. То је један од услова за пријављивање на јавни оглас за пружање здравствених услуга на терет обавезног здравственог осигурања, а који проводе надлежни заводи здравственог осигурања, у својству уговорних органа, сагласно одредбама Закона о јавним набавкама БиХ.
- Да је Министартство здравства Кантона Сарајево мишљења да су кантонални заводи здравственог осигурања, били у обавези провести поступак јавне набавке за додјелу уговора за обављање специјалистичко-консултативне здравствене заштите на терет обавезног здравственог осигурања, у периоду од 2010. година до закључно са 2014. годином, на бази стандарда и норматива који су били на снази у овом периоду, којим би било омогућено учешће свим здравственим установама без обзира на облик власништва, уколико испуњавају законом прописане услове.
- Да су за уговарање за 2015. и 2016. годину кантонални заводи здравственог осигурања, односно Завод здравственог осигурања Кантона Сарајево, били у обавези тражити инструкције од Федералног министарства здравства и Завода здравственог осигурања и реосигурања Федерације БиХ, у вези са примјеном Јединствене методологије која није усклађена са стандардима и нормативима здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", број 82/14 од 08.10.2104) или примјенити Одлуку о утврђивању већег обима здравствених права, као и основама, критеријумима и мјерилима за уговарање по основу обавезног здравстеног осигурања са здравстеним установама са подручја Кантона Сарајево ("Службене новине Кантона Сарајево", број 37/09).
- Да Министарство здравства Кантона Сарајево, такође истиче да је нужно мијењати начин уговарања и финансирања здравствених услуга, поштујући све прописе који се односе на ово питање, а што се првенствено односи на потребу и нужност израде програма здравствене заштите, као основе за уговарање здравствених услуга са установама и у јавном и приватном сектору подједнаким увјетима.

Имајући у виду да се у предметном поступку ради о врло сложеној материји, у сврху правилног утврђивања чињеничног стања, Конкуренцијски савјет је, дана 30.05.2017. године под бројем 04-26-3-019-28-II/16, донио Закључак о продужењу рока за доношење коначног рјешења и исти је достављен странкама у поступку.

4. Прикупљање података од трећих лица

Како би извршио упоредну анализу предметне проблематике, те разјаснио на који начн и под којим условима је омогућено пружање специјалистичко-консултативних здравствених услуга јавним здравственим установама и приватним здравственим радницима на терет Завода здравственог осигурања Кантона Сарајево, Конкуренцијски савјет је упутио Захтјев за Информацијама број 04-26-13-019-20-II/16 од 02.02.2017. године, Федралном министарству Здравства Федерације Босне и Херцеговине, Титова 9, 71 000 Сарајево, Босна и Херцеговина, којим је тражено појашњење прописа о здравственој заштити и прописа о здравственом осигурању. Дана 16.02.2017. године запримљено је Изјашњење Федералног министарства здравства Федерације Босне и Херцеговине број 04-26-13-019-23-II/16.

5. Релевантно тржиште

Релевантно тржиште, у смислу члана 3. Закона, те чл. 4. и 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта ("Службени гласник БиХ", бр. 18/06 и 33/10) чини тржиште одређених производа/услуга који су предмет обављања дјелатности на одређеном географском тржишту.

Према одредби члана 4. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште производа обухваћа све производе и/или услуге које потрошачи сматрају међусобно замјењивим с обзиром на њихове битне карактеристике, квалитет, намјену, цијену или начин употребе.

Према одредби члана 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно географско тржиште обухваћа цјелокупну или значајан дио територије Босне и Херцеговине на којој привредни субјекти дјелују у продаји и/или куповини релевантне услуге под једнаким или довољно уједначеним условима и који то тржиште битно разликују од услова конкуренције на сусједним географским тржиштима.

Релевантно тржиште производа предметног поступка је пружање специјалистичко консултативних здравствених услуга од стране јавних здравствених установа и приватних здравствених радника на терет Завода здравственог осигурања Кантона Сарајево.

Релевантно географско тржиште је територија Кантона Сарајево, будући да се пружање наведених услуга обавља на подручју Кантону Сарајево.

У овом поступку је утврђено како је предмет поступка пружање специјалистичко консултативних здравствених услуга од стране јавних здравствених установа и приватних здравствених радника на терет Завода здравственог осигурања Кантона Сарајево, на територији Кантона Сарајево.

6. Усмена расправа и даљи ток поступка

Будући да се ради о поступку странака са супротним интересом Конкуренцијски савјет је, у складу са одредбом члана 39. Закона о конкуренцији заказао усмену расправу на којој су се заступници странака изјаснили о чињеницама и околностима на којим се темељи Захтјев и Закључак.

На усменој расправи одржаној дана 28.06.2017. године у Конкуренцијском савјету у име странака у поступку су приступили њихови законски заступници и пуномоћници којом приликом су имали могућност да једни другима постављају питања и разјасне међусобно спорне ствари (Записник са усмене расправе, акт број 04-26-3-019-36-II/16).

Подносилац захтјева је на усменој расправи прије свега навео да остаје код свих захтјева и навода изнесених у досадашњем поступку, те истакао да је ЗЗО КС без провођења јавног позива и закључивања уговора, плаћао ЈУ Дом Здравља у КС за обављање специјалистичко консултативне здравствене услуге, те да је објављен је позив 27.05.2013 јавни позив за дефицитарне услуге у 2013. години и закључен уговор за обављање истих. Финансијским планом 2014.-2017 који је усвојила Скупштина Кантона Сарајево, на приједлог Завода здравственог осигурања КС и уз одобрење министрице здравства, ЗЗО КС је за све ове године предвидио милион марака по години на повећани обим рада за дефицитарне здравствене услуге и два милиона марака за спец. консултатив. услуге за приватни сектор. ЗЗО КС се реферисао да је расписивао јавне позиве, али није то радио за 2015. до 2017., иако је у плану било средстава која су била намијењена за ту сврху, само у 2016. је било планирано 3 милиона марака за приватни сектор, али је касније урађен ребаланс буџета и та средства су пребачена на друге намјене.

Противна страна и то ЗЗО КС је навела како у цијелости оспорава наводе Подносиоца захтјева, остаје код навода и приједлога истакнутих у досадашњем дијелу поступка, те истиче да овај уговор за дефицитарне здравствене услуге показује праксу која је била. Министарство је послало списак дефицитарних услуга, и након тога је проведен јавни позив, гдје су се све установе могле јавити и јавиле су се, и у коначници су 2013. закључени уговори са приватним здравственим установама о обављању специјалистичко консултативно дефицитарних услуга. Ти уговори како и сам подносилац захтјева каже нису до краја испуњени, јер он није закључен на одређено вријеме у погледу рока, већ у погледу испуњавања обавеза тј. вршења услуга, тек када се све услуге обаве тај уговор се завршава. Дакле он је **de facto** још на снази. Ми немамо уговор са домовима здравља за обављање специјалистичко-консултативних дјелатности, пружање тих дјелатности је предвиђено у оквиру дома здравља, а ЗЗО КС на основу Финансијког плана додјељује финансијска средства домовима здравља за плате здравствених радника и свих остале трошкове тих јавних установа.

Противна страна и то МЗ КС је навела како у цијелости оспорава наводе Подносиоца захтјева, остаје код навода и приједлога истакнутих у досадашњем дијелу поступка. У вези наведеног истиче се сљедеће, прво да је уговарање у искључивој надлежности ЗЗО КС, јавних здравст. установа и приватних установа, како је то дефинисано Законом о здравственој заштити. У вези плана и програма мјера здравст. заштите истичемо слиједеће: Министарство здравства Кантона Сарајево је 11.05.2015. године затражило од Завода за јав. здравство Кантона да у складу са Јединственом методологијом израде План и програм мјера здравствене заштите на основу којег би ЗЗО КС донио Програм здравствене заштите о пружању здравств. услуга које су предмет уговарања. Завод за јав. здравство Кантона је 30.10.2015. године доставио Министарству План и програм мјера здравст. заштите из обавезног здравственог осигурања за дјелатности примарне здравст. заштите, ванболничке, специјалист. консултативне, и болничке здравст. заштите у Кантону Сарајево. Наведени план и програм мјера Министарство здравства је 02.11.2015. године доставило ЗЗО КС. Обзиром да је то био већ крај 2015. године, на основу тог плана и програма мјера могао се урадити Програм за 2016, ако већ нису могли за 2015. годину. ЗЗО КС није донио Програм здравст заштите за 2016. годину, уз образложење што јединствена методологија из 2013, у дијелу који се односи на израду модела програма здравст. заштите није усклађена са наредбом о стандардима и нормативима из 2014. године. Обзиром да програм за 2016. није донесен, а да су финансијским планом ЗЗОКС планирана финансијска средства у износу од 2 милиона КМ за услуге специјал. консултативне здравствене заштите, Министарство здравства је упутило акт ЗЗО КС да распише јавни позив и изврши уговарање бар за дефицитарне здравст. услуге које је Министарство добило од јавних здравствених установа. Имамо три акта у колизији. Јединствена методологија је рађена 2013. на бази стандарда из 2003., нови стандарди су из 2014., а наша Одлука из 2009. Министарство здравства је у јануару 2017. поновно упутило ЗЗО КС План и програм мјера за 2017. Није тачна констатација Завода у одговору од 10.02.2017 да не постоји План и програм мјера, јер је тај план постојао у јануару и прослијеђен је 27.01.2017. Заводу, али ни до данас Завод није израдио програм здравствене заштите на основу којег би било могуће расписати јавни позив и извршити уговарање са јавним и приватним сектором под једнаким условима. Одлука из 2009. уопће не спомиње дефицитарне услуге. Тај појам се појавио 2013. године када није било програма здравствене заштите, Министарство здравства је имало сазнања с терена да се за одређене здравствене услуге чека доста времена. Да би то превенирали и омогућили нашим осигураницима здравствену заштиту, то су углавном дијагностичке услуге, да их добијају на вријеме, ми смо задњих пар година упутили допис јавним здравственим установама да се изјасне о листама чекања за одређене услуге да доставе здравствене услуге за које постоји дуже чекање за реализацију. Установе су доставили које су то здравствене услуге на које се чека дужи период. На основу тих информација и дописа Министарство је направило обједињени списак дефицитарних здравствених услуга и упутили смо Заводу (доставили смо вам примјер за 2016.) да

распишу позив бар за дефицитарне услуге. Ту има и специјалистичко-консултативних услуга, али и других, а углавном је то дијагностика. Упућено је са циљем да се та дужина чекања смањи. Дакле ово је појашњење за дефицитарне услуге. Завод није био обавезан доносити Програм мјера на основу одлуке из 2009. План и програм мјера доноси Министарство на приједлог Завода за јавно здравство, и упућује га ЗЗО КС. Прије 2016. ЗЗО КС није могао донијети Програм. Уз то Методологија је донесена 2013.

У складу са закључком са усмене расправе ЗЗО КС је остављен рок од 15 дана за достави предметне уговоре, које је исти доставио дана 05.07.2017. године поднеском број 04-26-3-019-37-II/16.

7. Пресуда Суда Босне и Херцеговине

Суд Босне и Херцеговине је пресудом број С1 3 У 026538 17 У од 27.03.2019. године Рјешење Конкуренцијског савјета број 04-26-3-019-45-II/16 од 20.09.2017. године поништио и предмет вратио на поновни поступак.

У образложењу своје пресуде Суд БиХ наводи да је Конкуренцисјки савјет погрешно примијенио Закон о конкуренцији, јер је утврдио да Завод здравственог осигурања КС и Министарство здравста КС нису учесници на тржишту, односно нису привредни субјекти, те њихове радње не потпадају под примјену Закона о конкуренцији. Овакав став Суд БиХ заснива на томе што сматра да се одредбе Закона о конкуренцији примјењују на органе државне управе и локалне самоуправе, када посредно или непосредно учествују или утичу тржиште, у смислу члана 2. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији. Слиједом наведеног сви органи власти/институције на свим нивоима власти БиХ без обзира на њихов правни статус, осниваче (град, општина, кантон, ентите или држава) или власништво, а који својим дјеловањем спречавају, ограничавају или нарушавају тржишну конкуренцију у БиХ потпадају под примјену Закона о конкуренцији. У конкретнум случају Конкуренцијски савјет према мишљењу Суда БиХ је морао да утврђује усклађеност дјеловања Завода здравственог осигурања КС и Министарства здравстав КС са Законом о конкуренцији, при томе имајући намјеру законодавца у погледу заједничког дјеловања на релевантном тржишту, јер свако дјеловање које у суштини има утицаја на тржиште, спада у споразуме у смислу члана 4. став (1) цитираног закона, због чега је истакнути приговор тужбе у том смислу по налажењу суда основан.

Суд БиХ је у пресуди навео да у односу на ова питања, оспорени акт није дао одговоре, јер образложење побијаног акта не садржи одлучне чињенице на основу којих би се могла разматрати правилност примјене материјалног права, што указује на погрешну примјену члана 200. Закона о управном поступку БиХ. Из наведеног слиједи да је Конкуренцијски савјет пропустио да у поступку утврди све релевантне чињенице за доношење правилног и законитог рјешења, јер није поступио по основном начелу материјалне истине. Будући да се оспорено рјешење темељи на непотпуно и неправилно утврђеном чињеничном стању и повреди правила поступка, то суд правилност и законитост оспореног рјешења није могао испитати, будући да је преурањен закључак туженог да Завод здравственог осигурања КС не обавља привредну дјелатност нити се може сматрати привредним субјектом у смислу члана 2. Закона о конкуренцији. У даљем образложењу пресуде је наведено да Конкуренцијси савјет мора водити рачуна о примједбама изнесеним у пресуди, те правилно и потпуно утврдити чињенично стање и мериторно одлучити о захтјеву подносиоца захтјева.

Конкуренцијски савјет је поступајући по пресуди актом број: 04-26-3-019-54-II/16 од 11.04.2019. године од подносица захтјева затражио да се очитује да ли остаје код захтјева за покретање поступка, као и да се очитује на наводе пресуде, те актом број: 04-26-3-019-53-II/19 од 11.04.2019. године, затражио да Завода здравственог осигурања КС и Министарства здравства КС се евентуално очитују на наводе пресуде.

Подносилац захтјева је поднеском број 04-26-3-019-56-II/19 од 17.04.2019. године у остављеном року доставио одговор у ком је навео да је заинтересован за вођење поступка, те дана 07.05.2019. године, подносилац захтјева је поднеском запримљеним под бројем 04-26-3-019-58-II/16 затражио од Конкуренцијског савјета да поступи у складу са чланом 62. и 64. Закона о управним споровима и донесе нови управни акт сходно упутама Суда БиХ.

Завод здравственог осигурања Кантона Сарајево је дана 17.04.2019. године у остављеном року доставио очитовање у ком је навео да остаје у свему код чињеница, доказа и аргументације изнесене у поступку који је предходио Рјешењу Конкуренцијског савјета, а посебно код Одговора на захтјев број 02-03-02-I-S.S.-38847/16 од 10.01.2016. године те осталих навода изнесених у поступку. Посебно истичу да не постоје повреде Закона о конкуренцији, те предлажу да Конкуренцијски савјет након проведеног поступка одбије подносиоце са захтјевом као неоснованим.

Министарство здравства КС је дана 18.04.2019. године у остављеном року доставило очитовање на пресуду Суда БиХ, у ком су навели да Министарство здравства Кантона Сарајево је мишљења да је Конкуренцијски савјет доношењем Рјешења број: 04-26-3-019-45-II/16 од 29.09.2017. године, којим је захтјев привредних субјеката Приватне гинеколошке ординације "Цларус", Поликлинике доктор Гежо, Поликлинике доктор Козарић, Гинеколошка ординација Амира Фрљак, Поликлинике доктор Набил, и Поликлинике "Атријум", поднесен против против Завода здравственог осигурање Кантона Сарајево и Министарства здравства Кантона Сарајево, ради утврђивања постојања забрањеног споразума у смислу члана 4. став (1) тачке а), б), ц) и д) Закона о конкуренцији, одбијен као неоснован, исправно поступило. Такође су навели да је Министарство здравства Кантона Сарајево у вези наведеног поступка који се водио пред Конкуренцијским савјетом, доставило свој одговор дана 12.01.2017. године, као и појашњење дана 14.02.2017. године, као и документацију којом је располагало министарство, те сходно наведном, остаје код својих навода, који су достављени и налазе се у спису наведеног предмета.

Имајући у виду наведено у пресуди Суда БиХ, Конкуренцијски савјет истиче сљедеће:

Члан 2. став 1) тачка б) Закона каже да се овај закон примјењује и на органе државне управе и локалне самоуправе када посредно или непосредно учествују или утичу на тржиште. Обзиром да је Министарство здравства КС и Завод здравственог осигурања КС орган управе, те се на њих као такве примјењу одредбе овог Закона уколико се докаже да посредно или непосредно учествују или утичу на тржиште, самим тим се захтјев за покретање поступка није могао априори одбацити и констатовати да правни субјекти против којих се подноси захтјева за покретање поступка не могу бити странке у поступку, него се морао провести поступак у ком ће се испитати и утврдити да ли Министарство здравства КС и Завод здравственог осигурања КС посредно или непосредно учествују на тржишту или утичу на исто.

Чињеница је, како услуге које се пружају у ЈУ Домови здравља и болницама, у потпуно истом обиму имају сви осигураници, дакле љекар пружа исту услугу и лицу које уплаћује виши износ сразмјерно својој плати, те лицима са нижим платама, као и незапосленима, пензионерима, дјеци и осталим категоријама које су стекле право на обавезно здравствено осигурање, а не уплаћују доприносе. Све то на основу начела солидарности оних који раде са онима који не раде, за које се опредјелио наш законодавац, те исти систем није профитабилан, а стога овакав начин пружања услуга јасно указују како се Завод здравственог осигурања КС "не бави производњом, продајом роба и пружањем услуга, не учетвују у промету роба и услуга, и који својим дјеловањем не могу спрјечавати, ограничавати или нарушавати тржишну конкуренцију". Обављање ове дјелатности не представља тржишну дјелатност, те на истом не вриједе, нити основни закони понуде и потражње за пружањем здравствених услуга, обзиром да је иста и непрофитабилна, те да је здравствена услуга на коју се овај Захтјев односи, јавна нетржишна услуга на коју се Закон о конкуренцији не примјењује.

Стога је, Конкуренцијски савјет утврдио како ЗЗО КС не обавља привредну дјелатност, не учествује у производњи и/или промету роба, односно пружању услуга, тиме ни посредно ни непосредно не учествује на тржишту због чега се исти не може сматрати "привредним субјектом" у смислу члана 2. Закона о конкуренцији.

Чланом 4. став (1) Закона је утврђено да су забрањени споразуми, уговори, поједине одредбе споразума или уговора, заједничка дјеловања и прећутни договори привредних субјеката, као и одлуке и други акти привредних субјеката који за циљ и посљедицу имају спрјечавање, ограничавање или нарушавање конкуренције на тржишту, а који се односе на:

a) Директно или индиректно утврђивање куповних и продајних цијена или било којих других трговачких услуга;
b) Ограничавање и контролу производње, тржишта, техничког развоја или улагања;
c) Подјелу тржишта или извора снабдијевања;
d) Примјена различитих услова за идентичне трансакције са другим привредним субјектима, доводећи их у неповољан положај у односу на конкуренцију;

Као што се из напријед наведеног члана Закона може видјети, прије свега ЗЗО КС мора бити "привредни субјекат", а утврђено је да није, онда као учесник на тржишту мора подузети напријед наведене радње које ће за посљедицу имати спрјечавање, ограничавање и нарушавање тржишне конкуренције, што значи да нечињење, односно незакључивање уговора о пружању специјалистичко-консултативних услуга се не може сматрати забрањеним конкуренцијским дјеловањем.

Из наведеног очигледно произилази да је Конкуренцијски савјет приликом доношења оспореног Рјешења поступио у складу са релевантним одредбама Закона о конкуренцији и провео пуступак утврђивања чињеничног стања на начин како то прописује Закон о конкуренцији, те утврђено чињенично стање образложио и аргументовао у складу са одредбама Закона о управном поступку.

8. Утврђено чињенично стање и оцјена доказа

Након сагледавања релевантних чињеница и доказа утврђених током поступка, чињеница изнијетих на усменој расправи, података и документације релевантних институција, појединачно и заједно, те на основу изведених доказа Конкуренцијски савјет је утврдио сљедеће:

- Чланом 34. Закон о здравственом осигурању ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 30/97, 7/02, 70/08 и 48/11), дефинисао је да здравствена заштита која се осигурава овим законом, проводи се као примарна, специјалистичко-консултативна и болничка здравствена заштита, те да се у складу са чланом 37. истог закона, здравствена заштита пружа осигураним лицима у **здравственим установама и код приватних здравствених радника** с којима је кантонални завод осигурања закључио уговор о пружању здравствене заштите
- Парламент Федерације БиХ је дана 19.03.2009 године донио "Одлуку о утврђивању основног пакета здравствених права" ("Службене новине Федерације БиХ", број 21/09), у складу са тачком II поменуте одлуке Скупштина Кантона Сарајево је дана 30.12.2009. године, донијела "Одлуку о утврђивању већег обима права, као и основама, критеријумима и мјерилима за уговарање по основу обавезног здравственог осигурања са здравственим установама са подручја Кантона Сарајево", којом је у члану 12. утврђено да се уговарање, односно финансирање здравствених установа са подручја Кантона Сарајево, из средстава обавезног здравственог осигурања, за извршење здравствене заштите сходно Одлуци о утврђивању основног пакета здравствених права, врши по основу јавног позива који расписује ЗЗО КС, а на основу критеријума и мјерила утврђених овом одлуком.
- Тачком XIII став 3) "Одлуке о утврђивању основног пакета здравствених права" ("Службене новине Федерације БиХ", број 21/09), прописано је да се уговарање здравствених услуга обавља сагласно Закону о здравственој заштити, Закону о здравственом осигурању, Закону о јавним набавкама Босне и Херцеговине и **Јединственој методологији којом се ближе утврђују критеријуми и мјерила за закључивање уговора између завода здравственог осигурања и здравствене установе**, истом тачком у ставу 4) је дефинисано да Завод здравственог осигурања и реосигурања Федерације Босне и Херцеговине треба да утврди Јединствену **методологију којом се ближе утврђују критерији и мјерила за закључивање уговора између завода здравственог осигурања и здравствене установе.**
- Управно вијеће Завода здравственог осигурања и реосигурања Федерације Босне и Херцеговине је 2013. године донијело "Јединствену методологију којом се ближе утврђују критеријуми и мјерила за закључивање уговора између завода здравственог осигурања и здравствене установе" ("Службене новине Федерације БиХ", број 34/13) којом се ближе утврђују критеријуми и мјерила који представљају обавезни минимални полазни основ за уговарање пружања услуга здравствене заштите с циљем уједначавања услова у кориштењу здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања, као и закључивања уговора између Завода здравственог осигурања и реосигурања Федерације Босне и Херцеговине, односно кантоналних завода здравственог осигурања и здравствене установе односно приватног здравственог радника.
- У складу са чланом 35. став 4. Закона о здравственом осигурању ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 30/97, 7/02, 70/08 и 48/11), федерални министар здравства 2014. године донио је "Наредбу о стандардима и нормативима здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања у Федерацији Босне и

Херцеговине" ("Службене новине Федерације БиХ", број 82/14), којом су утврђени стандарди и нормативи здравствене заштите.

- У поступку је неспорно утврђено да су на снази "Одлука о утврђивању већег обима права, као и основама, критеријима и мјерилима за уговарање по основу обавезног здравственог осигурања са здравственим установама са подручја Кантона Сарајево", "Јединствена методологија којом се ближе утврђују критеријуме и мјерила за закључивање уговора између завода здравственог осигурања и здравствене установе" и "Наредба о стандардима и нормативима здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања у Федерацији Босне и Херцеговине" коју доноси федерални министар здравства, те да сва три позитивна прописа регулишу, односно ближе дефинишу критеријуме, мјерила, стандарде и нормативе који би се требали примјенити приликом закључивање уговора између завода здравственог осигурања и здравствених установа и приватних здравствених радника. Такође је утврђено да су наведени прописи у колизији, односно постоје одређена одступања у дијелу који се односи на дефинисање специјалистичке дисциплине, на потребан здравствени кадар, као и на број осигураних особа по једном радном тиму.
- ЗЗО КС је на основу Јавног позива за одабир пружаоца дефицитарних здравствених услуга, а у складу са списком дефицитарних специјалистичко консутативних прегледа сачињених према листи чекања од стране МЗ КС, у периоду 2011. и 2013. године закључио Уговоре о пружању услуга специјалистичко консултативне дијагностике са више приватних здравствених радника, те је увидом у поменуте уговоре утврђено да нису закључени на временски период, него им је период важења до извршења уговорених услуга.
- ЗЗО КС имао је закључен Уговор о пружању здравствене заштите осигураним лицима Кантона Сарајево са ЈУ Дом здравља Кантона Сарајево, на период од 01.06.2016.године до 31.12.2016. године и на период од 01.01.2017. године до 31.03.2017. године којим су регулисана међусобна права и обавезе у вези пружања здравствене заштите осигураним лицима, финансирање пружених услуга, као и друга права и обавезе. Увидом у поменуте уговоре утврђено је да је истима осигурана накнада чија структура је утврђена Финансијским планом ЗЗО КС, а која се не односи само на плаћање услуге здравствене заштите осигураним лицима, него и на бруто плате, топли оброк, превоз, регрес, накнаде за чланове УО и НО, и слично.
- Утврђено је да ниједан од напријед наведених уговора није уговор о пружању здравствених услуга из домена пружања специјалистичко консултативне здравствене заштите, на које је указивао подносилац захтјева у свом захтјеву и током вођења поступка.

Чланом 2. Закона о конкуренцији прописана је примјена овог Закона и то на начин да у ставу (1) каже:

"Овај закон примјењује се на сва правна и физичка лица која се посредно или непосредно баве производњом, продајом роба и пружањем услуга учествују у промету роба и услуга и која могу својим дјеловањем спречавати, ограничавати или нарушавати тржишну конкуренцију на цијелој територији Босне и Херцеговине или значајнијем дијелу тржишта (у даљем тексту: привредни субјекти), и то на:

а) привредна друштва, предузећа и предузетнике и њихова удружења без обзира на облик власништва, сједиште или пребивалиште;
б) органе државне управе и локалне самоуправе, када посредно или непосредно учествују или утичу на тржиште;
ц) остала физичка и правна лица која непосредно или посредно, стално, повремено или једнократно учествују на тржишту, без обзира на правни статус, на облик власништва, сједиште или пребивалиште, као што су удружења, спортске организације, установе, задруге, носиоци права интелектуалне својине."

У складу са чланом 2. Закона о конкуренцији, исти Закон се примјењује на врло широки број правних или физичких лица, било да су то привредна друштва, подузећа, предузетници, удружења, без обзира на облик власништва, сједиште или пребивалиште, затим на тијела државне управе и локалне самоуправе, те све остала физичка или правна лица без обзира на правни статус, облик власништва, сједиште или пребивалиште, као што су удружења, спортске организације, установе, задруге, носиоци права интелектуалног власништва, те Закон о конкуренцији све субјекте на које се исти односи назива заједничким именом привредни субјекти.

Овако широко дефинисан појам привредног субјекта, међутим, ограничен је на начин да се тражи испуњење и још једног додатног услова, а то је да се исти "посредно или непосредно баве производњом, продајом роба и пружањем услуга, да учествују у промету роба и услуга и која могу својим дјеловањем спрјечавати, ограничавати или нарушавати тржишну конкуренцију", те да исти "учествују или утичу на тржиште" (чл. 2. Закона о конкуренцији).

На основу достављених доказа и утврђеног чињеничног стања током овог поступка Конкуренцијски савјет је на 10. сједници одржаној дана 20.09.2017. године, размотрио наведени предмет и донио одлуку да се Подносилац у свом захтјеву одбије, јер радње које се стављају на терет ЗЗО КС и Министарству здравства КС не представљају забрањени споразум из члана 4. став 1. тачка а), б), ц) и д) Закона о конкуренцији, као и да у складу са чланом 2. Закона о конкуренцији поднесени Захтјев се односи на извршавање јавних законом регулисаних овлаштења изван домета Закона о конкуренцији, а не на радње које обављају субјекти "учествујући на тржишту".

Неспорно је утврђено и како ЗЗО КС, има у својим законом додјељеним надлежностима и закључивање Уговора о пружању услуга здравствене заштите на подручју Кантона Сарајево, како примарне, тако и специјалистичке-консултативне са субјектима који испуњавају законом прописане услове, **те да de facto ЗЗО КС нема закључене уговоре за пружање специјалистичко-консултативних услуга, ни са јавним, као ни са приватним здравственим радницима, због неусклађености позитивних прописа.**

Према томе, закључивањем овог уговора ЗЗО КС је с једне стране, док је друга страна јавна здравствена установа или приватни здравствени радници, која остварује право на средства из буџета ЗЗО КС, а која се у буџету ЗЗО КС осигуравају из доприноса за здравствено осигурање, које уплаћују обавезници, па тако и из осталих извора прописаних чланом 80. Закона о здравственом осигурању ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 30/97, 7/02, 70/08 и 48/11).

Чињеница је, како услуге које се пружају у ЈУ Домови здравља и болницама, у потпуно истом опсегу имају сви осигураници, дакле љекар пружа исту услугу и лицу које уплаћује виши износ сразмјерно својој плаћи, те лица са нижим платама, као и незапослени, пензионери, дјеца и

остале категорије које су стекле право на обавезно здравствено осигурање, а не уплаћују доприносе. Све то на основу начела солидарности оних који раде са онима који не раде, за које се опредјелио наш законодавац, те исти систем није профитабилан, а стога овакав начин пружања услуга јасно указују како се ЗЗО КС "не бави производњом, продајом роба и пружањем услуга, не учетвују у промету роба и услуга, и који својим дјеловањем не могу спрјечавати, ограничавати или нарушавати тржишну конкуренцију". Обављање ове дјелатности не представља тржишну дјелатност, те на истом не вриједе, нити основни закони понуде и потражње за пружањем здравствених услуга, обзиром да је иста и непрофитабилна, те да је здравствена услуга на коју се овај Захтјев односи, јавна нетржишна услуга на коју се Закон о конкуренцији не примјењује.

Стога је, Конкуренцијски савјет утврдио како ЗЗО КС не обавља привредну дјелатност, не учествује у производњи и/или промету роба, односно пружању услуга, тиме ни посредно ни непосредно не учествује на тржишту због чега се исти не може сматрати "привредним субјектом" у смислу члана 2. Закона о конкуренцији.

Закон о конкуренцији се, управо односи на субјекте који дјелују на тржишту (супротно од јавног), на којем се врши размјена роба и услуга, који сносе одређене ризике економске или финанцијске, или пак имају могућност остваривања профита. Овакви привредни субјекти који дјелују на тржишту у слободно конкурентним тржиштима између себе се натјечу желећи постићи што боље резултате, и остварити своје циљеве. Међутим, на таквим тржиштима гдје су субјекти слободни може доћи до злоупотреба, договора о цијенама, подјеле на географска подручја, што је у сваком случају забрањено, и у том смислу између осталог, је Конкуренцијски савјет дужан дјеловати, те изрећи казне за такве прекршаје. А дјелатности за које је држава/законодавац одредила да су од посебног интереса, подвео је под јавне услуге, те у том смислу и искључио конкуренцију, или пак дао овлаштења да одређено државно тијело, одређује и управља таквим дјелатностима.

Као илустрацију за разликовање "јавних услуга" и тржишног понашања, може послужити и чињеница да на одређеним тржиштима, гдје су законима основани регулатори тржишта, који у својим надлежностима често имају, нпр. утврђивање цијена одређеним услугама, или могућност да одређеним субјектима дају повлаштени положај на тржишту у односу на постојеће, или одређене повластице, а све с циљем увођења нових субјеката на тржиште, и коначно повећање конкуренције.

Такво понашање, као што је утврђивање цијена, подјела тржишта, би дакле поредстављало ограничавања у складу са Законом о конкуренцији, међутим на овакве јавне субјекте – регулаторе исти Закон се не примјењује, а тако и на ЗЗО КС које дјелује у складу са својим овластима.

Обзиром да се Конкуренцијски савјет у сврху оцјене датог случаја, а у складу са чл. 43. став (7) Закона може користити судском праксом Европског суда правде и одлукама Европске комисије, овакав став су заузела и наведена тијела.

Међутим, ступањем на снагу Споразума о стабилизацији и придруживању између европске заједнице и њених држава чланица, с једне стране и Босне и Херцеговине с друге стране ("Службени гласник БиХ - међународни уговори" бр. 10/08) (даље у тексту: Споразум о стабилизацији и придруживању), примјена члана 43. став (1) Закона је посебно добила на значају, обзиром да је истим споразумом примјена критеријума и правне стечевине Европске уније, постала обавезна, у складу са чл. 71. Споразума.

Наиме, у складу са предњем, а према критеријумима утврђеним у Пресудама Европског суда правде за привредни субјекат се може сматрати врло широки круг тијела, без обзира на облик и организованости, па и јавна тијела којима је држава повјерила обављање одређених послова (примјена чл. 106. ст. 2. УФЕУ), али и јавна тијела ако обављају привредну дјелатност, али ако није ријеч о активностима које би потпадале под "извршавање јавних овлаштења" (предмет C-343-95 Cali e Figli против SEPG (1997) ZSP I-1547 (субјект поступа у извршавању јавних овлаштења ако се ради о "задатку од јавног интереса који представља саставни дио битних функција државе" и ако је та дјелатност "повезана с обзиром на своју природу, циљ и правила којима је подвргнута с извршавањем овлаштења која су типична за јавно тијело" § 23. Пресуде).

Како се поставити према "јавним тијелима" у којима се недвосмислено подразумијева и ЈУ Завод за здравствено осигурање КС, према Мишљењу независног адвоката Јакобса у предмету C-67/96, etc. Albany International BV против SBT (1999) ZSP I-5751 које гласи:

"Када је ријеч о привредном субјекту као субјекту права тржишне конкуренције, користи се тзв. функционални приступ. Наиме, одређени субјекат може у једној ситуацији поступати као привредни субјекат, обављати неку привредну дјелатност, а у другој ситуацији може извршавати своја јавна овлаштења. У сваком конкретном случају потребно је размотрити какву функцију обавља одређено тијело како би се могло оцијенити може ли се сматрати привредним субјектом у смислу права конкуренције."

Дакле, примјеном функционалног схватања појма "привредни субјекат", издвајају се одређени критеријуми, а то су: привредни субјекат мора нудити добра или услуге на тржишту, сносити економски или финансијски ризик пословања и имати могућност остваривања профита. На основу горе наведених чињеница, које су утврђене у поступку, Конкуренцијски савјет је јасно закључио како ЗЗО КС и Министарство здравства КС у конретном случају не могу бити "привредни субјекти" у смислу правила тржишне конкуренције које регулише Закон о конкуренцији, односно у конкретном случају на исте се не могу примијенити одредбе члана 2. Закона о конкуренцији.

Чланом 4. став (1) Закона је утврђено да су забрањени споразуми, уговори, поједине одредбе споразума или уговора, заједничка дјеловања и пређутни договори привредних субјеката, као и одлуке и други акти привредних субјеката који за циљ и посљедицу имају спрјечавање, ограничавање или нарушавање конкуренције на тржишту, а који се односе на:

a) Директно или индиректно утврђивање куповних и продајних цијена или било којих других трговачких услуга;
b) Ограничавање и контролу производње, тржишта, техничког развоја или улагања;
c) Подјелу тржишта или извора снабдијевања;
d) Примјена различитих услова за идентичне трансакције са другим привредним субјектима, доводећи их у неповољан положај у односу на конкуренцију;

Осим наведеног истиче се да је Завод здравственог осигурања Кантона Сарајево са приватним здравственим радницима за дефицитарне специјалистичко-консултативне услуге имао закључене уговоре. Наведени уговори су сачињени сходно акту Министарства здравства КС које је послало списак дефицитарних услуга, и након тога је проведен јавни позив, гдје су се све установе могле јавити и јавиле су се, и у коначници су 2013. закључени уговори са

приватним здравственим установама о обављању дефицитарних специјалистичко-консултативних услуга. Ти уговори како и сам подносилац захтјева каже нису до краја испуњени, јер нису закључени на одређено вријеме у погледу рока, већ у погледу испуњавања обавеза тј. вршења услуга, тек када се све услуге обаве тај уговор се завршава. Уговор још увијек није испуњен и његова важност и даље траје. Посебни уговори о пружању специјалистичко консултативних услуга са домовима здравља нису сачињавани, већ је пружање тих услуга предвиђено у оквиру дома здравља, а ЗЗО КС на основу Финансијког плана додијељује финансијска средства домовима здравља за плате здравствених радника и све остале трошкове тих јавних установа.

Све недвосмислено упућује да ЗЗО КС и Министарство здравства КС нису прекршили одредбе члана 4. Закона о конкуренцији у погледу сачињавања забрањених споразума.

Слиједом наведеног утврђено је како ЗЗО КС није закључио забрањени споразум из члана 4. став (1) Закона којим је прописано да су забрањени споразуми, уговори, поједине одредбе споразума или уговора, заједничка дјеловања и прешутни договори привредних субјеката, као и одлуке и други акти привредних субјеката, који наведеним активностима/актима директно или индиректно учествују или утичу на тржиште, а који за циљ и посљедицу имају спрјечавање, ограничавање или нарушавање конкуренције на тржишту, јер уговор на које подносилац захтјева указује ЗЗО КС није ни закључивао.

На основу свега напријед наведеног Конкуренцијски савјет је одлучио као у тачки 1. диспозитива овога Рјешења.

9. Трошкови поступка

На усменој расправи одржаној дана 28.06.2017. године, у складу са чланком 105. став (4) ЗУП-а, водитељ поступка је информисао присутне да захтјев за накнаду трошкова мора бити стављен прије доношења рјешења којим се рјешава предметна ствар јер странка у супротном губи право на накнаду трошкова. Странке у поступку нису поднијеле захтјев за накнаду трошкова.

10. Администартивна такса

Подносиоци захтјева, су дужни платити административну таксу у износу од 1.500,00 КМ у корист буџета Институција Босне и Херцеговине, у складу са чланом 2. Тарифни број 107. тачка г) Одлуке о висини административних такси у вези са процесним радњама пред Конкуренцијским савјетом ("Службени гласник БиХ", бр. 30/06, 18/11 и 75/18).

11. Поука о правном лијеку

Против овога Рјешења није дозвољена жалба.

Незадовољна странка може покренути Управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно објављивања овога Рјешења.

Број 04-26-3-019-59-II/16
23. маја 2019. године Предсједница
Сарајево **Адиса Бегић**, с. р.

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na osnovu člana 25. stav (1) tačka e), člana 42. stav (1), a u vezi s članom 4. stav (1) tačke a), b), c) i d) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), člana 105. Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), u postupku pokrenutom po Zahtjevu za pokretanje postupka zaprimljenom dana 22.06.2016. godine pod brojem: 04-26-3-019-II/16 podnesenom od strane Privatne ginekološke ordinacije "Clarus", Skenderija 24, 71 000 Sarajevo, Poliklinike doktor Gežo, Mustafe Kamerića 10, 71 000 Sarajevo, Poliklinike doktor Kozarić, Radićeva 15, 71 000 Sarajevo, Ginekološka ordinacija Amira Frljak, Kemala Kapetanovića 13, 71 000 Sarajevo, Poliklinike doktor Nabil, Mustafe Pintola, 71 000 Sarajevo i Poliklinike "Atrijum", Džemala Bjedića 185, 71 210 Ilidža, svi zastupani putem advokata Melihe Filipović i Kenana Ademovića, Čobanija 8, 71 000 Sarajevo, protiv Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo, Ložionička 2, 71 000 Sarajevo i Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo, na 53. (pedesttrećoj) sjednici održanoj 23.05.2019. godine, je donijelo

RJEŠENJE

1. Odbija se Zahtjev privrednih subjekata Privatne ginekološke ordinacije "Clarus", Skenderija 24, 71 000 Sarajevo, Poliklinike doktor Gežo, Mustafe Kamerića 10, 71 000 Sarajevo, Poliklinike doktor Kozarić, Radićeva 15, 71 000 Sarajevo, Ginekološka ordinacija Amira Frljak, Kemala Kapetanovića 13, 71 000 Sarajevo, Poliklinike doktor Nabil, Mustafe Pintola, 71 000 Sarajevo i Poliklinike "Atrijum", Džemala Bjedića 185, 71 210 Ilidža, podnesen protiv protiv Zavoda zdravstvenog osiguranje Kantona Sarajevo, Ložionička 2, 71 000 Sarajevo i Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, reisa Džemaludina Čaušević 1, 71 000 Sarajevo, radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma u smislu člana 4. stav (1) tačke a), b), c) i d) Zakona o konkurenciji, kao neosnovan.
2. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Ovim Rješenjem se izvršava Presuda Suda Bosne i Hercegovine, broj S1 3 U 026538 17 U od 27.03.2019. godine, kojom je Sud Bosne i Hercegovine uvažio tužbu Privatne ginekološke ordinacije "Clarus", Poliklinike doktor Gežo, Poliklinike doktor Kozarić, Ginekološka ordinacija Amira Frljak, Poliklinike doktor Nabil i Poliklinike "Atrijum" (u daljem tekstu: Podnosioci zahtjeva), putem advokata Melihe Filipović i Kenana Ademovića, Čobanija 8, 71 000 Sarajevo, i poništio Rješenje Konkurencijskog vijeća broj 04-26-3-019-45-II/16 od 20.09.2017. godine.

Konkurencijsko vijeće je presudu Suda Bosne i Hercegovine zaprimilo dana 28.03.2019. godine pod brojem 04-26-3-019-52-II/16.

Prema članu 62. Zakona o upravnim sporovima ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 88/07, 83/08 i 74/10) kada sud poništi upravni akt protiv kojeg je bio pokrenut upravni spor, predmet se vraća u stanje u kome se nalazio prije nego što je poništeni akt donesen, te je pri donošenju novog rješenja nadležna institucija vezano pravnim shvaćanjima suda i primjedbama suda u vezi sa postupkom.

Konkurencijsko vijeće je dana 22.06.2016. godine pod brojem 04-26-3-019-II/16 zaprimilo Zahtjev za pokretanje postupka podnesen od strane Privatne ginekološke ordinacije "Clarus", Skenderija 24, 71 000 Sarajevo, Poliklinike doktor Gežo, Mustafe Kamerića 10, 71 000 Sarajevo, Poliklinike doktor Kozarić, Radićeva 15, 71 000 Sarajevo, Ginekološka ordinacija Amira Frljak, Kemala Kapetanovića 13, 71 000 Sarajevo, Poliklinike doktor Nabil, Mustafe Pintola, 71 000 Sarajevo i Pliklinike "Atrijum", Džemala Bjedića 185, 71 210 Ilidža (u daljem tekstu: Podnosioci zahtjeva), svi zastupani putem advokata Melihe Filipović i Kenana Ademovića, Čobanija 8, 71 000 Sarajevo, protiv Zavoda za zdravstveno osiguranje Kantona Sarajevo, Ložionička 2, 71 000 Sarajevo (u daljem tekstu:

protivna strana ili ZZO KS) i Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, reisa Džemaludina Čaušević 1, 71 000 Sarajevo (u daljem tekstu: protivna strana ili MZ KS), radi utvrđivanja postojanja zabranjenog konkurencijskog djelovanja u smislu člana 4. tačke a), b), c) i d) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09).

Nakon uvida u dostavljenu dokumentaciju, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da ista nije potpuna i kompletna, u smislu člana 28. stav (2) Zakona.

Konkurencijsko vijeće je tako dana 11.07.2016. godine pod brojem: 04-26-3-019-1-II/16 i dana 24.10.2016. godine pod brojem 04-26-3-019-3-II/16 uputilo Zahtjeve za dopunom predmetnog Zahtjeva. Podnosilac zahtjeva je traženo dostavio dana 19.07.2016. godine podneskom zaprimljenim pod brojem 04-26-3-019-2-II/16 i dana 31.10.2016. godine podneskom zaprimljenim pod brojem 04-26-3-019-4-II/16

Nakon kompletiranja Zahtjeva, Konkurencijsko vijeće je dana 13.12.2016. godine (akt broj 04-26-3-019-5-II/16) Podnosiocu zahtjeva izdalo Potvrdu o prijemu kompletnog i urednog Zahtjeva, u smislu člana 28. stav (3) Zakona o konkurenciji.

1. Stranke u postupku

1.1. Podnosilac zahtjeva

1.1.1. Privatna ginekološka ordinacija Clarus

Privatna ginekološka ordinacija "Clarus", Skenderija 24, 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, Rješenjem Ministarstva zdravstva KS broj 10-37-15451/14 od 11.09.2014. godine, registrovana u Registru izdatih odobrenja za obavljanje privatne prakse u zdravstvenoj djelatnosti, pod rednim brojem 158/IIA. Rješenjem Ministarstva zdravstva broj 10-37-15451/14 od 10.09.2014. godine, upasana u Registru izdatih odobrenja za obavljanje privatne prakse u zdravstvenoj djelatnosti, pod rednim brojem 158/IIA.

1.1.2. Poliklinika doktor Gežo

Poliklinika doktor Gežo, Mustafe Kamerića 10, 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovine, je registrovana u Općinskom sudu Sarajevo kao zdravstvena ustanova, matični broj subjekta 65-05-0266-09, osnivači i vlasnici ugovorenog kapitala su fizička lica (...)* [1].

1.1.3. Poliklinika doktor Kozarić

Poliklinika doktor Kozarić, Radićeva 15, 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, je registrovana u Opštinskom sudu Sarajevo kao privatna zdravstvena ustanova, matični broj subjekta: 65-05-0002-14, osnovači su fizička lica (...)*Rješenjem Ministarstva zdravstva broj: 10-37-12712/13 od 23.12.2013. godine, upasana u Registru izdatih odobrenja za obavljanje privatne prakse u zdravstvenoj djelatnosti, pod rednim brojem I/50.

1.1.4. Ginekološka ordinacija Amira Frljak

Ginekološka ordinacija Amira Frljak, Kemala Kapetanovića 13, 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, Rješenjem Ministarstva zdravstva KS broj: 10-50-84/98 od 15.09.1998. godine, izdato odobrenje za obavljanje privatne prakse u primarnoj zdravstvenoj zaštiti.

1.1.5. Poliklinika doktor Nabil

Poliklinika doktor Nabil, Mustafe Pintola, 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, je registrovana kod Općinskog suda Sarajevo kao privatna zdravstvena ustanova, matični broj subjekta 65-01-0806-13, osnivači i vlasnici upisanog kapitala su fizička lica (...)*.

1.1.6. Poliklinika Atrijum

Pliklinika "Atrijum", Džemala Bjedića 185, 71 210 Ilidža, Bosna i Hercegovina, je registrovana kod Općinskog suda u Sarajevu kao Zdravstvena ustanova Poliklinika, matični broj: 65-05-0033-14, osnivač i vlasnik upisanog kapitala, fizičko lice (...)*. Rješenjem Ministarstva zdravstva broj 10-37-6412/15 od 24.06.2015. godine, upisana u Registru izdatih odobrenja za obavljanje privatne prakse u zdravstvenoj djelatnosti, pod rednim brojem I/15.

1.2. Protivna strana

Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo, reisa Džemaludina Čaušević 1, 71 000 Sarajevo, organ vlasti u Kantonu Sarajevo (čije su nadležnosti utvrđene Ustavom, zakonom i drugim propisisma koji se odnosena njegovu nadležnost) i **Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo**, Ložionička 2, 71 000 Sarajevo, osnovan Odlukom Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine KS" br 7/98 i 30/07), a nadležnost je utvrđena u članu 99. Zakona o zdravstvenom osiguranju("Službene novine Federacije BiH"30/97, 07/02, 70/80 i 48/11), Odlukom o osnivanju Zavoda i Statutom Zavoda ("Službene novine Kantona Sarajevo", br 4/00, 18/02 i 30/07).

2. Pravni okvir predmetnog postupka

Konkurencijsko vijeće je u toku postupka primijenilo odredbe Zakona, Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 34/10), i odredbe Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07 i 93/09), u smislu člana 26. Zakona.

Takođe, Konkurencijsko vijeće je koristilo i odredbe Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH" 46/10 i 75/13) i Zakona o zdravstvenom osuguranju ("Službene novine Federacije BiH"30/97, 07/02, 70/80 i 48/11), "Odluke o utvrđivanju većeg obima prava, kao i osnovama, kriterijima i mjerilima za ugovaranje po osnovu obaveznog zdravstvenog osiguranja sa zdravstvenim ustanovama sa područja Kantona Satajevo", "Jedinstvene metodologija kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove" i "Naredbe o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine", te u skladu sa članom 43. stav (7) Zakona, u svrhu ocjene predmetnog pitanja, može koristiti sudsku praksu Evropskog suda pravde i Odluke Evropske komisije.

3. Postupak po Zahtjevu za pokretanje postupka

U svom Zahtjevu, Podnosioci zahtjeva, opisuju činjenično stanje i okolnosti koje su razlog za podnošenje Zahtjeva te ukratko navode slijedeće:

- Da MZ KS i ZZO KS krše Zakon o konkurenciji u procesu sklapanja Ugovora o pružanju zdravstvenih usluga iz domena pružanja specijalističko konsultativne usluge, na način da je pružanje specijalističko konsultativnih usluga osiguranim osobama čije se liječenje i dijagnostika naplaćuje iz novčanih sredstava ZZO KS, omogućeno samo JU Dom zdravlja KS.
- Da su Podnosioci zahtjeva registrovani i imaju odobrenje za rad od Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo za pružanje specijalističko konsultativnih usluga, te imajući u vidu sve zakonske propise kao i zagarantovana prava pacijentima da mogu i kroz privatnu praksu zaštititi svoje zdravlje i zatražiti zdravstvenu zaštitu Podnosioci zahtjeva su uputili zahtjeve prema Zavodu zdravstvenog osiguranja i Ministarstvu zdravstva KS u periodu do 09.12.2014. godine do 12.10.2015. godine i to kako slijedi:

[1] (...)* podaci predstavljaju poslovnu tajnu

- Privatna ginekološka ordinacija "CLARUS" - dostavila zahtjev 09.10.2015. godine, Pliklinika doktor Gežo dostavila zahtjev 11.12.2014. godine, Poliklinika doktro Kozarić-dostavila zahtjev 20.02.2015. godine,Ginekološka ordinacija Amira Frljak dostavila zahtjev 28.04.2015. godine, Poliklinika doktor Nabil-dostavila zahtjev 12.10.2015. godine, Poliklinika "Atrijum" iz Sarajeva dostavila zahtjev 09.12.2014. godine.
- Da se u naprijed pomenutim Zahtjevima tražilo da ZZO KS omogući Podnosiocima zahtjeva da zdravstvenim osiguranicima KS pruže zdravstvene usluge iz domena specijalističko- konsultativne djelatnosti, odnosno da se provede zakonska procedura i da ZZO KS putem Javnog poziva, a u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, Zakonu o zdravstvenom osuguranju ("Službene novine Federacije BiH", broj 30/97, 07/02, 70/80 i 48/11), Zakonom o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", broj 46/10), Jedinstvenoj metodologiji ("Službene novine Federacije BiH", broj 34/13), i Naredbi Federalnog ministarstva zdravstva, provede proceduru i izvrši izbor zdravstvenih ustanova koje će na teret ZZO KS pružati specijalističko-konsultativnu zaštitu osiguranicima ZZO KS.
- Da je Ministarstvo zdravstva KS odogovorilo uopštenim dopisom, ali bez preduzimanja aktivnosti kojima bi se od ZZO KS tražilo da ispuni zakonsku obavezu o nabavci zdravstvenih usluga putem Javnog poziva, te da ZZO KS nikada nije odgovorio na upućene zahtjeve.
- Da je ZZO KS protivzakonito ugovarao pružanje zdravstvenih usluga samo sa Javnim zdravstvenim ustanovama za kontinuirano obavljanje specijalističko konsultativne zdravstvene zaštite.
- Da je zaključivanje ugovora sa Javnim zdravstvenim ustanovama vršeno bez Javnog poziva i da je na taj način eliminisan privatni sektor, odnosno da je privatnim ordinacijama koje se bave pružanjem specijalističko konsultativnih usluga onemogućeno da se bave ovom djelatnošću.
- Da je ZZO KS vršio plaćanje zdravstvenih usluga Javnim ustanovama i bez zaključenog ugovora; da je ugovarao cijene suprotno jedinstvenoj metodologiji, da je u toku 2015 godine ZZO KS plaćao račune i prema pojedinim privatnim zdravstvenim ustanovama bez raspisivanja Javnog poziva i bez postojanja Ugovora za vršenje zdravstvenih usluga.
- Da je u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", broj 39/97, 07/02, 70/08, 48/11) gdje se članom 27. garantuje pravo na slobodan izbor ljekara i ustanove gdje će se liječiti, a članom 31. istog Zakona osigurana zdravstvena zaštita putem privatne prakse, po sili Zakona privatna praksa izjednačena sa javnim ustanovama.
- Da su vođeni razgovori u više formalnih i neformalnih sastanaka sa ministrima zdravatva KS i direktorima Zavoda zdravstvenog osiguranja oko uključivanja zdravstvenih ustanova iz privatnog sektora u sistem pružanja usluga na teret ZZO KS, ali svi ti razgovori nisu doveli do željenog cilja da se poštuju pozitivni zakonski propisi Federacije BiH. Konkurencijskom vijeću je dobro poznato da su zdravstvene ustanove apoteke u privatnom sektoru ostvarile svoje pravo 2003.godine i to putem pozitivnog rješenja Konkurencijskog vijeća BiH. Na osnovu ovog je jasno da i zdravstvene ustanove drugog tipa - ordinacije i poliklinike imaju isto pravo i imale su isto pravo kao i apoteke ali nažalost do sada se to nije prihvatalo ni od strane MZ KS, ZZO KS ali ni od Konkurencijskog vijeća. Porodična medicina u privatnom sektoru je ostvarila svoje pravo na osnovu Presude Suda BiH. Imajući u vidu da su pozitivni zakonski propisi za privatne apoteke i ambulante porodične medicine ostvarili svoja pravo nakon sudskih Presuda ili Rješenja /Konkurencijskog vijeća, nadamo se u pozitivno riješenje i za specijalističko- konsultativnu zdravstvenu zaštitu.
- Da smo nakon više neuspješnih formalnih i neformalnih sastanaka u MZ KS i ZZO KS odlučili da i u pismenoj formi dostavimo zahtjeve MZ i ZZO KS.
- Da je Udruženje privatnih zdravstvenih radnika KS tražilo da se Ljekarska komora Kantona Sarajevo uključi u riješavanje statusa uposlenika u privatnom sektoru i ostvarivanje prava da svoje usluge pružaju pacijentima na teret ZZO KS i da pacijenti ostvare svoja zakonska prava prema Zakonu o zdravstvenoj zaštiti i Zakona o zdravstvenom osiguranju.
- Da je Ljekarska komora Kantona Sarajevo - Predsjednik Ljekarske Komore KS i UO Ljekarske komore KS uz angažman advokata Ljekarske komore KS su u periodu od decembra 2014. do kraja 2015. dostavili više dopisa prema zvaničnim institucijama (Ministarstvu zdravstva FBiH, Ministarstvu Zdravstva KS, Zavodu zdravstvenog osiguranja KS, Zavodu za javno zdravstvo KS, Premijeru Kantona Sarajevo, svim ministrima u Vladi Kantonu Sarajevo, svim Klubovima u Skupštini Kantona Sarajevo...) i pošto na sve dopise nije bilo volje i želje da se primjene zakonski propisi jedini dalji put je preko Konkurencijskog vijeća, Suda BiH a nakon toga eventualno i preko međunarodnih institucija da ostvarimo svoja prava i da osiguranici (pacijenti) ostvare svoja zakonska prava.
- Da sem toga postoje informacije /indicije i to vrlo jake/ da je u periodu od 2011-2014. godine Budžetski inspektorat Kantona Sarajevo Ministarstvo Finansija evidentirao niz protivzakonitih radnji o kojima je obavjestio Vladu Kantona Sarajevo, da se isplate za zdravstvene usluge ne mogu isplaćivati bez javnog poziva, međutim konstatovano je da se vršilo isplaćivanje bez javnog poziva, bez kontole finansijskih sredstava uplaćenih za primarnu i specijalističku konsultativnu zdravstvenu zaštitu te je jasno navedeno da se mora poštovati institut javnog poziva i ugovaranja zdravstvenih usluga. Imajući ovo u vidu ove indicije molimo Konkurencijsko vijeće da službenim putem traži Izvještaj Budžetskog Inspektorata Kantona Sarajevo Ministarstvo finansija za period 2011-2014. godine.
- Da su zdravstvene usluge plaćene i u 2015. godini bez raspisivanja javnog poziva i bez postojanja ugovora sa javnim zdravstvenim ustanovama i pojedinim privatnim zdravstvenim ustanovama i da se Ugovori zaključuju tek u oktobru 2015. godine te je i ovim postupkom napravljen zakonski prekršaj, kršenje zakonske regulative i vršeno isplaćivanje samo na osnovu finansijskog plana koji je usvojila Skupština Kantona Sarajevo. Sa tim u vezi molimo da tražite službenim putem da li su vršene isplate pojedinim zdravstvenim ustanovama /javnim ili privatnim/ za 2015. godinu a da nije postojao ni ugovor ni javni poziv. Ovu informaciju možete dobiti od ZZO KS.
- Da je na osnovu izvještaja Inspektorata od strane menadžmenta ZZO KS raspisan javni poziv za dio zdravstvenih usluga uz obrazloženje da je to obaveze ZZO KS po revizorskom izvještaju a sve druge usluge osim te jedne specijalističko konsultativne nisu uvrštene u javni poziv što je dokaz selektivnog pristupa i nezakonitih javnih poziva od strane ZZO KS. Obrazloženje za raspisivanje javnog poziva za te usluge je objavljeno bez saglasnosti Ministarstva zdravstva KS uz obrazloženje da se isti raspisuje na osnovu izvještaja Inspektorata.

- Da je Konkurencijskom vijeću dostavljeno očitanje na Presudu suda BIH broj SI 3 U 014186 13 od 03.03.2015. godine od strane Ministarsva zdravstva Kantona Sarajevo broj 10-37-16445/15 od 08.06.2015. godine u kome je navedeno "Jedinstvenu metodologiju kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje Ugovora između nadležnog Zdravstvenog osiguranja i zdravstvene Ustanove" ("Službene novine Federacije BiH", 34/13 i 90/13), koju je donio Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH, a kojom je utvrđeno da su subjekti ugovoranja nadležni Zavodi zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove, odnosno privatni zdravstveni radnici, a da odluku o izboru najuspješnijeg ponuđača donosi ZZO KS i zaključuje Ugovor sa zdravstvenim ustanovama kao i sa zdravstvenim radnicima u privatnoj praksi.
- Da je odredba člana 52. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ključna u smislu mogućnosti ugovaranja sa privatnim sektorom u zdravstvu jer se upravo ovom odredbom usaglašavaju odredbe Zakona sa Zakonom o javnim nabavkama BiH ("Službeni glasnik BiH", 39/14) koje preciziraju da se i nabavka zdravstvenih usluga finansirane javnim sredstvima moraju nabavljati saglasnim procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama. Članom 10. i 11. Odluke o utvrđivanju većeg obima zdravstvenih prava utvrđeni su kriteriji i mjerila zaključivanja ugovora, a članom 12. je decidno propisano da će se ugovaranje, odnosno finansiranje zdravstvenih ustanova sa područja Kantona Sarajevo iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, za izvršenje zdravstvene zaštite shodno Odluci o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava, vršiti po osnovu javnog poziva kojeg raspisuje ZZO, a na osnovu kriterija i mjerila utvrđenih ovom Odlukom. Odluku o izboru zdravstvenih ustanova po osnovu javnog poziva, shodno citiranom podzakonskom propisu, donosi upravni odbor Zavoda uz prethodnu saglasnost ministra zdravstva Kantona Sarajevo.
- Da iz svega gore izloženog proizilazi zaključak da ne postoji ni jedan zakon niti podzakonksi akt iz oblasti zdravstva na federalnom nivou niti kantonalnom nivou, a koji je odredio preferenciju javnih zdravstvenih ustanova prilikom ugovoranja sa ZZO, jer Zakon o zdravstvenoj zaštiti i Zakon o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", 30/97, 07/02 i 70/08), odnosno provedbeni propisi (Odluka o jedinstvenoj metodologiji, Odluka o utvrđivanju većeg obima prava) ne prave razliku između javnog i privatnog sektora prilikom ugovaranja zdravstvenih usluga.
- Da je rezime gore navedenog jasno vidljiv, te upozoravamo da je implementacija ovih zakona u isključivoj nadležnosti organa vlasti u Kantonima, kantonalnih ministarstava zdravstva i ZZO KS, što proizilazi iz člana 99 alineja 2 Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", 30/97, 07/02, 70/08 i 48/11) gdje je propisano da Kantonalni zavod zdravstvenog osiguranja "planira i prikuplja sredstva obaveznog zdravstvenog osiguranja te plaća usluge zdravstvenim ustanovama i privatnim zdravstvenim radnicima". Dakle i ovo potvrđuje očigledno i grubo kršenje zakona od strane nadležnog zavoda i ministarstva u Kantonu Sarajevo.
- Da u konkretnom slučaju imamo, svjesno i namjerno kršenje zakona, a sa ciljem onemogućavanja privatnoj praksi i ljekarima iz te prakse da se uključe u pružanje zdravstvenih usluga iz domena specijalističko-konsultativne zaštite i drugog oblika zdravstvenih usluga sa primarnog nivoa (primarna radiološka dijagnostika). Ozbiljnije od narušavanja tržišne konkurencije i onemogućavanja pristupa jednoj kategoriji zdravstvenih ustanova sredstvima iz obaveznog zdravstvenog osiguranja kroz pružanje zdravstvenih usluga, je kršenje temeljnih prinicipa i prava pacijenata na slobodu izbora i najveće moguće očuvanje zdravlja propisanih kroz član 27. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, ali i kroz član 5., 6. i 16. Zakona o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata ("Službene novine Federacije BiH", broj 40/10). Naime, trenutno na Kantonu Sarajevo postoje veoma dugačke liste čekanja upravo na usluge iz domena specijalističko-konsultativne zdravstvene zaštite (konkretne podatke zvaničnim putem tražiti od javnih zdravstvenih ustanova sa područja KS), a na navedeni način se direktno ugrožava život i zdravlje pacijenata jer zbog sporog procesa dijagnostike kasni se (nekada i fatalno) sa primjenom adekvatnih terapijskih tretmana. Za navedeno direktnu odgovornost snosi ZZO, jer kroz sistem ugovaranja kojeg provodi nije omogućio u prošlosti, niti ima stvarnu namjeru u budućnosti, obezbjediti svojim osiguranicima pružanje zdravstvenih usluga prema slobodnom izboru zdravstvenog radnika i u razumnom vremenu, na koje ga citirani zakonski propisi obavezuju.
- Da slijedom navedenog se očito vidi, a dokazano je da namjerno ZZO KS I MZ KS, neće da provedu proceduru javnog poziva za nabavku zdravstvenih usluga te time omoguće da se na javni poziv ravnopravno i pod istim uslovima mogu prijaviti ili konkurisati i privatne zdravstvene ustanove.
- Da je očito kršenje navedenih Zakona jer ZZO KS: nije raspisivao javne pozive za nabavku zdravstvenih usluga; ugovore je sklapao samo sa Javnim zdravstvenim ustanovama; u 2015. godini nije imao zaključene ugovore ni sa Javnim zdravstvenim ustanovama te je isplate faktura vršio samo na osnovu finansijskog plana Kantona Sarajevo što očito kršenje Zakona i krivično djelo; da je u 2012. godini zaključivao Ugovore bez javnoga poziva i sa nekim privatnim zdravstvenim ustanovama (protivzakonito djelovanje i privilegovani položaj); da je od 2007. godine zaključivao Ugovore bez javnog poziva sa nekim privatnim zdravstvenim ustanovama što ponovo predstavlja krivično djelo; da je u 2013. godini vršio plaćanja usluga privatnim zdravstvenim ustanovama bez ugovorenih dodatnih pretraga (radilo se o ogromno prekoračenju iznosa u stotinama hiljada KM), da je u 2015. godini Odlukom Upravog odbora ZZO KS vršeno prebacivanje i plaćanje zdravstvenih usluga pojedinim privatnim zdravstvenimm ustanovama bez javnog poziva i bez ugovora očito krivično djelo i kršenje Zakona.
- Da je sve naprijed navedeno moguće jednostavno utvrditi uvidom u godišnje izvještaje o poslovanju Zavoda, kao i programe rada Zavoda, kao javno dostupne dokumente, a detaljnija obrazloženja i dokumentaciju koja potvrđuje iznesene konstatacije možete tražiti dokumentaciju od ZZO KS.

Na osnovu gore navedenog, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da povrede Zakona, na koje Podnosilac zahtjeva ukazuje, nije moguće utvrditi bez provođenja postupka, te je u skladu sa članom 32. stav (2) Zakona, na 136. sjednici održanoj dana 21.12.2016. godine, donio Zaključak o pokretanju postupka, broj 04-26-3-019-7-II/16 (u daljem tekstu: Zaključak), radi utvrđivanja postojanja zabranjenih konkurencijskih djelovanja u smislu člana 4. stav (1) tačke a), b), c) i d) Zakona.

Konkurencijsko vijeće, u skladu sa članom 33. stava (1) Zakona, je dostavilo Zahtjev i Zaključak na odgovor protivnoj strani u postupku, Zavodu zdravstvenog osiguranje Kantona Sarajevo i Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo, aktom broj 04-26-3-019-12-II/16 dana 22.12.2016. godine.

Konkurencijski savjet je dostavio Zaključak Podnosiocu zahtjeva, aktom broj 04-26-3-019-12-II/16 dana 22.12.2016. godine.

Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo je u ostavljenom roku dostavio Odgovor na Zahtjev i Zaključak Konkurencijskom vijeću podneskom broj: 04-26-3-019-13-II/16 dana 11.01.2017. godine, i u bitnom naveo sljedeće:

- Da cijeneći navode podnosioca iz zahtjeva za pokretanje postupka kao i priložene akte uz isti kao materijalne dokaze te dovodeći ih u vezu sa pozitivnopravnim lex specialis zakonskim i podzakonskim propisima iz oblasti zdravstva, a potom i osnovom za utvrđivanje postojanja zabranjenog sporazuma, protivnik zahtjeva ističe da je zahtjev podnosioca pravno neutemeljen odnosno da nije moguće utvrditi da je postupanje protivnika zahtjeva u konkretnoj pravnoj stvari sadržavalo elemente iz člana 4. stav 1. Zakona o konkurenciji, po bilo kojoj tački na koju se poziva podnosilac zahtjeva.
- Da Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo, već dugi niz godina, na vrlo transparentan način, jednakim tretmanom za sve učesnike postupka, obezbjeđuje osiguranicima pružanje specijalističko-konsultativnih usluga. Kao dokaz ovoj činjenici, Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo ističe da je 2011., 2012. i 2013. godine objavljivao Javni poziv za odabir pružaoca deficitarnih zdravstvenih usluga, na koji se mogao prijaviti široki obim zainteresiranih lica - zdravstvenih ustanova, koji u skladu sa svojom kadrovskom i tehničkom opremljenošću mogu izvršavati ove usluge.
- Da Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo niti u jednom pozivu, a niti u svom postupanju općenito, nije ograničavao privatnim zdravstvenim ustanovama mogućnost prijavljivanja odnosno mogućnost da pružaju ovu vrstu usluga pod istim uslovima kao što je pružaju i javne zdravstvene ustanove. Razlog ovakvog držanja Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo je prosta i nesporna činjenica da se u skladu sa članom 37. Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 30/97, 7/02, 70/08 i 48/11) i članom 49. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH" br. 46/10), zdravstvena zaštita pruža kako u zdravstvenim ustanovama tako i u privatnoj praksi pod uslovima i na način propisan ovim zakonima.
- Da pravni položaj i ovlaštenja Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo, u skladu sa članom 38. stav 2. i 3. Zakona o zdravstvenom osiguranju te članu 52. stav 1. i 2. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, jesu takva da se ograničavaju isključivo na postupanje u skladu sa pobrojanim zakonima, a naročito podzakonskim aktima kojima se preciznije normiraju kriteriji, uslovi i postupak ugovaranja, odnosno izvršavanje tih podzakonskih akata donesenih od strane Vlade Kantona Sarajevo i Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH.
- Da na osnovu citiranih zakonskih odredbi, jasno proizilazi da je Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo dužan postupati i provoditi Jedinstvenu metodologiju kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove ("Službene novine Federacije BiH", br. 34/13) i Odluku o utvrđivanju većeg obima zdravstvenih prava, kao i osnovama, kriterijima i mjerilima za ugovaranje po osnovu obaveznog zdravstvenog osiguranja sa zdravstvenim ustanovama sa područja Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", 37/09).
- Da članom XVI stav 6. Jedinstvene metodologije kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove propisano je da Programe zdravstvene zaštite o pružanju zdravstvenih usluga koje su predmet ugovaranja utvrđuju nadležni zavodi zdravstvenog osiguranja uz prethodnu saglasnost nadležnih ministarstava, a u skladu sa planom i programom mjera zdravstvene zaštite koje donosi nadležni ministar zdravstva, na prijedlog nadležnog zavoda za javno zdravstvo
- Da imajući u vidu da Ministarstvo zdravstva KS, kome je Zavod za javno zdravstvo KS trebao podnijeti prijedlog, nikada nije donijelo Plan i program mjera zdravstvene zaštite, nikada nisu stvoreni uslovi da Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo donese Program zdravstvene zaštite o pružanju zdravstvenih usluga koje su predmet ugovaranja, a među koje spadaju i specijalističko konsultativne usluge. S tim u vezi, Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo je kako u svojim ranijim, tako i u aktuelnom Finansijskom planu za 2017. godinu ukazao na neophodnost donošenja Plana i programa mjera zdravstvene zaštite od strane Ministarstva zdravstva KS, kako bi se stvorili uslovi da Zavod zdravstevnog osiguranja Kantona Sarajevo donose Program zdravstvene zaštite o pružanju zdravstvenih usluga koje su predmet ugovaranja, a među koje spadaju i specijalističko konsultativne usluge, čime bi se precizno uredila ova oblast.
- Da je u nedostatku Plana i programa mjera zdravstvene zaštite od strane Ministarstva zdravstva KS, Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo postupao na temelju drugog obavezujućeg akta i to Odluke o utvrđivanju većeg obima zdravstvenih prava, kao i osnovama, kriterijima i mjerilima za ugovaranje po osnovu obaveznog zdravstvenog osiguranja sa zdravstvenim ustanovama sa područja Kantona Sarajevo te obavezujućim instrukcijama Ministarstva zdravstva KS kao organa nadzora nad Zavodom zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo.
- Da se iz izloženog može utvrditi da je Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo po pitanju ugovaranja pružanja specijalističko-konsuitativne zaštite u proteklom periodu postupao isključivo na osnovu zakonskih i postojećih podzakonskih akata kao i obavezujućih instrukcija organa nadzora, pri tome neograničavajući, već naprotiv omogućavajući, svim zainteresiranim licima da kroz pravičnu i aktivnu konkurenciju u postupku provedenom po javnom pozivu, budu odabrani pružaoci ovih usluga.
- Da je jasno vidljiva namjera Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo da se pitanje ugovaranja specijalističko-konsultativnih usluga dodatno uredi obavezujućim podzakonskim aktima, naročito Planom i programom mjera zdravstvene zaštite koji se ima donijeti od strane Ministarstva zdravstva KS, a na osnovu njega i donošenjem vlastitog programa mjera zdravstvene zaštite, sve na temelju Jedinstvene metodologije kojom se bliže utvrđuju kriteriji za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove. Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo će istovremeno u domenu ugovaranja specijalističko-konsultativnih usluga kontinuirano nastaviti primjenjivati i odredbe i drugih zakonskih i podzakonskih propisa koje ga obavezuje, a naročito odredbe Zakona o javnim nabavkama i na osnovu njega donesenog Pravilnika o postupku dodjele ugovora o uslugama iz Aneksa II dio B Zakona o javnim nabavkama.
- Da se opreza radi, Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo poziva na odredbe člana 39. stav 2. Zakona o zdravstvenoj zaštiti po kojem specijaiističko-konsultativnu djelatnost osigurava isključivo bolnica koja u smislu člana

97. istog Zakona predstavlja zdravstvenu ustanovu koja obavlja djelatnost dijagnostike, liječenja, medicinske rehabilitacije i zdravstvene njege bolesnika, te osigurava boravak i prehranu bolesnika, a usluga se obavija u općim, specijalnim, kantonalnim i u univerzitetskim kliničkim bolnicama sa taksativno nabrojanim jedinicama koje imperativno mora sadržavati prema članu 102. Zakona o zdravstvenoj zaštiti. Primjenjujući navedene odredbe, utvrđuje se da specijalističko- konsultativne djelatnosti ne mogu obavljati zdravstvene ustanove koje nisu osnovane i koje nemaju svojstvo bolnice, što je dodatni razlog po kojem se zahtjev podnosioca ima cijeniti kao neosnovan.

Konkurencijsko vijeće je ZZO KS, aktom broj 04-26-3-019-19-II/16 dana 02.02.2017 godine, uputio zahtjeve za dodatnom dostavom podataka i dokumentacije. U smislu naprijed navedenog zahtjeva, tražena dokumentacija i podaci su dostavljeni podneskom broj 04-26-3-019-22-II/16 dana 14.02.2017. godine, i u bitnom naveo slijedeće:

- Da u nedostatku podzakonskog akta, Programa zdravstvene zaštite o pružanju zdravstvenih usluga koje su predmet ugovaranja, a koji je trebao biti donesen u skladu sa Planom i programom mjera zdravstvene zaštite koje je propustilo donijeti nadležno ministarstvo zdravstva na prijedlog zavoda za javno zdravstvo, sve na temelju člana XVI. stav 6. Jedinstvene metodologije kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove te krovne odredbe člana 52. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo je u odnosnom periodu raspisao javne pozive po instrukcijama Ministarstva zdravstva KS isključivo za deficitarne specijalističko-konsultativne usluge koje nisu mogle obavljati javne zdravstvene ustanove te su je obavljale sa velikim zakašnjenjem zbog čega su bile formirane duge liste čekanja.
- Da se veza i odnos između člana 39. stav 2. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i člana 37. stav 1. Zakona o zdravstvenom osiguranju ogleda u činjenici da je članom 37. stav 1. Zakona o zdravstvenom osiguranju propisano da se zdravstvena zaštita pruža osiguranim licima u zdravstvenim ustanovama i kod privatnih zdravstvenih radnika sa kojima je kantonalni zavod osiguranja zaključio ugovor o pružanju zdravstene zaštite. Kao jedan od vidova zdravstvene zaštite, a na osnovu člana 34. Zakona o zdravstvenom osiguranju, osigurana je i specijalističko-konsultativna zaštita i kao takva podliježe ugovaranju shodno ranije citiranom članu 37. stav 1. Zakona o zdravstevnom osiguranju. Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo je dovodio u vezu pa i kumulativno primjenjivao odredbe člana 49. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i člana 37. Zakona o zdravstvenom osiguranju jer navedene odredbe zajednički propisuju uslove i način obavljanja zdravstvene djelatnosti zdravstvenih ustanova i privatne prakse. Dodatno, primjena ovih odredbi je precizirana u članovima 38. stav 2. i 3. Zakona o zdravstvenom osiguranju i članu 52. stav 1. i 2. Zakona o zdravstvenoj zaštiti.
- Da su u odnosnom periodu, na snazi bili a i sada važe Zakon o zdravstvenom osiguranju, koji u članu 37. generalno propisuje da se zdravstvena zaštita pruža osiguranim licima u zdravstvenim ustanovama i kod privatnih zdravstvenih radnika sa kojima je kantonalni zavod osiguranja zaključio ugovor o pružanju zdravstene zaštite kao i opšta odredba člana 49. Zakona o zdravstvenoj zaštiti. U svom odgovoru na zahtjev broj 02-03-02-I-S.S.-38847/16 od 10.01.2017. godine, prvoprotivnik zahtjeva je obrazložio da u odnosnom periodu nisu bili doneseni podzakonski akti koji bi preciznije definisali uslove i način pružanja zdravstvene zaštite, konkretno specijalističko-konsultativne zaštite, od strane privatnih zdravstvenih ustanova.
- Da član 52. stav 1. općenito obavezuje kantonalne zavode zdravstvenog osiguranja da postupak dodjele ugovora vrše, između ostalog, u skladu sa propisima o javnim nabavkama BiH iz kojeg razloga je, Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo prilikom raspisivanja javnog poziva, primjenjivao i uvažavao osnovna načela transparentnosti i nediskriminacije predviđenih Zakonom o javnim nabavkama i na osnovu njega donesenog Pravilnika o postupku dodjele ugovora o uslugama iz Aneksa II dio B Zakona o javnim nabavkama.
- Da u periodu od 2012. godine do 2017. godine, Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo je sa privatnim zdravstvenim ustanovama i radnicima za deficitarne specijalističko-konsultativne usluge imao slijedeće zaključene ugovore sa:

Internistička ordinacija Dr. Jelić za pružanje usluge specijalističko-konsultativne dijagnostike broj: 01-5899-UG/ll od 30.09.2011 godine i Anex ugovora broj: 01-5899-A-l/ll od 08.04.2013. godine; Privatna specijalistička ordinacija za ultrazvučnu dijagnostiku "Doc. Dr. Fahrudin Smajlović"za pružanje usluge specijalističko-konsultativne dijagnostike broj:01-5899-UG -5/11 od 30.09.2011. godine; Privatna zdravstvena ustanova - Poliklinika 'Atrijum" za pružanje usluge specijalističko-konsultativne dijagnostike broj:01-8769-UG-A/12 od 13.12.2012. godine, Anex ugovora broj: 01-5899-UG-7-A/11 od 16.07.2012. godine i ultrazvuk abdomena broj: 01-6270-UG-A/13 od 28.06.2013 godine; "RX Privatni rengen kabinet i ordinacija za ultrazvučnu dijagnostiku Dr. Kelle Fauzi" Anex ugovora o pružanju usluga ultrazvučne dijagnostike broj 01-5903-A/10 od 16.07.2012. godine, Anex ugovora specijalističko-konsultativne dijagnostike broj 01-5899-A-10/11 od 08.04.2013. godine; Ordinacija za ultrazvučnu dijagnostiku "Medichol" o pružanju usluga specijalističko- konsultativne dijagnostike Anex ugovora broj 01-5899-A-2/11 od 08.04.2013. godine i ultrazvuk abdomena broj 01-6270-UG-M/13 od 28.06.2013. godine; Privatna zdravstvena ustanova "Mehmedbašić" za pružanje usluge citogenetske analize plodne vode broj 01-7880-UG-M/13 od 20.02.2013. godine; Privatna internistička ordinacija za ultrazvučnu dijagnostiku 'AB" o pružanju usluga specijalističko-konsultativne dijagnostike Anex ugovora broj: 01-5899-A-8/11 od 08.04.2013. godine i ultrazvuk abdomena broj 01-6270-UG-AB/13 od 28.06.2013. godine; Privatna zdravstvena ustanova Poliklinika "Sunce-Agram" za pružanje usluga iz područja patohistologije broj: 01-7827-UG-2/12 od 10.10.2012. godine, broj: 01-1619-UG-2/13 od 12.03.2013 godine i ultrazvuk abdomena broj 01-6270-UG-SA/13 od 28.06.2013. godine; Privatna zdravstvena ustanova "Moja Klinika"za pružanju usluga specijalističko-konsultativne dijagnostike Anex ugovora broj 01-5899-UG-3-A/11 od 16.07.2012. godine i specijalističko-konsultativne dijagnostike broj 01-8769-UG-MK/12 od 13.12.2012. godine, iz oblasti patohistologije broj: 01-7827-UG-1/12 od 10.10.2012. godine i Anex ugovora specijalističko-konsultativne dijagnostike broj: 01-5899-A/ll od 08.04.2013 godine; Privatna zdravstvena ustanova Poliklinika "Dr.m Al-Tawil" "za pružanje usluga specijalističko- konsultativne dijagnostike Anex ugovora broj:01-5899-A-4/ll od 08.04.2013. godine, pružanje usluga ultrazvuka abdomena broj 01-6270-UG-AT/13 od 28.06.2013. godine; Privatna internistička ordinacija "Dr. Šošević"o pružanju usluga ultrazvuka abdomena broj 01-6270-UG-DŠ/13 od 28.06.2013. godine; Privatna zdravstvena ustanova RADIOLOŠKI DIJAGNOSTIČKI CENTAR "RDC"o pružanju usluga ultrazvuka abdomena broj 01-6270-UG-RDC/13 od 28.06.2013. godine; Privatna zdravstvena ustanova "Eurofarm-

Centar Poliklinika"o pružanju usluga specijalističko- konsultativne dijagnostike broj: 01-5899-UG9-A/11 od 06.03.2013. godine.

Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo je u ostavljenom roku dostavilo Odgovor na Zahtjev i Zaključak Konkurencijskom vijeću podneskom broj: 04-26-3-019-14-II/16 dana 13.01.2017. godine, u kojem osporava Zahtjev, te smatra da isti treba odbiti kao neosnovan, te u vezi sa pojedinačnim navodima Podnosioca zahtjeva, u bitnom navodi slijedeće:

- Da je članom 37. stav (1) Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 30/97, 7/02, 70/08 i 48/11) propisano da se zdravstvena zaštita na primarnom, specijalističko-konsultativnom i bolničkom nivou, pruža osiguranim licima u zdravstvenim ustanovama i kod privatnih zdravstvenih radnika s kojima je kantonalni zavod osiguranja zaključio ugovor o pružanju zdravstvene zaštite.
- Da je Zakon o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", br. 46/10 i 75/13) u članu 52. predvidio da Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH, odnosno kantona, provodi postupak dodjele ugovora o pružanju zdravstvenih usluga, odnosno postupak dodjele ugovora za provođenje programa zdravstvene zaštite, u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, Zakonom o zdravstvenom osiguranju, te propisima donesenim na osnovu ovih zakona. Jedinstvenom metodologijom kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove (u daljem tekstu: Jedinstvena metodologija), propisu o sistemu poboljšanja kvalitete, sigurnosti i akreditaciji u zdravstvu, kao i propisima o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine.
- Da Jedinstvenu metodologiju kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove, odnosno privatnog zdravstvenog radnika, utvrđuje Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH, po prethodno pribavljenom mišljenju zavoda zdravstvenog osiguranja kantona i uz saglasnost federalnog ministra zdravstva.
- Da je Jedinstvena metodologija donešena 2013. godine. ("Službene novine Federacije BiH"', br. 34/13 i 90/13), kojom je propisano da programe zdravstvene zaštite o pružanju zdravstvenih usluga koje su predmet ugovoranja utvrđuju nadležni zavodi zdravstvenog osiguranja uz prethodnu saglasnost nadležnih ministarstava, a u skladu sa planom i programom mjera zdravstvene zaštite koje donosi nadležni ministar zdravstva, a na prijedlog nadležnog zavoda za javno zdravstvo. Programi zdravstvene zaštite donose se za svaku godinu. Po navedenoj Jedinstvenoj metodologiji obezbjeđivanje zdravstvenih usluga utvrđenih u Odluci o osnovnom paketu zdravstvenih prava, obavlja se putem javne nabavke saglasno odredbama Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine, a provode je nadležni zavodi zdravstvenog osiguranja, u svojstvu ugovornih organa, saglasno odredbama Zakona o javnim nabavkama BiH.
- Da su u pomenutoj Jedinstvenoj metodologiji iz 2013. godine, kao osnov za izradu programa zdravstvene zaštite o pružanju zdravstvenih usluga iz obaveznog zdravsvevnog osiguranja (Aneks 1) korišteni standardi i normativi zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja ("Službene novine Federacije BiH", br. 5/03, 18/14, 36/05, 57/07 i 53/08).
- Da je Federalni ministar zdravstva u 2014. godini, donio Naredbu o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 82/14 od 08.10.2104) čija primjena teče od 01.01.2015. godine.
- Da su navedenom Naredbom bitno izmjenjeni standardi i normativi za sve nivoe zdravstvene zaštite u odnosu na standarde i normative koji su korišteni za izradu modela programa zdravstvene zaštite u Jedinstvenoj metodologiji, a Jedinstvena metodologija nije usaglašena sa Naredbom o standardima i normativima iz 2014. godine.
- Da u dosadašnjem periodu uključujući i 2016. godinu, Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo nije utvrđivao i donosio program zdravstvene zaštite koji je, prema Jedinstvenoj metodologiji, osnov za ugovaranje zdravstvenih usluga sa zdravstvenim ustanovama, nego se pružanje zdravstvenih usluga za potrebe osiguranika Kantona Sarajevo, ugovaralo sa javnim zdravstvenim ustanovama u paušalnom iznosu po modelu godišnjeg prospektivnog budžeta.
- Da se sa privatnim zdravstvenim ustanova ugovaralo samo sporadično za usluge koje nisu mogle obavljati javne zdravstvene ustanove ili su ih obavljale sa velikim zakašnjenjem zbog čega su formirane duge liste čekanja, a koje su tretirane kao deficitarne usluge.
- Da je Ministarstvo zdravstva na stajalištu da je nužno mjenjati način ugovaranja i finansiranja zdravstvenih usluga, poštujući sve propise koji se odnose na ovo pitanje, a što se prvenstveno odnosi na potrebu i nužnost izrade programa zdravstvene zaštite, kao osnove za ugovaranje zdravstvenih usluga sa ustanovama u javnom i privatnom sektoru pod jednakim uvjetima.
- Da će se promjenom načina finansiranja, na bazi programa zdravstvene zaštite, omogućiti adekvatna kontrola rada zdravstvenih ustanova odnosno provođenja ugovora po pitanju sadržaja, obima i kvalitete ugovorenih usluga sa ustanovama u javnom i privatnom sektoru, a što do sada nije bio slučaj. S tim u vezi, Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo je aktom broj: 10-37-10462/15 od11.05.2015 godine, uputilo dopis JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, kojim traženo od JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, da u skladu sa naprijed navedenom Jedinstvenom metodologijom, utvrdi prijedlog plana i programa mjera zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, a na osnovu kojeg bi Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo donio program zdravstvene zaštite o pružanju zdravstvenih usluga koje su predmet ugovaranja. JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo je aktom broj: 05.12.101-4302-1/15 od 30.10.2015 godine, dostavio prijedlog Plana i programa mjera zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja za djelatnosti primarne zdravstvene zaštite, vanbolničke specijalističko- konsultativne i bolničke zdravstvene zaštite u Kantonu Sarajevo, a Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo je aktom broj: 10-37-10462-1/15 od 02.11.2015. godine, dostavilo Zavodu zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo, navedeni plan. Pomenutim aktom je takođe traženo da Zavod završi proces registracije osiguranika, kao i da preduzme određene aktivnosti u okviru svojih nadležnosti u skladu sa Jedinstvenom metodologijom, a u cilju realizacije dostavljenog Plana i programa mjera zdravstvene zaštite.
- Da Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo nije donio program zdravstvene zaštite za 2016. godinu, sa obrazloženjem što Jedinstvena metodologija u dijelu koji se odnosi na izradu modela programa zdravstene zaštite nije usklađena sa Naredbom o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine

Federacije BiH", broj 82/14 od 08.10.2104), odnosno ista nije bila primjenljiva. Zbog toga je Finansijski plan Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo za 2016. godinu, donešen tek u martu 2016. godine i to po metodologiji koja je primjenjivana u prethodnim godinama. Imajući u vidu da nije donesen program zdravstvene zaštite za 2016. godine iz razloga kako je naprijed opisano, Finansijskim planom za 2016. godinu su planirana sredstva za ugovaranje zdravstvenih usluga i sa privatnim zdravstvenim ustanovama i to 500.000 KM za usluge porodične medicine i 2.000.000 KM za usluge specijalističko-konsulltativne zdravstvene zaštite, kako bi se na ovaj način omogućilo i privatnom sektoru učešće u pružanju zdravstvenih usluga osiguranicima Kantona Sarajevo, na teret obaveznog zdravstvenog osiguranja.

- Da je saglasno tome Ministartsvo zdravstva Kantona Sarajevo aktom broj: 10-37-S1/16 od 29.06.2016. godine, na osnovu analize dostavljenih podataka od svih zdravstvenih ustanova o dužini čekanja usluga na listama čekanja, dostavilo nalog Zavodu zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo, da u svojstvu ugovarača zdravstvenih usluga za potrebe osiguranika Kantona Sarajevo, poduzme odgovarajuće mjere u cilju pružanja blagovreme zdravstvene usluge svim osiguranicima Kantona Sarajevo, uključujući i potrebu ugovaranja navedenih usluga sa privatnim zdravstvenim ustanovama, u skladu sa raspoloživim sredstvima utvrđenim u finansijskom planu za 2016. godinu.
- Da je Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo u toku 2016, godine, raspisao javni poziv za pružanje usluga porodične medicine za ustanove u privatnom sektoru i ugovorio pružanje navedenih usluga sa tri (3) privatne zdravstvene ustanove, a za usluge specijalističko-konsultativne zdravstvene zaštite nije raspisan javni poziv i pored činjenice da je Ministarstvo zdravstva naprijed navedenim aktom obavezalo Zavod na isto.
- Da s obzirom na činjenicu da po zakonskim propisima nema razlike između javnog i privatnog sektora, odnosno da je privatna praksa izjednačena sa javnim zdravstvom, te da do sada privatni sektor nije bio ravnopravno uključen u sistem pružanja zdravsvtenih usluga na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo, Ministartsvo zdravstva Kantona Sarajevo je pokrenulo niz aktivnosti kako bi se, poštujući sve zakonske propise omogućio ravnopravan tretman javnih i privatnih zdravstvenih ustanova po pitanju pružanja usluga zdravstvene zaštite osiguranicima Kantona Sarajevo, a među kojima ističemo pokrenutu aktivnost na donošenju nove Odluke o utvrđivanju većeg obima zdravstvenih prava, kao i osnovama, kriterijima i mjerilima za ugovaranje po osnovu obaveznog zdravstenog osiguranja sa zdravstenim ustanovama sa područja Kantona Sarajevo, saglasno tački II Odluke o utvrđivanje osnovnog paketa zdravstvenih prava ("Službene novine Federacije BiH", broj 21/09). Ovom odlukom će se praktično utvrditi standardi i normativi zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravsvtenog osiguranja za Kanton Sarajevo, i ista će služiti kao osnova za izradu programa zdravstvene zaštite i na taj način prevazići problem neusklađenosti Jedinstvene metodologije iz 2013. godine, sa Naredbom o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 82/14 od 08.10.2104) u dijelu koji se odnosi na model za izradu programa zdravstvene zaštite o pružanju zdravstvenih usluga iz obaveznog zdravsvevnog osiguranja (Aneks 1).
- Da je Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo početkom 2016. godine pokrenulo aktivnosti i na izradi Plana restrukturiranja zdravstvene djelatnosti i reorganizacije zdravstvenih ustanova u Kantonu Sarajevo, sa ciljem da se uskladi organizacija i djelatnost javnih zdravstvenih ustanova sa Zakonom zdravstvenoj zaštiti iz 2010. godine, uključi privatni sektor u sistem finansiranja zdravstvenih usluga na teret obaveznog zdravstvenog osiguranja, izmjeni način finansiranja zdravstvene zaštite, poveća kvalitet zdravstvenih usluga i zadovoljstvo korisnika zdravstvenom zaštitom i uspostavi kontrola rada i poslovanja u svim zdravstvenim ustanovama u privatnom i javnom sektoru. Navedeni Plan je u formi nacrta prošao javnu raspravu koja je trajala 30 dana, te će isti biti dostavljen Vladi i Skupštini Kantona Sarajevo na razmatranje i usvajanje, najdalje do kraja januara 2017. godine. Nakon što Skupština Kantona Sarajevo usvoji navedeni Plan restrukturiranja zdravstvene djelatnosti i reorganizacije zdravstvenih ustanova u Kantonu Sarajevo, Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo će isti uputiti Zavodu zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo da priliko izrade programa zdravsvtene zaštite za 2017. godinu, uzme u obzir i organizacione promjene koje su utvrđene ovim planom. Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo je u obavezi omogućiti privatnom sektoru pružanje usluga zdravstvene zaštite iz oblasti porodične medicine i specijalističko-konsulativne zdravstvene zaštite na teret obaveznog zdravstvenog osiguranja, obzirom da su Finansijskim planom ovog Zavoda za 2017. godinu, planirana sredstva za finansiranje zdravstvenih usluga u privatnom sektoru, a Programom rada ovog Zavoda za 2017. godinu, planirano je raspisivanje javnog poziva u januaru ove godine, nezavisno o tome kada će biti donešen program zdravstvene zaštite za 2017. godinu, kojim će se detaljno utvrditi sadržaj i obim svih zdravstvenih usluga koje će biti predmet ugovaranja sa javnim i privatnim ustanovama.
- Da na osnovu svega naprijed navedenog stav Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo je da ne postoji zabranjeni sporazum iz člana 4. stav (1) tač. a), b). c) i d) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", br. 48/05. 76/07 i 80/09), da ne postoje povrede Zakona o konkurenciji, s obzirom da Jedinstvena metodologija iz 2103. godine, nije usklađena sa Naredbom o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 82/14 od 08.10.2104), te da su zdravstvene ustanove u javnom sektoru finansirane paušalno za cjelokupnu djelatnost iz njihove nadležnosti, u koje spada i specijalističko-konsultativna zdravstvena zaštita, zbog čega ovaj model finansiranja nije primjenljiv i na privatni sektor, kojim bi se zadovoljio osnovni princip finansiranja javnog i privatnog sektora pod jednakim uslovima.
- Da izrada Jedinstvene metodologije, njene izmjene i dopune, kao i usklađivanje sa svim propisima koji su osnova za izradu ove metodologije je u nadležnosti Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH, zbog čega Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo ne može snosti nikakvu odgovornost i posljedice zbog nemogućnosti primjene iste u postupku ugovaranja sa zdravstvenim ustanovama. Naprotiv Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo je u cilju prevazilaženja ovog problema pokrenulo aktivnosti na donošenju nove Odluke o utvrđivanju većeg obima zdravstvenih prava, kao i osnovama, kriterijima i mjerilima za ugovaranje po osnovu obaveznog zdravstvenog osiguranja sa zdravstvenim ustanovama sa područja Kantona Sarajevo.

Konkurencijsko vijeće je MZ KS, aktom broj 04-26-3-019-20-II/16 dana 02.02.2017 godine, uputilo zahtjeve za dodatnom dostavom podataka i dokumentacije. U smislu naprijed navedenog

zahtjeva, tražena dokumentacija i podaci su dostavljeni podneskom broj 04-26-3-019-21-II/16 dana 15.02.2017. godine i u bitnom navodi sljedeće:

- Da su Zakon o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", br. 46/10 i 75/13) i Zakon o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 30/97, 7/02, 70/08 i 48/11), federalni zakoni koje je na prijedlog Federalnog ministarstva zdravstva donio Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, tako da su navedeni organi jedini ovlašteni i mogu davati tumačenja pomenutih zakona.
- Da je Zakon o zdravstvenoj zaštiti donesen 2010. godine, a članu 52. je definisano da zavod zdravstvenog osiguranja Federacije BiH, odnosno kantona, provodi postupak dodjele ugovora o pružanju zdravstvenih usluga, odnosno postupak dodjele ugovora za provođenje programa zdravstvene zaštite, u skladu sa ovim zakonom. Zakonom o zdravstvenom osiguranju, te propisima donesenim na osnovu ovih zakona, jedinstvenom metodologijom, propisu o sistemu poboljšanja kvalitete, sigurnosti i akreditaciji u zdravstvu, kao i propisima o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine.
- Da Jedinstvenu metodologiju kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove, odnosno privatnog zdravstvenog radnika (u daljem tekstu: Jedinstvena metodologija), utvrđuje Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH, po prethodno pribavljenom mišljenju zavoda zdravstvenog osiguranja kantona i federalnog ministra zdravstva.
- Da je Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH Jedinstvenu metodologiju donio tek 2013. godine, ("Službene novine Federacije BiH", br. 34/13 i 90/13). U navedenoj Jedinstvenoj metodologiji, kao osnov za izradu programa zdravstvene zaštite o pružanju zdravstvenih usluga iz obaveznog zdravstvenog osiguranja (Aneks 1), koji bi bili predmet ugovoranja, između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove, odnosno privatnog zdravstvenog radnika, korišteni su stari standardi i normativi zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja ("Službene novine Federacije BiH", br. 5/03, 18/14, 36/05, 57/07 i 53/08).
- Da je Federalni ministar zdravstva krajem 2014. godini, donio Naredbu o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 82/14 od 08.10.2104) čija je primjena počela od 01.01.2015. godine. Naredbom su izmjenjeni standardi i normativi za sve nivoe zdravstvene zaštite u odnosu na standarde i normative koji su korišteni za izradu modela programa zdravstvene zaštite u Jedinstvenoj metodologiji, a Jedinstvena metodologija iz 2013. godine, nije usaglašena sa navedenim o standardima i normativima koji se primjenjuju od 2015. godine.
- Da je naprijed navedeno Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo mišljenja da se ugovaranje zdravstvenih usluga u periodu od 2010. godine do zaključno sa 2014. godinom, moglo provoditi po postupku javnih nabavki saglasno odredbama Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine, ali po standardima i normativima koji su bili na snazi u tom periodu i koji su uzeti kao osnova za izradu Jedinstvene metodologije, a što bi omogućilo ugovaranje sa zdravstvenim ustanovama u javnom i privatnom sektoru pod podjednakim uslovima.
- Da se nakon donošenja novih standarda i normativa koji se primjenjuju od 2015. godine, trebalo izvršiti usklađivanje modela programa zdravstvene zaštite iz Jedinstvene metodologije sa ovim standardima i normativima. Usklađivanje nije izvršeno do danas, a što je u nadležnosti Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH.
- Da se bez obzira na dilemu koji su standardi i normativi obavezujući za primjenu, većina kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja pa i Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo nije koristio Jedinstvenu metodologiju kao osnov za ugovaranje pružanja zdravstvenih usluga, nego se ugovaranje u svim prethodnim godinama vršilo na bazi godišnjeg prospetivnog budžeta na osnovu kojeg je zdravstvenim ustanovama u javnom sektoru utvrđivan godišnji paušalni iznos za plaće i druga lična primanja zaposlenih i materijalne troškove. Sa privatnim zdravstvenim ustanovama su sporadično ugovarane usluge specijalističko- konsulatativne zdravstvene zaštitte i dijagnostičke pretrage i to samo za one usluge koje su iskazane kao deficitarne odnosno za koje su u javnim zdravstvenim ustanovama formirane liste čekanja. Navedene usluge ugovorene sa privatnimm zdravstvenim ustanovama plaćane su po jedinačnim cijenama usluga, a što odstupa od načina ugovaranja sa javnim zdravstvenim ustanovama i što je u suprotnosti sa propisanim načinom ugovaranja po Jedinstvenoj metodologiji.
- Da usluge specijalističko-konsultativne zdravstvene zaštite, saglasno članu 39. stav 2. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, mogu biti organizovane u okviru bolnica ili kao vanbolnička djelatnost posebno na nivou primarne zdravstvene zaštite koja mora biti dostupna građanima u mjestu prebivališta, te ih mogu pružati ne samo bolnice nego i poliklinike saglasno članu 95. Zakona o zdravstvenoj zaštiti. Članom 53. stav 6. Zakona o zdravstvenoj zaštiti je propisano da domaća i strana fizička, odnosno pravna lica mogu biti osnivači: poliklinike, opće bolnice, specijalne bolnice, lječilišta, apoteke, ustanove za zdravstvenu njegu u kući, ustanove za palijativnu njegu, centra za dijalizu i zavoda kao specijalizovane zdravstvene ustanove u svim oblicima svojine, a čl. 162, 163. i 164. istog zakona, je propisano da privatnu praksu samostalno obavljaju zdravstveni radnici i pod kojim uslovima. Najveći broj privatnih zdravstvenih ustanova se osniva u vidu poliklinika shodno članu 95. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, u kojima se obavlja specijalističko-konsultativna zdravstvena zaštita, dijagnostika i medicinska rehabilitacija, osim bolničkog liječenja.
- Da je Pravilnik o bližim uslovima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama ("Službene novine Federacije BiH", br. 26/12, 23/13, 90/13, 15/14, 82/14 i 83/15) definisao bliže uslove prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti koje mora ispunjavati zdravstvena ustanova. Privatni zdravstveni radnici u najvećem broju slučajeva otvaraju specijalističke ordinacije, te u zavisnosti od vrste specijalizacije koju ima zdravstveni radnik, u njima se obavlja određena specijalističko-konsultativna zdravstvena zaštita. Pravilnik o uslovima za obavljanje privatne prakse, grupne privatne prakse, kao i uslove za obavljanje privatne prakse na osnovu posebnog ugovora sa zdravstvenom ustanovom ("Službene novine Federacije BiH", br. 104/13, 16/14 i 66/15), je definisao bliže uslove prostora, opreme i kadra za obavljanje privatne prakse, koje mora ispuniti zdravstveni radnik. Samo izdavanje odobrenja za rad privatnoj zdravstvenoj ustanovi - poliklinici ili privatnom zdravstvenom radniku za obavljanje privatne prakse, ne znači automatski i da mogu pružati specijalističko-konsultativnu zdravstvenu zaštitu na teret

obaveznog zdravstvenog osiguranja. To je jedan od uvjeta za prijavljivanje na javni oglas za pružanje zdravstvenih usluga na teret obaveznog zdravstvenog osiguranja, a koji provode nadležni zavodi zdravstvenog osiguranja, u svojstvu ugovornih organa, saglasno odredbama Zakona o javnim nabavkama BiH.

- Da je Ministartstvo zdravstva Kantona Sarajevo mišljenja da su kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja, bili u obavezi provesti postupak javne nabavke za dodjelu ugovora za obavljanje specijalističko-konsultativne zdravstvene zaštite na teret obaveznog zdravstvenog osiguranja, u periodu od 2010. godina do zaključno sa 2014. godinom, na bazi standarda i normativa koji su bili na snazi u ovom periodu, kojim bi bilo omogućeno učešće svim zdravstvenim ustanovama bez obzira na oblik vlasništva, ukoliko ispunjavaju zakonom propisane uslove.
- Da su za ugovaranje za 2015. i 2016. godinu kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja, odnosno Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo, bili u obavezi tražiti instrukcije od Federalnog ministarstva zdravstva i Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH, u vezi sa primjenom Jedinstvene metodologije koja nije usklađena sa standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 82/14 od 08.10.2104.) ili primjeniti Odluku o utvrđivanju većeg obima zdravstvenih prava, kao i osnovama, kriterijima i mjerilima za ugovaranje po osnovu obaveznog zdravstenog osiguranja sa zdravstenim ustanovama sa područja Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 37/09).
- Da Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo, također ističe da je nužno mijenjati način ugovaranja i finansiranja zdravstvenih usluga, poštujući sve propise koji se odnose na ovo pitanje, a što se prvenstveno odnosi na potrebu i nužnost izrade programa zdravstvene zaštite, kao osnove za ugovaranje zdravstvenih usluga sa ustanovama i u javnom i privatnom sektoru podjednakim uvjetima.

Imajući u vidu da se u predmetnom postupku radi o vrlo složenoj materiji, u svrhu pravilnog utvrđivanja činjeničnog stanja, Konkurencijsko vijeće je, dana 30.05.2017. godine pod brojem 04-26-3-019-28-II/16, donijelo Zaključak o produženju roka za donošenje konačnog rješenja i isti je dostavljen strankama u postupku.

4. Prikupljanje podatak od trećih lica

Kako bi izvršio uporednu analizu predmetne problematike, te razjasnio na koji način i pod kojim uslovima je omogućeno pružanje specijalističko konsultativnih zdravstvenih usluga javnim zdravstvenim ustanovama i privatnim zdravstvenim radnicima na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo, Konkurencijsko vijeće je uputilo Zahtjev za Informacijama broj 04-26-13-019-20-II/16 od 02.02.2017. godine, Fedralnom ministarstvu Zdravstva Federacije Bosne i Hercegovine, Titova 9, 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, kojim je traženo pojašnjenje propisa o zdravstvenoj zaštiti i propisa o zdravstvenom osiguranju. Dana 16.02.2017. godine zaprimljeno je Izjašnjenje Federalnog ministarstva zdravstva Federacije Bosne i Hercegovine broj: 04-26-13-019-23-II/16.

5. Relevantno tržište

Relevantno tržište, u smislu člana 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 33/10) čini tržište određenih proizvoda/usluga koji su predmet obavljanja djelatnosti na određenom geografskom tržištu.

Prema odredbi člana 4. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište proizvoda obuhvaća sve proizvode i/ili usluge koje potrošači smatraju međusobno zamjenjivim s obzirom na njihove bitne karakteristike, kvalitet, namjenu, cijenu ili način upotrebe.

Prema odredbi člana 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno geografsko tržište obuhvaća cjelokupnu ili značajan dio teritorije Bosne i Hercegovine na kojoj privredni subjekti djeluju u prodaji i/ili kupovini relevantne usluge pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uslovima i koji to tržište bitno razlikuju od uslova konkurencije na susjednim geografskim tržištima.

Relevantno tržište proizvoda predmetnog postupka je pružanje specijalističko konsultativnih zdravstvenih usluga od strane javnih zdravstvenih ustanova i privatnih zdravstvenih radnika na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo.

Relevantno geografsko tržište je teritorija Kantona Sarajevo, budući da se pružanje navedenih usluga obavlja na području Kantonu Sarajevo.

U ovom postupku je utvrđeno kako je predmet postupka pružanje specijalističko konsultativnih zdravstvenih usluga od strane javnih zdravstvenih ustanova i privatnih zdravstvenih radnika na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo, na teritoriji Kantona Sarajevo.

6. Usmena rasprava i dalji tok postupka

Budući da se radi o postupku stranaka sa suprotnim interesom Konkurencijsko vijeće je, u skladu sa odredbom člana 39. Zakona o konkurenciji zakazalo usmenu raspravu na kojoj su se zastupnici stranaka izjasnili o činjenicama i okolnostima na kojim se temelji Zahtjev i Zaključak.

Na usmenoj raspravi održanoj dana 28.06.2017. godine u Konkurencijskom vijeću u ime stranaka u postupku su pristupili njihovi zakonski zastupnici i punomoćnici kojom prilikom su imali mogućnost da jedni drugima postavljaju pitanja i razjasne međusobno sporne stvari (Zapisnik sa usmene rasprave, akt broj 04-26-3-019-36-II/16).

Podnosilac zahtjeva je na usmenoj raspravi prije svega naveo da ostaje kod svih zahtjeva i navoda iznesenih u dosadašnjem postupku, te istakao da je ZZO KS bez provođenja javnog poziva i zaključivanja ugovora, plaćao JU Dom Zdravlja u KS za obavljanje specijalističko konsultativne zdravstvene usluge, te da je objavljen je poziv 27.05.2013 javni poziv za deficitarne usluge u 2013. godini i zaključen ugovor za obavljanje istih. Finansijskim planom 2014.-2017 koji je usvojila Skupština Kantona Sarajevo, na prijedlog Zavoda zdravstvenog osiguranja KS i uz odobrenje ministrice zdravstva, ZZO KS je za sve ove godine predvidio milion maraka po godini na povećani obim rada za deficitarne zdravstvene usluge i dva miliona maraka za spec. konsultativ. usluge za privatni sektor. ZZO KS se referisao da je raspisivao javne pozive, ali nije to radio za 2015. do 2017., iako je u planu bilo sredstava koja su bila namijenjena za tu svrhu, samo u 2016. je bilo planirano 3 miliona maraka za privatni sektor, ali je kasnije urađen rebalans budžeta i ta sredstva su prebačena na druge namjene.

Protivna strana i to ZZO KS je navela kako u cijelosti osporava navode Podnosioca zahtjeva, ostaje kod navoda i prijedloga istaknutih u dosadašnjem dijelu postupka, te ističe da ovaj ugovor za deficitarne zdravstvene usluge pokazuje praksu koja je bila. Ministarstvo je poslalo spisak deficitarnih usluga, i nakon toga je proveden javni poziv, gdje su se sve ustanove mogle javiti i javile su se, i u konačnici su 2013. zaključeni ugovori sa privatnim zdravstvenim ustanovama o obavljanju specijalističko konsultativno deficitarnih usluga. Ti ugovori kako i sam podnosilac zahtjeva kaže nisu do kraja ispunjeni, jer on nije zaključen na određeno vrijeme u pogledu roka, već u pogledu ispunjavanja obaveza tj. vršenja usluga, tek kada se sve usluge

obave taj ugovor se završava. Dakle on je de facto još na snazi. Mi nemamo ugovor sa domovima zdravlja za obavljanje specijalističko konsultativnih djelatnosti, pružanje tih djelatnosti je predviđeno u okviru doma zdravlja, a ZZO KS na osnovu Finansijkog plana dodjeljuje finansijska sredstva domovima zdravlja za plate zdravstvenih radnika i svih ostale troškove tih javnih ustanova.

Protivna strana i to MZ KS je navela kako u cijelosti osporava navode Podnosioca zahtjeva, ostaje kod navoda i prijedloga istaknutih u dosadašnjem dijelu postupka. U vezi navedenog ističe se sljedeće, prvo da je ugovaranje u isključivoj nadležnosti ZZO KS, javnih zdravst. ustanova i privatnih ustanova, kako je to definisano Zakonom o zdravstvenoj zaštiti. U vezi plana i programa mjera zdravst. zaštite ističemo slijedeće: Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo je 11.05.2015. godine zatražilo od Zavoda za jav. zdravstvo Kantona da u skladu sa Jedinstvenom metodologijom izrade Plan i program mjera zdravstvene zaštite na osnovu kojeg bi ZZO KS donio Program zdravstvene zaštite o pružanju zdravstv. usluga koje su predmet ugovaranja. Zavod za jav. zdravstvo Kantona je 30.10.2015. godine dostavio Ministarstvu Plan i program mjera zdravst. zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja za djelatnosti primarne zdravst. zaštite, vanbolničke, specijalist. konsultativne, i bolničke zdravst. zaštite u Kantonu Sarajevo. Navedeni plan i program mjera Ministarstvo zdravstva je 02.11.2015. godine dostavilo ZZO KS. Obzirom da je to bio već kraj 2015. godine, na osnovu tog plana i programa mjera mogao se uraditi Program za 2016, ako već nisu mogli za 2015. godinu. ZZO KS nije donio Program zdravst zaštite za 2016. godinu, uz obrazloženje što jedinstvena metodologija iz 2013, u dijelu koji se odnosi na izradu modela programa zdravst. zaštite nije usklađena sa naredbom o standardima i normativima iz 2014. godine. Obzirom da program za 2016. nije donesen, a da su finansijskim planom ZZOKS planirana finansijska sredstva u iznosu od 2 miliona KM za usluge specijal. konsultativne zdravstvene zaštite, Ministarstvo zdravstva je uputilo akt ZZO KS da raspiše javni poziv i izvrši ugovaranje bar za deficitarne zdravst. usluge koje je Ministarstvo dobilo od javnih zdravstvenih ustanova. Imamo tri akta u koliziji. Jedinstvena metodologija je rađena 2013. na bazi standarda iz 2003., novi standardi su iz 2014., a naša Odluka iz 2009. Ministarstvo zdravstva je u januaru 2017. ponovno uputilo ZZO KS Plan i program mjera za 2017. Nije tačna konstatacija Zavoda u odgovoru od 10.02.2017 da ne postoji Plan i program mjera, jer je taj plan postojao u januaru i proslijeđen je 27.01.2017. Zavodu, ali ni do danas Zavod nije izradio program zdravstvene zaštite na osnovu kojeg bi bilo moguće raspisati javni poziv i izvršiti ugovaranje sa javnim i privatnim sektorom pod jednakim uslovima. Odluka iz 2009. uopće ne spominje deficitarne usluge. Taj pojam se pojavio 2013. godine kada nije bilo programa zdravst zaštite, Ministarstvo zdravstva je imalo saznanja s terena da se za određene zdravstvene usluge čeka dosta vremena. Da bi to prevenirali i omogućili našim osiguranicima zdravstvenu zaštitu, to su uglavnom dijagnostičke usluge, da ih dobijaju na vrijeme, mi smo zadnjih par godina uputili dopis javnim zdravstvenim ustanovama da se izjasne o listama čekanja za određene usluge da dostave zdravstvene usluge za koje postoji duže čekanje za realizaciju. Ustanove su dostavili koje su to zdravstvene usluge na koje se čeka duži period. Na osnovu tih informacija i dopisa Ministarstvo je napravilo objedinjeni spisak deficitarnih zdravstvenih usluga i uputili smo Zavodu (dostavili smo vam primjer za 2016.) da raspišu poziv bar za deficitarne usluge. Tu ima i specijalističko-konsultativnih usluga, ali i drugih, a uglavnom je to dijagnostika. Upućeno je sa ciljem da se ta dužina čekanja smanji. Dakle ovo je pojašnjenje za deficitarne usluge. Zavod nije bio obavezan donositi Program mjera na osnovu odluke iz 2009. Plan i program mjera donosi Ministarstvo na prijedlog Zavoda za javno zdravstvo, i upućuje ga ZZO KS. Prije 2016. ZZO KS nije mogao donijeti Program. Uz to Metodologija je donesena 2013.

U skladu sa zaključkom sa usmene rasprave ZZO KS je ostavljen rok od 15 dana za dostavi predmetne ugovore, koje je isti dostavio dana 05.07.2017. godine podneskom broj 04-26-3-019-37-II/16.

7. Presuda Suda Bosne i Hercegovine

Sud Bosne i Hercegovine je presudom broj: S1 3 U 026538 17 U od 27.03.2019. godine Rješenje Konkurencijskog vijeća broj 04-26-3-019-45-II/16 od 20.09.2017. godine poništio i predmet vratio na ponovni postupak.

U obrazloženju svoje presude Sud BiH navodi da je Konkurencisjko vijeće pogrešno primijenilo Zakon o konkurenciji, jer je utvrdilo da Zavod zdravstvenog osiguranja KS i Ministarstvo zdravsta KS nisu učesnici na tržištu, odnosno nisu privredni subjekti, te njihove radnje ne potpadaju pod primjenu Zakona o konkurenciji. Ovakav stav Sud BiH zasniva na tome što smatra da se odredbe Zakona o konkurenciji primjenjuju na organe državne uprave i lokalne samouprave, kada posredno ili neposredno učestvuju ili utiču tržište, u smislu člana 2. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji. Slijedom navedenog svi organi vlasti/institucije na svim nivoima vlasti BiH bez obzira na njihov pravni status, osnivače (grad, opština, kanton, entite ili država) ili vlasništvo, a koji svojim djelovanjem sprečavaju, ograničavaju ili narušavaju tržišnu konkurenciju u BiH potpadaju pod primjenu Zakona o konkurenciji. U konkretnum slučaju Konkurencijsko vijeće prema mišljenju Suda BiH je moralo da utvrđuje usklađenost djelovanja Zavoda zdravstvenog osiguranja KS i Ministarstva zdravstav KS sa Zakonom o konkurenciji, pri tome imajući namjeru zakonodavca u pogledu zajedničkog djelovanja na relevantnom tržištu, jer svako djelovanje koje u suštini ima uticaja na tržište, spada u sporazume u smislu člana 4. stav (1) citiranog zakona, zbog čega je istaknuti prigovor tužbe u tom smislu po nalaženju suda osnovan.

Sud BiH je u presudi naveo da u odnosu na ova pitanja, osporeni akt nije dao odgovore, jer obrazloženje pobijanog akta ne sadrži odlučne činjenice na osnovu kojih bi se mogla razmatrati pravilnost primjene materijalnog prava, što ukazuje na pogrešnu primjenu člana 200. Zakona o upravnom postupku BiH. Iz navedenog slijedi da je Konkurencijsko vijeće propustilo da u postupku utvrdi sve relevantne činjenice za donošenje pravilnog i zakonitog rješenja, jer nije postupilo po osnovnom načelu materijalne istine. Budući da se osporeno rješenje temelji na nepotpuno i nepravilno utvrđenom činjeničnom stanju i povredi pravila postupka, to sud pravilnost i zakonitost osporenog rješenja nije mogao ispitati, budući da je preuranjen zaključak tuženog da Zavod zdravstvenog osiguranja KS ne obavlja privrednu djelatnost niti se može smatrati privrednim subjektom u smislu člana 2. Zakona o konkurenciji. U daljem obrazloženju presude je navedeno da Konkurencijsko vijeće mora voditi računa o primjedbama iznesenim u presudi, te pravilno i potpuno utvrditi činjenično stanje i meritorno odlučiti o zahtjevu podnosioca zahtjeva.

Konkurencijsko vijeće je postupajući po presudi aktom broj: 04-26-3-019-54-II/16 od 11.04.2019. godine od podnosica zahtjeva zatražilo da se očituje da li ostaje kod zahtjeva za pokretanje postupka, kao i da se očituje na navode presude, te aktom broj: 04-26-3-019-53-II/19 od 11.04.2019. godine, zatražilo da Zavoda zdravstvenog osiguranja KS i Ministarstva zdravstva KS se eventualno očituju na navode presude.

Podnosilac zahtjeva je podneskom broj 04-26-3-019-56-II/19 od 17.04.2019. godine u ostavljenom roku dostavio odgovor u kom je naveo da je zainteresovan za vođenje postupka, te dana 07.05.2019. godine, podnosilac zahtjeva je podneskom

zaprimljenim pod brojem: 04-26-3-019-58-II/16 zatražio od Konkurencijskog vijeća da postupi u skladu sa članom 62. i 64. Zakona o upravnim sporovima i donese novi upravni akt shodno uputama Suda BiH.

Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo je dana 17.04.2019. godine u ostavljenom roku dostavio očitovanje u kom je naveo da ostaje u svemu kod činjenica, dokaza i argumentacije iznesene u postupku koji je prethodio Rješenju Konkurencijskog vijeća, a posebno kod Odgovora na zahtjev broj 02-03-02-I-S.S.-38847/16 od 10.01.2016. godine te ostalih navoda iznesenih u postupku. Posebno ističu da ne postoje povrede Zakona o konkurenciji, te predlažu da Konkurencijsko vijeći nakon provredenog postupka odbije podnosioce sa zahtjevom kao neosnovanim.

Ministarstvo zdravstva KS je dana 18.04.2019. godine u ostavljenom roku dostavilo očitovanje na presudu Suda BiH, u kom su naveli da Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo je mišljenja da je Konkurencijsko vijeće donošenjem Rješenja broj: 04-26-3-019-45-II/16 od 29.09.2017. godine, kojim je zahtjev privrednih subjekata Privatne ginekološke ordinacije "Clarus", Poliklinike doktor Gežo, Poliklinike doktor Kozarić, Ginekološka ordinacija Amira Frljak, Poliklinike doktor Nabil, i Poliklinike "Atrijum", podnesen protiv protiv Zavoda zdravstvenog osiguranje Kantona Sarajevo i Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma u smislu člana 4. stav (1) tačke a), b), c) i d) Zakona o konkurenciji, odbijen kao neosnovan, ispravno postupilo. Takođe su naveli da je Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo u vezi navedenog postupka koji se vodio pred Konkurencijskim vijećem, dostavilo svoj odgovor dana 12.01.2017. godine, kao i pojašnjenje dana 14.02.2017. godine, kao i dokumentaciju kojom je raspolagalo ministarstvo, te shodno navednom, ostaje kod svojih navoda, koji su dostavljeni i nalaze se u spisu navedenog predmeta.

Imajući u vidu navedeno u presudi Suda BiH, Konkurencijsko vijeće ističe slijedeće:

Član 2. stav 1) tačka b) Zakona kaže da se ovaj zakon primjenjuje i na organe državne uprave i lokalne samouprave kada posredno ili neposredno učestvuju ili utiču na tržište. Obzirom da je Ministarstvo zdravstva KS i Zavod zdravstvenog osiguranja KS organ uprave, te se na njih kao takve primjenju odredbe ovog Zakona ukoliko se dokaže da posredno ili neposredno učestvuju ili utiču na tržište, samim tim se zahtjev za pokretanje postupka nije mogao apriori odbaciti i konstatovati da pravni subjekti protiv kojih se podnosi zahtjev za pokretanje postupka ne mogu biti stranke u postupku, nego se morao provesti postupak u kom će se ispitati i utvrditi da li Ministarstvo zdravstva KS i Zavod zdravstvenog osiguranja KS posredno ili neposredno učestvuju na tržištu ili utiču na isto.

Činjenica je, kako usluge koje se pružaju u JU Domovi zdravlja i bolnicama, u potpuno istom opsegu imaju svi osiguranici, dakle ljekar pruža istu uslugu i licu koje uplaćuje viši iznos srazmjerno svojoj plati, te licima sa nižim platama, kao i nezaposlenima, penzionerima, djeci i ostalim kategorijama koje su stekle pravo na obavezno zdravstveno osiguranje, a ne uplaćuju doprinose. Sve to na osnovu načela solidarnosti onih koji rade sa onima koji ne rade, za koje se opredjelio naš zakonodavac, te isti sistem nije profitabilan, a stoga ovakav način pružanja usluga jasno ukazuju kako se Zavod zdravstvenog osiguranja KS "ne bavi proizvodnjom, prodajom roba i pružanjem usluga, ne učetvuju u prometu roba i usluga, i koji svojim djelovanjem ne mogu sprječavati, ograničavati ili narušavati tržišnu konkurenciju". Obavljanje ove djelatnosti ne predstavlja tržišnu djelatnost, te na istom ne vrijede, niti osnovni zakoni ponude i potražnje za pružanjem zdravstvenih usluga, obzirom da je ista i neprofitabilna, te da je zdravstvena usluga na koju se ovaj Zahtjev odnosi, javna netržišna usluga na koju se Zakon o konkurenciji ne primjenjuje.

Stoga je, Konkurencijsko vijeće utvrdilo kako ZZO KS ne obavlja privrednu djelatnost, ne učestvuje u proizvodnji i/ili prometu roba, odnosno pružanju usluga, time ni posredno ni neposredno ne učestvuje na tržištu zbog čega se isti ne može smatrati "privrednim subjektom" u smislu člana 2. Zakona o konkurenciji.

Članom 4. stav (1) Zakona je utvrđeno da su zabranjeni sporazumi, ugovori, pojedine odredbe sporazuma ili ugovora, zajednička djelovanja i prećutni dogovori privrednih subjekata, kao i odluke i drugi akti privrednih subjekata koji za cilj i posljedicu imaju sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje konkurencije na tržištu, a koji se odnose na:

a) Direktno ili indirektno utvrđivanje kupovnih i prodajnih cijena ili bilo kojih drugih trgovačkih usluga;
b) Ograničavanje i kontrolu proizvodnje, tržišta, tehničkog razvoja ili ulaganja;
c) Podjelu tržišta ili izvora snabdijevanja;
d) Primjena različitih uslova za identične transakcije sa drugim privrednim subjektima, dovodeći ih u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju;

Kao što se iz naprijed navedenog člana Zakona može vidjeti, prije svega ZZO KS mora biti "privredni subjekat", a utvrđeno je da nije, onda kao učesnik na tržištu mora poduzeti naprijed navedene radnje koje će za posljedicu imati sprječavanje, ograničavanje i narušavanje tržišne konkurencije, što znači da nečinjenje, odnosno nezaključivanje ugovora o pružanju specijalističko-konsultativnih usluga se ne može smatrati zabranjenim konkurencijskim djelovanjem.

Iz navedenog očigledno proizilazi da je Konkurencijsko vijeće prilikom donošenja osporenog Rješenja postupilo u skladu sa relevantnim odredbama Zakona o konkurenciji i provelo pustupak utvrđivanja činjeničnog stanja na način kako to propisuje Zakon o konkurenciji, te utvrđeno činjenično stanje obrazložilo i argumentovalo u skladu sa odredbama Zakona o upravnom postupku.

8. Utvrđeno činjenično stanje i ocjena dokaza

Nakon sagledavanja relevantnih činjenica i dokaza utvrđenih tokom postupka, činjenica iznijetih na usmenoj raspravi, podataka i dokumentacije relevantnih institucija, pojedinačno i zajedno, te na osnovu izvedenih dokaza Konkurencijsko vijeće je utvrdilo slijedeće:

- Članom 34. Zakon o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 30/97, 7/02, 70/08 i 48/11), definisao je da zdravstvena zaštita koja se osigurava ovim zakonom, provodi se kao primarna, specijalističko-konsultativna i bolnička zdravstvena zaštita, te da se u skladu sa članom 37. istog zakona, zdravstvena zaštita pruža osiguranim licima u **zdravstvenim ustanovama i kod privatnih zdravstvenih radnika** s kojima je kantonalni zavod osiguranja zaključio ugovor o pružanju zdravstvene zaštite
- Parlament Federacije BiH je dana 19.03.2009 godine donio "Odluku o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava" ("Službene novine Federacije BiH", broj 21/09), u skladu sa tačkom II pomenute odluke Skupština Kantona Sarajevo je dana 30.12.2009. godine, donijela "Odluku o utvrđivanju većeg obima prava, kao i osnovama, kriterijima i mjerilima za ugovaranje po osnovu obaveznog zdravstvenog osiguranja sa zdravstvenim ustanovama sa područja Kantona Sarajevo", kojom je u članu 12. utvrđeno da se ugovaranje, odnosno finansiranje zdravstvenih ustanova sa područja Kantona Sarajevo, iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, za izvršenje zdravstvene zaštite shodno Odluci o

utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava, vrši po osnovu javnog poziva koji raspisuje ZZO KS, a na osnovu kriterija i mjerila utvrđenih ovom odlukom.

- Tačkom XIII stav 3) "Odluke o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava" ("Službene novine Federacije BiH", broj 21/09), propisano je da se ugovaranje zdravstvenih usluga obavlja saglasno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, Zakonu o zdravstvenom osiguranju, Zakonu o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine i **Jedinstvenoj metodologiji kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove**, istom tačkom u stavu 4) je definisano da Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine treba da utvrdi **Jedinstvenu metodologiju kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove**
- Upravno vijeće Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine je 2013. godine donijelo "Jedinstvenu metodologiju kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove" ("Službene novine Federacije BiH", broj 34/13) kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila koji predstavljaju obavezni minimalni polazni osnov za ugovaranje pružanja usluga zdravstvene zaštite s ciljem ujednačavanja uslova u korištenju zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, kao i zaključivanja ugovora između Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove odnosno privatnog zdravstvenog radnika.
- U skladu sa članom 35. stav 4. Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 30/97, 7/02, 70/08 i 48/11), federalni ministar zdravstva 2014. godine donio je "Naredbu o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine" ("Službene novine Federacije BiH", broj 82/14), kojom su utvrđeni standardi i normativi zdravstvene zaštite.
- U postupku je nesporno utvrđeno da su na snazi "Odluka o utvrđivanju većeg obima prava, kao i osnovama, kriterijima i mjerilima za ugovaranje po osnovu obaveznog zdravstvenog osiguranja sa zdravstvenim ustanovama sa područja Kantona Sarajevo", "Jedinstvena metodologija kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove" i "Naredba o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine" koju donosi federalni ministar zdravstva, te da sva tri pozitivna propisa regulišu, odnosno bliže definišu kriterije, mjerila, standarde i normative koji bi se trebali primjeniti prilikom zaključivanje ugovora između zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvenih ustanova i privatnih zdravstvenih radnika. Takođe je utvrđeno da su navedeni propisi u koliziji, odnosno postoje određena odstupanja u dijelu koji se odnosi na definisanje specijalističke discipline, na potreban zdravstveni kadar, kao i na broj osiguranih osoba po jednom radnom timu.
- ZZO KS je na osnovu Javnog poziva za odabir pružaoca deficitarnih zdravstvenih usluga, a u skladu sa spiskom deficitarnih specijalističko konsutativnih pregleda sačinjenih prema listi čekanja od strane MZ KS, u periodu 2011. i 2013. godine zaključio Ugovore o pružanju usluga specijalističko konsultativne dijagnostike sa više privatnih zdravstvenih radnika, te je uvidom u pomenute ugovore utvrđeno da nisu zaključeni na vremenski period, nego im je period važenja do izvršenja ugovorenih usluga.
- ZZO KS imao je zaključen Ugovor o pružanju zdravstvene zaštite osiguranim licima Kantona Sarajevo sa JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo, na period od 01.06.2016. godine do 31.12.2016. godine i na period od 01.01.2017. godine do 31.03.2017. godine kojim su regulisana međusobna prava i obaveze u vezi pružanja zdravstvene zaštite osiguranim licima, finansiranje pruženih usluga, kao i druga prava i obaveze. Uvidom u pomenute ugovore utvrđeno je da je istima osigurana naknada čija struktura je utvrđena Finansijskim planom ZZO KS, a koja se ne odnosi samo na plaćanje usluge zdravstvene zaštite osiguranim licima, nego i na bruto plate, topli obrok, prevoz, regres, naknade za članove UO i NO, i slično.
- Utvrđeno je da nijedan od naprijed navedenih ugovora nije ugovor o pružanju zdravstvenih usluga iz domena pružanja specijalističko konsultativne zdravstvene zaštite, na koje je ukazivao podnosilac zahtjeva u svom zahtjevu i tokom vođenja postupka.

Članom 2. Zakona o konkurenciji propisana je primjena ovog Zakona i to na način da u stavu (1) kaže:

"Ovaj zakon primjenjuje se na sva pravna i fizička lica koja se posredno ili neposredno bave proizvodnjom, prodajom roba i pružanjem usluga učestvuju u prometu roba i usluga i koja mogu svojim djelovanjem sprečavati, ograničavati ili narušavati tržišnu konkurenciju na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine ili značajnijem dijelu tržišta (u daljem tekstu: privredni subjekti), i to na:

a) privredna društva, preduzeća i preduzetnike i njihova udruženja bez obzira na oblik vlasništva, sjedište ili prebivalište;
b) organe državne uprave i lokalne samouprave, kada posredno ili neposredno učestvuju ili utiču na tržište;
c) ostala fizička i pravna lica koja neposredno ili posredno, stalno, povremeno ili jednokratno učestvuju na tržištu, bez obzira na pravni status, na oblik vlasništva, sjedište ili prebivalište, kao što su udruženja, sportske organizacije, ustanove, zadruge, nosioci prava intelektualne svojine."

U skladu sa članom 2. Zakona o konkurenciji, isti Zakon se primjenjuje na vrlo široki broj pravnih ili fizičkih lica, bilo da su to privredna društva, poduzeća, preduzetnici, udruženja, bez obzira na oblik vlasništva, sjedište ili prebivalište, zatim na tijela državne uprave i lokalne samouprave, te sve ostala fizička ili pravna lica bez obzira na pravni status, oblik vlasništva, sjedište ili prebivalište, kao što su udruženja, sportske organizacije, ustanove, zadruge, nosioci prava intelektualnog vlasništva, te Zakon o konkurenciji sve subjekte na koje se isti odnosi naziva zajedničkim imenom privredni subjekti.

Ovako široko definisan pojam privrednog subjekta, međutim, ograničen je na način da se traži ispunjenje i još jednog dodatnog uslova, a to je da se isti "posredno ili neposredno bave proizvodnjom, prodajom roba i pružanjem usluga, da učestvuju u prometu roba i usluga i koja mogu svojim djelovanjem sprječavati, ograničavati ili narušavati tržišnu konkurenciju", te da isti "učestvuju ili utiču na tržište" (čl. 2. Zakona o konkurenciji).

Na osnovu dostavljenih dokaza i utvrđenog činjeničnog stanja tokom ovog postupka Konkurencijsko vijeće je na 10. sjednici održanoj dana 20.09.2017. godine, razmatrilo navedeni predmet i donijelo odluku da se Podnosilac u svom zahtjevu odbije, jer radnje koje se stavljaju na teret ZZO KS i Ministarstvu zdravstva KS ne predstavljaju zabranjeni sporazum iz člana 4. stav 1. tačka a), b), c) i d) Zakona o konkurenciji, kao i da u skladu sa članom 2. Zakona o konkurenciji podneseni Zahtjev se odnosi na izvršavanje javnih zakonom regulisanih ovlaštenja izvan dometa

Zakona o konkurenciji, a ne na radnje koje obavljaju subjekti "učestvujući na tržištu".

Nesporno je utvrđeno i kako ZZO KS, ima u svojim zakonom dodjeljenim nadležnostima i zaključivanje Ugovora o pružanju usluga zdravstvene zaštite na području Kantona Sarajevo, kako primarne, tako i specijalističke-konsultativne sa subjektima koji ispunjavaju zakonom propisane uslove, **te da de facto ZZO KS nema zaključene ugovore za pružanje specijalističko-konsultativnih usluga, ni sa javnim, kao ni sa privatnim zdravstvenim radnicima, zbog neusklađenosti pozitivnih propisa.**

Prema tome, zaključivanjem ovog ugovora ZZO KS je s jedne strane, dok je druga strana javna zdravstvena ustanova ili privatni zdravstveni radnici, koja ostvaruje pravo na sredstva iz budžeta ZZO KS, a koja se u budžetu ZZO KS osiguravaju iz doprinosa za zdravstveno osiguranje, koje uplaćuju obaveznici, pa tako i iz ostalih izvora propisanih članom 80. Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 30/97, 7/02, 70/08 i 48/11).

Činjenica je, kako usluge koje se pružaju u JU Domovi zdravlja i bolnicama, u potpuno istom opsegu imaju svi osiguranici, dakle ljekar pruža istu uslugu i licu koje uplaćuje viši iznos srazmjerno svojoj plaći, te lica sa nižim platama, kao i nezaposleni, penzioneri, djeca i ostale kategorije koje su stekle pravo na obavezno zdravstveno osiguranje, a ne uplaćuju doprinose. Sve to na osnovu načela solidarnosti onih koji rade sa onima koji ne rade, za koje se opredjelio naš zakonodavac, te isti sistem nije profitabilan, a stoga ovakav način pružanja usluga jasno ukazuju kako se ZZO KS "ne bavi proizvodnjom, prodajom roba i pružanjem usluga, ne učetvuju u prometu roba i usluga, i koji svojim djelovanjem ne mogu sprječavati, ograničavati ili narušavati tržišnu konkurenciju". Obavljanje ove djelatnosti ne predstavlja tržišnu djelatnost, te na istom ne vrijede, niti osnovni zakoni ponude i potražnje za pružanjem zdravstvenih usluga, obzirom da je ista i neprofitabilna, te da je zdravstvena usluga na koju se ovaj Zahtjev odnosi, javna netržišna usluga na koju se Zakon o konkurenciji ne primjenjuje.

Stoga je, Konkurencijsko vijeće utvrdilo kako ZZO KS ne obavlja privrednu djelatnost, ne učestvuje u proizvodnji i/ili prometu roba, odnosno pružanju usluga, time ni posredno ni neposredno ne učestvuje na tržištu zbog čega se isti ne može smatrati "privrednim subjektom" u smislu člana 2. Zakona o konkurenciji.

Zakon o konkurenciji se, upravo odnosi na subjekte koji djeluju na tržištu (suprotno od javnog), na kojem se vrši razmjena roba i usluga, koji snose određene rizike ekonomske ili financijske, ili pak imaju mogućnost ostvarivanja profita. Ovakvi privredni subjekti koji djeluju na tržištu u slobodno konkurentnim tržištima između sebe se natječu želeći postići što bolje rezultate, i ostvariti svoje ciljeve. Međutim, na takvim tržištima gdje su subjekti slobodni može doći do zloupotreba, dogovora o cijenama, podjele na geografska područja, što je u svakom slučaju zabranjeno, i u tom smislu između ostalog, je Konkurencijsko vijeće dužno djelovati, te izreći kazne za takve prekršaje. A djelatnosti za koje je država/zakonodavac odredila da su od posebnog interesa, podveo je pod javne usluge, te u tom smislu i isključio konkurenciju, ili pak dao ovlaštenja da određeno državno tijelo, određuje i upravlja takvim djelatnostima.

Kao ilustraciju za razlikovanje "javnih usluga" i tržišnog ponašanja, može poslužiti i činjenica da na određenim tržištima, gdje su zakonima osnovani regulatori tržišta, koji u svojim nadležnostima često imaju, npr. utvrđivanje cijena određenim uslugama, ili mogućnost da određenim subjektima daju povlašteni položaj na tržištu u odnosu na postojeće, ili određene povlastice, a sve s ciljem uvođenja novih subjekata na tržište, i konačno povećanje konkurencije.

Takvo ponašanje, kao što je utvrđivanje cijena, podjela tržišta, bi dakle poredstavljalo ograničavanja u skladu sa Zakonom o konkurenciji, međutim na ovakve javne subjekte -regulatore isti Zakon se ne primjenjuje, a tako i na ZZO KS koje djeluje u skladu sa svojim ovlastima.

Obzirom da se Konkurencijsko vijeće u svrhu ocjene datog slučaja, a u skladu sa čl. 43. stav (7) Zakona može koristiti sudskom praksom Evropskog suda pravde i odlukama Evropske komisije, ovakav stav su zauzela i navedena tijela.

Međutim, stupanjem na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između evropske zajednice i njenih država članica, s jedne strane i Bosne i Hercegovine s druge strane ("Službeni glasnik BiH - međunarodni ugovori", br. 10/08) (dalje u tekstu: Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju), primjena člana 43. stav (1) Zakona je posebno dobila na značaju, obzirom da je istim sporazumom primjena kriterija i pravne stečevine Evropske unije, postala obavezna, u skladu sa čl. 71. Sporazuma.

Naime, u skladu sa prednjem, a prema kriterijima utvrđenim u Presudama Evropskog suda pravde za privredni subjekt se može smatrati vrlo široki krug tijela, bez obzira na oblik i organizovanosti, pa i javna tijela kojima je država povjerila obavljanje određenih poslova (primjena čl. 106. st. 2. UFEU), ali i javna tijela ako obavljaju privrednu djelatnost, ali ako nije riječ o aktivnostima koje bi potpadale pod "izvršavanje javnih ovlaštenja" (predmet C-343-95 Cali e Figli protiv SEPG (1997) ZSP I-1547 (subjekt postupa u izvršavanju javnih ovlaštenja ako se radi o "zadatku od javnog interesa koji predstavlja sastavni dio bitnih funkcija države" i ako je ta djelatnost "povezana s obzirom na svoju prirodu, cilj i pravila kojima je podvrgnuta s izvršavanjem ovlaštenja koja su tipična za javno tijelo" § 23. Presude).

Kako se postaviti prema "javnim tijelima" u kojima se nedvosmisleno podrazumijeva i JU Zavod za zdravstveno osiguranje KS, prema Mišljenju nezavisnog advokata Jakobsa u predmetu C-67/96, etc. Albany International BV protiv SBT (1999) ZSP I-5751 koje glasi:

"Kada je riječ o privrednom subjektu kao subjektu prava tržišne konkurencije, koristi se tzv. funkcionalni pristup. Naime, određeni subjekat može u jednoj situaciji postupati kao privredni subjekt, obavljati neku privrednu djelatnost, a u drugoj situaciji može izvršavati svoja javna ovlaštenja. U svakom konkretnom slučaju potrebno je razmotriti kakvu funkciju obavlja određeno tijelo kako bi se moglo ocijeniti može li se smatrati privrednim subjektom u smislu prava konkurencije."

Dakle, primjenom funkcionalnog shvatanja pojma "privredni subjekt", izdvajaju se određeni kriteriji, a to su: privredni subjekt mora nuditi dobra ili usluge na tržištu, snositi ekonomski ili finansijski rizik poslovanja i imati mogućnost ostvarivanja profita. Na osnovu gore navedenih činjenica, koje su utvrđene u postupku, Konkurencijsko vijeće je jasno zaključilo kako ZZO KS i Ministarstvo zdravstva KS u konretnom slučaju ne mogu biti "privredni subjekti" u smislu pravila tržišne konkurencije koje reguliše Zakon o konkurenciji, odnosno u konkretnosm slučaju na iste se ne mogu primijeniti odredbe člana 2. Zakona o konkurenciji.

Članom 4. stav (1) Zakona je utvrđeno da su zabranjeni sporazumi, ugovori, pojedine odredbe sporazuma ili ugovora, zajednička djelovanja i prećutni dogovori privrednih subjekata, kao i odluke i drugi akti privrednih subjekata koji za cilj i posljedicu imaju sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje konkurencije na tržištu, a koji se odnose na:

a) Direktno ili indirektno utvrđivanje kupovnih i prodajnih cijena ili bilo kojih drugih trgovačkih usluga;
b) Ograničavanje i kontrolu proizvodnje, tržišta, tehničkog razvoja ili ulaganja;
c) Podjelu tržišta ili izvora snabdijevanja;

d) Primjena različitih uslova za identične transakcije sa drugim privrednim subjektima, dovodeći ih u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju;

Osim navedenog ističe se da je Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo sa privatnim zdravstvenim radnicima za deficitarne specijalističko-konsultativne usluge imao zaključene ugovore. Navdeni ugovori su sačinjeni shodno aktu Ministarstva zdravstva KS koje je poslalo spisak deficitarnih usluga, i nakon toga je proveden javni poziv, gdje su se sve ustanove mogle javiti i javile su se, i u konačnici su 2013. zaključeni ugovori sa privatnim zdravstvenim ustanovama o obavljanju deficitarnih specijalističko-konsultativnih usluga. Ti ugovori kako i sam podnosilac zahtjeva kaže nisu do kraja ispunjeni, jer nisu zaključeni na određeno vrijeme u pogledu roka, već u pogledu ispunjavanja obaveza tj. vršenja usluga, tek kada se sve usluge obave taj ugovor se završava. Ugovor još uvijek nije ispunjen i njegova važnost i dalje traje. Posebni ugovori o pružanju specijalističko konsultativnih usluga sa domovima zdravlja nisu sačinjavani, već je pružanje tih usluga predviđeno u okviru doma zdravlja, a ZZO KS na osnovu Finansijkog plana dodijeljuje finansijska sredstva domovima zdravlja za plate zdravstvenih radnika i sve ostale troškove tih javnih ustanova.

Sve nedvosmisleno upućuje da ZZO KS i Ministarstvo zdravstva KS nisu prekršili odredbe člana 4. Zakona o konkurenciji u pogledu sačinjavanja zabranjenih sporazuma.

Slijedom navedenog utvrđeno je kako ZZO KS nije zaključio zabranjeni sporazum iz člana 4. stav (1) Zakona kojim je propisano da su zabranjeni sporazumi, ugovori, pojedine odredbe sporazuma ili ugovora, zajednička djelovanja i prešutni dogovori privrednih subjekata, kao i odluke i drugi akti privrednih subjekata, koji navedenim aktivnostima/aktima direktno ili indirektno učestvuju ili utiču na tržište, a koji za cilj i posljedicu imaju sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje konkurencije na tržištu, jer ugovor na koje podnosilac zahtjeva ukazuje ZZO KS nije ni zaključivao.

Na osnovu svega naprijed navedenog Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tački 1. dispozitiva ovoga Rješenja.

9. Troškovi postupka

Na usmenoj raspravi održanoj dana 28.06.2017. godine, u skladu sa člankom 105. stav (4) ZUP-a, voditelj postupka je informisao prisutne da zahtjev za naknadu troškova mora biti stavljen prije donošenja rješenja kojim se rješava predmetna stvar jer stranka u suprotnom gubi pravo na naknadu troškova. Stranke u postupku nisu podnijele zahtjev za naknadu troškova.

10. Administartivna taksa

Podnosioci zahtjeva, su dužni platiti administrativnu taksu u iznosu od 1.500,00 KM u korist budžeta Instistucija Bosne i Hercegovine, u skladu sa članom 2. Tarifni broj 107. tačka g) Odluke o visini administrativnih taksi u vezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", br. 30/06, 18/11 i 75/18).

11. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovoga Rješenja nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti Upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno objavljivanja ovoga Rješenja.

Broj 04-26-3-019-59-II/16
23. maja 2019. godine
Sarajevo

Predsjednica
Adisa Begić, s. r.

675

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na temelju članka 25. stavak (1) točka e), članka 42. stavak (1) točka d), a u svezi sa člancima 12., 14., 16. i 18. Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", broj 48/05, 76/07 i 80/09), rješavajući po Prijavi koncentracije gospodarskog subjekta Coca-Cola Hellenic Bottling Company-Srbija, Industrija bezalkoholnih pića d.o.o. Beograd na adresi Batajnički drum 14-16 11080 Beograd, Srbija podnesenoj putem odvjetnika Dijana Pejić iz Banja Luke, Gajeva 1, 78000 Banja Luka., zaprimljenoj dana 4.3.2019. godine pod brojem UP-06-26-1-004-1/19, na 53. (pedesettrećoj) sjednici održanoj dana 23.5.2019. godine, donijelo je

RJEŠENJE

1. Ocjenjuje se dopuštenom koncentracija na tržištu veleprodaje konditorskih proizvoda u Bosni i Hercegovini koja nastaje stjecanjem kontrole gospodarskog subjekta Coca-Cola Hellenic Bottling Company-Srbija, Industrija bezalkoholnih pića d.o.o. Beograd na adresi Batajnički drum 14-16 11080 Beograd, Srbija nad gospodarskim subjektom Bambi a.d. Požarevac, Đure Đakovića bb, Požarevac, kupovinom [1](..)* dionica.
2. Ovo Rješenje o koncentraciji se upisuje u Registar koncentracija.
3. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (daljnje u tekstu: Konkurencijsko vijeće) je dana 4.3.2019. godine pod brojem: UP-06-26-1-004-1/19 zaprimilo Prijavu koncentracije (daljnje u tekstu: Prijava), podnesenu od strane gospodarskog subjekata Coca-Cola Hellenic Bottling Company - Srbija, Industrija bezalkoholnih pića d.o.o. Beograd na adresi Batajnički drum 14-16 11080 Beograd, Srbija (daljnje u tekstu: CCH Srbija ili Podnositelj prijave), koja se odnosi na stjecanje 313.547 dionica koje predstavljaju cjelokupni izdati kapital društva Koncern za proizvodnju i promet konditorskih proizvoda Bambi a.d. Požarevac, Đure Đakovića bb, Požarevac (daljnje u tekstu: Bambi ili Ciljno društvo) od prodavatelja Danube Foods Group B.V. gospodarsko društvo organizirano sukladno sa pravom Holandije, s registriranim sjedištem na adresi Prins Bernhardplein 200, 1097JB Amsterdam, Holandija (daljnje u tekstu: DFG ili Prodavatelj).

Prijavu je, kao zastupnik gospodarskog subjekta CCH Srbija, podnijela odvjetnica Dijana Pejić iz Banja Luke, Gajeva 1, 78000 Banja Luka.

Konkurencijsko vijeće je aktom broj UP-06-26-1-004-6/19 od dana 17.4.2019. godine zatražio dopunu Prijave. Podnositelj Zahtjeva je podneskom zaprimljenim dana 25.4.2019. godine pod brojem UP-06-26-1-004-8/19 dostavio tražene podatke.

Konkurencijsko vijeće je, sukladno članku 16. stavak (4) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", broj 48/05, 76/07 i 80/09) (daljnje u tekstu: Zakon), objavilo u dnevnim novinama Obavijest o dostavljenoj Prijavi (akt broj UP-06-26-1-004-/19, u kojem su objavljeni podatci o koncentraciji, te su pozvane sve zainteresirane strane na dostavljanje pisanih komentara u svezi provođenja iste, što se u predviđenom roku nije dogodilo.

Konkurencijsko vijeće je u smislu članka 30. stavak (3) Zakona, izdalo Potvrdu o kompletnoj i urednoj prijavi broj UP-06-26-1-004-13/19 dana 22.5.2019. godine.

Podnositelj prijave je naveo, u smislu članka 30. stavak (2) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09) (daljnje u tekstu: Zakon) da ima namjeru podnošenja prijave predmetne koncentracije tijelima nadležnim za ocjenu iste izvan teritorija Bosne i Hercegovine i to u Austriji, Srbiji, Crnoj Gori, Severnoj Makedoniji i Kosovu.

[1] Podatak predstavlja poslovnu tajnu

Iz podnesene Prijave moguće je utvrditi slijedeće činjenice:

Prijava namjere koncentracije je podnesena u smislu i sukladno članku 16. stavak (1) i člankom 14. stavak (1) Zakona.

1. Sudionici predmetne koncentracije

Sudionici koncentracije po predmetnoj prijavi su gospodarski subjekti: "CCH Srbija" Industrija bezalkoholnih pića d.o.o. Beograd, Koncern za proizvodnju i promet konditorskih proizvoda "Bambi" a.d. Požarevac.

1.1. Gospodarski subjekt "CCH Srbija" Industrija bezalkoholnih pića d.o.o. Beograd

Gospodarski subjekt "CCH Srbija" Industrija bezalkoholnih pića d.o.o. Beograd, na adresi Batajnički drum 14-16 11080 Beograd, Srbija, registrirana je u Agenciji za gospodarske registre Republike Srbije pod matičnim brojem upisa: 07462905.

Osnovna poslovna djelatnost CCH Srbija jeste 11.07- proizvodnja osvježavajućih pića, mineralne vode i ostale flaširane vode.

Prema aktualnom izvatku iz registra CCH Srbija je potpuno zavisno društvo holandskog društva CC Beverages Holdings II B.V. i krajnje je kontrolirano od strane društva Coca Cola HBC AG, gospodarskog društva registriranog u Švajcarskoj, sa registracionim brojem CHE-235.296.902, sa sjedištem na adresi Turmstrasse 26, 6312 Zug, Švajcarska (dalje u tekstu: CCH), CCH zajedno sa svojim zavisnim društvima (daljnje u tekstu: CCH grupa). CCH je partner za punjenje društva The Coca-Cola Company (daljnje u tekstu: TCCC). Coca-Cola sustav funkcionira na način da TCCC proizvodi i prodaje koncentrate, baze i sirupe svojim partnerima za punjenje, posjeduje brendove i odgovorno je za marketinške inicijative prema potrošačima.

CCH koristi koncentrate i sirupe za proizvodnju, pakovanje, trgovinu i distribuciju konačnih brendiranih proizvoda svojim trgovinskim partnerima i potrošačima, uključujući popularna bezalkoholna pića kao što su Coca-Cola, Coca-Cola Light, Fanta i Sprite. Pored toga, CCH proizvodi i distribuira i negazirana pića kao što su voda, sokovi, čaj i energetska pića, koji čine do (..)* prodaje CCH-a.

1.1.1. Povezana društva gospodarskog subjekta "CCH Srbija" Industrija bezalkoholnih pića d.o.o. Beograd

CCH je aktivan u Bosni i Hercegovini kroz aktivnosti Coca-Cola HBC B-H d.o.o. Sarajevo (daljnje u tekstu: "CCH BIH") i kroz aktivnosti CCH Srbija u izvozu alkoholnih i bezalkoholnih pića. CCH BIH kupuje koncentrate, baze i sirupe od TCCC na temelju ugovora o franšizi. CCH BIH prodaje pića surađuje sa glavnim kupcima, vrši promociju i distribuciju proizvoda TCCC-a. Proizvodni portfelj CCH BIH obuhvata poznate brendove kao što su Coca-Cola, Coca-Cola Zero, Fanta, Sprite i Schweppes, negazirana pića Cappy, FuzeTea, Burn, te lokalni brend vode Olimpija. Osim CCH BIH, CCH ne posjeduje registrirana zavisna društva u Bosni i Hercegovini.

1.2. Gospodarski subjekt Koncern za proizvodnju i promet konditorskih proizvoda Bambi a.d. Požarevac, kao ciljno društvo

Koncern za proizvodnju i promet konditorskih proizvoda Bambi a.d. Požarevac (daljnje u tekstu: Bambi), sa sjedištem u ulici Đure Đakovića bb, Požarevac, Srbija, registriran je u Agenciji za privredne registre Republike Srbije pod matičnim brojem upisa 07162936.

Temeljna poslovna djelatnost Bambija jeste proizvodnja biskvita, keksa i grickalica s regionalnom prisutnošću. Bambi je aktivan u proizvodnji i veleprodaji keksa, biskvita, vafla i slanih grickalica (proizvodnja dvopeka, keksa, trajnog peciva i kolača). Bambijev portfelj brendova uključuje Plazma keks, Wellness integralni keks i štapiće, Bambi biskvite, JOSH slane grickalice, Zlatni Pek posni kolač, Yo D'oro vafl i Belvit mliječni kolač.

Bambi je dio holdinga "Moji Brendovi", grupe brendiranih kompanija robe za široku potrošnju koje djeluju u Bosni i Hercegovini i regionu, koje osim Bambija čine Knjaz Miloš, Imlek, Mlekara Subotica, Bitoljska mljekara, Mlijekoprodukt i Niška mljekara. Moji Brendovi su u vlasništvu privatnog investicionog fonda aktivnog u regiji Srednje i Istočne Evrope, Mid Europa Partners. Mid Europa Partners je vodeći investitor koji vrši otkupe, fokusiran na rastuća tržišta srednje i istočne Evrope.

1.2.1. Povezana društva gospodarskog subjekta Koncern za proizvodnju i promet konditorskih proizvoda Bambi a.d. Požarevac

Ciljno društvo nema registrirana povezana društva u Bosni i Hercegovini, već preko aktivnosti distributera Nelt vrši distribuciju čitavog proizvodnog portfelja Bambija u Bosni i Hercegovini.

2. Obveza prijave koncentracije

Obveza prijave koncentracije gospodarskih subjekata, u smislu članka 14. stavak (1) točke a) i b) Zakona, postoji ako ukupni godišnji prihodi sudionikaa koncentracije ostvareni prodajom roba i/ili usluga na svjetskom tržištu iznose 100.000.000,00 KM, po završnom računu u godini koja je prethodila predmetnoj koncentraciji, i da ukupan prihod svakog od najmanje dva gospodarska subjekta sudionika koncentracije ostvaren prodajom roba i/ili usluga na tržištu Bosne i Hercegovine iznosi najmanje 8.000.000,00 KM, ili ako je zajednički tržišni udjel sudionika koncentracije na mjerodavnom tržištu veći od 40,0%.

Ukupni godišnji prihodi gospodarskih subjekata sudionika predmetne koncentracije na dan 31. prosinac 2018. godine iznosio je:

Tablica 1.

Red.br.	Naziv gospodarskog subjekta	Prihod ostvaren na tržištu BIH	Prihod na svjetskom tržištu u KM u milijunima KM
1.	CCH Srbija*	(..)*	(..)*
2.	Bambi Požarevac*	(..)*	(..)*

Izvor: Podatci iz Prijave, *Prihod iz statističkih izvješća za 2018. godinu, revidirana financijska izvješća još uvijek nisu dostupna.

Ukupan prihod svih sudionika ostvaren na svjetskom tržištu iznosi (..)* KM, dok su na teritoriju Bosne i Hercegovine ostvarili pojedinačne prihode, gospodarski subjekt CCH Srbija (..)* KM i gospodarski subjekt Bambi Požarevac (..)* KM.

Slijedom navedenog sudionici koncentracije ispunjavaju uvjet ukupnog godišnjeg prihoda, iz članka 14. stavak (1) točaka a) i b) Zakona, te su obvezni podnijeti prijavu koncentracije.

Prema navedenim podatcima (Tablica 1.) gospodarski subjekti sudionici koncentracije ispunjavaju uvjete ukupnog godišnjeg prihoda, iz članka 14. stavak (1) Zakona.

3. Pravni temelj i pravni oblik koncentracije

U podnesenoj Prijavi, Podnositelj prijave kao pravni temelj predmetne koncentracije navodi Ugovor o kupoprodaji vezan za kupoprodaju dionica Koncerna Bambi a.d. Požarevac zaključen dana 17.2.2019. godine. Predložena transakcija je struktuirana kao kupovina dionica. Sukladno sa Ugovorom, CCH Srbija kupuje (..)* dionica Ciljnog društva koje predstavljaju (..)* kapital Ciljnog društva.

Koncentracija se dakle odnosi na stjecanje (..)* vlasništva i stjecanje kontrole nad gospodarskim subjektom Bambi od strane gospodarskog subjekta CCH Srbija.

Slijedom navedenog, pravni oblik predmetne koncentracije jeste stjecanje pojedinačne kontrole nad gospodarskim subjektom, kupovinom većine dionica, u smislu odredbi članka 12. stavak (1) točka b) Zakona.

4. Pravni okvir ocjene koncentracije

Konkurencijsko vijeće je u postupku ocjene koncentracije primijenilo odredbe Zakona, Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta ("Službeni glasnik BiH", broj 18/06 i 34/10), te Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija gospodarskih subjekata ("Službeni glasnik BiH", broj 34/10).

5. Mjerodavno tržište koncentracije

Mjerodavno tržište koncentracije, u smislu članka 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda/usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti na određenom zemljopisnom tržištu.

Prema odredbi članka 4. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta u proizvodnom smislu, mjerodavno tržište obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uvjetima, imajući u vidu posebno njihove bitne značajke, kvalitetu, uobičajenu namjenu, način uporabe, uvjete prodaje i cijene.

Prema članku 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu obuhvata cjelokupan ili dio teritorija Bosne i Hercegovine na kojem gospodarski subjekt djeluje u prodaji i/ili kupovini mjerodavnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uvjetima i koji to tržište bitno razlikuje od uvjeta tržišne konkurencije na susjednim zemljopisnim tržištima.

Uzimajući u obzir pretežite registrirane djelatnosti sudionika koncentracije, mjerodavno tržište proizvoda i/ili usluga u konkretnom slučaju je tržište veleprodaje konditorskih proizvoda.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je mjerodavno tržište predmetne koncentracije u zemljopisnom smislu Bosna i Hercegovina.

Slijedom navedenog, pod mjerodavnim tržištem predmetne koncentracije, smatrat će se tržište veleprodaje konditorskih proizvoda na teritoriji Bosne i Hercegovine.

6. Analiza tržišta koncentracije

Pregled tržišnih udjela sudionika koncentracije i glavnih konkurenata na tržištu veleprodaje konditorskih proizvoda na teritoriju Bosne i Hercegovine za 2018. godinu:

Tablica 2.

R.b.	Gospodarski subjekt	Vrijednost prodaje (biskvita) u 2018. godini u KM	Tržišni udjel
1.	**Bambi, Požarevac, Srbija**	(..)*	(..)*
2.	Mordelez International, Deerfield, Illinois, SAD	(..)*	(..)*
3.	Jaffa fabrika biskvita Crvenika, Srbija	(..)*	(..)*
4.	Kraš, Zagreb, Hrvatska	(..)*	(..)*
5.	Takovo/Swisslion Takovo, Beograd, Srbija	(..)*	(..)*
6.	Štark, Beograd, Srbija	(..)*	(..)*
7.	Kent Elit, Visoko, Bosna i Hercegovina	(..)*	(..)*
8.	AS d.o.o., Jelah, Tešanj, Bosna i Hercegovina	(..)*	(..)*
9.	**CCH Srbija, Beograd, Srbija**	(..)*	(..)*
10.	Ostali	(..)*	(..)*
UKUPNO		(..)*	(..)*
Ukupno (1+9)		(..)*	(..)*

Izvor: podatci iz Prijave (izvor: Nielsen izvješće 2018. godina)

Prema podatcima iz Tablice 2. gospodarski subjekt Bambi Požarevac na tržištu Bosne i Hercegovine ima tržišni udjel od (..)*% dok gospodarski subjekt CCH Srbija ima tržišni udjel od (..)*% na tržištu veleprodaje konditorskih proizvoda Bosne i Hercegovine. Zajednički tržišni udjel koji stječu predmetnom koncentracijom iznosi (..)*%.

7. Ocjena koncentracije

Konkurencijsko vijeće analizom mjerodavnih podataka prikazanih u Tablici 2., u smislu članka 17. Zakona, ocijenilo je da će se provođenjem predmetne koncentracije Podnosila prijave faktički ulazi na tržište veleprodaje konditorskih proizvoda Bosne i Hercegovine. Provođenjem koncentracije neće doći do stvaranja dominantnog položaja, ni narušavanja efikasne tržišne konkurencije.

Konkurencijsko vijeće je tako utvrdilo da realizacijom predmetne koncentracije neće doći do sprječavanja, ograničavanja niti narušavanja tržišne konkurencije na mjerodavnom tržištu veleprodaje konditorskih proizvoda Bosne i Hercegovine, te je odlučilo kao u točki 1. izreke ovog Rješenja.

8. Administrativna pristojba

Podnositelj prijave na ovo Rješenje, sukladno članku 2. Tarifni broj 107. točka d) alineja (1) Odluke o visini administrativnih pristojbi u svezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", broj 30/06, 18/11 i 75/18) je dužan platiti administrativnu pristojbu u ukupnom iznosu od 5.000,00 KM u korist Proračuna institucija Bosne i Hercegovine.

9. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dozvoljen proziv.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka, odnosno objave ovog Rješenja.

Broj UP-06-26-1-004-15/19
23. svibnja 2019. godine
Sarajevo

Predsjednica
Adisa Begić, v. r.

Konkurencijski savjet Bosne i Hercegovine, na osnovu člana 25. stav (1) tačka e), člana 42. stav (1) tačka d), a u vezi sa članovima 12., 14., 16. i 18. Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", broj 48/05, 76/07 i 80/09), rješavajući po Prijavi koncentracije privrednog subjekta *Coca-Cola Hellenic Bottling Company* - Srbija, Industrija bezalkoholnih pića d.o.o. Beograd na adresi Batajnički drum 14-16 11080 Beograd, Srbija podnesenoj putem advokata Dijana Pejić iz Bања Luke, Gajeva 1, 78000 Bања Luka, zaprimljenoj dana 4.3.2019. godine pod brojem УП-06-26-1-004-1/19, na 53. (pedesettrećoj) sjednici održanoj dana 23.5.2019. godine, donio je

РЈЕШЕЊЕ

1. Оцјењује се допуштеном концентрација на тржишту велепродаје кондиторских производа у Босни и Херцеговини која настаје стицањем контроле привредног субјекта *Coca-Cola Hellenic Bottling Company* - Србија, Индустрија безалкохолних пића д.о.о. Београд на адреси Батајнички друм 14-16 11080 Београд, Србија над привредним субјектом Бамби а.д. Пожаревац, Ђуре Ђаковића бб, Пожаревац, куповином [1](..)* акција.
2. Ово Рјешење о концентрацији се уписује у Регистар концентрација.
3. Ово Рјешење је коначно и биће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласницима ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкуренцијски савјет Босне и Херцеговине (даље у тексту: Конкуренцијски савјет) је дана 4.3.2019. године под

[1] Податак представља пословну тајну

brojem УП-06-26-1-004-1/19 запримио Пријаву концентрације (даље у тексту: Пријава), поднесену од стране привредног субјеката *Coca-Cola Hellenic Bottling Company* - Србија, Индустрија безалкохолних пића д.о.о. Београд на адреси Батајнички друм 14-16 11080 Београд, Србија (даље у тексту: *CCH* Србија или Подносилац пријаве), која се односи на стицање 313.547 акција које представљају цјелокупни издати капитал друштва Концерн за производњу и промет кондиторских производа Бамби а.д. Пожаревац, Ђуре Ђаковића бб, Пожаревац (даље у тексту: Бамби или Циљно друштво) од продавца *Danube Foods Group B.V.* привредно друштво организовано у складу са правом Холандије, с регистрованим сједиштем на адреси *Prins Bernhardplein 200, 1097JB* Амстердам, Холандија (даље у тексту: ДФГ или Продавац).

Пријаву је, као заступник привредног субјекта *CCH* Србија, поднијела адвокат Дијана Пејић из Бања Луке, Гајева 1, 78000 Бања Лука.

Конкуренцијски савјет је актом број: УП-06-26-1-004-6/19 од дана 17.4.2019. године затражио допуну Пријаве. Подносилац Захтјева је поднеском запримљеним дана 25.4.2019. године под бројем УП-06-26-1-004-8/19 доставио тражене податке.

Конкуренцијски савјет је, у складу са чланом 16. став (4) Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", број 48/05, 76/07 и 80/09) (даље у тексту: Закон), објавио у дневним новинама Обавјештење о достављеној Пријави (акт број УП-06-26-1-004-/19, у којем су објављени подаци о концентрацији, те су позване све заинтересоване стране на достављање писаних коментара у вези провођења исте, што се у предвиђеном року није догодило.

Конкуренцијски савјет је у смислу члана 30. став (3) Закона, издало Потврду о комплетној и уредној пријави број: УП-06-26-1-004-13/19 дана 22.5.2019. године.

Подносилац пријаве је навео, у смислу члана 30. став (2) Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09) (даље у тексту: Закон) да има намјеру подношења пријаве предметне концентрације тијелима надлежним за оцјену исте изван територије Босне и Херцеговине и то у Аустрији, Србији, Црној Гори, Северној Македонији и Косову.

Из поднесене Пријаве могуће је утврдити сљедеће чињенице:

Пријава намјере концентрације је поднесена у смислу и у складу с чланом 16. став (1) и чланом 14. став (1) Закона.

1. Учесници предметне концентрације

Учесници концентрације по предметној пријави су привредни субјекти: "*CCH* Србија" Индустрија безалкохолних пића д.о.о. Београд, Концерн за производњу и промет кондиторских производа "Бамби" а.д. Пожаревац.

1.1. Привредни субјекат "ССН Србија" Индустрија безалкохолних пића д.о.о. Београд

Привредни субјекат "*CCH* Србија" Индустрија безалкохолних пића д.о.о. Београд, на адреси Батајнички друм 14-16 11080 Београд, Србија, регистрована је у Агенцији за привредне регистре Републике Србије под матичним бројем уписа: 07462905.

Основна пословна дјелатност *CCH* Србија јесте 11.07-производња освјежавајућих пића, минералне воде и остале флаширане воде.

Према актуелном изводу из регистра *CCH* Србија је потпуно зависно друштво холандског друштва *CC Beverages Holdings II B.V.* и крајње је контролисано од стране друштва *Coca Cola HBC AG*, привредног друштва регистрованог у Швајцарској, са регистрационим бројем CHE-235.296.902, са сједиштем на адреси Turmstrasse 26, 6312 Zug, Швајцарска (даље у тексту: *CCH*), *CCH* заједно са својим зависним друштвима (даље у тексту: *CCH* група). *CCH* је партнер за пуњење друштва *The Coca-Cola Company* (даље у тексту: *TCCC*). *Coca-Cola* систем функционише на начин да *TCCC* производи и продаје концентрате, базе и сирупе својим партнерима за пуњење, посједује брендове и одговорно је за маркетиншке иницијативе према потрошачима.

CCH користи концентрате и сирупе за производњу, паковање, трговину и дистрибуцију коначних брендираних производа својим трговинским партнерима и потрошачима, укључујући популарна безалкохолна пића као што су *Coca-Cola, Coca-Cola Light, Fanta* и Sprite. Поред тога, *CCH* производи и дистрибуира и негазирана пића као што су вода, сокови, чај и енергетска пића, који чине до (..)* продаје *CCH*-а.

1.1.1. Повезана друштва привредног субјекта "ССН Србија" Индустрија безалкохолних пића д.о.о. Београд

CCH је активан у Босни и Херцеговини кроз активности *Coca-Cola HBC B-H* д.о.о. Сарајево (даље у тексту: "*CCH* БИХ") и кроз активности *CCH* Србија у извозу алкохолних и безалкохолних пића. *CCH* ВІН купује концентрате, базе и сирупе од *TCCC* на основу уговора о франшизи. *CCH* БИХ продаје пића сарађује са главним купцима, врши промоцију и дистрибуцију производа *TCCC*-а.

Производни портфељ *CCH* БИХ обухвата познате брендове као што су Coca-Cola, Coca-Cola Zero, Fanta, Sprite и Schweppes, негазирана пића *Cappy, FuzeTea, Burn*, те локални бренд воде Олимпија. Осим *CCH BIH, CCH* не посједује регистрована зависна друштва у Босни и Херцеговини.

1.2. Привредни субјекат Концерн за производњу и промет кондиторских производа Бамби а.д. Пожаревац, као циљно друштво

Концерн за производњу и промет кондиторских производа Бамби а.д. Пожаревац (даље у тексту: Бамби), са сједиштем у улици Ђуре Ђаковића бб, Пожаревац, Србија, регистрован је у Агенцији за привредне регистре Републике Србије под матичним бројем уписа 07162936.

Основна пословна дјелатност Бамбија јесте производња бисквита, кекса и грицкалица с регионалном присутношћу. Бамби је активан у производњи и велепродаји кекса, бисквита, вафла и сланих грицкалица (производња двопека, кекса, трајног пецива и колача). Бамбијев портфељ брендова укључује Плазма кекс, Wellness интегрални кекс и штапиће, Бамби бисквите, *JOSH* слане грицкалице, Златни Пек посни колач, *Yo D'oro* вафл и Белвит млијечни колач.

Бамби је дио холдинга "Моји Брендови", групе брендираних компанија робе за широку потрошњу које дјелују у Босни и Херцеговини и региону, које осим Бамбија чине Књаз Милош, Имлек, Млекара Суботица, Битољска мљекара, Млијекопродукт и Нишка мљекара. Моји Брендови су у власништву приватног инвестиционог фонда активног у регији Средње и Источне Европе, Мид Европа Партнерс. Мид Европа Партнерс је водећи инвеститор који врши откупе, фокусиран на растућа тржишта средње и источне Европе.

1.2.1. Повезана друштва привредног субјекта Концерн за производњу и промет кондиторских производа Бамби а.д. Пожаревац

Циљно друштво нема регистрована повезана друштва у Босни и Херцеговини, већ преко активности дистрибутера Нелт врши дистрибуцију читавог производног портфеља Бамбија у Босни и Херцеговини.

2. Обавеза пријаве концентрације

Обавеза пријаве концентрације привредних субјеката, у смислу члана 14. став (1) тачке а) и б) Закона, постоји ако укупни годишњи приходи учесника концентрације остварени продајом роба и/или услуга на свјетском тржишту износе 100.000.000,00 КМ, по завршном рачуну у години која је претходила предметној концентрацији, и да укупан приход сваког од најмање два привредна субјекта учесника концентрације остварен продајом роба и/или услуга на тржишту Босне и Херцеговине износи најмање 8.000.000,00 КМ, или ако је заједничко тржишно учешће учесника концентрације на релевантном тржишту веће од 40,0%.

Укупни годишњи приходи привредних субјеката учесника предметне концентрације на дан 31. децембар 2018. године износио је:

Табела 1.

Ред.бр.	Назив привредног субјекта	Приход остварен на тржишту БиХ	Приход на свјетском тржишту у КМ у милионима КМ
1.	ССН Србија*	(..)*	(..)*
2.	Бамби Пожаревац*	(..)*	(..)*

Извор: Подаци из Пријаве, *Приход из статистичких извјештаја за 2018. годину, ревидирани финансијски извјештаји још увијек нису доступни.

Укупан приход свих учесника остварен на свјетском тржишту износи (..)* КМ, док су на територији Босне и Херцеговине остварили појединачне приходе, привредни субјекат *ССН* Србија (..)* КМ и привредни субјекат Бамби Пожаревац (..)* КМ.

Слиједом наведеног учесници концентрације испуњавају услов укупног годишњег прихода, из члана 14. став (1) тачака а) и б) Закона, те су обавезни поднијети пријаву концентрације.

Према наведеним подацима (Табела 1.) привредни субјекти учесници концентрације испуњавају услове укупног годишњег прихода, из члана 14. став (1) Закона.

3. Правни основ и правни облик концентрације

У поднесеној Пријави, Подносилац пријаве као правни основ предметне концентрације наводи Уговор о купопродаји везан за купопродају дионица Концерна Бамби а.д. Пожаревац закључен дана 17.2.2019. године. Предложена трансакција је структуирана као куповина акција. У складу са Уговором, *ССН* Србија купује (..)* акција Циљног друштва које представљају цјелокупни издат капитал Циљног друштва.

Концентрација се дакле односи на стицање (..)*% власништва и стицање контроле над привредним субјектом Бамби од стране привредног субјекта ЦЦХ Србија.

Слиједом наведеног, правни облик предметне концентрације јесте стицање појединачне контроле над привредним субјектом, куповином већине акција, у смислу одредби члана 12. став (1) тачка б) Закона.

4. Правни оквир оцјене концентрације

Конкуренцијски савјет је у поступку оцјене концентрације примијенио одредбе Закона, Одлуке о утврђивању релевантног тржишта ("Службени гласник БиХ", број 18/06 и 34/10), те Одлуке о начину подношења пријаве и критеријумима за оцјену концентрација привредних субјеката ("Службени гласник БиХ", број 34/10).

5. Релевантно тржиште концентрације

Релевантно тржиште концентрације, у смислу члана 3. Закона, те чл. 4. и 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, чини тржиште одређених производа/услуга које су предмет обављања дјелатности на одређеном географском тржишту.

Према одредби члана 4. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта у производном смислу, релевантно тржиште обухвата све производе и/или услуге које потрошачи и/или корисници сматрају међусобно замјењивим, под прихватљивим условима, имајући у виду посебно њихове битне карактеристике, квалитет, уобичајену намјену, начин употребе, услове продаје и цијене.

Према члану 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште у географском смислу обухвата цјелокупну или дио територије Босне и Херцеговине на којем привредни субјекат дјелује у продаји и/или куповини релевантног производа под једнаким или довољно уједначеним условима и који то тржиште битно разликује од услова тржишне конкуренције на сусједним географским тржиштима.

Узимајући у обзир претежне регистроване дјелатности учесника концентрације, релевантно тржиште производа и/или услуга у конкретном случају је тржиште велепродаје кондиторских производа.

Конкуренцијски савјет је утврдио да је релевантно тржиште предметне концентрације у географском смислу Босна и Херцеговина.

Слиједом наведеног, под релевантним тржиштем предметне концентрације, сматраће се тржиште велепродаје кондиторских производа на територији Босне и Херцеговине.

6. Анализа тржишта концентрације

Преглед тржишних учешћа учесника концентрације и главних конкурената на тржишту велепродаје кондиторских производа на територији Босне и Херцеговине за 2018. годину:

Табела 2.

Р.б.	Привредни субјекат	Вриједност продаје (бисквита) у 2018. години у КМ	Тржишно учешће
1.	**Бамби, Пожаревац, Србија**	(..)*	(..)*
2.	Mordelez International, Deerfield, Illinois, САД	(..)*	(..)*
3.	Јаффа фабрика бисквита Црвеника, Србија	(..)*	(..)*
4.	Краш, Загреб, Хрватска	(..)*	(..)*
5.	Таково/*Swisslion* Таково, Београд, Србија	(..)*	(..)*
6.	Штарк, Београд, Србија	(..)*	(..)*
7.	Кент Елит, Високо, Босна и Херцеговина	(..)*	(..)*
8.	АС д.о.о., Јелах, Тешањ, Босна и Херцеговина	(..)*	(..)*
9.	**ЦЦХ Србија, Београд, Србија**	(..)*	(..)*
10.	Остали	(..)*	(..)*
УКУПНО		(..)*	(..)*
Укупно (1+9)		(..)*	(..)*

Извор: подаци из Пријаве (извор: Ниелсен извјештај 2018. година)

Према подацима из Табеле 2. привредни субјекат Бамби Пожаревац на тржишту Босне и Херцеговине има тржишни удио од (..)*% док привредни субјект *ССН* Србија има тржишно учешће од (..)*% на тржишту велепродаје кондиторских производа Босне и Херцеговине. Заједничко тржишно учешће који стјечу предметном концентрацијом износи (..)*%.

7. Оцјена концентрације

Конкуренцијски савјет анализом релевантних података приказаних у Табели 2., у смислу члана 17. Закона, оцијенио је да ће се провођењем предметне концентрације Подносилац пријаве фактички улази на тржиште велепродаје кондиторских производа Босне и Херцеговине. Провођењем

концентрације неће доћи до стварања доминантног положаја, ни нарушавања ефикасне тржишне конкуренције.

Конкуренцијски савјет је тако утврдио да реализацијом предметне концентрације неће доћи до спрјечавања, ограничавања нити нарушавања тржишне конкуренције на релевантном тржишту велепродаје кондиторских производа Босне и Херцеговине, те је одлучио као у тачки 1. диспозитива овог Рјешења.

8. Административна такса

Подносилац пријаве на ово Рјешење, у складу са чланом 2. Тарифни број 107. тачка д) алинеја (1) Одлуке о висини административних такси у вези са процесним радњама пред Конкуренцијским савјетом ("Службени гласник БиХ", број 30/06, 18/11 и 75/18) је дужан платити административну таксу у укупном износу од 5.000,00 КМ у корист Буџета институција Босне и Херцеговине.

9. Поука о правном лијеку

Против овог Рјешења није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно објаве овог Рјешења.

Број УП-06-26-1-004-15/19
23. маја 2019. године
Сарајево

Предсједница
Адиса Бегић, с. р.

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na osnovu člana 25. stav (1) tačka e), člana 42. stav (1) tačka d), a u vezi sa članovima 12., 14., 16. i 18. Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", broj 48/05, 76/07 i 80/09), rješavajući po Prijavi koncentracije privrednog subjekta Coca-Cola Hellenic Bottling Company-Srbija, Industrija bezalkoholnih pića d.o.o. Beograd na adresi Batajnički drum 14-16 11080 Beograd, Srbija podnesenoj putem advokata Dijana Pejić iz Banja Luke, Gajeva 1, 78000 Banja Luka, zaprimljenoj dana 4.3.2019. godine pod brojem UP-06-26-1-004-1/19, na 53. (pedesettrećoj) sjednici održanoj dana 23.5.2019. godine, donijelo je

RJEŠENJE

1. Ocjenjuje se dopuštenom koncentracija na tržištu veleprodaje konditorskih proizvoda u Bosni i Hercegovini koja nastaje stjecanjem kontrole privrednog subjekta Coca-Cola Hellenic Bottling Company - Srbija, Industrija bezalkoholnih pića d.o.o. Beograd na adresi Batajnički drum 14-16 11080 Beograd, Srbija nad privrednim subjektom Bambi a.d. Požarevac, Đure Đakovića bb, Požarevac, kupovinom [1](..)* dionica.
2. Ovo Rješenje o koncentraciji se upisuje u Registar koncentracija.
3. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (dalje u tekstu: Konkurencijsko vijeće) je dana 4.3.2019. godine pod brojem: UP-06-26-1-004-1/19 zaprimilo Prijavu koncentracije (dalje u tekstu: Prijava), podnesenu od strane privrednog subjekata Coca-Cola Hellenic Bottling Company- Srbija, Industrija bezalkoholnih pića d.o.o. Beograd na adresi Batajnički drum 14-16 11080 Beograd, Srbija (dalje u tekstu: CCH Srbija ili Podnosilac prijave), koja se odnosi na sticanje 313.547 dionica koje predstavljaju cjelokupni izdati kapital društva Koncern za proizvodnju i promet konditorskih proizvoda Bambi a.d. Požarevac, Đure Đakovića bb, Požarevac (dalje u tekstu: Bambi ili Ciljno društvo) od prodavca Danube Foods Group B.V. privredno društvo organizovano u skladu sa pravom Holandije, s registrovanim sjedištem na adresi Prins Bernhardplein 200, 1097JB Amsterdam, Holandija (dalje u tekstu: DFG ili Prodavac).

Prijavu je, kao zastupnik privrednog subjekta CCH Srbija, podnijela advokat Dijana Pejić iz Banja Luke, Gajeva 1, 78000 Banja Luka.

Konkurencijsko vijeće je aktom broj UP-06-26-1-004-6/19 od dana 17.4.2019. godine zatražio dopunu Prijave. Podnosilac Zahtjeva je podneskom zaprimljenim dana 25.4.2019. godine pod brojem UP-06-26-1-004-8/19 dostavio tražene podatke.

Konkurencijsko vijeće je, u skladu sa članom 16. stav (4) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", broj 48/05, 76/07 i 80/09) (dalje u tekstu: Zakon), objavilo u dnevnim novinama Obavještenje o dostavljenoj Prijavi (akt broj UP-06-26-1-004-/19, u kojem su objavljeni podaci o koncentraciji, te su pozvane sve zainteresovane strane na dostavljanje pisanih komentara u vezi provođenja iste, što se u predviđenom roku nije dogodilo.

Konkurencijsko vijeće je u smislu člana 30. stav (3) Zakona, izdalo Potvrdu o kompletnoj i urednoj prijavi broj UP-06-26-1-004-13/19 dana 22.5.2019. godine.

Podnosilac prijave je naveo, u smislu člana 30. stav (2) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09) (dalje u tekstu: Zakon) da ima namjeru podnošenja prijave predmetne koncentracije tijelima nadležnim za ocjenu iste izvan teritorije Bosne i Hercegovine i to u Austriji, Srbiji, Crnoj Gori, Severnoj Makedoniji i Kosovu.

Iz podnesene Prijave moguće je utvrditi sljedeće činjenice:

Prijava namjere koncentracije je podnesena u smislu i u skladu s članom 16. stav (1) i članom 14. stav (1) Zakona.

1. Učesnici predmetne koncentracije

Učesnici koncentracije po predmetnoj prijavi su privredni subjekti: "CCH Srbija" Industrija bezalkoholnih pića d.o.o. Beograd, Koncern za proizvodnju i promet konditorskih proizvoda "Bambi" a.d. Požarevac.

1.1. Privredni subjekt "CCH Srbija" Industrija bezalkoholnih pića d.o.o. Beograd

Privredni subjekt "CCH Srbija" Industrija bezalkoholnih pića d.o.o. Beograd, na adresi Batajnički drum 14-16 11080 Beograd, Srbija, registrovana je u Agenciji za privredne registre Republike Srbije pod matičnim brojem upisa: 07462905.

Osnovna poslovna djelatnost CCH Srbija jeste 11.07-proizvodnja osvježavajućih pića, mineralne vode i ostale flaširane vode.

Prema aktuelnom izvodu iz registra CCH Srbija je potpuno zavisno društvo holandskog društva CC Beverages Holdings II B.V. i krajnje je kontrolisano od strane društva Coca Cola HBC AG, privrednog društva registrovanog u Švajcarskoj, sa registracionim brojem CHE-235.296.902, sa sjedištem na adresi Turmstrasse 26, 6312 Zug, Švajcarska (dalje u tekstu: CCH), CCH zajedno sa svojim zavisnim društvima (dalje u tekstu: CCH grupa). CCH je partner za punjenje društva The Coca-Cola Company (dalje u tekstu: TCCC). Coca-Cola sistem funkcioniše na način da TCCC proizvodi i prodaje koncentrate, baze i sirupe svojim partnerima za punjenje, posjeduje brendove i odgovorno je za marketinške inicijative prema potrošačima.

CCH koristi koncentrate i sirupe za proizvodnju, pakovanje, trgovinu i distribuciju konačnih brendiranih proizvoda svojim trgovinskim partnerima i potrošačima, uključujući popularna bezalkoholna pića kao što su Coca-Cola, Coca-Cola Light, Fanta i Sprite. Pored toga, CCH proizvodi i distribuira i negazirana pića kao što su voda, sokovi, čaj i energetska pića, koji čine do (..)* prodaje CCH-a.

[1] Podatak predstavlja poslovnu tajnu

1.1.1. Povezana društva privrednog subjekta "CCH Srbija" Industrija bezalkoholnih pića d.o.o. Beograd

CCH je aktivan u Bosni i Hercegovini kroz aktivnosti Coca-Cola HBC B-H d.o.o. Sarajevo (dalje u tekstu: "CCH BIH") i kroz aktivnosti CCH Srbija u izvozu alkoholnih i bezalkoholnih pića. CCH BIH kupuje koncentrate, baze i sirupe od TCCC na osnovu ugovora o franšizi. CCH BIH prodaje pića sarađuje sa glavnim kupcima, vrši promociju i distribuciju proizvoda TCCC-a.

Proizvodni portfelj CCH BIH obuhvata poznate brendove kao što su Coca-Cola, Coca-Cola Zero, Fanta, Sprite i Schweppes, negazirana pića Cappy, FuzeTea, Burn, te lokalni brend vode Olimpija. Osim CCH BIH, CCH ne posjeduje registrovana zavisna društva u Bosni i Hercegovini.

1.2. Privredni subjekt Koncern za proizvodnju i promet konditorskih proizvoda Bambi a.d. Požarevac, kao ciljno društvo

Koncern za proizvodnju i promet konditorskih proizvoda Bambi a.d. Požarevac (dalje u tekstu: Bambi), sa sjedištem u ulici Đure Đakovića bb, Požarevac, Srbija, registrovan je u Agenciji za privredne registre Republike Srbije pod matičnim brojem upisa 07162936.

Osnovna poslovna djelatnost Bambija jeste proizvodnja biskvita, keksa i grickalica s regionalnom prisutnošću. Bambi je aktivan u proizvodnji i veleprodaji keksa, biskvita, vafla i slanih grickalica (proizvodnja dvopeka, keksa, trajnog peciva i kolača). Bambijev portfelj brendova uključuje Plazma keks, Wellness integralni keks i štapiće, Bambi biskvite, JOSH slane grickalice, Zlatni Pek posni kolač, Yo D'oro vafl i Belvit mliječni kolač.

Bambi je dio holdinga "Moji Brendovi", grupe brendiranih kompanija robe za široku potrošnju koje djeluju u Bosni i Hercegovini i regionu, koje osim Bambija čine Knjaz Miloš, Imlek, Mlekara Subotica, Bitoljska mljekara, Mlijekoprodukt i Niška mljekara. Moji Brendovi su u vlasništvu privatnog investicionog fonda aktivnog u regiji Srednje i Istočne Evrope, Mid Europa Partners. Mid Europa Partners je vodeći investitor koji vrši otkupe, fokusiran na rastuća tržišta srednje i istočne Evrope.

1.2.1. Povezana društva privrednog subjekta Koncern za proizvodnju i promet konditorskih proizvoda Bambi a.d. Požarevac

Ciljno društvo nema registrovana povezana društva u Bosni i Hercegovini, već preko aktivnosti distributera Nelt vrši distribuciju čitavog proizvodnog portfelja Bambija u Bosni i Hercegovini.

2. Obaveza prijave koncentracije

Obaveza prijave koncentracije privrednih subjekata, u smislu člana 14. stav (1) tačke a) i b) Zakona, postoji ako ukupni godišnji prihodi učesnika koncentracije ostvareni prodajom roba i/ili usluga na svjetskom tržištu iznose 100.000.000,00 KM, po završnom računu u godini koja je prethodila predmetnoj koncentraciji, i da ukupan prihod svakog od najmanje dva privredna subjekta učesnika koncentracije ostvaren prodajom roba i/ili usluga na tržištu Bosne i Hercegovine iznosi najmanje 8.000.000,00 KM, ili ako je zajednički tržišni udio učesnika koncentracije na relevantnom tržištu veći od 40,0%.

Ukupni godišnji prihodi privrednih subjekata učesnika predmetne koncentracije na dan 31. decembar 2018. godine iznosio je:

Tabela 1.

Red.br.	Naziv privrednog subjekta	Prihod ostvaren na tržištu BIH	Prihod na svjetskom tržištu u KM u milionima KM
1.	CCH Srbija*	(..)*	(..)*
2.	Bambi Požarevac*	(..)*	(..)*

Izvor: Podaci iz Prijave, *Prihod iz statističkih izvještaja za 2018. godinu, revidirani finansijski izvještaji još uvijek nisu dostupni.

Ukupan prihod svih učesnika ostvaren na svjetskom tržištu iznosi (..)* KM, dok su na teritoriji Bosne i Hercegovine ostvarili pojedinačne prihode, privredni subjekt CCH Srbija (..)* KM i privredni subjekt Bambi Požarevac (..)* KM.

Slijedom navedenog učesnici koncentracije ispunjavaju uslov ukupnog godišnjeg prihoda, iz člana 14. stav (1) tačaka a) i b) Zakona, te su obavezni podnijeti prijavu koncentracije.

Prema navedenim podacima (Tabela 1.) privredni subjekti učesnici koncentracije ispunjavaju uslove ukupnog godišnjeg prihoda, iz člana 14. stav (1) Zakona.

3. Pravni osnov i pravni oblik koncentracije

U podnesenoj Prijavi, Podnosilac prijave kao pravni osnov predmetne koncentracije navodi Ugovor o kupoprodaji vezan za kupoprodaju dionica Koncerna Bambi a.d. Požarevac zaključen dana 17.2.2019. godine. Predložena transakcija je struktuirana kao kupovina dionica. U skladu sa Ugovorom, CCH Srbija kupuje (..)* dionica Ciljnog društva koje predstavljaju (..)* kapital Ciljnog društva.

Koncentracija se dakle odnosi na sticanje (..)* vlasništva i sticanje kontrole nad privrednim subjektom Bambi od strane privrednog subjekta CCH Srbija.

Slijedom navedenog, pravni oblik predmetne koncentracije jeste sticanje pojedinačne kontrole nad privrednim subjektom, kupovinom većine dionica, u smislu odredbi člana 12. stav (1) tačka b) Zakona.

4. Pravni okvir ocjene koncentracije

Konkurencijsko vijeće je u postupku ocjene koncentracije primijenilo odredbe Zakona, Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta ("Službeni glasnik BiH", broj 18/06 i 34/10), te Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija privrednih subjekata ("Službeni glasnik BiH", broj 34/10).

5. Relevantno tržište koncentracije

Relevantno tržište koncentracije, u smislu člana 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda/usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti na određenom geografskom tržištu.

Prema odredbi člana 4. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta u proizvodnom smislu, relevantno tržište obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uslovima, imajući u vidu posebno njihove bitne karakteristike, kvalitet, uobičajenu namjenu, način upotrebe, uslove prodaje i cijene.

Prema članu 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište u geografskom smislu obuhvata cjelokupnu ili dio teritorije Bosne i Hercegovine na kojem privredni subjekt djeluje u prodaji i/ili kupovini relevantnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uslovima i koji to tržište bitno razlikuje od uslova tržišne konkurencije na susjednim geografskim tržištima.

Uzimajući u obzir pretežne registrovane djelatnosti učesnika koncentracije, relevantno tržište proizvoda i/ili usluga u konkretnom slučaju je tržište veleprodaje konditorskih proizvoda.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je relevantno tržište predmetne koncentracije u geografskom smislu Bosna i Hercegovina.

Slijedom navedenog, pod relevantnim tržištem predmetne koncentracije, smatrat će se tržište veleprodaje konditorskih proizvoda na teritoriji Bosne i Hercegovine.

6. Analiza tržišta koncentracije

Pregled tržišnih udjela učesnika koncentracije i glavnih konkurenata na tržištu veleprodaje konditorskih proizvoda na teritoriji Bosne i Hercegovine za 2018. godinu:

Tabela 2.

R.b.	Privredni subjekt	Vrijednost prodaje (biskvita) u 2018. godini u KM	Tržišni udjel
1.	**Bambi, Požarevac, Srbija**	(..)*	(..)*
2.	Mordelez International, Deerfield, Illinois, SAD	(..)*	(..)*
3.	Jaffa fabrika biskvita Crvenika, Srbija	(..)*	(..)*
4.	Kraš, Zagreb, Hrvatska	(..)*	(..)*
5.	Takovo/Swisslion Takovo, Beograd, Srbija	(..)*	(..)*
6.	Štark, Beograd, Srbija	(..)*	(..)*
7.	Kent Elit, Visoko, Bosna i Hercegovina	(..)*	(..)*
8.	AS d.o.o., Jelah, Tešanj, Bosna i Hercegovina	(..)*	(..)*
9.	**CCH Srbija, Beograd, Srbija**	(..)*	(..)*
10.	Ostali	(..)*	(..)*
UKUPNO		(..)*	(..)*
Ukupno (1+9)		(..)*	(..)*

Izvor: podaci iz Prijave (izvor: Nielsen izvještaj 2018. godina)

Prema podacima iz Tabele 2. privredni subjekat Bambi Požarevac na tržištu Bosne i Hercegovine ima tržišni udio od (..)* dok privredni subjekt CCH Srbija ima tržišni udio od (..)* na tržištu veleprodaje konditorskih proizvoda Bosne i Hercegovine. Zajednički tržišni udio koji stječu predmetnom koncentracijom iznosi (..)*.

7. Ocjena koncentracije

Konkurencijsko vijeće analizom relevantnih podataka prikazanih u Tabeli 2., u smislu člana 17. Zakona, ocijenilo je da će se provođenjem predmetne koncentracije Podnosila prijave faktički ulazi na tržište veleprodaje konditorskih proizvoda Bosne i Hercegovine. Provođenjem koncentracije neće doći do stvaranja dominantnog položaja, ni narušavanja efikasne tržišne konkurencije.

Konkurencijsko vijeće je tako utvrdilo da realizacijom predmetne koncentracije neće doći do sprječavanja, ograničavanja niti narušavanja tržišne konkurencije na relevantnom tržištu veleprodaje konditorskih proizvoda Bosne i Hercegovine, te je odlučilo kao u tački 1. dispozitiva ovog Rješenja.

8. Administrativna taksa

Podnosilac prijave na ovo Rješenje, u skladu sa članom 2. Tarifni broj 107. tačka d) alineja (1) Odluke o visini administrativnih taksi u vezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", broj 30/06, 18/11 i 75/18) je dužan platiti administrativnu taksu u ukupnom iznosu od 5.000,00 KM u korist Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.

9. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno objave ovog Rješenja.

Broj UP-06-26-1-004-15/19
23. maja 2019. godine
Sarajevo

Predsjednica
Adisa Begić, s. r.

676

Na temelju članka 25. stavak (1) točka e), članka 42. stavak (1) točka d), a u svezi sa člancima 12., 14., 16. i 18. Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), a rješavajući po Prijavi namjere koncentracije gospodarskih subjekata Vitinka a.d. Zvornik, Drinska dva 30, 75413 Kozluk i Vitaminka a.d. Banja Luka, Braće Pišteljića broj 22, 78000 Banja Luka, podnesenoj putem opunomoćenika odvjetnika Stevana Dimitrijevića, Sime Šolaje 1, 78000 Banja Luka, zaprimljenoj dana 29.04.2019. godine pod brojem UP-01-26-1-010-1/19, Konkurencijsko vijeće, na 55. (pedesetpetoj) sjednici održanoj dana 11.07.2019. godine, donijelo je

RJEŠENJE

1. Ocjenjuje se dopuštenom koncentracija na tržištu proizvodnje i prodaje osvježavajućih bezalkoholnih negaziranih pića u Bosni i Hercegovini koja će nastati stjecanjem kontrole putem povezanih gospodarskih subjekata Vitinka a.d. Zvornik i Sinovi i oci d.o.o. Banja Luka, nad gospodarskim subjektom Vitaminka a.d. Banja Luka kupovinom (..)* [1] dionica vlasničkog kapitala u smislu članka 12. stavak (1) točka b) pod 1) Zakona o konkurenciji.
2. Ovo Rješenje o koncentraciji se upisuje u Registar koncentracija.
3. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine je dana 29.04.2019. godine pod brojem UP-01-26-1-010-1/19, zaprimilo zajedničku Prijavu namjere koncentracije od strane gospodarskih subjekata Vitinka a.d. Zvornik, Drinska dva 30, 75413 Kozluk i Vitaminka a.d. Banja Luka, Braće Pišteljića broj 22, 78000 Banja Luka (daljnje u tekstu: Podnositelji prijave), podnesenu putem opunomoćenika odvjetnika Stevana Dimitrijevića, Sime Šolaje 1, 78000 Banja Luka, kojom gospodarski subjekt Vitinka a.d. Zvornik, Drinska dva 30, 75413 Kozluk (daljnje u tekstu: Vitinka) putem povezanog društva Sinovi i oci d.o.o. Banja Luka, Ulica V Kozarske brigade broj 18, 78000 Banja Luka (daljnje u tekstu: Sinovi i oci) u smislu članka 12. stavak (1) točka b) pod 1) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09) (daljnje u tekstu: Zakon), ima namjeru steći (..)* udjel u osnovnom kapitalu gospodarskog subjekta Vitaminka a.d. Banja Luka, Braće Pišteljića broj 22, 78000 Banja Luka (daljnje u tekstu: Vitaminka).

Podnositelj prijave je predmetnu prijavu dopunio podneskom broj UP-01-26-1-010-3/19 od dana 15.05.2019. godine, podneskom broj UP-01-26-1-010-4/19 od dana 20.05.2019. godine i podneskom broj UP-01-26-1-010-6/19 od dana 06.06.2019. godine.

Po prijemu dokumentacije Konkurencijsko vijeće je utvrdilo Prijavu kompletnom i izdalo Potvrdu o primitku kompletne i uredne Prijave, sukladno članku 30. stavak (3) Zakona o konkurenciji (u daljnjem tekstu: Zakon), dana 11.07.2019. godine, pod brojem UP-01-26-1-010-11/19.

Konkurencijsko vijeće je, sukladno članku 16. stavak (4) Zakona, izdalo Obavijset o dostavljenoj Prijavi broj UP-01-26-1-010-7/19 od dana 24.06.2019. godine, koje je u dnevnoj štampi objavljeno dana 27.06.2019. godine, i pozvalo sve zainteresirane strane na dostavljanje pisanih komentara o namjeravanoj koncentraciji. Na predmetno Obavještenje nisu dostavljeni komentari zainteresiranih strana.

Podnositelji prijave su sukladno članku 30. stavak (2) Zakona u istoj naveli da Prijavu nisu podnijeli niti imaju namjeru podnositi ovlaštenim tijelima za ocjenu koncentracije izvan teritorija Bosne i Hercegovine.

Uvidom u podnesenu Prijavu, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je ista podnesena u smislu članka 16. stavak (2) Zakona (pravni temelj: Pismo namjere).

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je slijedeće:

1. Sudionici koncentracije

Sudionici koncentracije su gospodarski subjekt Vitinka a.d. Zvornik, Drinska dva 30, 75413 Kozluk, gospodarski subjekt

[1] (..)*- Podaci predstavljaju poslovnu tajnu

Vitaminka a.d. Banja Luka, Braće Pišteljića broj 22, 78000 Banja Luka i gospodarski subjekt Sinovi i oci d.o.o. Banja Luka, Ulica V Kozarske brigade broj 18, 78000 Banja Luka.

1.1. Gospodarski subjekt Vitinka a.d. Zvornik

Gospodarski subjekt Vitinka a.d. Zvornik, Drinska dva 30, 75413 Kozluk, upisan je u registru poslovnih subjekata Okružnog gospodarskog suda u Bijeljini pod brojem (..)* [1] sa ugovorenim i uplaćenim osnovnim kapitalom u iznosu od (..)* KM u (..)*% vlasništvu fizičke osobe (..)* i u (..)*% vlasništva gospodarskog subjekta Sinovi i oci d.o.o. Banja Luka, Ulica V Kozarske brigade broj 18, 78000 Banja Luka.

Prema podatcima iz Prijave u širem smislu kao sudionika predmetne koncentracije Podnositelji prijave označavaju fizičku osobu (..)* koji kontrolira slijedeće pravne osobe:

- Sinovi i oci d.o.o. Banja Luka, (..)*% udjela u osnivačkom kapitalu;
- Geoinžinjering d.o.o. Banja Luka, (..)*% udjela u osnivačkom kapitalu;
- Spletena lipa d.o.o., (..)*% udjela u osnivačkom kapitalu;
- Krajinapremjer d.o.o. Banja Luka, u završnoj fazi likvidacije, (..)*% udjela u osnivačkom kapitalu i
- Vivia office&home d.o.o. Banja Luka, (..)*% udjela u osnivačkom kapitalu.

Gospodarski subjekt Vitinka a.d. Zvornik je osnivač gospodarskog subjekta Vitinka ekploatacija d.o.o. Kozluk, Ulica Drinska dva broj 30, Kozluk sa (..)*% udjela u osnivačkom kapitalu i gospodarskog subjekta Eko RS d.o.o. Banja Luka, Ulica V Kozarske brigade broj 18, 78000 Banja Luka.

Osnovna djelatnost gospodarskog subjekta Vitinka je proizvodnja i prodaja negaziranih i gaziranih voda i osvježavajućih bezalkoholnih pića.

1.2 Gospodarski subjekt Sinovi i oci d.o.o. Banja Luka

Gospodarski subjekt Sinovi i oci d.o.o. Banja Luka upisan je u sudski registar Okružnog privrednog suda u Banjoj Luci pod matičnim brojem (..)* [2] sa ugovorenim i uplaćenim osnovnim kapitalom u iznosu od (..)* KM u (..)*% vlasništvu fizičke osobe (..)*.

Temeljna djelatnost gospodarskog subjekta Sinovi i oci d.o.o. Banja Luka je proizvodnja osvježavajućih pića, mineralne vode i drugih flaširanih voda.

1.3. Gospodarski subjekt Vitaminka a.d. Banja Luka

Gospodarski subjekt Vitaminka a.d. Banja Luka, Braće Pišteljića broj 22, 78000 Banja Luka upisan je u Sudski registar Okružnog privrednog suda u Banja Luci pod brojem (..)* u vlasništvu dioničara prema spisku Centralnog registra hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka od 14.05.2011. godine.

U širem smislu kao sudionika koncentracije Podnositelji prijave označavaju fizičku osobu (..)* koji kontroliraju slijedeće pravne osobe:

- Vitaminka a.d. Banja Luka, (..)*% dionica;
- Kreis BH d.o.o. Sarajevo, (..)*% udjela u vlasništvu;
- Interinvest-Kreis d.o.o. Banja Luka, (..)*% udjela u vlasništvu i
- Alfa Invest d.o.o. Banja Luka, (..)*% udjela u vlasništvu.

Temeljna djelatnost gospodarskog subjekta Vitaminka je proizvodnja i prodaja marmelada, džemova, pekmeza, pasterizovanog voća, voćnih nektara,voćnih sokova i voćnih sirupa.

2. Pravni temelj i pravni oblik koncentracije

Kao pravni temelj ove koncentracije Podnositelji prijave su dostavili Pismo o namjerama potpisano dana 18.04.2019. godine između fizičkih osoba (..)*, koji neposredno kontroliše (kroz društvo Sinovi i oci d.o.o. Banja Luka) gospodarski subjekt Vitinka a.d. Zvornik i (..)* kao većinskog vlasnika ((..)*% udjela) gospodarski subjekta Vitaminka a.d. Banja Luka.

Potpisnici navedenog Pisma o namjerama u svezi sa stjecanjem kontrole nad gospodarskim subjektima Vitinka a.d. Zvornik i Vitaminka a.d. Banja Luka "suglasno konstatiraju da postoji obostrana zainteresiranost Strana potpisnica za stjecanje zajedničke kontrole nad gospodarskim subjektima Vitinka a.d. Zvornik i Vitaminka a.d. Banja Luka, uključujući mogućnost formiranja društva sa posebnom namjenom. Strane potpisnice dodatno ne isključuju i mogućnost stjecanja potpune kontrole nad navedenim gospodarskim subjektima isključivo od strane Sudionika 1" ((..)*).

U Pismu o namjerama dalje se navodi da sukladno procesu pregovaranja, dogovorenom cijenom i ostalim uvjetima stjecanja kontrole, po uspješnom završetku pregovora, Strane potpisnice Pisma o namjerama će zaključiti poseban ugovor koji će predstavljati pravni temelj za stjecanje kontrole Strana potpisnica.

Podneskom broj UP-01-26-1-010-6/19 od dana 06.06.2019. godine, Konkurencijskom vijeću su dostavljeni podatci o konačnoj strukturi namjeravane transakcije sukladno sa dogovorom između sudionika koncentracije gdje će po pribavljanju suglasnosti Konkurencijskog vijeća, Sudionik u širem smislu, Sudionik 1, fizička osoba (..)* steći (..)*% dionica gospodarskog subjekta Vitaminka a.d. Banja Luka od Sudionika 2 u širem smislu, fizičke osobe (..)*.

Sukladno sa naprijed navedenim, a na temelju članka 12. stavak (1) točka b) pod 1. Zakona o konkurenciji, pravni oblik koncentracije je stjecanje kontrole jednoggospodarskog subjekta nad drugim sukladno odredbama Zakona o konkurenciji.

3. Pravni okvir ocjene koncentracije/transakcije

Konkurencijsko vijeće je u postupku ocjene koncentracije primijenilo odredbe Zakona, Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 34/10), te Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterija za ocjenu koncentracija gospodarskih subjekata.

Konkurencijsko vijeće, na temelju članka 43. stavak (7) Zakona, može koristiti sudsku praksu Europskog suda i odluke Europske komisije, kao i kriterije i standarde iz Obavijesti Europske Komisije o izračunu ukupnog prihoda sukladno Uredbi Vijeća (EEZ) broj 4064/89 o kontroli koncentracije gospodarskih subjekata.

4. Obveza prijave koncentracije

Obveza prijave koncentracije gospodarskih subjekata, u smislu članka 14. stavak (1) točke a) i b) Zakona, postoji ako ukupni godišnji prihodi sudionika koncentracije ostvareni prodajom roba i/ili usluga na svjetskom tržištu iznose 100.000.000,00 KM, po završnom računu u godini koja je prethodila predmetnoj koncentraciji, i da ukupan prihod svakog od najmanje dva gospodarska subjekta sudionika koncentracije ostvaren prodajom roba i/ili usluga na tržištu Bosne i Hercegovine iznosi najmanje 8.000.000,00 KM, ili ako je zajednički tržišni udjel sudionika koncentracije na mjerodavnom tržištu veći od 40,0%.

Ukupni ostvareni godišnji prihodi gospodarskih subjekata sudionika predmetne koncentracije na dan 31.12.2018. godine iznosili su:

Tablica 1.

Ukupni prihod (KM)	Vitinka a.d. Zvornik	Vitaminka a.d. Banja Luka
Bosna i Hercegovina	(..)*[3]	(..)**
Svijet	(..)*	(..)*

Izvor: podatci iz Prijave

[1] (..)*- Podaci predstavljaju poslovnu tajnu

[2] (..)*- Podaci predstavljaju poslovnu tajnu

[3] (..)*- Podaci predstavljaju poslovnu tajnu

*- uključujući i prihode povezanih gospodarskih subjekata: Sinovi i oci d.o.o., Vitinka eksploatacija, Geoinženjering, Krajinapremjer i Vivia office&home;

**- Uključujući i prihod povezanog gospodarskog subjekta Kreis BH d.o.o.

Prema podatcima navedenim u Prijavi (Tablica 1.), gospodarski subjekti, sudionici koncentracije, ispunjavaju uvjet obveze prijave koncentracije u pogledu ostvarenog zajedničkog ukupnog godišnjeg prihoda u smislu članka 14. stavak (1) Zakona, te su bili obvezni prijaviti koncentraciju.

5. Mjerodavno tržište koncentracije

Mjerodavno tržište koncentracije, u smislu članka 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda/usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti na određenom zemljopisnom tržištu.

Prema odredbi članka 4. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta u proizvodnom smislu, mjerodavno tržište obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uvjetima, imajući u vidu posebno njihove bitne značajke, kvalitetu, uobičajenu namjenu, način uporabe, uvjete prodaje i cijene.

Prema članku 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu obuhvata cjelokupni ili dio teritorija Bosne i Hercegovine na kojem gospodarski subjekt djeluje u prodaji i/ili kupovini mjerodavnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uvjetima i koji to tržište bitno razlikuje od uvjeta tržišne konkurencije na susjednim zemljopisnim tržištima.

Mjerodavno tržište utvrđeno je kao tržište proizvodnje i prodaje osvježavajućih bezalkoholnih negaziranih pića.

Mjerodavnim tržištem predmetne koncentracije smatrat će se tržište proizvodnje i prodaje osvježavajućih bezalkoholnih negaziranih pića u Bosni i Hercegovini.

5.1. Analiza mjerodavnog tržišta koncentracije

Obzirom na utvrđeno mjerodavno tržište namjeravane koncentracije kao tržište proizvodnje i prodaje osvježavajućih bezalkoholnih negaziranih pića u Bosni i Hercegovini, Konkurencijsko vijeće je analiziralo dostavljene podatke Podnositelja prijave o tržišnim udjelima sudionika koncentracije i njegovih konkurenata na istom i iskazani su u slijedećim tablicama:

Sirupi:

Tablica 2.

R. br.	Naziv gospodarskog subjekta	Tržišni udjel/Opseg (procenat)	Tržišni udjel/Vrijednost
1.	Bony sokovi d.o.o. (proizvod Bony)	(..)*[1] %	(..)* litara
2.	FRUCTAL Živilska industrija d.o.o. (proizvod Fructal)	(..)* %	(..)* litara
3.	Mališić export-import doo (proizvod Malpi)	(..)* %	(..)* litara
4.	MARASKA d.d. (proizvod Maraska)	(..)* %	(..)* litara
5.	"SPEKTAR DRINK" d.o.o. Bijeljina	(..)*%	(..)* litara
6.	**Vitinka AD Zvornik**	**(..)* %**	**(..)* litara**
7.	**Vitaminka AD Banja Luka**	**(..)* %**	**(..)* litara**
8.	OSTALI	(..)* %	(..)* litara
9.	**Ukupno 6+7**	**(..)*%**	**(..)* litara**

Izvor: podatci iz Prijave

Still drinks (voćni sokovi sa manje od 25% voćnog udijela):

Tablica 3.

R. br.	Naziv gospodarskog subjekta	Tržišni udjel/Opseg (procenat)	Tržišni udjel/Vrijednost
1.	FRUCTAL Živilska industrija d.o.o. (proizvod Fruc)	(..)* %	(..)* litara
2.	Boreas d.o.o. (proizvod Juicy Fruits)	(..)* %	(..)* litara
3.	RAUCH Serbia d.o.o. (proizvod Bravo)	(..)* %	(..)* litara
4.	FRUCTAL Živilska industrija d.o.o. (proizvod Dvojni C)	(..)*[2] %	(..)* litara
5.	**Vitinka AD Zvornik**	**(..)* %**	**(..)* litara**
6.	Coca-Cola HBC B-H Sarajevo (proizvod Cappy)	(..)* %	(..)* litara
7.	**Vitaminka AD Banja Luka**	**(..)*%**	**(..)* litara**
8.	OSTALI	(..)* %	(..)* litara
9.	**Ukupno 5+7**	**(..)*%**	**(..)* litara**

Izvor: podatci iz Prijave

Na temelju podataka prikazanih u tablicama 2. i 3. Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da u 2018. godini tržišni udjel gospodarskih subjekata sudionika koncentracije ne prelazi procenat 40%, i provođenjem predmetne koncentracije neće doći do strukturalnih promjena na mjerodavnom tržištu.

6. Ocjena koncentracije

Konkurencijsko vijeće, analizom podataka u smislu članka 17. Zakona (posebno strukture mjerodavnog tržišta, tržišnih udjela sudionika koncentracije i konkurenata - Tablice 2. i 3.), je utvrdilo da zajednički tržišni udjel sudionika koncentracije na rmjerodavnom tržištu proizvodnje i prodaje osvježavajućih bezalkoholnih negaziranih pića u Bosni i Hercegovini je znatno ispod tržišnog udjela od 40,0%, u smislu članka 9. Zakona, koji pretpostavlja da gospodarski subjekt može imati vladajući položaj na mjerodavnom tržištu.

Također, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da se radi o horizontalnoj koncentraciji kojom se ne stvara vladajući položaj gospodarskog subjekta Vitinka a.d. Zvornik, te da provođenje iste ne može utjecati na sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije na mjerodavnom tržištu.

Pri donošenju odluke Konkurencijsko vijeće je imalo u vidu prednosti za potrošače koje namjeravana koncentracija ima a koja će se ogledati kroz:

- Učinke na cijene: zbog velikog udjela transportnih troškova u cijeni koštanja gotovih proizvoda, očekuje se znatno smanjenje uvjetovano racionalizacijom transportnih aktivnosti.
- Učinke na kvalitetu: razmjena ljudskih resursa koja će u konačnici još više podići i garantirati vrhunske proizvode kod oba sudionika.
- Uvođenje inovacija: svako znanje, posebno u deficitarnim oblastima osvajanja novih tehnologija, značit će i povećanje konkurentske sposobnosti sudionika.
- Povećanje i proširivanje mogućnosti izbora: različite ciljne grupe će moći, svaka sukladno mogućnostima birati između većeg broja konačnih proizvoda.

Prema navedenom Konkurencijsko vijeće je ocijenilo dopuštenom predmetnu koncentraciju, u smislu članka 18. stavak (2) točka a) Zakona.

7. Administrativna pristojba

Podnositelji Prijave na ovo Rješenje, sukladno članku 2. Tarifni broj 107. točka d) pod 1. Odluke o visini administrativnih

[1] (..)*- Podaci predstavljaju poslovnu tajnu

[2] (..)*- Podaci predstavljaju poslovnu tajnu

pristojbi u svezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", br. 30/06, 18/11 i 75/18) su dužni platiti administrativnu pristojbu u ukupnom iznosu od 5.000,00 KM u korist Proračuna institucija Bosne i Hercegovine.

8. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dozvoljen priziv.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka, odnosno objave ovog Rješenja.

Broj UP-01-26-1-010-13-/19
11. srpnja 2019. godine
Sarajevo

Predsjednica
Mr. **Arijana Regoda-Dražić**, v. r.

На основу члана 25. став (1) тачка е), члана 42. став (1) тачка д), а у вези са члановима 12., 14., 16. и 18. Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09), а рјешавајући по Пријави намјере концентрације привредних субјеката Витинка а.д. Зворник, Дринска два 30, 75413 Козлук и Витаминка а.д. Бања Лука, Браће Пиштељића број 22, 78000 Бања Лука, поднесеној путем опуномоћеника адвоката Стевана Димитријевића, Симе Шолаје 1, 78000 Бања Лука, запримљеној дана 29.04.2019. године под бројем УП-01-26-1-010-1/19, Конкуренцијски савјет, на 55. (педесетпетој) сједници одржаној дана 11.07.2019. године, донио је

РЈЕШЕЊЕ

1. Оцјењује се допуштеном концентрација на тржишту производње и продаје освјежавајућих безалкохолних негазираних пића у Босни и Херцеговини која ће настати стицањем контроле путем повезаних привредних субјеката Витинка а.д. Зворник и Синови и оци д.о.о. Бања Лука, над привредним субјектом Витаминка а.д. Бања Лука куповином (..)* [1] акција власничког капитала у смислу члана 12. став (1) тачка б) под 1) Закона о конкуренцији.
2. Ово Рјешење о концентрацији се уписује у Регистар концентрација.
3. Ово Рјешење је коначно и биће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласницима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкуренцијски савјет Босне и Херцеговине је дана 29.04.2019. године под бројем УП-01-26-1-010-1/19, запримио заједничку Пријаву намјере концентрације од стране привредних субјеката Витинка а.д. Зворник, Дринска два 30, 75413 Козлук и Витаминка а.д. Бања Лука, Браће Пиштељића број 22, 78000 Бања Лука (даље у тексту: Подносиоци пријаве), поднесену путем опуномоћеника адвоката Стевана Димитријевића, Симе Шолаје 1, 78000 Бања Лука, којом привредни субјекат Витинка а.д. Зворник, Дринска два 30, 75413 Козлук (даље у тексту: Витинка) путем повезаног друштва Синови и оци д.о.о. Бања Лука, Улица В Козарске бригаде број 18, 78000 Бања Лука (даље у тексту: Синови и оци) у смислу члана 12. став (1) тачка б) под 1) Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09) (даље у тексту: Закон), има намјеру стећи (..)* учешће у основном капиталу привредног субјекта Витаминка а.д. Бања Лука, Браће Пиштељића број 22, 78000 Бања Лука (даље у тексту: Витаминка).

Подносилац пријаве је предметну пријаву допунио поднеском број УП-01-26-1-010-3/19 од дана 15.05.2019. године, поднеском број УП-01-26-1-010-4/19 од дана 20.05.2019. године и поднеском број УП-01-26-1-010-6/19 од дана 06.06.2019. године.

По пријему документације Конкуренцијски савјет је утврдио Пријаву комплетном и издао Потврду о пријему комплетне и уредне Пријаве, у складу са чланом 30. став (3) Закона о конкуренцији (у даљем тексту: Закон), дана 11.07.2019. године, под бројем УП-01-26-1-010-11/19.

Конкуренцијски савјет је, у складу с чланом 16. став (4) Закона, издао Обавјештење о достављеној Пријави број УП-01-26-1-010-7/19 од дана 24.06.2019. године, које је у дневној штампи објављено дана 27.06.2019. године, и позвао све заинтересоване стране на достављање писаних коментара о намјераваној концентрацији. На предметно Обавјештење нису достављени коментари заинтересованих страна.

Подносиоци пријаве су у складу с чланом 30. став (2) Закона у истој навели да Пријаву нису поднијели нити имају намјеру подносити овлаштеним тијелима за оцјену концентрације изван територије Босне и Херцеговине.

Увидом у поднесену Пријаву, Конкуренцијски савјет је утврдио да је иста поднесена у смислу члана 16. став (2) Закона (правни основ: Писмо намјере).

Увидом у достављену документацију утврђено је сљедеће:

1. Учесници концентрације

Учесници концентрације су привредни субјекат Витинка а.д. Зворник, Дринска два 30, 75413 Козлук, привредни субјекат Витаминка а.д. Бања Лука, Браће Пиштељића број 22, 78000 Бања Лука и привредни субјекат Синови и оци д.о.о. Бања Лука, Улица В Козарске бригаде број 18, 78000 Бања Лука.

1.1. Привредни субјекат Витинка а.д. Зворник

Привредни субјекат Витинка а.д. Зворник, Дринска два 30, 75413 Козлук, уписан је у регистру пословних субјеката Окружног привредног суда у Бијељини под бројем (..)* [2] са уговореним и уплаћеним основним капиталом у износу од (..)* КМ у (..)*% власништву физичког лица (..)* и у (..)*% власништва привредног субјекта Синови и оци д.о.о. Бања Лука, Улица В Козарске бригаде број 18, 78000 Бања Лука.

Према подацима из Пријаве у ширем смислу као учесника предметне концентрације Подносиоци пријаве означавају физичко лице (..)* који контролише сљедећа правна лица:

- Синови и оци д.о.о. Бања Лука, (..)*% учешћа у оснивачком капиталу;
- Геоинжињеринг д.о.о. Бања Лука, (..)*% учешћа у оснивачком капиталу;
- Сплетена липа д.о.о., (..)*% учешћа у оснивачком капиталу;
- Крајинапремјер д.о.о. Бања Лука, у завршној фази ликвидације, (..)*% учешћа у оснивачком капиталу и
- *Vivia office&home* д.о.о. Бања Лука, (..)*% удјела у оснивачком капиталу.

Привредни субјекат Витинка а.д. Зворник је оснивач привредног субјекта Витинка експлоатација д.о.о. Козлук, Улица Дринска два број 30, Козлук са (..)*% учешћа у оснивачком капиталу и привредног субјекта Еко РС д.о.о. Бања Лука, Улица В Козарске бригаде број 18, 78000 Бања Лука.

Основна дјелатност привредног субјекта Витинка је производња и продаја негазираних и газираних вода и освјежавајућих безалкохолних пића.

---

[1] (..)*- Подаци представљају пословну тајну

[2] (..)*- Подаци представљају пословну тајну

1.2 Привредни субјекат Синови и оци д.о.о. Бања Лука

Привредни субјекат Синови и оци д.о.о. Бања Лука уписан је у судски регистар Окружног привредног суда у Бањој Луци под матичним бројем (..)* [1] са уговореним и уплаћеним основним капиталом у износу од (..)* КМ у (..)*% власништву физичког лица (..)*.

Основна дјелатност привредног субјекта Синови и оци д.о.о. Бања Лука је производња освјежавајућих пића, минералне воде и других флашираних вода.

1.3. Привредни субјекат Витаминка а.д. Бања Лука

Привредни субјекат Витаминка а.д. Бања Лука, Браће Пиштељића број 22, 78000 Бања Лука уписан је у Судски регистар Окружног привредног суда у Бања Луци под бројем (..)* у власништву акционара према списку Централног регистра хартија од вриједности а.д. Бања Лука од 14.05.2011. године.

У ширем смислу као учесника концентрације Подносиоци пријаве означавају физичко лице (..)* који контролише сљедећа правна лица:

- Витаминка а.д. Бања Лука, (..)*% акција;
- Креис БХ д.о.о. Сарајево, (..)*% учешћа у власништву;
- Интеринвест-Креис д.о.о. Бања Лука, (..)*% учешћа у власништву и
- Алфа Инвест д.о.о. Бања Лука, (..)*% учешћа у власништву.

Основна дјелатност привредног субјекта Витаминка је производња и продаја мармелада, џемова, пекмеза, пастеризованог воћа, воћних нектара,воћних сокова и воћних сирупа.

2. Правни основ и правни облик концентрације

Као правни основ ове концентрације Подносиоци пријаве су доставили Писмо о намјерама потписано дана 18.04.2019. године између физичких лица (..)*, који непосредно контролише (кроз друштво Синови и оци д.о.о. Бања Лука) привредни субјекат Витинка а.д. Зворник и (..)* као (..)* власника ((..)*% учешћа) привредног субјекта Витаминка а.д. Бања Лука.

Потписници наведеног Писма о намјерама у вези са стицањем контроле над привредним субјектима Витинка а.д. Зворник и Витаминка а.д. Бања Лука "сагласно констатују да постоји обострана заинтересованост Страна потписница за стицање заједничке контроле над привредним субјектима Витинка а.д. Зворник и Витаминка а.д. Бања Лука, укључујући могућност формирања друштва са посебном намјеном. Стране потписнице додатно не искључују и могућност стицања потпуне контроле над наведеним привредним субјектима искључиво од стране Учесника 1" ((..)*).

У Писму о намјерама даље се наводи да у складу са процесом преговарања, договореном цијеном и осталим условима стицања контроле, по успјешном завршетку преговора, Стране потписнице Писма о намјерама ће закључити посебан уговор који ће представљати правни основ за стицање контроле Страна потписница.

Поднеском број УП-01-26-1-010-6/19 од дана 06.06.2019. године, Конкуренцијском савјету су достављени подаци о коначној структури намјераване трансакције у складу са договором између учесника концентрације гдје ће по прибављању сагласности Конкуренцијског савјета, Учесник у ширем смислу, Учесник 1, физичко лице (..)* [2] стећи (..)*% акција привредног субјекта Витаминка а.д. Бања Лука од Учесника 2 у ширем смислу, физичког лица (..)*.

У складу са напријед наведеним, а на основу члана 12. став (1) тачка б) под 1. Закона о конкуренцији, правни облик концентрације је стицање контроле једног привредног субјекта над другим у складу са одредбама Закона о конкуренцији.

3. Правни оквир оцјене концентрације/трансакције

Конкуренцијски савјет је у поступку оцјене концентрације примијенио одредбе Закона, Одлуке о утврђивању релевантног тржишта ("Службени гласник БиХ", бр. 18/06 и 34/10), те Одлуке о начину подношења пријаве и критеријума за оцјену концентрација привредних субјекта.

Конкуренцијски савјет, на основу члана 43. став (7) Закона, може користити судску праксу Европског суда и одлуке Европске комисије, као и критеријуме и стандарде из Обавијести Европске Комисије о израчуну укупног прихода у складу с Уредбом Савјета (ЕЕЗ) број 4064/89 о контроли концентрације привредних субјекта.

4. Обавеза пријаве концентрације

Обавеза пријаве концентрације привредних субјекта, у смислу члана 14. став (1) тачке а) и б) Закона, постоји ако укупни годишњи приходи учесника концентрације остварени продајом роба и/или услуга на свјетском тржишту износе 100.000.000,00 КМ, по завршном рачуну у години која је претходила предметној концентрацији, и да укупан приход сваког од најмање два привредна субјекта учесника концентрације остварен продајом роба и/или услуга на тржишту Босне и Херцеговине износи најмање 8.000.000,00 КМ, или ако је заједничко тржишно учешће учесника концентрације на релевантном тржишту веће од 40,0%.

Укупни остварени годишњи приходи привредних субјеката учесника предметне концентрације на дан 31.12.2018. године износили су:

Табела 1.

Укупни приход (КМ)	Витинка а.д. Зворник	Витаминка а.д. Бања Лука
Босна и Херцеговина	(..)*	(..)**
Свијет	(..)*	(..)*

Извор: подаци из Пријаве

*- укључујући и приходе повезаних привредних субјеката: Синови и оци д.о.о., Витинка експлоатација, Геоинжењеринг, Крајинапремјер и Vivia office&home;

**- Укључујући и приход повезаног привредног субјекта Креис БХ д.о.о.

Према подацима наведеним у Пријави (Табела 1.), привредни субјекти, учесници концентрације, испуњавају услов обавезе пријаве концентрације у погледу оствареног заједничког укупног годишњег прихода у смислу члана 14. став (1) Закона, те су били обавезни пријавити концентрацију.

5. Релевантно тржиште концентрације

Релевантно тржиште концентрације, у смислу члана 3. Закона, те чл. 4. и 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, чини тржиште одређених производа/услуга које су предмет обављања дјелатности на одређеном географском тржишту.

Према одредби члана 4. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта у производном смислу, релевантно тржиште обухвата све производе и/или услуге које потрошачи и/или корисници сматрају међусобно замјењивим, под прихватљивим условима, имајући у виду посебно њихове битне карактеристике, квалитет, уобичајену намјену, начин употребе, услове продаје и цијене.

Према члану 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште у географском смислу обухвата цјелокупну или дио територије Босне и

[1] (..)*- Подаци представљају пословну тајну

[2] (..)*- Подаци представљају пословну тајну

Херцеговине на којем привредни субјекат дјелује у продаји и/или куповини релевантног производа под једнаким или довољно уједначеним условима и који то тржиште битно разликује од услова тржишне конкуренције на сусједним географским тржиштима.

Релевантно тржиште утврђено је као тржиште производње и продаје освјежавајућих безалкохолних негазираних пића.

Релевантним тржиштем предметне концентрације сматраће се тржиште производње и продаје освјежавајућих безалкохолних негазираних пића у Босни и Херцеговини.

5.1. Анализа релевантног тржишта концентрације

Обзиром на утврђено релевантно тржиште намјераване концентрације као тржиште производње и продаје освјежавајућих безалкохолних негазираних пића у Босни и Херцеговини, Конкуренцијски савјет је анализирао достављене податке Подносиоца пријаве о тржишним учешћима учесника концентрације и његових конкурената на истом и исказани су у сљедећим табелама:

Сирупи:

Табела 2.

Р. бр.	Назив привредног субјекта	Тржишно учешће/Обим (проценат)	Тржишно учешће/Вриједност
1.	Бону сокови д.о.о. (производ Бону)	(..)*[1] %	(..)* литара
2.	ФРУЦТАЛ Живилска индустрија д.о.о. (производ Фруцтал)	(..)* %	(..)* литара
3.	Малишић експорт-импорт доо (производ Малпи)	(..)* %	(..)* литара
4.	МАРАСКА д.д. (производ Мараска)	(..)* %	(..)* литара
5.	"СПЕКТАР ДРИНК" д.о.о. Бијељина	(..)* %	(..)* литара
6.	**Витинка АД Зворник**	**(..)* %**	**(..)* литара**
7.	**Витаминка АД Бања Лука**	**(..)* %**	**(..)* литара**
8.	ОСТАЛИ	(..)* %	(..)* литара
9.	**Укупно 6+7**	**(..)* %**	**(..)* литара**

Извор: подаци из Пријаве

Стилл дринкс (воћни сокови са мање од 25% воћног удјела):

Табела 3.

Р. бр.	Назив привредног субјекта	Тржишно учешће/Обим (проценат)	Тржишно учешће/Вриједност
1.	ФРУЦТАЛ Живилска индустрија д.о.о. (производ Фруц)	(..)*[2] %	(..)* литара
2.	Бореас д.о.о. (производ Јуицу Фруитс)	(..)* %	(..) литара
3.	РАУЦХ Сербиа д.о.о. (производ Браво)	(..)* %	(..)* литара
4.	ФРУЦТАЛ Живилска индустрија д.о.о. (производ Двојни Ц)	(..)* %	(..)* литара
5.	**Витинка АД Зворник**	**(..)* %**	**(..)* литара**
6.	Coca-Cola HBC B-H Сарајево (производ Сарру)	(..)* %	(..)* литара
7.	**Витаминка АД Бања Лука**	**(..)*%**	**(..)* литара**
8.	ОСТАЛИ	(..)* %	(..)* литара
9.	**Укупно 5+7**	**(..)*%**	**(..)* литара**

Извор: подаци из Пријаве

На основу података приказаних у табелама 2. и 3. Конкуренцијски савјет је утврдио да у 2018. години тржишно учешће привредних субјеката учесника концентрације не прелази проценат 40%, и провођењем предметне концентрације неће доћи до структуралних промјена на релевантном тржишту.

6. Оцјена концентрације

Конкуренцијски савјет, анализом података у смислу члана 17. Закона (посебно структуре релевантног тржишта, тржишних учешћа учесника концентрације и конкурената - Табеле 2. и 3.), је утврдио да заједничко тржишно учешће учесника концентрације на релевантном тржишту производње и продаје освјежавајућих безалкохолних негазираних пића у Босни и Херцеговини је знатно испод тржишног учешћа од 40,0%, у смислу члана 9. Закона, који претпоставља да привредни субјекат може имати доминантни положај на релевантном тржишту.

Такође, Конкуренцијски савјет је утврдио да се ради о хоризонталној концентрацији којом се не ствара доминантни положај привредног субјекта Витинка а.д. Зворник, те да провођење исте не може утицати на спрјечавање, ограничавање или нарушавање тржишне конкуренције на релевантном тржишту.

При доношењу одлуке Конкуренцијски савјет је имао у виду предности за потрошаче које намјеравана концентрација има а која ће се огледати кроз:

- Ефекте на цијене: због великог учешћа транспортних трошкова у цијени коштања готових производа, очекује се знатно смањење условљено рационализацијом транспортних активности.
- Ефекте на квалитет: размјена људских ресурса која ће у коначници још више подићи и гарантовати врхунске производе код оба учесника.
- Увођење иновација: свако знање, посебно у дефицитарним областима освајања нових технологија, значит ће и повећање конкурентске способности учесника.
- Повећање и проширивање могућности избора: различите циљне групе ће моћи, свака у складу са могућностима бирати између већег броја коначних производа.

Према наведеном Конкуренцијски савјет је оцијенио допуштеном предметну концентрацију, у смислу члана 18. став (2) тачка а) Закона.

7. Административна такса

Подносиоци Пријаве на ово Рјешење, у складу са чланом 2. Тарифни број 107. тачка д) под 1. Одлуке о висини административних такси у вези са процесним радњама пред Конкуренцијским савјетом ("Службени гласник БиХ", бр. 30/06, 18/11 и 75/18) су дужни платити административну таксу у укупном износу од 5.000,00 КМ у корист Буџета институција Босне и Херцеговине.

8. Поука о правном лијеку

Против овог Рјешења није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно објаве овог Рјешења.

Број УП-01-26-1-010-13-/19
11. јула 2019. године
Сарајево

Предсједница
Мр **Аријана Регода-Дражић**, с. р.

[1] (..)*- Подаци представљају пословну тајну

[2] (..)*- Подаци представљају пословну тајну

Na osnovu člana 25. stav (1) tačka e), člana 42. stav (1) tačka d), a u vezi sa članovima 12., 14., 16. i 18. Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), a rješavajući po Prijavi namjere koncentracije privrednih subjekata Vitinka a.d. Zvornik, Drinska dva 30, 75413 Kozluk i Vitaminka a.d. Banja Luka, Braće Pišteljića broj 22, 78000 Banja Luka, podnesenoj putem opunomoćenika advokata Stevana Dimitrijevića, Sime Šolaje 1, 78000 Banja Luka, zaprimljenoj dana 29.04.2019. godine pod brojem UP-01-26-1-010-1/19, Konkurencijsko vijeće, na 55. (pedesetpetoj) sjednici održanoj dana 11.07.2019. godine, donijelo je

RJEŠENJE

1. Ocjenjuje se dopuštenom koncentracija na tržištu proizvodnje i prodaje osvježavajućih bezalkoholnih negaziranih pića u Bosni i Hercegovini koja će nastati sticanjem kontrole putem povezanih privrednih subjekata Vitinka a.d. Zvornik i Sinovi i oci d.o.o. Banja Luka, nad privrednim subjektom Vitaminka a.d. Banja Luka kupovinom (..)* [1] dionica vlasničkog kapitala u smislu člana 12. stav (1) tačka b) pod 1) Zakona o konkurenciji.
2. Ovo Rješenje o koncentraciji se upisuje u Registar koncentracija.
3. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine je dana 29.04.2019. godine pod brojem UP-01-26-1-010-1/19, zaprimilo zajedničku Prijavu namjere koncentracije od strane privrednih subjekata Vitinka a.d. Zvornik, Drinska dva 30, 75413 Kozluk i Vitaminka a.d. Banja Luka, Braće Pišteljića broj 22, 78000 Banja Luka (dalje u tekstu: Podnosioci prijave), podnesenu putem opunomoćenika advokata Stevana Dimitrijevića, Sime Šolaje 1, 78000 Banja Luka, kojom privredni subjekt Vitinka a.d. Zvornik, Drinska dva 30, 75413 Kozluk (dalje u tekstu: Vitinka) putem povezanog društva Sinovi i oci d.o.o. Banja Luka, Ulica V Kozarske brigade broj 18, 78000 Banja Luka (dalje u tekstu: Sinovi i oci) u smislu člana 12. stav (1) tačka b) pod 1) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09) (dalje u tekstu: Zakon), ima namjeru steći (..)* udio u osnovnom kapitalu privrednog subjekta Vitaminka a.d. Banja Luka, Braće Pišteljića broj 22, 78000 Banja Luka (dalje u tekstu: Vitaminka).

Podnosilac prijave je predmetnu prijavu dopunio podneskom broj UP-01-26-1-010-3/19 od dana 15.05.2019. godine, podneskom broj UP-01-26-1-010-4/19 od dana 20.05.2019. godine i podneskom broj UP-01-26-1-010-6/19 od dana 06.06.2019. godine.

Po prijemu dokumentacije Konkurencijsko vijeće je utvrdilo Prijavu kompletnom i izdalo Potvrdu o prijemu kompletne i uredne Prijave, u skladu sa članom 30. stav (3) Zakona o konkurenciji (u daljem tekstu: Zakon), dana 11.07.2019. godine, pod brojem UP-01-26-1-010-11/19.

Konkurencijsko vijeće je, u skladu s članom 16. stav (4) Zakona, izdalo Obavještenje o dostavljenoj Prijavi broj UP-01-26-1-010-7/19 od dana 24.06.2019. godine, koje je u dnevnoj štampi objavljeno dana 27.06.2019. godine, i pozvalo sve zainteresovane strane na dostavljanje pisanih komentara o namjeravanoj koncentraciji. Na predmetno Obavještenje nisu dostavljeni komentari zainteresiranih strana.

Podnosioci prijave su u skladu s članom 30. stav (2) Zakona u istoj naveli da Prijavu nisu podnijeli niti imaju namjeru podnositi ovlaštenim tijelima za ocjenu koncentracije izvan teritorije Bosne i Hercegovine.

Uvidom u podnesenu Prijavu, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je ista podnesena u smislu člana 16. stav (2) Zakona (pravni osnov: Pismo namjere).

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je slijedeće:

1. Učesnici koncentracije

Učesnici koncentracije su privredni subjekt Vitinka a.d. Zvornik, Drinska dva 30, 75413 Kozluk, privredni subjekt Vitaminka a.d. Banja Luka, Braće Pišteljića broj 22, 78000 Banja Luka i privredni subjekt Sinovi i oci d.o.o. Banja Luka, Ulica V Kozarske brigade broj 18, 78000 Banja Luka.

1.1. Privredni subjekt Vitinka a.d. Zvornik

Privredni subjekt Vitinka a.d. Zvornik, Drinska dva 30, 75413 Kozluk, upisan je u registru poslovnih subjekata Okružnog privrednog suda u Bijeljini pod brojem (..)* [2] sa ugovorenim i uplaćenim osnovnim kapitalom u iznosu od (..)* KM u (..)*% vlasništvu fizičkog lica (..)* i u (..)*% vlasništva privrednog subjekta Sinovi i oci d.o.o. Banja Luka, Ulica V Kozarske brigade broj 18, 78000 Banja Luka.

Prema podacima iz Prijave u širem smislu kao učesnika predmetne koncentracije Podnosioci prijave označavaju fizičko lice (..)* koji kontroliše slijedeća pravna lica:

- Sinovi i oci d.o.o. Banja Luka, (..)*% udjela u osnivačkom kapitalu;
- Geoinžinjering d.o.o. Banja Luka, (..)*% udjela u osnivačkom kapitalu;
- Spletena lipa d.o.o., (..)*% udjela u osnivačkom kapitalu;
- Krajinapremjer d.o.o. Banja Luka, u završnoj fazi likvidacije, (..)*% udjela u osnivačkom kapitalu i
- Vivia office&home d.o.o. Banja Luka, (..)*% udjela u osnivačkom kapitalu.

Privredni subjekt Vitinka a.d. Zvornik je osnivač privrednog subjekta Vitinka ekploatacija d.o.o. Kozluk, Ulica Drinska dva broj 30, Kozluk sa (..)*% udjela u osnivačkom kapitalu i privrednog subjekta Eko RS d.o.o. Banja Luka, Ulica V Kozarske brigade broj 18, 78000 Banja Luka.

Osnovna djelatnost privrednog subjekta Vitinka je proizvodnja i prodaja negaziranih i gaziranih voda i osvježavajućih bezalkoholnih pića.

1.2 Privredni subjekt Sinovi i oci d.o.o. Banja Luka

Privredni subjekt Sinovi i oci d.o.o. Banja Luka upisan je u sudski registar Okružnog privrednog suda u Banjoj Luci pod matičnim brojem (..)* sa ugovorenim i uplaćenim osnovnim kapitalom u iznosu od (..)* KM u (..)*% vlasništvu fizičkog lica (..)*.

Osnovna djelatnost privrednog subjekta Sinovi i oci d.o.o. Banja Luka je proizvodnja osvježavajućih pića, mineralne vode i drugih flaširanih voda.

1.3. Privredni subjekt Vitaminka a.d. Banja Luka

Privredni subjekt Vitaminka a.d. Banja Luka, Braće Pišteljića broj 22, 78000 Banja Luka upisan je u Sudski registar Okružnog privrednog suda u Banja Luci pod brojem (..)* [3] u vlasništvu akcionara prema spisku Centralnog registra hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka od 14.05.2011. godine.

U širem smislu kao učesnika koncentracije Podnosioci prijave označavaju fizičko lice (..)* koji kontroliše slijedeća pravna lica:

- Vitaminka a.d. Banja Luka, (..)*% dionica;
- Kreis BH d.o.o. Sarajevo, (..)*% udjela u vlasništvu;

[1] (..)*- Podaci predstavljaju poslovnu tajnu

[2] (..)*- Podaci predstavljaju poslovnu tajnu

[3] (..)*- Podaci predstavljaju poslovnu tajnu

- Interinvest-Kreis d.o.o. Banja Luka, (..)*% udjela u vlasništvu i
- Alfa Invest d.o.o. Banja Luka, (..)*% udjela u vlasništvu.

Osnovna djelatnost privrednog subjekta Vitaminka je proizvodnja i prodaja marmelada, džemova, pekmeza, pasterizovanog voća, voćnih nektara,voćnih sokova i voćnih sirupa.

2. Pravni osnov i pravni oblik koncentracije

Kao pravni osnov ove koncentracije Podnosioci prijave su dostavili Pismo o namjerama potpisano dana 18.04.2019. godine između fizičkih lica (..)*, koji neposredno kontroliše (kroz društvo Sinovi i oci d.o.o. Banja Luka) privredni subjekt Vitinka a.d. Zvornik i (..)* kao većinskog vlasnika ((..)*% udjela) privrednog subjekta Vitaminka a.d. Banja Luka.

Potpisnici navedenog Pisma o namjerama u vezi sa sticanjem kontrole nad privrednim subjektima Vitinka a.d. Zvornik i Vitaminka a.d. Banja Luka "saglasno konstatuju da postoji obostrana zainteresovanost Strana potpisnica za sticanje zajedničke kontrole nad privrednim subjektima Vitinka a.d. Zvornik i Vitaminka a.d. Banja Luka, uključujući mogućnost formiranja društva sa posebnom namjenom. Strane potpisnice dodatno ne isključuju i mogućnost sticanja potpune kontrole nad navedenim privrednim subjektima isključivo od strane Učesnika 1" ((..)*).

U Pismu o namjerama dalje se navodi da u skladu sa procesom pregovaranja, dogovorenom cijenom i ostalim uslovima sticanja kontrole, po uspješnom završetku pregovora, Strane potpisnice Pisma o namjerama će zaključiti poseban ugovor koji će predstavljati pravni osnov za sticanje kontrole Strana potpisnica.

Podneskom broj UP-01-26-1-010-6/19 od dana 06.06.2019. godine, Konkurencijskom vijeću su dostavljeni podaci o konačnoj strukturi namjeravane transakcije u skladu sa dogovorom između učesnika koncentracije gdje će po pribavljanju saglasnosti Konkurencijskog vijeća, Učesnik u širem smislu, Učesnik 1, fizičko lice (..)* steći (..)*% dionica privrednog subjekta Vitaminka a.d. Banja Luka od Učesnika 2 u širem smislu, fizičkog lica (..)*.

U skladu sa naprijed navedenim, a na osnovu člana 12. stav (1) tačka b) pod 1. Zakona o konkurenciji, pravni oblik koncentracije je sticanje kontrole jednog privrednog subjekta nad drugim u skladu sa odredbama Zakona o konkurenciji.

3. Pravni okvir ocjene koncentracije/transakcije

Konkurencijsko vijeće je u postupku ocjene koncentracije primijenilo odredbe Zakona, Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 34/10), te Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterija za ocjenu koncentracija privrednih subjekta.

Konkurencijsko vijeće, na osnovu člana 43. stav (7) Zakona, može koristiti sudsku praksu Evropskog suda i odluke Evropske komisije, kao i kriterije i standarde iz Obavijesti Evropske Komisije o izračunu ukupnog prihoda u skladu s Uredbom Vijeća (EEZ) broj 4064/89 o kontroli koncentracije privrednih subjekta.

4. Obaveza prijave koncentracije

Obaveza prijave koncentracije privrednih subjekta, u smislu člana 14. stav (1) tačke a) i b) Zakona, postoji ako ukupni godišnji prihodi učesnika koncentracije ostvareni prodajom roba i/ili usluga na svjetskom tržištu iznose 100.000.000,00 KM, po završnom računu u godini koja je prethodila predmetnoj koncentraciji, i da ukupan prihod svakog od najmanje dva privredna subjekta učesnika koncentracije ostvaren prodajom roba i/ili usluga na tržištu Bosne i Hercegovine iznosi najmanje 8.000.000,00 KM, ili ako je zajednički tržišni udio učesnika koncentracije na relevantnom tržištu veći od 40,0%.

Ukupni ostvareni godišnji prihodi privrednih subjekata učesnika predmetne koncentracije na dan 31.12.2018. godine iznosili su:

Tabela 1.

Ukupni prihod (KM)	Vitinka a.d. Zvornik	Vitaminka a.d. Banja Luka
Bosna i Hercegovina	(..)*[1]	(..)**
Svijet	(..)*	(..)*

Izvor: podaci iz Prijave

*- uključujući i prihode povezanih privrednih subjekata: Sinovi i oci d.o.o., Vitinka eksploatacija, Geoinženjering, Krajinapremjer i Vivia office&home;

**- Uključujući i prihod povezanog privrednog subjekta Kreis BH d.o.o.

Prema podacima navedenim u Prijavi (Tabela 1.), privredni subjekti, učesnici koncentracije, ispunjavaju uslov obaveze prijave koncentracije u pogledu ostvarenog zajedničkog ukupnog godišnjeg prihoda u smislu člana 14. stav (1) Zakona, te su bili obavezni prijaviti koncentraciju.

5. Relevantno tržište koncentracije

Relevantno tržište koncentracije, u smislu člana 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda/usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti na određenom geografskom tržištu.

Prema odredbi člana 4. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta u proizvodnom smislu, relevantno tržište obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uslovima, imajući u vidu posebno njihove bitne karakteristike, kvalitet, uobičajenu namjenu, način upotrebe, uslove prodaje i cijene.

Prema članu 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište u geografskom smislu obuhvata cjelokupnu ili dio teritorije Bosne i Hercegovine na kojem privredni subjekt djeluje u prodaji i/ili kupovini relevantnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uslovima i koji to tržište bitno razlikuje od uslova tržišne konkurencije na susjednim geografskim tržištima.

Relevantno tržište utvrđeno je kao tržište proizvodnje i prodaje osvježavajućih bezalkoholnih negaziranih pića.

Relevantnim tržištem predmetne koncentracije smatrat će se tržište proizvodnje i prodaje osvježavajućih bezalkoholnih negaziranih pića u Bosni i Hercegovini.

5.1. Analiza relevantnog tržišta koncentracije

Obzirom na utvrđeno relevantno tržište namjeravane koncentracije kao tržište proizvodnje i prodaje osvježavajućih bezalkoholnih negaziranih pića u Bosni i Hercegovini, Konkurencijsko vijeće je analiziralo dostavljene podatke Podnosioca prijave o tržišnim udjelima učesnika koncentracije i njegovih konkurenata na istom i iskazani su u slijedećim tabelama:

Sirupi:

Tabela 2.

R. br.	Naziv privrednog subjekta	Tržišno učešće/Obim (procenat)	Tržišno učešće/Vrijednost
1.	Bony sokovi d.o.o. (proizvod Bony)	(..)*[2] %	(..)* litara
2.	FRUCTAL Živilska industrija d.o.o. (proizvod Fructal)	(..)* %	(..)* litara
3.	Mališić export-import doo (proizvod Malpi)	(..)* %	(..)* litara
4.	MARASKA d.d. (proizvod Maraska)	(..)* %	(..)* litara
5.	"SPEKTAR DRINK" d.o.o. Bijeljina	(..)* %	(..)* litara
6.	**Vitinka AD Zvornik**	**(..)* %**	**(..)* litara**

[1] (..)*- Podaci predstavljaju poslovnu tajnu

[2] (..)*- Podaci predstavljaju poslovnu tajnu

7.	**Vitaminka AD Banja Luka**	**(..)* %**	**(..)* litara**
8.	OSTALI	(..)* %	(..)* litara
9.	**Ukupno 6+7**	**(..)* %**	**(..)* litara**

Izvor: podaci iz Prijave

Still drinks (voćni sokovi sa manje od 25% voćnog udijela):

Tabela 3.

R. br.	Naziv privrednog subjekta	Tržišno učešće/Obim (procenat)	Tržišno učešće/Vrijednost
1.	FRUCTAL Živilska industrija d.o.o. (proizvod Fruc)	(..)* %	(..)* litara
2.	Boreas d.o.o. (proizvod Juicy Fruits)	(..)* %	(..)* litara
3.	RAUCH Serbia d.o.o. (proizvod Bravo)	(..)* %	(..)* litara
4.	FRUCTAL Živilska industrija d.o.o. (proizvod Dvojni C)	(..)* %	(..)* litara
5.	**Vitinka AD Zvornik**	**(..)* %**	**(..)* litara**
6.	Coca-Cola HBC B-H Sarajevo (proizvod Cappy)	(..)* %	(..)* litara
7.	**Vitaminka AD Banja Luka**	**(..)*%**	**(..)* litara**
8.	OSTALI	(..)* %	(..)* litara
9.	**Ukupno 5+7**	**(..)*%**	**(..)* litara**

Izvor: podaci iz Prijave

Na osnovu podataka prikazanih u tabelama 2. i 3. Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da u 2018. godini tržišni udio privrednih subjekata učesnika koncentracije ne prelazi procenat 40%, i provođenjem predmetne koncentracije neće doći do strukturalnih promjena na relevantnom tržištu.

6. Ocjena koncentracije

Konkurencijsko vijeće, analizom podataka u smislu člana 17. Zakona (posebno strukture relevantnog tržišta, tržišnih udjela učesnika koncentracije i konkurenata - Tabele 2. i 3.), je utvrdilo da zajednički tržišni udio učesnika koncentracije na relevantnom tržištu proizvodnje i prodaje osvježavajućih bezalkoholnih negaziranih pića u Bosni i Hercegovini je znatno ispod tržišnog udjela od 40,0%, u smislu člana 9. Zakona, koji pretpostavlja da privredni subjekt može imati dominantni položaj na relevantnom tržištu.

Također, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da se radi o horizontalnoj koncentraciji kojom se ne stvara dominantni položaj privrednog subjekta Vitinka a.d. Zvornik, te da provođenje iste ne može uticati na sprečavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije na relevantnom tržištu.

Pri donošenju odluke Konkurencijsko vijeće je imalo u vidu prednosti za potrošače koje namjeravana koncentracija ima a koja će se ogledati kroz:

- Efekte na cijene: zbog velikog učešća transportnih troškova u cijeni koštanja gotovih proizvoda, očekuje se znatno smanjenje uslovljeno racionalizacijom transportnih aktivnosti.
- Efekte na kvalitet: razmjena ljudskih resursa koja će u konačnici još više podići i garantovati vrhunske proizvode kod oba učesnika.
- Uvođenje inovacija: svako znanje, posebno u deficitarnim oblastima osvajanja novih tehnologija, značit će i povećanje konkurentske sposobnosti učesnika.
- Povećanje i proširivanje mogućnosti izbora: različite ciljne grupe će moći, svaka u skladu sa mogućnostima birati između većeg broja konačnih proizvoda.

Prema navedenom Konkurencijsko vijeće je ocijenilo dopuštenom predmetnu koncentraciju, u smislu člana 18. stav (2) tačka a) Zakona.

7. Administrativna taksa

Podnosioci Prijave na ovo Rješenje, u skladu sa članom 2. Tarifni broj 107. tačka d) pod 1. Odluke o visini administrativnih taksi u vezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", br. 30/06, 18/11 i 75/18) su dužni platiti administrativnu taksu u ukupnom iznosu od 5.000,00 KM u korist Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.

8. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno objave ovog Rješenja.

Broj UP-01-26-1-010-13-/19
11. jula 2019. godine
Sarajevo

Predsjednica
Mr. **Arijana Regoda-Dražić**,
s. r.

677

Na temelju članka 25. stavak (1) točka e), članka 42. stavak (2) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), te članka 58. stavak (4) Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), rješavajući po Zahtjevu za pokretanje postupka gospodarskog subjekta *Mozzart* d.o.o. Banja Luka, Bulevar srpske vojske br. 17, 78000 Banja Luka, zaprimljenom dana dana 06.06.2019. godine, pod brojem UP-01-26-2-014-1/19, Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na 59. (pedesetdevetoj) sjednici održanoj dana 26.09.2019. godine, donijelo je

ZAKLJUČAK

1) Odbacuje se Zahtjev za pokretanje postupka gospodarskog subjekta *Mozzart* d.o.o. Banja Luka, Bulevar srpske vojske br. 17, 78000 Banja Luka, podnesen protiv gospodarskog subjekta Lutrija Republike Srpske a.d. Banja Luka, Vuka Karadžića br. 2, 78000 Banja Luka i Republike Srpske, Vlade Republike Srpske, Trg Republike Srpske br. 1, 78000 Banja Luka, radi utvrđivanja zlouporabe vladajućeg položaja propisane člankom 10. Zakona o konkurenciji, zbog stvarne nenadležnosti.
2) Ovaj Zaključak će biti objavljen u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Konkurencijsko vijeće) zaprimilo je dana 06.06.2019. godine, pod brojem UP-01-26-2-014-1/19, Zahtjev gospodarskog subjekta *Mozzart* d.o.o. Banja Luka, Bulevar srpske vojske br. 17, 78000 Banja Luka, zastupanog po punomoćniku dr Predragu Barošu, odvjetniku iz Banja Luke, Nikole Pašića br. 16, 78000 Banja Luka, kojim se traži pokretanje postupka protiv gospodarskog subjekta Lutrija Republike Srpske a.d. Banja Luka, Vuka Karadžića br. 2, 78000 Banja Luka i Republike Srpske, Vlade Republike Srpske, Trg Republike Srpske br. 1, 78000 Banja Luka (u daljnjem tekstu: Zahtjev), radi utvrđivanja zlouporabe vladajućeg položaja propisane člankom 10. Zakona o konkurenciji.

Uvidom u podneseni Zahtjev, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da isti nije kompletan, u smislu članka 28. Zakona o konkurenciji, te je sukladno članku 31. stavak (1) istog zakona, aktom broj UP-01-26-2-014-2/19 od dana 11.06.2016. godine i aktom broj UP-01-26-2-014-8/19 od 16.07.2019. godine, zatražilo dopunu istog.

Gospodarski subjekt *Mozzart* d.o.o. Banja Luka (u daljnjem tekstu: *Mozzart* ili Podnositelj zahtjeva) je traženu dopunu dostavio podneskom zaprimljenim dana 11.07.2019. godine pod brojem UP-01-26-2-014-7/19 i podneskom zaprimljenim dana 31.07.2019. godine pod brojem UP-01-26-2-014-11/19.

Pored navedenih podnesaka kojima je dostavljena dopuna Zahtjeva, gospodarski subjekt *Mozzart* dostavio je i podnesak zaprimljen dana 19.08.2019. godine pod brojem UP-01-26-2-014-12/19, kojim se isti izjašnjava da smatra da je dostavio svu potrebnu dokumentaciju.

Nakon kompletiranja Zahtjeva, Konkurencijsko vijeće je dana 12.09.2019. godine pod brojem UP-01-26-2-014-13/19, Podnositelju zahtjeva izdalo Potvrdu o primitku kompletnog i urednog Zahtjeva, u smislu članka 28. stavak (3) Zakona o konkurenciji.

U Zahtjevu se u bitnom navodi slijedeće:

- Da je gospodarski subjekt *Mozzart* prema aktualnom izvatku iz sudskog registra Okružnog privrednog suda u Banja Luci, broj 057-0-Reg-Z-19-001512 od 16.04.2019. godine, upisan u registar suda pod matičnim brojem 1-17434-00, sa pretežitom i registriranom djelatnosti kockanja i klađenja;
- Da su prava gospodarskog subjekta *Mozzart*, kao priređivača igara na sreću u najužem smislu povriježena uspostavljanjem monopola na elektronskim igrama na sreću od strane Lutrije Republike Srpske a.d. Banja Luka (u daljnjem tekstu: Lutrija);
- Da je gospodarski subjekt Lutrija javno poduzeće u većinskom vlasništvu Republike Srpske, koja je posredno vlasnik 94% dionica u osnovnom kapitalu;
- Da se sukladno članku 2. Zakona o konkurenciji isti primjenjuje i na organe državne uprave i lokalne samouprave, kada posredno ili neposredno sudjeluju ili utječu na tržište, kao i na gospodarske subjekte koji imaju kontrolu nad drugim gospodarskim subjektom;
- Da Republika Srpska kao većinski vlasnik ima kontrolu nad gospodarskim subjektom Lutrija, a da je donošenjem Zakona o igrama na sreću ("Službeni glasnik RS", br. 22/19), uspostavljen monopol gospodarskog subjekta Lutrija, odnosno isključivo pravo za obavljanje djelatnosti elektronskih igara na sreću, čime je spriječena i ograničena konkurencija, pa između ostalih i Podnositelj zahtjeva ne obavlja navedenu djelatnost;
- Da je odredbama članka 7. stavak 1. Zakona o igrama na sreću propisano da je priređivanje igara na sreću djelatnost od javnog interesa i da je isključivo pravo Republike Srpske, a člankom 25. stavak 1. istog zakona da Lutrija ima pravo priređivanja svih igara na sreću, a ima isključivo pravo priređivanja lutrijskih igara na sreću i elektronskih igara na sreću, osim klasične tombole;
- Da je Republika Srpska navedenim odredbama uspostavila monopol Republike Srpske na elektronske igre na sreću, a što je u suprotnosti sa odredbama Zakona o konkurenciji, s obzirom da se radi o djelatnosti za koju prema ranijim propisima nije bilo ograničenja u pogledu osoba koja mogu biti priređivači igara na sreću, čime je izvršen izravan utjecaj na poslovanje Podnositelja zahtjeva;
- Da suprotno odredbama Zakona o konkurenciji i odredbama Ustava Republike Srpske, da se slobodno poduzetništvo može zakonom ograničiti radi zaštite interesa Republike Srpske, čovjekove sredine, zdravlja i sigurnosti ljudi, Republika Srpska oduzima pravo dosadašnjim priređivačima da obavljaju ovu djelatnost;
- Da je Podnositelj zahtjeva pravno lice čiji su osnivači strani državljani koji su investirali značajne iznose s obzirom da je u trenutku financiranja slobodno tržište funkcioniralo i za naznačene djelatnosti, zbog čega je izmjenjeno zakonodavstvo išlo na štetu stranog ulagača;
- Da je odredbom članka 41. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između europskih zajednica i njihovih država članica sa jedne strane i Bosne i Hercegovine sa druge strane, propisano da će Bosne i Hercegovina prilagoditi sve državne monopole komercijalne prirode kako bi se osiguralo da stupanjem na snagu ovog sporazuma ne bude diskriminacije između državljana država članica i Bosne i Hercegovine u pogledu uvjeta pod kojima se roba nabavlja i plasira na tržištu;
- Da je Zahtjev podnesen sukladno članku 10. Zakona o konkurenciji i to zbog toga što su donošenjem Zakona o igrama na sreću Republika Srpska i gospodarski subjekt Lutrija ograničili tržište na štetu potrošača, kao i tehnički razvitak proizvoda i usluga koji su posredno ili neposredno vezani za igre na sreću;
- Da je mjerodavno tržište u predmetnoj pravnoj stvari priređivanje elektronskih igara na sreću na teritoriju Republike Srpske;
- Da je Republika Srpska, kao većinski vlasnik gospodrskog subjekta Lutrija, uspostavila da isti ima isključivo pravo obavljanja djelatnosti priređivanja elektronskih igara na sreću, čime je omogućen 100% udjel na tržištu elektronskih igara na sreću;
- Da je na opisani način, ukinuto pravo svakog drugog subjekta da priređuje elektronske igre na sreću, čime je oraničeno tržište i tehnički razvitak ove djelatnosti na štetu potrošača;

Na temelju svega navedenog Podnositelj zahtjeva predlaže da Konkurencijsko vijeće donese rješenje kojim se utvrđuje:

- da su Republika Srpska i gospodarski subjekt Lutrija zlouporabili vladajući položaj na tržištu, na način što je ograničena konkurencija propisivanjem isključive nadležnosti Lutrije za priređivanje elektronskih igara na sreću čime su u neravnopravan i nepovoljan konkurentski položaj dovedeni drugi priređivači igara na sreću,
- da se zabranjuje svako daljnje djelovanje koje predstavlja navedenu zlouporabu vladajućeg položaja,
- da se nalaže Republici Srpskoj i gospodarskom subjektu Lutrija da uskladi zakonodavstvo sukladno Zakonu o konkurenciji, te omogući konkurentima ravnopravnost u priređivanju igara na sreću,
- da se gospodarskom subjektu Lutrija izrekne novčana kazna u visini od 10% vrijednosti ukupnog godišnjeg prihoda gospodarskog subjekta prikazanog u financijskim izvješćima za 2018. godinu i
- da Republika Srpska i gospodarski subjekt Lutrija Podnositelju zahtjeva nadoknade troškove postupka.

Konkurencijsko vijeće je sukladno navodima iz Zahtjeva utvrdilo sve mjerodavne činjenice bitne za donošenje ovog Zaključka.

Podnositelj zahtjeva je kao razlog za podnošenje Zahtjeva naveo zlouporabu vladajućeg položaja propisanu člankom 10. Zakona o konkurenciji, točnije odredbama stavka (2) točka b) istog članka.

Navedene odredbe se odnose na gospodarske subjekte koji na tržištu imaju vladajući položaj i koji ga zlouporabljuju na način da ograničavaju proizvodnju, tržište ili tehnički razvitak na štetu potrošača.

Postojanje vladajućeg položaja je preduvjet da bi uopće moglo doći do zlouporabe vladajućeg položaja, kao radnje koja je zabranjena i kažnjiva Zakonom o konkurenciji.

Međutim, samo postojanje monopola, odnosno vladajućeg položaja na tržištu nije zabranjeno odredbama Zakona o konkurenciji.

Zahtjev u cijelom svom tekstu ne sadrži ni jednu činjenicu ili indiciju koja bi se mogla dovesti u svezu sa tim da su gospodarski subjekt Lutrija i Republika Srpska, na bilo koji način zlouporabili vladajući položaj na mjerodavnom tržištu.

Podnositelj zahtjeva se prevashodno žali na donošenje novog Zakona o igrama na sreću, koji je stupio na snagu 19.03.2019. godine, odnosno na njegove odredbe kojima se djelatnost priređivanja elektronskih igara na sreću daje isključivo gospodarskom subjektu Lutrija, a zbog kojih on ne može da obavlja tu djelatnost, koju je do donošenja navedenog zakona obavljao.

Ovdje se, dakle, radi o zakonskom monopolu koji nastaje zbog politike države da dozvoli obavljanje određene djelatnosti samo jednom gospodarskom subjektu.

Vidljivo je da je razlog zbog kojeg je Zahtjev podnesen zakonsko uspostavljanje monopola na mjerodavnom tržištu priređivanja elektronskih igara na sreću u Republici Srpskoj, a ne zlouporaba vladajućeg položaja na tom tržištu, koja kao takva predstavlja zabranjeno konkurentsko djelovanje.

Pored toga, Zahtjev je podnesen protiv subjekata koji nemaju stranačku legitimaciju da bi se protiv njih pokrenuo postupak utvrđivanja zlouporave vladajućeg položaja pred Konkurencijskim vijećem, jer isti nemaju izravne veze sa donošenjem Zakona o igrama na sreću.

Sporni Zakon o igrama na sreću je donijela Narodna skupština Republike Srpske kao zakonodavni organ, koji kao takav nije obuhvaćen člankom 2. Zakona o konkurenciji, kojim je propisano na koje pravne i fizičke osobe se Zakon o konkurenciji primjenjuje.

Konkurencijsko vijeće je sukladno članku 25. stavak (2) Zakona o konkurenciji nadležno da na nacrte i prijedloge zakona i drugih propisa iz oblasti koje imaju uticaja na tržišnu konkurenciju, koje su obvezni dostaviti predlagači, daje mišljenje o njihovoj suglasnosti sa Zakonom o konkurenciji, što u slučaju Zakona o igrama na sreću predlagač nije učinio.

Osim davanja mišljenja na nacrte i prijedloge zakona, Konkurencijsko vijeće ni na koji drugi način ne može utjecati na odredbe zakona, jer nije nadležno da mijenja ili da nalaže promjene odredbi zakona kada on stupi na snagu, posebno imajući u vidu da se radi normativnom aktu države kojeg je po posebno utvrđenom postupku donio njen zakonodavni organ.

Na temelju svega navedenog, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u izreci ovog Zaključka.

Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Zaključka nije dozvoljen priziv.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka ovog Zaključka.

Broj UP-01-26-2-014-15/19
26.rujna 2019. godine
Sarajevo

Predsjednica
Mr. **Arijana Regoda-Dražić**, v. r.

На основу члана 25. став (1) тачка е), члана 42. став (2) Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09), те члана 58. став (4) Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16), рјешавајући по Захтјеву за покретање поступка привредног субјекта *Mozzart* д.о.о. Бања Лука, Булевар српске војске бр. 17, 78000 Бања Лука, запримљеном дана дана 06.06.2019. године, под бројем УП-01-26-2-014-1/19, Конкуренцијски савјет Босне и Херцеговине, на 59. (педесетдеветој) сједници одржаној дана 26.09.2019. године, донио је

ЗАКЉУЧАК

1) Одбацује се Захтјев за покретање поступка привредног субјекта *Mozzart* д.о.о. Бања Лука, Булевар српске војске бр. 17, 78000 Бања Лука, поднесен против привредног субјекта Лутрија Републике Српске а.д. Бања Лука, Вука Караџића бр. 2, 78000 Бања Лука и Републике Српске, Владе Републике Српске, Трг Републике Српске бр. 1, 78000 Бања Лука, ради утврђивања злоупотребе доминантног положаја прописане чланом 10. Закона о конкуренцији, због стварне ненадлежности.
2) Овај Закључак ће бити објављен у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласницима ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкуренцијски савјет Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Конкуренцијски савјет) запримио је дана 06.06.2019. године, под бројем УП-01-26-2-014-1/19, Захтјев привредног субјекта *Mozzart* д.о.о. Бања Лука, Булевар српске војске бр. 17, 78000 Бања Лука, заступаног по пуномоћнику др Предрагу Барошу, адвокату из Бања Луке, Николе Пашића бр. 16, 78000 Бања Лука, којим се тражи покретање поступка против привредног субјекта Лутрија Републике Српске а.д. Бања Лука, Вука Караџића бр. 2, 78000 Бања Лука и Републике Српске, Владе Републике Српске, Трг Републике Српске бр. 1, 78000 Бања Лука (у даљем тексту: Захтјев), ради утврђивања злоупотребе доминантног положаја прописане чланом 10. Закона о конкуренцији.

Увидом у поднесени Захтјев, Конкуренцијски савјет је утврдио да исти није комплетан, у смислу члана 28. Закона о конкуренцији, те је у складу са чланом 31. став (1) истог закона, актом број УП-01-26-2-014-2/19 од дана 11.06.2016. године и актом број УП-01-26-2-014-8/19 од 16.07.2019. године, затражио допуну истог.

Привредни субјект *Mozzart* д.о.о. Бања Лука (у даљем тексту: *Mozzart* или Подносилац захтјева) је тражену допуну доставио поднеском запримљеним дана 11.07.2019. године под бројем УП-01-26-2-014-7/19 и поднеском запримљеним дана 31.07.2019. године под бројем УП-01-26-2-014-11/19.

Поред наведених поднесака којима је достављена допуна Захтјева, привредни субјект *Mozzart* доставио је и поднесак запримљен дана 19.08.2019. године под бројем УП-01-26-2-014-12/19, којим се исти изјашњава да сматра да је доставио сву потребну документацију.

Након комплетирања Захтјева, Конкуренцијски савјет је дана 12.09.2019. године под бројем УП-01-26-2-014-13/19, Подносиоцу захтјева издао Потврду о пријему комплетног и уредног Захтјева, у смислу члана 28. став (3) Закона о конкуренцији.

У Захтјеву се у битном наводи сљедеће:

- Да је привредни субјект *Mozzart* према актуелном изводу из судског регистра Окружног привредног суда у Бања Луци, број 057-0-Reg-Z-19-001512 од 16.04.2019. године, уписан у регистар суда под матичним бројем 1-17434-00, са претежном и регистрованом дјелатности коцкања и клађења;
- Да су права привредног субјекта *Mozzart*, као приређивача игара на срећу у најужем смислу повријеђена успостављањем монопола на електронским играма на срећу од стране Лутрије Републике Српске а.д. Бања Лука (у даљем тексту: Лутрија);
- Да је привредни субјект Лутрија јавно предузеће у већинском власништву Републике Српске, која је посредно власник 94% акција у основном капиталу;
- Да се у складу са чланом 2. Закона о конкуренцији исти примјењује и на органе државне управе и локалне

самоуправе, када посредно или непосредно учествују или утичу на тржиште, као и на привредне субјекте који имају контролу над другим привредним субјектом;
- Да Република Српска као већински власник има контролу над привредним субјектом Лутрија, а да је доношењем Закона о играма на срећу ("Службени гласник РС", бр. 22/19), успостављен монопол привредног субјекта Лутрија, односно искључиво право за обављање дјелатности електронских игара на срећу, чиме је спријечена и ограничена конкуренција, па између осталих и Подносилац захтјева не обавља наведену дјелатност;
- Да је одредбама члана 7. став 1. Закона о играма на срећу прописано да је приређивање игара на срећу дјелатност од јавног интереса и да је искључиво право Републике Српске, а чланом 25. став 1. истог закона да Лутрија има право приређивања свих игара на срећу, а има искључиво право приређивања лутријских игара на срећу и електронских игара на срећу, осим класичне томболе;
- Да је Република Српска наведеним одредбама успоставила монопол Републике Српске на електронске игре на срећу, а што је у супротности са одредбама Закона о конкуренцији, с обзиром да се ради о дјелатности за коју према ранијим прописима није било ограничења у погледу лица која могу бити приређивачи игара на срећу, чиме је извршен директан утицај на пословање Подносиоца захтјева;
- Да супротно одредбама Закона о конкуренцији и одредбама Устава Републике Српске, да се слободно предузетништво може законом ограничити ради заштите интереса Републике Српске, човјекове средине, здравља и безбједности људи, Република Српска одузима право досадашњим приређивачима да обављају ову дјелатност;
- Да је Подносилац захтјева правно лице чији су оснивачи страни држављани који су инвестирали значајне износе с обзиром да је у тренутку финансирања слободно тржиште функционисало и за назначене дјелатности, због чега је измјењено законодавство ишло на штету страног улагача;
- Да је одредбом члана 41. Споразума о стабилизацији и придруживању између европских заједница и њихових држава чланица са једне стране и Босне и Херцеговине са друге стране, прописано да ће Босне и Херцеговина прилагодити све државне монополе комерцијалне природе како би се осигурало да ступањем на снагу овог споразума не буде дискриминације између држављана држава чланица и Босне и Херцеговине у погледу услова под којима се роба набавља и пласира на тржишту;
- Да је Захтјев поднесен у складу са чланом 10. Закона о конкуренцији и то због тога што су доношењем Закона о играма на срећу Република Српска и привредни субјект Лутрија ограничили тржиште на штету потрошача, као и технички развој производа и услуга који су посредно или непосредно везани за игре на срећу;
- Да је релевантно тржиште у предметној правној ствари приређивање електронских игара на срећу на територији Републике Српске;
- Да је Република Српска, као већински власник привредног субјекта Лутрија, успоставила да исти има искључиво право обављања дјелатности приређивања електронских игара на срећу, чиме је омогућен 100% удио на тржишту електронских игара на срећу;
- Да је на описани начин, укинуто право сваког другог субјекта да приређује електронске игре на срећу, чиме је ограничено тржиште и технички развој ове дјелатности на штету потрошача;

На основу свега наведеног Подносилац захтјева предаже да Конкуренцијски савјет донесе рјешење којим се утврђује:
- да су Република Српска и привредни субјекат Лутрија злоупотријебили доминантни положај на тржишту, на начин што је ограничена конкуренција прописивањем искључиве надлежности Лутрије за приређивање електронских игара на срећу чиме су у неравноправан и неповољан конкурентски положај доведени други приређивачи игара на срећу,
- да се забрањује свако даље дјеловање које представља наведену злоупотребу доминантног положаја,
- да се налаже Републици Српској и привредном субјекту Лутрија да усклади законодавство у складу са Законом о конкуренцији, те омогући конкурентима равноправност у приређивању игара на срећу,
- да се привредном субјекту Лутрија изрекне новчана казна у висини од 10% вриједности укупног годишњег прихода привредног субјекта приказаног у финансијским извјештајима за 2018. годину и
- да Република Српска и привредни субјект Лутрија Подносиоцу захтјева надокнаде трошкове поступка.

Конкуренцијски савјет је у складу са наводима из Захтјева утврдио све релевантне чињенице битне за доношење овог Закључка.

Подносилац захтјева је као разлог за подношење Захтјева навео злоупотребу доминантног положаја прописану чланом 10. Закона о конкуренцији, тачније одредбама става (2) тачка б) истог члана.

Наведене одредбе се односе на привредне субјекте који на тржишту имају доминантан положај и који га злоупотребљавају на начин да ограничавају производњу, тржиште или технички развоја на штету потрошача.

Постојање доминантног положаја је предуслов да би уопште могло доћи до злоупотребе доминантог положаја, као радње која је забрањена и кажњива Законом о конкуренцији.

Међутим, само постојање монопола, односно доминантог положаја на тржишту није забрањено одредбама Закона о конкуренцији.

Захтјев у цијелом свом тексту не садржи ни једну чињеницу или индицију која би се могла довести у везу са тим да су привредни субјект Лутрија и Република Српска, на било који начин злоупотријебили доминантан положај на релевантном тржишту.

Подносилац захтјева се превасходно жали на доношење новог Закона о играма на срећу, који је ступио на снагу 19.03.2019. године, односно на његове одредбе којима се дјелатност приређивања електронских игара на срећу даје искључиво привредном субјекту Лутрија, а због којих он не може да обавља ту дјелатност, коју је до доношења наведеног закона обављао.

Овдје се, дакле, ради о законском монополу који настаје због политике државе да дозволи обављање одређене дјелатности само једном привредном субјекту.

Видљиво је да је разлог због којег је Захтјев поднесен законско успостављање монопола на релевантном тржишту приређивања електронских игара на срећу у Републици Српској, а не злоупотреба доминантног положаја на том тржишту, која као таква представља забрањено конкурентско дјеловање.

Поред тога, Захтјев је поднесен против субјеката који немају страначку легитимацију да би се против њих покренуо поступак утврђивања злоупотребе доминантног положаја

пред Конкуренцијским савјетом, јер исти немају директне везе са доношењем Закона о играма на срећу.

Спорни Закон о играма на срећу је донијела Народна скупштина Републике Српске као законодавни орган, који као такав није обухваћен чланом 2. Закона о конкуренцији, којим је прописано на која правна и физичка лица се Закон о конкуренцији примјењује.

Конкуренцијски савјет је у складу са чланом 25. став (2) Закона о конкуренцији надлежан да на нацрте и приједлоге закона и других прописа из области које имају утицаја на тржишну конкуренцију, које су обавезни доставити предлагачи, даје мишљење о њиховој сагласности са Законом о конкуренцији, што у случају Закона о играма на срећу предлагач није учинио.

Осим давања мишљења на нацрте и приједлоге закона, Конкуренцијски савјет ни на који други начин не може утицати на одредбе закона, јер није надлежан да мијења или да налаже промјене одредби закона када он ступи на снагу, посебно имајући у виду да се ради нормативном акту државе којег је по посебно утврђеном поступку донио њен законодавни орган.

На основу свега наведеног, Конкуренцијски савјет је одлучио као у диспозитиву овог Закључка.

Поука о правном лијеку

Против овог Закључка није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема овог Закључка.

Број УП-01-26-2-014-15/19	Предсједница
26. септембра 2019. године	Мр **Аријана Регода-**
Сарајево	**Дражић**, с. р.

Na osnovu člana 25. stav (1) tačka e), člana 42. stav (2) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), te člana 58. stav (4) Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), rješavajući po Zahtjevu za pokretanje postupka privrednog subjekta *Mozzart* d.o.o. Banja Luka, Bulevar srpske vojske br. 17, 78000 Banja Luka, zaprimljenom dana dana 06.06.2019. godine, pod brojem UP-01-26-2-014-1/19, Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na 59. (pedesetdevetoj) sjednici održanoj dana 26.09.2019. godine, donijelo je

ZAKLJUČAK

1) Odbacuje se Zahtjev za pokretanje postupka privrednog subjekta *Mozzart* d.o.o. Banja Luka, Bulevar srpske vojske br. 17, 78000 Banja Luka, podnesen protiv privrednog subjekta Lutrija Republike Srpske a.d. Banja Luka, Vuka Karadžića br. 2, 78000 Banja Luka i Republike Srpske, Vlade Republike Srpske, Trg Republike Srpske br. 1, 78000 Banja Luka, radi utvrđivanja zloupotrebe dominantnog položaja propisane članom 10. Zakona o konkurenciji, zbog stvarne nenadležnosti.
2) Ovaj Zaključak će biti objavljen u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Konkurencijsko vijeće) zaprimilo je dana 06.06.2019. godine, pod brojem UP-01-26-2-014-1/19, Zahtjev privrednog subjekta *Mozzart* d.o.o. Banja Luka, Bulevar srpske vojske br. 17, 78000 Banja Luka, zastupanog po punomoćniku dr Predragu Barošu, advokatu iz Banja Luke, Nikole Pašića br. 16, 78000 Banja Luka, kojim se traži pokretanje postupka protiv privrednog subjekta Lutrija Republike Srpske a.d. Banja Luka, Vuka Karadžića br. 2, 78000 Banja Luka i Republike Srpske, Vlade Republike Srpske, Trg Republike Srpske br. 1, 78000 Banja Luka (u daljem tekstu: Zahtjev), radi utvrđivanja zloupotrebe dominantnog položaja propisane članom 10. Zakona o konkurenciji.

Uvidom u podneseni Zahtjev, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da isti nije kompletan, u smislu člana 28. Zakona o konkurenciji, te je u skladu sa članom 31. stav (1) istog zakona, aktom broj UP-01-26-2-014-2/19 od dana 11.06.2016. godine i aktom broj UP-01-26-2-014-8/19 od 16.07.2019. godine, zatražilo dopunu istog.

Privredni subjekt *Mozzart* d.o.o. Banja Luka (u daljem tekstu: *Mozzart* ili Podnosilac zahtjeva) je traženu dopunu dostavio podneskom zaprimljenim dana 11.07.2019. godine pod brojem UP-01-26-2-014-7/19 i podneskom zaprimljenim dana 31.07.2019. godine pod brojem UP-01-26-2-014-11/19.

Pored navedenih podnesaka kojima je dostavljena dopuna Zahtjeva, privredni subjekt *Mozzart* dostavio je i podnesak zaprimljen dana 19.08.2019. godine pod brojem UP-01-26-2-014-12/19, kojim se isti izjašnjava da smatra da je dostavio svu potrebnu dokumentaciju.

Nakon kompletiranja Zahtjeva, Konkurencijsko vijeće je dana 12.09.2019. godine pod brojem UP-01-26-2-014-13/19, Podnosiocu zahtjeva izdalo Potvrdu o prijemu kompletnog i urednog Zahtjeva, u smislu člana 28. stav (3) Zakona o konkurenciji.

U Zahtjevu se u bitnom navodi slijedeće:

- Da je privredni subjekt *Mozzart* prema aktuelnom izvodu iz sudskog registra Okružnog privrednog suda u Banja Luci, broj 057-0-Reg-Z-19-001512 od 16.04.2019. godine, upisan u registar suda pod matičnim brojem 1-17434-00, sa pretežnom i registrovanom djelatnosti kockanja i klađenja;
- Da su prava privrednog subjekta *Mozzart*, kao priređivača igara na sreću u najužem smislu povrijeđena uspostavljanjem monopola na elektronskim igrama na sreću od strane Lutrije Republike Srpske a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: Lutrija);
- Da je privredni subjekt Lutrija javno preduzeće u većinskom vlasništvu Republike Srpske, koja je posredno vlasnik 94% dionica u osnovnom kapitalu;
- Da se u skladu sa članom 2. Zakona o konkurenciji isti primjenjuje i na organe državne uprave i lokalne samouprave, kada posredno ili neposredno učestvuju ili utiču na tržište, kao i na privredne subjekte koji imaju kontrolu nad drugim privrednim subjektom;
- Da Republika Srpska kao većinski vlasnik ima kontrolu nad privrednim subjektom Lutrija, a da je donošenjem Zakona o igrama na sreću ("Službeni glasnik RS", broj 22/19), uspostavljen monopol privrednog subjekta Lutrija, odnosno isključivo pravo za obavljanje djelatnosti elektronskih igara na sreću, čime je spriječena i ograničena konkurencija, pa između ostalih i Podnosilac zahtjeva ne obavlja navedenu djelatnost;
- Da je odredbama člana 7. stav 1. Zakona o igrama na sreću propisano da je priređivanje igara na sreću djelatnost od javnog interesa i da je isključivo pravo Republike Srpske, a članom 25. stav 1. istog zakona da Lutrija ima pravo priređivanja svih igara na sreću, a ima isključivo pravo priređivanja lutrijskih igara na sreću i elektronskih igara na sreću, osim klasične tombole;
- Da je Republika Srpska navedenim odredbama uspostavila monopol Republike Srpske na elektronske igre na sreću, a što je u suprotnosti sa odredbama Zakona o konkurenciji, s obzirom da se radi o djelatnosti za koju prema ranijim propisima nije bilo ograničenja u pogledu lica koja mogu biti

priređivači igara na sreću, čime je izvršen direktan uticaj na poslovanje Podnosioca zahtjeva;
- Da suprotno odredbama Zakona o konkurenciji i odredbama Ustava Republike Srpske, da se slobodno preduzetništvo može zakonom ograničiti radi zaštite interesa Republike Srpske, čovjekove sredine, zdravlja i sigurnosti ljudi, Republika Srpska oduzima pravo dosadašnjim priređivačima da obavljaju ovu djelatnost;
- Da je Podnosilac zahtjeva pravno lice čiji su osnivači strani državljani koji su investirali značajne iznose s obzirom da je u trenutku finansiranja slobodno tržište funkcionisalo i za naznačene djelatnosti, zbog čega je izmjenjeno zakonodavstvo išlo na štetu stranog ulagača;
- Da je odredbom člana 41. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između evropskih zajednica i njihovih država članica sa jedne strane i Bosne i Hercegovine sa druge strane, propisano da će Bosne i Hercegovina prilagoditi sve državne monopole komercijalne prirode kako bi se osiguralo da stupanjem na snagu ovog sporazuma ne bude diskriminacije između državljana država članica i Bosne i Hercegovine u pogledu uslova pod kojima se roba nabavlja i plasira na tržištu;
- Da je Zahtjev podnesen u skladu sa članom 10. Zakona o konkurenciji i to zbog toga što su donošenjem Zakona o igrama na sreću Republika Srpska i privredni subjekt Lutrija ograničili tržište na štetu potrošača, kao i tehnički razvoj proizvoda i usluga koji su posredno ili neposredno vezani za igre na sreću;
- Da je relevantno tržište u predmetnoj pravnoj stvari priređivanje elektronskih igara na sreću na teritoriji Republike Srpske;
- Da je Republika Srpska, kao većinski vlasnik privrednog subjekta Lutrija, uspostavila da isti ima isključivo pravo obavljanja djelatnosti priređivanja elektronskih igara na sreću, čime je omogućen 100% udjel na tržištu elektronskih igara na sreću;
- Da je na opisani način, ukinuto pravo svakog drugog subjekta da priređuje elektronske igre na sreću, čime je oraničeno tržište i tehnički razvoj ove djelatnosti na štetu potrošača;

Na osnovu svega navedenog Podnosilac zahtjeva predlaže da Konkurencijsko vijeće donese rješenje kojim se utvrđuje:
- da su Republika Srpska i privredni subjekt Lutrija zloupotrijebili dominantni položaj na tržištu, na način što je ograničena konkurencija propisivanjem isključive nadležnosti Lutrije za priređivanje elektronskih igara na sreću čime su u neravnopravan i nepovoljan položaj konkurentski položaj dovedeni drugi priređivači igara na sreću,
- da se zabranjuje svako dalje djelovanje koje predstavlja navedenu zloupotrebu dominantnog položaja,
- da se nalaže Republici Srpskoj i privrednom subjektu Lutrija da uskladi zakonodavstvo u skladu sa Zakonom o konkurenciji, te omogući konkurentima ravnopravnost u priređivanju igara na sreću,
- da se privrednom subjektu Lutrija izrekne novčana kazna u visini od 10% vrijednosti ukupnog godišnjeg prihoda privrednog subjekta prikazanog u finansijskim izvještajima za 2018. godinu i
- da Republika Srpska i privredni subjekt Lutrija Podnosiocu zahtjeva nadoknade troškove postupka.

Konkurencijsko vijeće je u skladu sa navodima iz Zahtjeva utvrdilo sve relevantne činjenice bitne za donošenje ovog Zaključka.

Podnosilac zahtjeva je kao razlog za podnošenje Zahtjeva naveo zloupotrebu dominantnog položaja propisanu članom 10. Zakona o konkurenciji, tačnije odredbama stava (2) tačka b) istog člana.

Navedene odredbe se odnose na privredne subjekte koji na tržištu imaju dominantan položaj i koji ga zloupotrebaljavaju na način da ograničavaju proizvodnju, tržište ili tehnički razvoj na štetu potrošača.

Postojanje dominantnog položaja je preduslov da bi uopće moglo doći do zloupotrebe dominantog položaja, kao radnje koja je zabranjena i kažnjiva Zakonom o konkurenciji.

Međutim, samo postojanje monopola, odnosno dominantog položaja na tržištu nije zabranjeno odredbama Zakona o konkurenciji.

Zahtjev u cijelom svom tekstu ne sadrži ni jednu činjenicu ili indiciju koja bi se mogla dovesti u vezu sa tim da su privredni subjekt Lutrija i Republika Srpska, na bilo koji način zloupotrijebili dominantan položaj na relevantnom tržištu.

Podnosilac zahtjeva se prevashodno žali na donošenje novog Zakona o igrama na sreću, koji je stupio na snagu 19.03.2019. godine, odnosno na njegove odredbe kojima se djelatnost priređivanja elektronskih igara na sreću daje isključivo privrednom subjektu Lutrija, a zbog kojih on ne može da obavlja tu djelatnost, koju je do donošenja navedenog zakona obavljao.

Ovdje se, dakle, radi o zakonskom monopolu koji nastaje zbog politike države da dozvoli obavljanje određene djelatnosti samo jednom privrednom subjektu.

Vidljivo je da je razlog zbog kojeg je Zahtjev podnesen zakonsko uspostavljanje monopola na relevantnom tržištu priređivanja elektronskih igara na sreću u Republici Srpskoj, a ne zloupotreba dominantnog položaja na tom tržištu, koja kao takva predstavlja zabranjeno konkurentsko djelovanje.

Pored toga, Zahtjev je podnesen protiv subjekata koji nemaju stranačku legitimaciju da bi se protiv njih pokrenuo postupak utvrđivanja zloupotrebe dominantnog položaja pred Konkurencijskim vijećem, jer isti nemaju direktne veze sa donošenjem Zakona o igrama na sreću.

Sporni Zakon o igrama na sreću je donijela Narodna skupština Republike Srpske kao zakonodavni organ, koji kao takav nije obuhvaćen članom 2. Zakona o konkurenciji, kojim je propisano na koja pravna i fizička lica se Zakon o konkurenciji primjenjuje.

Konkurencijsko vijeće je u skladu sa članom 25. stav (2) Zakona o konkurenciji nadležno da na nacrte i prijedloge zakona i drugih propisa iz oblasti koje imaju uticaja na tržišnu konkurenciju, koje su obavezni dostaviti predlagači, daje mišljenje o njihovoj saglasnosti sa Zakonom o konkurenciji, što u slučaju Zakona o igrama na sreću predlagač nije učinio.

Osim davanja mišljenja na nacrte i prijedloge zakona, Konkurencijsko vijeće ni na koji drugi način ne može uticati na odredbe zakona, jer nije nadležno da mijenja ili da nalaže promjene odredbi zakona kada on stupi na snagu, posebno imajući u vidu da se radi normativnom aktu države kojeg je po posebno utvrđenom postupku donio njen zakonodavni organ.

Na osnovu svega navedenog, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u dispozitivu ovog Zaključka.

Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Zaključka nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema ovog Zaključka.

Broj UP-01-26-2-014-15/19
26. septembra 2019. godine
Sarajevo

Predsjednica
Mr. **Arijana Regoda-Dražić**, s. r.

K A Z A L O

VIJEĆE MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE

671 Odluka o dopuni tarife administrativnih pristojbi (hrvatski jezik) 1
Одлука о допуни тарифе административних такси (српски језик) 1
Odluka o dopuni tarife administrativnih taksi (bosanski jezik) 2

URED ZA ZAKONODAVSTVO VIJEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE

672 Rješenje o imenovanju rukovodeće državne službenice - pomoćnica ravnatelja (hrvatski jezik) 2
Рјешење о именовању руководеће државне службенице - помоћница директора (српски језик) 3
Rješenje o imenovanju rukovodeće državne službenice - pomoćnica direktora (bosanski jezik) 3

UPRAVA BOSNE I HERCEGOVINE ZA ZAŠTITU ZDRAVLJA BILJA

673 Pravilnik o fitosanitarnom certifikatu i fitosanitarnom certifikatu za reeksport (hrvatski jezik) 3
Правилник о фитосанитарном сертификату и фитосанитарном сертификату за реекспорт (српски језик) 11
Pravilnik o fitosanitarnom certifikatu i fitosanitarnom certifikatu za reeksport (bosanski jezik) 19

KONKURENCIJSKO VIJEĆE BOSNE I HERCEGOVINE

674 Rješenje broj 04-26-3-019-59-II/16 (hrvatski jezik) 26
Рјешење број 04-26-3-019-59-II/16 (српски језик) 40
Rješenje broj 04-26-3-019-59-II/16 (bosanski jezik) 55

675 Rješenje broj UP-06-26-1-004-15/19 (hrvatski jezik) 69
Рјешење број УП-06-26-1-004-15/19 (српски језик) 71
Rješenje broj UP-06-26-1-004-15/19 (bosanski jezik) 74

676 Rješenje broj UP-01-26-1-010-13-/19 (hrvatski jezik) 76
Рјешење број УП-01-26-1-010-13-/19 (српски језик) 79
Rješenje broj UP-01-26-1-010-13-/19 (bosanski jezik) 82

677 Zaključak broj UP-01-26-2-014-15/19 (hrvatski jezik) 84
Закључак број УП-01-26-2-014-15/19 (српски језик) 86
Zaključak broj UP-01-26-2-014-15/19 (bosanski jezik) 88

Edin RIZVANOVIĆ
§
BOSNA
I HERCEGOVINA
vs.
EUROPSKA UNIJA
JP NIO
SLUŽBENI LIST BiH SARAJEVO
Sarajevo, 2018.

Nakladnik: Ovlaštena služba Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Trg BiH 1, Sarajevo - Za nakladnika: tajnik Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine Gordana Živković - Priprema i distribucija: JP NIO Službeni list BiH Sarajevo, Džemala Bijedića 39/III - Ravnatelj: Dragan Prusina - Telefoni: Centrala: 722-030 - Ravnatelj: 722-061 - Pretplata: 722-054, faks: 722-071 - Oglasni odjel: 722-049, 722-050 faks: 722-074 - Služba za pravne i opće poslove: 722-051 - Računovodstvo: 722-044, 722-046 - Komercijala: 722-042 - Pretplata se utvrđuje polugodišnje, a uplata se vrši UNAPRIJED u korist računa: UNICREDIT BANK d.d. 338-320-22000052-11, VAKUFSKA BANKA d.d. Sarajevo 160-200-00005746-51, HYPO-ALPE-ADRIA-BANK A.D. Banja Luka, filijala Brčko 552-000-00000017-12, RAIFFEISEN BANK d.d. BiH Sarajevo 161-000-00071700-57 - Tisak: "Unioninvestplastika" d.d. Sarajevo - Za tiskaru: Jasmin Muminović - Reklamacije za neprimljene brojeve primaju se 20 dana od izlaska glasila.
"Službeni glasnik BiH" je upisan u evidenciju javnih glasila pod rednim brojem 731.
Upis u sudski registar kod Kantonalnog suda u Sarajevu, broj UF/I - 2168/97 od 10.07.1997. godine. - Identifikacijski broj 4200226120002. - Porezni broj 01071019. - PDV broj 200226120002. Molimo pretplatnike da obvezno dostave svoj PDV broj radi izdavanja poreske fakture.
Pretplata za II polugodište 2019. za "Službeni glasnik BiH" i "Međunarodne ugovore" 120,00 KM, "Službene novine Federacije BiH" 110,00 KM.
Web izdanje: http: //www.sluzbenilist.ba - godišnja pretplata 240,00 KM